

Cal. Coll. 69
(P.)
Can

ASIANIC

مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَطْبَعَةُ دَارُ الْفَرَاحِ
وَالْأَهْلُ مَطْبُوعٌ

کتاب فیاری

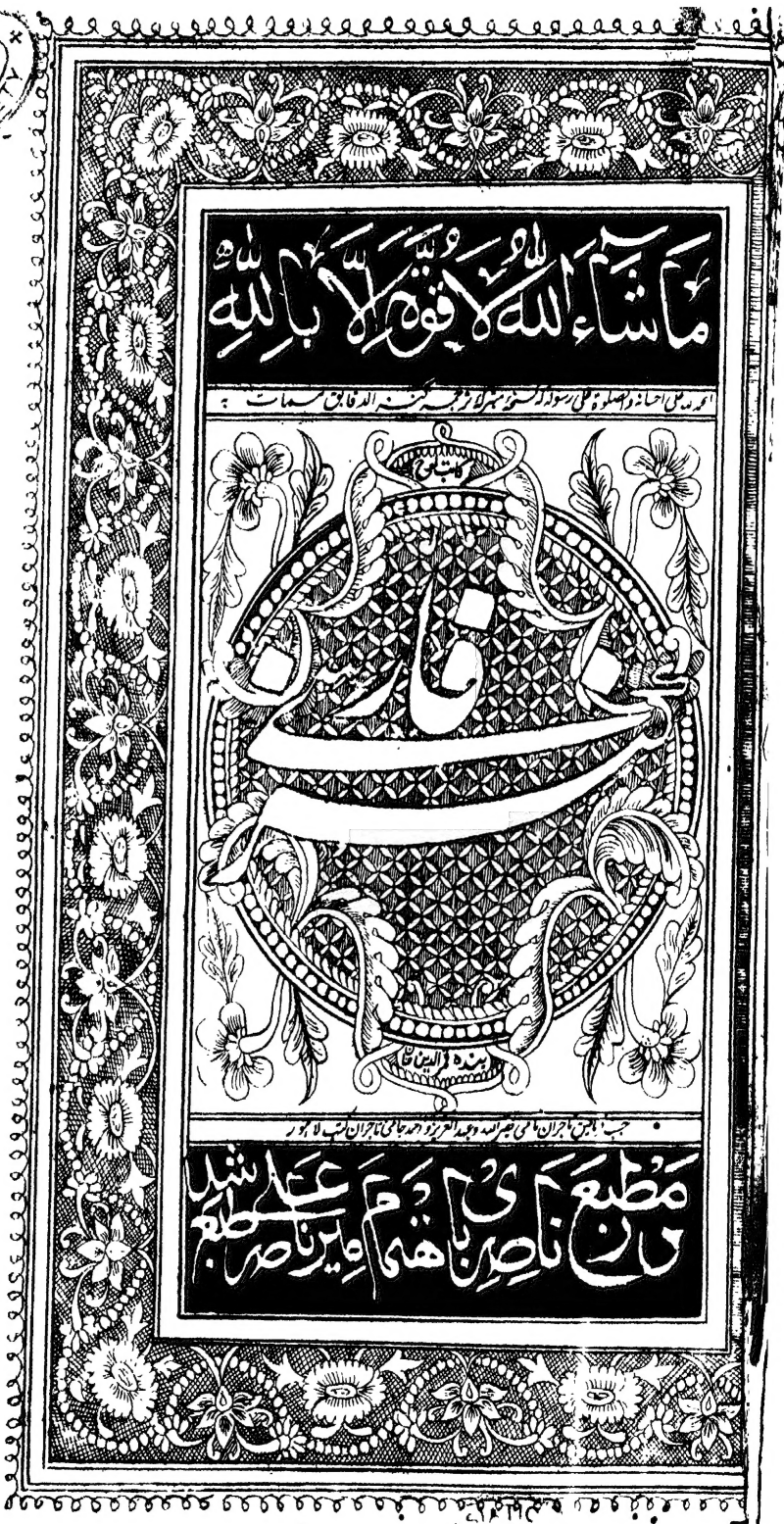
فہرست

۲	کتاب الطہارت	۲	باب سجود السہو	۳۸	باب العشر	۴۸	کتاب النکاح
۳	فصل فی زکوة الفیض	۲۱	باب صلوۃ الریض	۳۹	باب العرف	۴۹	فصل فی المرات
۳	فصل فی طہارۃ السبل	۲۲	باب سجود التلاوت	۴۰	باب صدقۃ الفطر	۵۰	کتاب الایاء والاکفایہ
۴	فصل فی طہارۃ النہا	۲۳	باب صلوۃ لہافر	۴۱	کتاب الصوم	۵۱	فصل فی الکفایہ
۵	باب التسمی	۲۴	باب الجمعۃ	۴۲	باب ایضۃ العیدین	۵۲	باب فی الزکات
۶	باب المسح علی الخفین	۲۵	باب العیدین	۴۳	باب افطار رمضان	۵۳	باب المہر
۸	باب الحسین	۲۶	باب صلوۃ الکسوف	۴۴	فصل فی النذر	۵۴	فصل فی الزکری
۹	باب الانجاس	۲۷	باب صلوۃ الخسوف	۴۵	باب الاعکاف	۵۵	باب النکاح الرفیق
۱۰	کتاب الاوقات	۲۸	باب الاستسقاء	۴۶	کتاب الحج	۵۶	باب فحش الحافہ
۱۱	باب الاذان	۲۹	باب البخایز	۴۷	باب الاحرام	۵۷	باب القسم
۱۲	باب شروط الصلوۃ	۳۰	فصل فی رکعتین منون	۴۸	فصل فی رکعتین منون	۵۸	کتاب الرضاع
۱۳	باب صلوۃ الصلوۃ	۳۱	فصل فی اولی تربیات	۴۹	باب القرآن	۵۹	کتاب الطلاق
۱۴	فصل فی زکوة النہا	۳۲	باب الشہید	۶۰	باب التمتع	۶۰	باب الطلاق العربی
۱۵	باب الامت	۳۳	باب صلوۃ فی الکعبۃ	۶۱	باب انجیبات	۶۱	فصل فی طلاق سوا
۱۶	باب احداث فی الصلوۃ	۳۴	کتاب الزکوة	۶۲	کتاب الزکوة	۶۲	فصل فی الطلاق قبل الفرج
۱۷	باب ایضۃ زکوة النہا	۳۵	باب صدقۃ الصیام	۶۳	کتاب ایضۃ زکوة النہا	۶۳	باب الکتابیات
۱۸	فصل فی زکوة النہا	۳۶	باب صدقۃ الفطر	۶۴	باب الجواز فی زکوة النہا	۶۴	باب تفویض الطلاق
۱۹	باب الزکوة النہا	۳۷	فصل فی زکوة النہا	۶۵	باب ایضۃ زکوة النہا	۶۵	باب التعلیق
۲۰	فصل فی الزکوة النہا	۳۸	باب زکوة المال	۶۶	باب الاحصاء	۶۶	باب طلاق الریض
۲۱	باب ادراک الفریضہ	۳۹	باب صدقۃ العاشر	۶۷	باب الضوایر	۶۷	باب الرجعت
۲۲	باب قضاء الفریضات	۴۰	باب الزکاز	۶۸	باب الحج عن النہر	۶۸	باب الایاء

٤١	باب الخلع	٩٥	باب الشهادة على الزنا	١٣٨	كتاب الوقت	١٣٨	فصل في مدعى ميراث
٤٢	باب الطلاق	٩٦	باب حد الشرب	١١٥	فصل في ميراث	١١٥	باب ميراث القاتل
٤٣	باب اللعان	٩٧	باب حد القذف	١١٦	كتاب البيوع	١٣٩	باب البيع
٤٤	باب العنين	٩٨	فصل في التزويج	١١٧	فصل في ميراث	١٣٩	فصل في ميراث
٤٥	باب الصدقة	٩٩	كتاب السرقة	١١٨	باب خيار الشراء	١٣٩	كتاب الشهادات
٤٦	فصل في الحدود	١٠٠	فصل في المحرز	١١٩	باب خيار الرد	١٣٩	باب ميراث الشهادة
٤٧	باب ميراث النسب	١٠١	فصل في كَيْفِيَّةِ الْقَتْلِ	١٢٠	باب خيار العيب	١٣٩	باب الاختلاف في الشهادة
٤٨	باب الخصومات	١٠٢	باب قطع الطريق	١٢١	باب بيع الفاسد	١٣٩	باب الشهادة على الشهادة
٤٩	باب النفقة	١٠٣	كتاب السيد والجواري	١٢٢	فصل في أحكام ميراث	١٣٩	كتاب الرجوع على الشهادة
٥٠	كتاب الاغراق	١٠٤	باب الغنائم وقسمتها	١٢٣	باب الاقالة	١٣٩	كتاب الوكالة والتمثيل
٥١	باب العبد المذنب	١٠٥	فصل في الضيعة	١٢٤	باب التوابع والمراجم	١٣٩	باب الوكالة بالبيع والشراء
٥٢	باب الخلع بالنسب	١٠٦	باب استيلاء الكفار	١٢٥	فصل في بيع العقار	١٣٩	فصل في ميراث
٥٣	باب النكاح على جبل	١٠٧	باب الماسن	١٢٦	باب الربوا	١٣٩	باب الوكالة بالتمثيل
٥٤	باب التدبير	١٠٨	باب في العشرة والمخرج	١٢٧	باب الحقوق	١٣٩	باب في عزل الوكيل
٥٥	باب الاستيلاء	١٠٩	فصل في الضمان	١٢٨	باب الاستحقاق	١٣٩	كتاب التدبير
٥٦	كتاب الابان	١١٠	باب الميراثين	١٢٩	باب السلم	١٣٩	باب التحالف
٥٧	باب البيعة المذنبين	١١١	باب البنات	١٣٠	باب المتفرقات	١٣٩	باب في بيع الوكيل
٥٨	باب البيعة الاكل والشرب	١١٢	كتاب القبط	١٣١	كتاب العتق	١٣٩	باب في بيع النسب
٥٩	باب البيعة الطلاق	١١٣	كتاب القبط	١٣٢	كتاب الكفالة	١٣٩	كتاب الاقرار
٦٠	باب البيعة الميراث	١١٤	كتاب الاطلاق	١٣٣	فصل في ميراث	١٣٩	باب الاستئجار
٦١	باب البيعة الميراث	١١٥	كتاب المفقود	١٣٤	باب كفالة الميراث	١٣٩	باب اقرار الرقيق
٦٢	كتاب الحدود	١١٦	كتاب الشريعة	١٣٥	كتاب المحاماة	١٣٩	كتاب الصلح
٦٣	باب الحدود	١١٧	فصل في ميراث	١٣٦	كتاب القضاء	١٣٩	فصل في ميراث

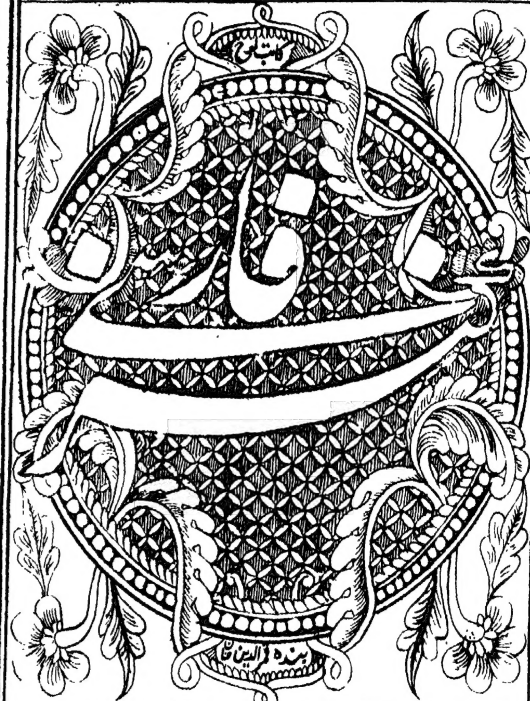
١٦٥	باب الصلوة في الدين	١٨٩	فصل في بيان غلغلة	٢٩٧	باب الجوز في تهنئة بالابحور	٣٢٢	باب العشق في المرض
١٦٦	باب الكروبي في استشر	١٩٠	كتاب الماؤون	٢٩٨	باب الركن في بعض عمل العدل	٣٢٣	باب الوصية للاقارب
١٦٧	كتاب الصنارت	١٩١	كتاب الغضب	٢٩٩	باب الصلوة في الركن في بعض عمل العدل	٣٢٤	باب الوصية بالخير واليدين
١٦٨	باب الصنارت في الصلوة	١٩٢	فصل في غضب	٣٠٠	باب الجوز في تهنئة بالابحور	٣٢٥	باب وصية الزنة
١٦٩	باب الصنارت في الصلوة	١٩٣	كتاب الشفقة	٣٠١	كتاب الجنابات	٣٢٦	باب الوصية
١٧٠	كتاب الوصية	١٩٤	باب طلب الشفقة	٣٠٢	باب الكروبي في استشر	٣٢٧	فصل في الشهادة
١٧١	كتاب العارضة	١٩٥	باب الجوز في تهنئة بالابحور	٣٠٣	باب الكروبي في استشر	٣٢٨	فصل في الشهادة
١٧٢	كتاب الهبة	١٩٦	باب الصلوة في الدين	٣٠٤	باب الكروبي في استشر	٣٢٩	فصل في الشهادة
١٧٣	باب الرجوع في الهبة	١٩٧	كتاب الغضب	٣٠٥	باب الكروبي في استشر	٣٣٠	فصل في الشهادة
١٧٤	باب الكروبي في استشر	١٩٨	كتاب الزراعت	٣٠٦	باب الكروبي في استشر	٣٣١	فصل في الشهادة
١٧٥	كتاب الاجارت	١٩٩	كتاب المساقات	٣٠٧	باب الكروبي في استشر	٣٣٢	فصل في الشهادة
١٧٦	باب الجوز في تهنئة بالابحور	٢٠٠	كتاب الذبايح	٣٠٨	باب الكروبي في استشر	٣٣٣	فصل في الشهادة
١٧٧	باب الامارات في الفاسدة	٢٠١	فصل في بيان غلغلة	٣٠٩	باب الكروبي في استشر	٣٣٤	فصل في الشهادة
١٧٨	فصل في بيان غلغلة	٢٠٢	كتاب الاصححة	٣١٠	باب الكروبي في استشر	٣٣٥	فصل في الشهادة
١٧٩	باب ضان الاجير	٢٠٣	كتاب الكرامة	٣١١	باب الكروبي في استشر	٣٣٦	فصل في الشهادة
١٨٠	باب نسخ الامارة	٢٠٤	فصل في الاكل في استشر	٣١٢	باب الكروبي في استشر	٣٣٧	فصل في الشهادة
١٨١	باب الشرفقات	٢٠٥	فصل في اللبس	٣١٣	باب الكروبي في استشر	٣٣٨	فصل في الشهادة
١٨٢	كتاب المكاتب	٢٠٦	فصل في النظر للمس	٣١٤	باب الكروبي في استشر	٣٣٩	فصل في الشهادة
١٨٣	باب الجوز في تهنئة بالابحور	٢٠٧	فصل في بيان غلغلة	٣١٥	باب الكروبي في استشر	٣٤٠	فصل في الشهادة
١٨٤	باب الكروبي في استشر	٢٠٨	فصل في البيان والاختيار	٣١٦	باب الكروبي في استشر	٣٤١	فصل في الشهادة
١٨٥	باب الكروبي في استشر	٢٠٩	كتاب احكام الاموات	٣١٧	باب الكروبي في استشر	٣٤٢	فصل في الشهادة
١٨٦	باب الكروبي في استشر	٢١٠	كتاب الشرب	٣١٨	باب الكروبي في استشر	٣٤٣	فصل في الشهادة
١٨٧	كتاب الهبة	٢١١	كتاب الاشربة	٣١٩	باب الكروبي في استشر	٣٤٤	فصل في الشهادة
١٨٨	كتاب الاكره	٢١٢	كتاب الصبة	٣٢٠	باب الكروبي في استشر	٣٤٥	فصل في الشهادة
١٨٩	كتاب الجوز	٢١٣	كتاب الرهن	٣٢١	باب الكروبي في استشر	٣٤٦	فصل في الشهادة

تمت

مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

کتاب فی احکام و اصول و فروع دین و احکام و فروع دین

کتاب فی احکام و اصول و فروع دین و احکام و فروع دین

مُطْبَعُ کُتُبِ دَعْوَةِ عِزَّتِ شَدِيدِ
وَسَانِ نَاصِرِ بَاقِیَةِ اَیْمَانِ صَرِ

[illegible]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي اوضح منابج الشريعة والاسلام واقر دسائل التكليف جملة الانام وجعل العمل اعادة الى الحق والخير والعبادة
مين اهل السنة وبجماعتهم زيادة وبالمنتهى الصلوة على سوله الذي بلغ قدر الدين سناط الشربا باحاديه وبتيا
وعلى آله واصحابه الذين افاضوا على البراينا بجمع الفضل وطاره ولبطو الدين في الكف للارض وطاره وبعد فيقول العبد
الضعيف الخفيف الفقير الذليل الفقير الى رحمت الله تعالى اهل العلم والاجتهاد نصير الدين بن محمد بن جمال الزركي
المعروف بالكراني قد شاركتني في اشارة حكم واعامة عنهم ان الكتب ترجمية كلفه الدقائق وبن كنت مستغرقا بالعواقب على
مكون حاوية بصرح الاختلاف المرقوم في المختصر المنظوم على ان اغلب مسائله واكثر احكامه واقعة على اختيار الملتزمين ومكنت
فيستغنيا بسده وسالته على ان يوفقني على اتمامه ويوصلني كنه الاحكام والاحرام ويخففني من خطاره وزلل وقول بلا على
بلا جانية مجير وانا في ذلك مفسر وفيه كتاب الطهارت والماء وشعشع في ازر سگاه بوشی ویشانی
تا زیر رخ واز زمره گوش نازمه گوش دیگر وشتن دوست و دوپایه تا دوا برنج و دوستانگ بقول نوزخ شتن آرنج
وشتانگ فرض و سه ربع سر و ربع ریش و بقول الکسح سح تمام سر فرض است و بقول شافعی سح سر مقدار سه موی
فرض است و بقول ابی یوسف رحم دس ربع ریش دور وایه سستد بر و ابی یح فرض نه و بر وایه سح کل فرض است و آیت
در وضو دوست شتن تا بند دست و در ابدا می بوضو و اللهم الرحمن الرحیم و الحمد لله على دین الاسلام کفر من

[illegible]

از اینجا و بعد چون مشغول شود بوضو و رکعت کردن آب دهن گردن در بینی کردن برای هر یکی بجان کت ملغوه
باشد آب جدید و نزدیک شافعی رحم بجان کت آب مخصوصه و استغناء کند سه بار با یک کت آب و طلال کردن
در پیش انگشتان دست و ابی و سه بار گان شستن هر عضو از دست من حدث شستن تمام سر و مسح در گش آب سر و ترش
در وضو چنانچه مخصوص است و توالی یعنی ترش تر شستن و قبول امام شافعی رحم نیت و ترتیب در وضو فرض است
و نیز قبول او مسح گوش آب جدید نیت است و قبول امام مالک رحم ترش تر شستن در وضو فرض است و مسح است
در وضو ابتدا کردن از عضو است مسح رقبه آب جدید و نزدیک امام زفر نیت است **فصل فی نواقض وضو**
بیرون آمدن بیدی از تن نگذارد وضو است وقتی کردن بری بن اگر آب تلخ و یا خون بسته و یا طعام و یا آب باشد
ناقص وضو است و قبول شافعی رحم بیرون آمدن بیدی از غیر بیلین ناقص وضو است و قبول امام مالک رحم غیر
مستاد ناقص نه مسئله فی کردن بلغم که از شکم بر آید و یا از سر فرو آید اگر چه پری دهن است ناقص نه و قبول ابی
رحم اگر از شکم بر آید ناقص است مسئله فی کردن خون که آب دهن دروغ غالب است و بقوت آب دهن بیرون آید
ناقص نه و اگر برابر است و یا آنکه آب دهن اندک است از خون ناقص است مسئله فی کردن اندک اندک چون جمع
گردد پری دهن شود اتحاد سبب معتبر است یعنی اگر یک شورش دل بود ناقص است و قبول ابی یوسف
اتحاد مجلس معتبر است یعنی اگر در یک مجلس است ناقص است و الا فی مسئله خواب ناقص است در حالت که بر بخت
باشد و یا بر یک سر نباشد مسئله خواب در حالت قیام ناقص نه و قبول شافعی رحم علیها ناقص است اگر در
حالت قعود و بروایتی از وی ناقص نه و بروایتی از وی ناقص و قبول امام مالک رحم خواب در حالت قعود ناقص
است مسئله بیوشی و دیوانگی و شستن ناقص است مسئله خنده و قهقهه بلغم در حالت نماز ناقص است و نزدیک شافعی
ناقص نه و قهقهه از گونید که آواز خود بشنود و همایگان بشنوند در وضو و وضو نماز باز گرداند و متحرک آواز گویند که آواز
خود بشنود نه همایه در وضو نماز باز گرداند وضو قسم از گونید که آواز خود بشنود نه همایه در وضو نماز نه غلغله
وضو گرداند مسئله مباشرت فاحشه بیرون آمدن ترشی ناقص است و آن عبارت از کنایه رفتن مرد بر نه
زن بر نه را با لباس پیچیدن شرمگاه مرد و زن و انتشار قضیب و قبول امام رحم ناقص نه مسئله بیرون
آمدن کرم از جراحت ناقص نه و از درناقص است مسئله مس ذکر و مس مرد زنا بهوت و غیر آن ناقص نه و قبول
امام شافعی رحم مس ذکر باطن کت و مس مرد زنا ناقص است و قبول امام مالک رحم مس مرد زنا اگر بهوت
بود ناقص است **فصل حکام غسل** در غسل آب در دهن یعنی کردن و تمام اندام شستن فرض است و قبول

در وضو چنانچه مخصوص است و توالی یعنی ترش تر شستن و قبول امام شافعی رحم نیت و ترتیب در وضو فرض است
و نیز قبول او مسح گوش آب جدید نیت است و قبول امام مالک رحم ترش تر شستن در وضو فرض است و مسح است
در وضو ابتدا کردن از عضو است مسح رقبه آب جدید و نزدیک امام زفر نیت است
بیرون آمدن بیدی از تن نگذارد وضو است وقتی کردن بری بن اگر آب تلخ و یا خون بسته و یا طعام و یا آب باشد
ناقص وضو است و قبول شافعی رحم بیرون آمدن بیدی از غیر بیلین ناقص وضو است و قبول امام مالک رحم غیر
مستاد ناقص نه مسئله فی کردن بلغم که از شکم بر آید و یا از سر فرو آید اگر چه پری دهن است ناقص نه و قبول ابی
رحم اگر از شکم بر آید ناقص است مسئله فی کردن خون که آب دهن دروغ غالب است و بقوت آب دهن بیرون آید
ناقص نه و اگر برابر است و یا آنکه آب دهن اندک است از خون ناقص است مسئله فی کردن اندک اندک چون جمع
گردد پری دهن شود اتحاد سبب معتبر است یعنی اگر یک شورش دل بود ناقص است و قبول ابی یوسف
اتحاد مجلس معتبر است یعنی اگر در یک مجلس است ناقص است و الا فی مسئله خواب ناقص است در حالت که بر بخت
باشد و یا بر یک سر نباشد مسئله خواب در حالت قیام ناقص نه و قبول شافعی رحم علیها ناقص است اگر در
حالت قعود و بروایتی از وی ناقص نه و بروایتی از وی ناقص و قبول امام مالک رحم خواب در حالت قعود ناقص
است مسئله بیوشی و دیوانگی و شستن ناقص است مسئله خنده و قهقهه بلغم در حالت نماز ناقص است و نزدیک شافعی
ناقص نه و قهقهه از گونید که آواز خود بشنود و همایگان بشنوند در وضو و وضو نماز باز گرداند و متحرک آواز گویند که آواز
خود بشنود نه همایه در وضو نماز باز گرداند وضو قسم از گونید که آواز خود بشنود نه همایه در وضو نماز نه غلغله
وضو گرداند مسئله مباشرت فاحشه بیرون آمدن ترشی ناقص است و آن عبارت از کنایه رفتن مرد بر نه
زن بر نه را با لباس پیچیدن شرمگاه مرد و زن و انتشار قضیب و قبول امام رحم ناقص نه مسئله بیرون
آمدن کرم از جراحت ناقص نه و از درناقص است مسئله مس ذکر و مس مرد زنا بهوت و غیر آن ناقص نه و قبول
امام شافعی رحم مس ذکر باطن کت و مس مرد زنا ناقص است و قبول امام مالک رحم مس مرد زنا اگر بهوت
بود ناقص است
فصل حکام غسل در غسل آب در دهن یعنی کردن و تمام اندام شستن فرض است و قبول

فصل حکام غسل در غسل آب در دهن یعنی کردن و تمام اندام شستن فرض است و قبول

عبدالله

[illegible]

مجلس

مسئله بعد از سر ما که خوف ملاک یا خوف مرضی بودیم جایز است که در حالت جنابت حدث در شهر و بیرون شهر و مقبول الی بی
رحم و در حین و محدث را تیمم جایز نیست مسئله از ترس در مکان نجس و غیر آن و از ترس دشمن و از ترس تشنگی تیمم جایز بود
اگر بر سر چاه رسید و چیرگی بدان انگیزد موجودی اگر تیمم کند جایز بود مسئله بهت تیمم دو با دست زدن بر زمین پاک یکبار و
مسح کردن با روم بر دو دست تا رنج مسح کند و مقبول قدیم شافعی حرماند دست و قبل لک حرمان نصف در اقصی لک استغفار
در تیمم شرط بر او ای تا اگر تیمم اکثری است تیمم نکند و یا بخیاض تیمم جایز بود و بر او استغفار شرط نیست مسئله جنابت و محدث
در تیمم برابر است مسئله تیمم جایز است هر چه پاک است از جنس زمین اگر چه بر او گذرد و از یک شافعی حرمان و آخر قول الی محض در تیمم جایز بود
که بخاک پاک که بر عهد بود و مقبول لک محمد بن مسلم بنکای بنو دگر که بر عهد باشد مسئله تیمم گرد جایز است و حجاز خاک و مقبول
ابی یوسف حرمان و حجاز بنو مسلمیت در تیمم شرط است و مقبول امام زعفران مسئله تیمم کافری است سلام جایز نیست اما وضو او
برای سلام جایز بود و مقبول ابی یوسف حرمان تیمم کافری سلام جایز بود مسئله اتمام ناقص تیمم فی و مقبول زعفران و ناقص تیمم
مسئله اگر قدرت بر یک فاضل است از حاجت تیمم جایز مسئله هر چه ناقص وضو است ناقص تیمم است مسئله اگر در حالت جنابت
اباضل تیمم کرد و بعد بر آب فاضل قادر شد تیمم باطل شود اگر چه در نماز بود و یا بیرون نماز و از یک شافعی حرمان وجود آب حلال
مطل تیمم فی مسئله سبب تأخیر نماز اگر وجود آب در نجسین سبب تأخیر است اما اگر در وقت سبب تیمم کند و از یک
مالک حرمان تیمم وقت در تیمم توقف کند مسئله مثلی در دخول وقت تیمم جایز است و مقبول شافعی حرمان پیش از دخول وقت جایز نیست مسئله
ادامه و وضو آنچه خواهد از الوضو فاضل یک تیمم جایز است و مقبول شافعی حرمان جایز مسئله بعد از خوف فوت نماز خانه و نماز
عیدین با وجود آب تیمم جایز بود اگر چه برای بنابرست خلاف مالک احمد و شافعی حرمان مسئله ملام و والی را در نماز خانه تیمم جایز
نمود و در نماز تیمم کند چنانچه در حالت عید محدث شد نماز عید تیمم کند جایز بود و مقبول ابی یوسف و محمد حرمان نماز عید تیمم
جایز نیست اگر وضو شایع باشد و مقبول خافعی حرمان تیمم بعد از خوف فوت نماز خانه و عیدین جایز نیست مسئله برای خوف فوت نماز
محمد و نماز وقتی تیمم جایز اگر آب متلح خود را موش که تیمم نماز او در عبده یا دشمن اعداوت کند و مقبول ابی یوسف
و محمد اعداوت کند اگر وقت باشد مسئله اگر گمان آب دارد مقدار کمتر بر آب طلب مسئله مقدار تیمم بر آب یا صدف است
یا چهار صدف اگر گمان ندارد و طلب واجب است و مقبول شافعی حرمان طلب تیمم باین در دو حال مسئله اگر بر فوق آب است طلب کند
و اگر نه گوشت مثل و تیمم جایز بود اگر شرب مثل و تیمم جایز بود مسئله اگر پیشتر از اندام نجس مجروح است تیمم کند و اندام مجروح
و اگر پیشتر از اندام مجروح است نشوید و تیمم کند تا با جرح است مسح کند و اگر ممکن نبود بر جرح است مسح کند و در وضو و تیمم جمع کند
و مقبول شافعی حرمان تیمم بنشیند و برای مجروح تیمم کند باب المسح علی الخفين سه روز و سه روز جایز است اگر جنب باشد

در حق میقیم یکبار و زست و در حق میسازند یکبار و زست و بقول مالک هر روانا باشد که میقیم هر روز یکبار

مسئله است مسح در حق میقیم یکبار و زست و در حق میسازند یکبار و زست و بقول مالک هر روانا باشد که میقیم هر روز یکبار
مسئله چهارم که بوقت طهت شستن بوقت لم یقول شافعی رحم بوقت لبس شستن اگر اول دو یا شستن موزه پوشید
و بعد وضو تمام کرد و محدث شمس جازن بود و بقول شافعی رحم جازنی مسئله ابتدا شد مسح از وقت حدت انگشت
و بر پشت بای یکبار مسح کند ابتدای زمر انگشتان بای کند تا ساق و بقول شافعی مالک هر بر پشت پا و کف پا موزه کند
مسئله دریدگی بسیار در موزه مانع مسح است و مقدار سه انگشت است از خود در ترین انگشتان بای و دریدگی
اندر موزه مانع نیست و زد یک زرد و شافعی رحم مانع است و بقول مالک هر دریدگی موزه اگر چه بسیار
مسح نیست مسئله اگر دریدگی موزه متفرق بود و چون جمع کند مقدار سه انگشت شود اگر در یک موزه بود مسح
جایز نیست و اگر در دو موزه بود مسح جایز بود مسئله اگر نجاست غلیظ بر آگنده در دو موزه رسد چون جمع کند سه انگشت
از درم شمس باشد مانع جواز نماز بود و همچنین برنگی بر آگنده در عورت چون جمع کند مقدار سه انگشت شود مانع جواز
نماز بود مسئله هر چه شکفته و وضو است شکفته مسح است و کشیدن پا از موزه و گدشستن مسح نیز شکفته مسح
است اگر خوف تلف بای سبب را بنمود و چون مسح تمام شد موزه کشیدار وضو دارد هر دو پا بشوید و نماز گذارد
وضو احادیث بخند و بقول شافعی رحم وضو احادیث کند مسئله بیرون آمدن بیشتر از قدم اگر جا خود ناقص است و اگر
از پای حقیقه اگر آیه شانه بای از محل خود زائل شود مسح موزه باطل شود و این قیاسی یوسف حدیث است و بقول محمد رحم اگر
قدم مقدار سه انگشت در محل مانده است مسح باطل نشود اگر میقیم مسح کرد و پیش از گذشتن یکبار و زست و زانو شده یکبار و زست
تمام کند و بقول شافعی رحم یکبار و زست تمام کند بعد موزه بکشد مسئله اگر مسافر یکبار و زست کشید بعد میقیم شد موزه کند
و بای بشوید و اگر یکبار و زست تمام نشد است یکبار و زست تمام کند مسئله بر سر موزه مسح جایز است و بقول شافعی رحم جایز
نی مسئله بر جوبی که با جلد و فعل باشد مسح جایز است با اتفاق فاما جوهر یک سخت بافته اند و بے جلد و فعل اند بر آن مسح
جایز است و زد یک ابو حنیفه رحم جایز است مسئله بر دستار و کلاه و روپوش و بر پوسته که باز دارد بر دست می بچند مسح
جایزنی مسئله بر جیره و بر جامه که بر جاست لبته اند جایز بود و حکم شستن بر او پس در وقت مسح نبود و اگر حصی
مجموع است در جیره لبست مسح کند و بختار و دیگر بشوید بخلاف آنکه اگر در یک پای موزه دارد و بر آن مسح کند و
میشود جایزنی اگر بر جاست جیره بی وضو لبست است مسح بر آن جایز است فاما اگر موزه بی وضو پوشید بر آن مسح جایزنی
اگر جیره بر جاست لبست است و مقدار از جیره اندام محکم است بر تمام جیره و یا بر جلد که بر جاست لبست است مسح نکند
جایز بود مسئله اگر جیره افتاد بعد از نیکو شدن مسح جایزنی و محل جیره بشوید و اگر نیکو شده است جیره بند و مسح

در حق میقیم یکبار و زست و در حق میسازند یکبار و زست و بقول مالک هر روانا باشد که میقیم هر روز یکبار
مسئله چهارم که بوقت طهت شستن بوقت لم یقول شافعی رحم بوقت لبس شستن اگر اول دو یا شستن موزه پوشید
و بعد وضو تمام کرد و محدث شمس جازن بود و بقول شافعی رحم جازنی مسئله ابتدا شد مسح از وقت حدت انگشت
و بر پشت بای یکبار مسح کند ابتدای زمر انگشتان بای کند تا ساق و بقول شافعی مالک هر بر پشت پا و کف پا موزه کند
مسئله دریدگی بسیار در موزه مانع مسح است و مقدار سه انگشت است از خود در ترین انگشتان بای و دریدگی
اندر موزه مانع نیست و زد یک زرد و شافعی رحم مانع است و بقول مالک هر دریدگی موزه اگر چه بسیار
مسح نیست مسئله اگر دریدگی موزه متفرق بود و چون جمع کند مقدار سه انگشت شود اگر در یک موزه بود مسح
جایز نیست و اگر در دو موزه بود مسح جایز بود مسئله اگر نجاست غلیظ بر آگنده در دو موزه رسد چون جمع کند سه انگشت
از درم شمس باشد مانع جواز نماز بود و همچنین برنگی بر آگنده در عورت چون جمع کند مقدار سه انگشت شود مانع جواز
نماز بود مسئله هر چه شکفته و وضو است شکفته مسح است و کشیدن پا از موزه و گدشستن مسح نیز شکفته مسح
است اگر خوف تلف بای سبب را بنمود و چون مسح تمام شد موزه کشیدار وضو دارد هر دو پا بشوید و نماز گذارد
وضو احادیث بخند و بقول شافعی رحم وضو احادیث کند مسئله بیرون آمدن بیشتر از قدم اگر جا خود ناقص است و اگر
از پای حقیقه اگر آیه شانه بای از محل خود زائل شود مسح موزه باطل شود و این قیاسی یوسف حدیث است و بقول محمد رحم اگر
قدم مقدار سه انگشت در محل مانده است مسح باطل نشود اگر میقیم مسح کرد و پیش از گذشتن یکبار و زست و زانو شده یکبار و زست
تمام کند و بقول شافعی رحم یکبار و زست تمام کند بعد موزه بکشد مسئله اگر مسافر یکبار و زست کشید بعد میقیم شد موزه کند
و بای بشوید و اگر یکبار و زست تمام نشد است یکبار و زست تمام کند مسئله بر سر موزه مسح جایز است و بقول شافعی رحم جایز
نی مسئله بر جوبی که با جلد و فعل باشد مسح جایز است با اتفاق فاما جوهر یک سخت بافته اند و بے جلد و فعل اند بر آن مسح
جایز است و زد یک ابو حنیفه رحم جایز است مسئله بر دستار و کلاه و روپوش و بر پوسته که باز دارد بر دست می بچند مسح
جایزنی مسئله بر جیره و بر جامه که بر جاست لبته اند جایز بود و حکم شستن بر او پس در وقت مسح نبود و اگر حصی
مجموع است در جیره لبست مسح کند و بختار و دیگر بشوید بخلاف آنکه اگر در یک پای موزه دارد و بر آن مسح کند و
میشود جایزنی اگر بر جاست جیره بی وضو لبست است مسح بر آن جایز است فاما اگر موزه بی وضو پوشید بر آن مسح جایزنی
اگر جیره بر جاست لبست است و مقدار از جیره اندام محکم است بر تمام جیره و یا بر جلد که بر جاست لبست است مسح نکند
جایز بود مسئله اگر جیره افتاد بعد از نیکو شدن مسح جایزنی و محل جیره بشوید و اگر نیکو شده است جیره بند و مسح

مسئله اگر در موزه مسح کرد و در وقت طهت شستن بوقت لم یقول شافعی رحم بوقت لبس شستن اگر اول دو یا شستن موزه پوشید

و بسیار مسئله خون استحا ضنه چون نمایی که دائم باشد از نماز و روزه و طی منع کند مسئله اگر عادت در حیض کم از ده روز نفاس کم از چهل روز است و اگر کمتر حیض یا نفاس خون یاده شیز یا ده از عادت استحا ضنه بود و بقبول ما سه روز از زیاده حیض الحاق کند و باقی طهر بود مسئله اگر بلوغ استحا ضنه استمرار شد در هر ماه ده روز حیض بود و یک روز یعنی همان ایام استحا ضنه و نفاس این نیز از چهل روز بود و بر واتی از شافعی رحم بکشد بان و در و بر واتی قیاس بان و عشره و او کند مسئله زن استحا ضنه کسی که سلسل طهر بود و یا اطلاق دایم و یا عادت دایم و یا جرح است سالی برای وقت بروز منی وضو سازد و بدان وضو منی و غسل بگذارد و بقبول شافعی رحم نماز فائیت بدین وضو جایز نبی بقول امام مالک رحم برای بروز منی و غسل وضو کند مسئله وضو صاحب بخروج وقت باطل شود و بقول زفر رحم بدخول باطل شود و بخروج و بقول ابی یوسف رحم بدخول و خروج وقت باطل شود مسئله صاحب رحمی که بر وقت نماز و یا نماز غالی از غر بنامد مسئله نفاس عادت از غنی است که بعد از ولادت بود مسئله خون طاهر حکم استحا ضنه دارد بقول شافعی رحم حکم حیض دارد مسئله چه که از شکم افتد اگر بعضی از خلقت است و بر خطا هست اگر چه یک انگشت بود حکم طهر و خونیکه بعد از نقطه بیرون ناید حکم نفاس دونی و بیلیس و اگر هیچ خلقتی در شکم ظاهر نشد هر او حکم ولد نباشد و خونیکه عقب آن منید اگر در ایام حیض بود حیض نباشد و اگر نه استحا ضنه بود مسئله اقل نفاس ندارد و اکثر چهل شبانه روز است و بقول شافعی رحم شصت شبانه روز است و بقول مالک رحم هفتاد شبانه روز است استحا ضنه بود مسئله خونیکه زیاده از چهل شبانه روز است استحا ضنه مسئله دو بچه که از یک شکم متولد شوند نفاس اول ولد بود و بقول محمد و زفر رحم از آخر ولد بالاب نجاست جایز شستن جایزه و تن پدید باب و هر چه از اهل کند نجاست است چون سر که و کلاب آبی که سلبه باشد از برکی و میوه و درخت و بقول محمد و زفر و شافعی رحم شستن جایزه و تن بجز آب جایز نبی و شستن جایزه بر غصه شیر جایز نبود مسئله موزه پدید از نجاست تندر خشک تر یا لیدن پاک شود و بقول محمد رحم موزه پدید یا لیدن پاک نشود و اگر چه نجاست تر و خشک بود و بقول ابی حنیفه رحم اند از نجاست خشک لیدن و از نجاست تر شستن پاک نشود و این بخلاف در نجاست تندر است فلما از نجاست که تندر نیست موزه پاک نشود مگر شستن مسئله موزه و جامه از منی خشک یا لیدن پاک شود و از منی تر پاک نشود مگر شستن و بقول شافعی رحم آب پاک است مسئله تیغ و کار و آئینه پدید یا لیدن پاک شود مسئله اگر زنی پدید خشک شد و از نجاست نماز نماز بر و جایز بود تیمم نه و بقول شافعی زفر رحم تیمم و نماز نیز جایز نبود مسئله خون خمر و سبب انگنده ماکیان کوچ و دو بول آنچه گوشت و طراکم او و سرگین سب و گا و نجاست مضایقه است مقدار درم عفو است و زیاده از درم بالغ حوازل صلواته است و درم مقدار

و بسیار مسئله خون استحا ضنه چون نمایی که دائم باشد از نماز و روزه و طی منع کند مسئله اگر عادت در حیض کم از ده روز نفاس کم از چهل روز است و اگر کمتر حیض یا نفاس خون یاده شیز یا ده از عادت استحا ضنه بود و بقبول ما سه روز از زیاده حیض الحاق کند و باقی طهر بود مسئله اگر بلوغ استحا ضنه استمرار شد در هر ماه ده روز حیض بود و یک روز یعنی همان ایام استحا ضنه و نفاس این نیز از چهل روز بود و بر واتی از شافعی رحم بکشد بان و در و بر واتی قیاس بان و عشره و او کند مسئله زن استحا ضنه کسی که سلسل طهر بود و یا اطلاق دایم و یا عادت دایم و یا جرح است سالی برای وقت بروز منی وضو سازد و بدان وضو منی و غسل بگذارد و بقول شافعی رحم نماز فائیت بدین وضو جایز نبی بقول امام مالک رحم برای بروز منی و غسل وضو کند مسئله وضو صاحب بخروج وقت باطل شود و بقول زفر رحم بدخول باطل شود و بخروج و بقول ابی یوسف رحم بدخول و خروج وقت باطل شود مسئله صاحب رحمی که بر وقت نماز و یا نماز غالی از غر بنامد مسئله نفاس عادت از غنی است که بعد از ولادت بود مسئله خون طاهر حکم استحا ضنه دارد بقول شافعی رحم حکم حیض دارد مسئله چه که از شکم افتد اگر بعضی از خلقت است و بر خطا هست اگر چه یک انگشت بود حکم طهر و خونیکه بعد از نقطه بیرون ناید حکم نفاس دونی و بیلیس و اگر هیچ خلقتی در شکم ظاهر نشد هر او حکم ولد نباشد و خونیکه عقب آن منید اگر در ایام حیض بود حیض نباشد و اگر نه استحا ضنه بود مسئله اقل نفاس ندارد و اکثر چهل شبانه روز است و بقول شافعی رحم شصت شبانه روز است و بقول مالک رحم هفتاد شبانه روز است استحا ضنه بود مسئله خونیکه زیاده از چهل شبانه روز است استحا ضنه مسئله دو بچه که از یک شکم متولد شوند نفاس اول ولد بود و بقول محمد و زفر رحم از آخر ولد بالاب نجاست جایز شستن جایزه و تن پدید باب و هر چه از اهل کند نجاست است چون سر که و کلاب آبی که سلبه باشد از برکی و میوه و درخت و بقول محمد و زفر و شافعی رحم شستن جایزه و تن بجز آب جایز نبی و شستن جایزه بر غصه شیر جایز نبود مسئله موزه پدید از نجاست تندر خشک تر یا لیدن پاک شود و بقول محمد رحم موزه پدید یا لیدن پاک نشود و اگر چه نجاست تر و خشک بود و بقول ابی حنیفه رحم اند از نجاست خشک لیدن و از نجاست تر شستن پاک نشود و این بخلاف در نجاست تندر است فلما از نجاست که تندر نیست موزه پاک نشود مگر شستن مسئله موزه و جامه از منی خشک یا لیدن پاک شود و از منی تر پاک نشود مگر شستن و بقول شافعی رحم آب پاک است مسئله تیغ و کار و آئینه پدید یا لیدن پاک شود مسئله اگر زنی پدید خشک شد و از نجاست نماز نماز بر و جایز بود تیمم نه و بقول شافعی زفر رحم تیمم و نماز نیز جایز نبود مسئله خون خمر و سبب انگنده ماکیان کوچ و دو بول آنچه گوشت و طراکم او و سرگین سب و گا و نجاست مضایقه است مقدار درم عفو است و زیاده از درم بالغ حوازل صلواته است و درم مقدار

[illegible]

گفت بود بقول فرو شافعی رحم اندک و بسیار نجاست منع جز از صلو ه است و بقول افروز یک است سرگرمی آنچه گوشت
او حلال است نجاست مخففت و گوشت هر چه حرام است سرگرمی او مغلفه است و بقول ابی یوسف و محمد رحم هر چه کثیر
نجاست مخففت است مسئله بول آنچه گوشت او حلال است و بول سپ و پس افکنده پرندگان که گوشت ایشان حرام
است نجاست خفیفه است و خون ابی لعاب است و خرو بولی که پرانده رسد مانند سرسوزن غفوفه است و بقول ابی یوسف
لعاب است و در نجاست خفیفه است چون کم از ربع بلیه شود مانع نبود و ربع مانع است اما ربع هر عضو و ربع هر عصب
تریز و استین غیر آن بقول محمد رحم گوشت آنچه حلال است بول او نیز حلال و پاکست و بول سپ پاکست و زرد
امام محمد پس افکنده آنچه گوشت او حرام است از پرندگان نجاست مغلفه است مسئله نجاستیکه دیده شود بر تن
حصین نجاست جامه پاک شود آنچه اثر او ماند غفوفه مسئله نجاستیکه دیده نشود بسبب بارشستن و شپیلتن پاک شود
بقول شافعی هر یک بار شستن پاک شود مسئله آنچه شپیلتن او ممکن نیست بار بشوید و هر بار خشک کند پاک شود و
محمد رحم هرگز پاک نشود و حد خشکی آنست که از قطران بایستد مسئله استنجاست است لبک یا بگلخ و آب شستن
افضل است و حد سنگ سنت فیت و بقول شافعی هر حد سنگ سنت است مسئله اگر نجاست از خارج نجاست
و بخرج زیاد از دم است شستن واجب است و اگر باخرج زیاد از دم نبود شستن واجب بود و بقول محمد رحم
شستن نیز واجب بود مسئله استنجاست بدست راست و باستخوان و مغال و مگرین نم طعام مگر آنکه بدست چپ
بود و یا نجاک یا بجا که در آن منفعت نباشد و اگر گلخ نیابد خود را سنگ پاک کند و اگر سنگ نیابد خود را نجاک پاک کند و اگر
نیابد خود را بجا که پاک کند و چندان احتیاط کند که تری آن برود کتاب الاوقات وقت نماز فجر طلوع صبح صادق
تا طلوع آفتاب اول وقت ظهر از گشتن آفتاب آخر وقت تا رسیدن سایه هر خبری دو چندان خبر سایه اصلی که بوقت
زوال بود بقول ابی یوسف و محمد رحم آخر وقت ظهر چون سایه هر خبری بکشد او شود خبر سایه اصلی و اول وقت عصر خروجه
وقت ظهر را خلافت مذکور و آخر وقت عصر تا فرو شدن آفتاب اول وقت مغرب و فرو شدن آفتاب آخر وقت مغرب
تا فرو شدن شفق و آن سیدی است که بعد از خبری بود و بقول ابی یوسف و محمد رحم شفق سرخی است و علیه الفتوی جمع
و بقول شافعی هر وقت مغرب مقدار یک و ضو سازد و باطلما نرگود و بجز کعت نماز بگذارد مسئله اول وقت عشاء و از آفتاب
شفیق تا طلوع صبح صادق اگر تقدیم و تر پیش از عشاء جایز است از هر ترتیب و بقول ابی یوسف و محمد رحم اول وقت و ترجیح
عشاء است مسئله هر که وقت عشاء و وتر در نیابد این نماز بر دو فرض مسئله مسحبت تاخیر کردن نماز فجر و تابستان
درستان تاخیر عشاء را میگوید تغییر شود قرص آفتاب و تاخیر عشاء ثالث شب تاخیر وتر کسی که اعتماد دارد بر سید را آخر

[illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 أجمعين

مسئله عورت مرد از زیرات تا زیر دوازدهم و بقول شافعی رح نام مردان از عورت و زانوئی مسئله
 عورت زن حره تمام تن عورت اگر روی و دو کت و دو قدم عورت نیست و بر وایتی قدم زن عورت است
 و رویت اول صحیح است که قدم زن عورت فی مسئله بر بنگی ربع ساق فی ربع شکم و اربع
 ربع موی سر و ربع ران نه جواز ناست و بر بنگی ربع عورت غلیظه یعنی قبل و در خصیتین مانع جواز ناست و بقول
 ابو یوسف هم اگر کشوف کمتر نصف مانع فی و در ضعف دور وایت است و بقول شافعی ربع بر بنگی اگر چه اندک است مانع جواز
 صلوة است مسئله عورت که پیش عورت مرد است اگر پیش عورت مسئله اگر با وجود جامه که ربع او پاک است برینه
 نماز سیکار در جایز نبود و اگر کم از ربع پاکست مخیر بود برینه نماز گذارد و یا جامه و اگر جامه نداشت نماز گذارد و بر اگر کوچه
 اشارت کند و بقول نیز نور الیاده نماز گذارد و بار کوع وجود اشارت کند و بقول زهره الیاده نماز گذارد و بار کوع وجود مسئله
 و اگر جامه تمام نیست و یا ربع و یا کمتر از ربع پاکست مخیر بود یا جامه پیش نماز گذارد و یا برینه نماز گذارد و بقول محمد و بقول از شافعی
 نبود که برینه نماز گذارد مسئله در عابری نشسته به اشارت نماز گذاردن اهل است از الیاده و بار کوع وجود مسئله نیست
 از شرط نماز است و بیان نیست و نماز فعلی که فاصله کند و شرط نیست است که در وقت آنکه که نام نماز سیکار و مسئله دیده است
 مطلق نیست بر نماز فعلی نیست و تراویح بر او ایض شرط نیست یعنی در خنجر و در عصا و در وضع عسکر و در تعقیب
 یعنی در موضع متابعت امام کند و در نماز جاز نیست نماز بر الله تعالی و نیست و عابر است کند مسئله استقبال قبله شرط نماز است
 گرد که وجه تعیین موضع است و در غیریکه وجهی که نیست و در حالت خوف هر چیکه ممکن بود و وجهی که مسئله در حالت ابتداء
 نجره کند بهر جهت که اول او بیا را نماز گذارد و مسئله اگر نجره نماز گذارد بعد معلوم شد که قبل
 است کند و اگر در میان نماز دانست که در بجانب قبله و بقول شافعی رح اگر در دست بر قبله بود احوال کند مسئله اگر در پشت یک
 قومی بجاعت نماز گذارد و هر یک بختی تخری گرد و حال امام معلوم نماز مجزای بود باب صفت مسئله و مسئله
 نماز تحریم و قیام و قراة و رکوع و سجده و غیره مقدار تشهد و خروج مصله از نماز فعلی مصله وضعت و بقول ابی یوسف
 و خروج مصله از نماز فعلی مصله و فتنه و بقول مالک هر قعه اخیره فرض فی مسئله واجب نماز خواندن تا آخر و ضم تواتر
 و تعیین آنست در دو رکعت اول و اعمات ترتیب فعلی کرد در هر رکعتی چون دو سجده تا اگر سجده دوم ترک گفت و برکت
 دوم بنجامه دو سجده آورد نماز فاسد نشود زیرا که واجب است او ترک واجب بقضای آنست عامدا و سهوا و بقول شافعی رح
 قراة فاتحه فرض است و بقول مالک هر ضم سورة یا فاتحه فرض است و بقول زهره ترتیب افعال نماز فرض است مسئله
 تا اگر اقل نماز با امام میگذارد و آنچه فوت شده است بعد از فراغ امام میگذارد و جاز بود و بقول زهره جاز نبود مسئله

مسئله عورت مرد از زیرات تا زیر دوازدهم و بقول شافعی رح نام مردان از عورت و زانوئی مسئله
 عورت زن حره تمام تن عورت اگر روی و دو کت و دو قدم عورت نیست و بر وایتی قدم زن عورت است
 و رویت اول صحیح است که قدم زن عورت فی مسئله بر بنگی ربع ساق فی ربع شکم و اربع
 ربع موی سر و ربع ران نه جواز ناست و بر بنگی ربع عورت غلیظه یعنی قبل و در خصیتین مانع جواز ناست و بقول
 ابو یوسف هم اگر کشوف کمتر نصف مانع فی و در ضعف دور وایت است و بقول شافعی ربع بر بنگی اگر چه اندک است مانع جواز
 صلوة است مسئله عورت که پیش عورت مرد است اگر پیش عورت مسئله اگر با وجود جامه که ربع او پاک است برینه
 نماز سیکار در جایز نبود و اگر کم از ربع پاکست مخیر بود برینه نماز گذارد و یا جامه و اگر جامه نداشت نماز گذارد و بر اگر کوچه
 اشارت کند و بقول نیز نور الیاده نماز گذارد و بار کوع وجود اشارت کند و بقول زهره الیاده نماز گذارد و بار کوع وجود مسئله
 و اگر جامه تمام نیست و یا ربع و یا کمتر از ربع پاکست مخیر بود یا جامه پیش نماز گذارد و یا برینه نماز گذارد و بقول محمد و بقول از شافعی
 نبود که برینه نماز گذارد مسئله در عابری نشسته به اشارت نماز گذاردن اهل است از الیاده و بار کوع وجود مسئله نیست
 از شرط نماز است و بیان نیست و نماز فعلی که فاصله کند و شرط نیست است که در وقت آنکه که نام نماز سیکار و مسئله دیده است
 مطلق نیست بر نماز فعلی نیست و تراویح بر او ایض شرط نیست یعنی در خنجر و در عصا و در وضع عسکر و در تعقیب
 یعنی در موضع متابعت امام کند و در نماز جاز نیست نماز بر الله تعالی و نیست و عابر است کند مسئله استقبال قبله شرط نماز است
 گرد که وجه تعیین موضع است و در غیریکه وجهی که نیست و در حالت خوف هر چیکه ممکن بود و وجهی که مسئله در حالت ابتداء
 نجره کند بهر جهت که اول او بیا را نماز گذارد و مسئله اگر نجره نماز گذارد بعد معلوم شد که قبل
 است کند و اگر در میان نماز دانست که در بجانب قبله و بقول شافعی رح اگر در دست بر قبله بود احوال کند مسئله اگر در پشت یک
 قومی بجاعت نماز گذارد و هر یک بختی تخری گرد و حال امام معلوم نماز مجزای بود باب صفت مسئله و مسئله
 نماز تحریم و قیام و قراة و رکوع و سجده و غیره مقدار تشهد و خروج مصله از نماز فعلی مصله وضعت و بقول ابی یوسف
 و خروج مصله از نماز فعلی مصله و فتنه و بقول مالک هر قعه اخیره فرض فی مسئله واجب نماز خواندن تا آخر و ضم تواتر
 و تعیین آنست در دو رکعت اول و اعمات ترتیب فعلی کرد در هر رکعتی چون دو سجده تا اگر سجده دوم ترک گفت و برکت
 دوم بنجامه دو سجده آورد نماز فاسد نشود زیرا که واجب است او ترک واجب بقضای آنست عامدا و سهوا و بقول شافعی رح
 قراة فاتحه فرض است و بقول مالک هر ضم سورة یا فاتحه فرض است و بقول زهره ترتیب افعال نماز فرض است مسئله
 تا اگر اقل نماز با امام میگذارد و آنچه فوت شده است بعد از فراغ امام میگذارد و جاز بود و بقول زهره جاز نبود مسئله

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 أجمعين

مجلس: بنده، ایام بزرگوار است و صبح نوروز و روزی مبارک است و بهانه غارت

سید، نکات غادر

[illegible]

١٠٠

مجلس تخصصی ۱۲
فصلنامه علمی و تخصصی
پژوهش‌های علمی و تخصصی
مجلس تخصصی ۱۲

[illegible]

قمری بکوه کویا
 آرد جمعی نام کرده
 محبت ادا دارد دل
 برای نصرت آن
 نیست خیر مسلم
 با این نامی که
 از ترس
 خیزد و از لگم خیزد
 بی هست خاوار
 ملک کن کرد و ملک
 سست کردی و خیزد
 بی
 بیایا اگر که
 و از لگم
 و یک نیت کند
 افتادند بیکدیگر
 کرد و دوستی
 و در میان

و سهوا سجده آورد و اگر از قعدۀ اخیر سهوا کرد و بایستاد بر کتف خم و او بسبب از رکعت پنجم سجده نرفته است باز آن
نشسته و قعدۀ آورد و سجده سهوا کند و اگر سجده کرد و فرض فاسد شود بجز رکعتی که از سجده نماز نفس خود و شش رکعت
کند و بقول ابو یوسف در مجروح نهادن هر سجده فرضی باطل شود و بقول محمد بن مسلم نماز فاسد شود و نفس باطل
شش رکعت تمام بخند مسئله اگر قعدۀ اخیر آورد و بر کتف خم بایستاد و قعدۀ باز کرد و سلام گوید و اگر رکعت
پنجم سجده مفید کرد و شش رکعت ختم کند و فرض جائز بود و دو رکعت باطل بود و سجده سهوا جایز و مسئله اگر در
دو گانه نفس سهوا کرد و سجده سهوا در دو گانه دیگر زبان نماند و اگر دو گانه نماند هم جایز بود مسئله اگر برای
سهو سلام گفت و کسی بدو افتاد کرد و بعد از سلام اگر سجده سهوا در وقت افتاد جایز بود و الا فی و بقول محمد در دو حال
افتاد درست بود اگر چه سجده نیارد و مسئله اگر سلام بخت قطع سلام گفت و بر سجده سهوا جایز است سجده
سهوا مسئله اگر در نماز شک افتاده است که سهوا رکعت گذارده است یا چهار رکعت اگر شک در آن بار بود نماز آن
گیر و اگر بار یا شک افتاده است تخری کند و بر آن نماند و اگر تخری روشن نشد و شک باقیست بنا بر آن که مسئله
مگر در ظاهر سلام گفت بگمانی که تمام کرده است و معلوم شد که دو رکعت گذارده است بر صحت است که دو رکعت دیگر
کند و سجده آورد **باب صلوات المریض** مسئله اگر مریض ایستادن نتواند و یا بقیام خوف زیاده مرض باشد
نشسته بر رکوع و سجود کند و اگر از رکوع و سجود عاجز شد یا شارت گذارد و برگردد و سجده فرود تر اشارت کند
و اگر چیزی که بزرگتر از رکوع و سجود باشد بر او باشد اگر سر فرود تر کرد و جایز بود و الا مسئله اگر بار قعدۀ نیز نتواند
بر پشت و یا بر پهلوی افتد و اشارت کند برای رکوع و سجود و اگر اشارت کردن نیز نتواند تاخیر نماز کند و بچشم و بدن
و ابرو اشارت نکند و بقول زفر جابر و اشارت کند و اگر نتواند بچشم اشارت کند و اگر نتواند بدن اشارت کند
مسئله اگر رکوع و سجود نتواند و بر قیام قدرت دارد جایز بود که نشسته بگذارد و با اشارت و بقول شافعی رکوع و سجود
نشسته جایز بود مسئله اگر در میان نماز مرض حادث شود چنانچه نتواند ادا کند اگر نشسته بر رکوع و سجود میگذارد و میان
نماز قیام و بر قیام باقی نماز ایستاده بگذارد و بقول محمد از سر رکوع و سجود اگر نماز با اشارت میگذارد و میان نماز
قادر شد بر رکوع و سجود از سر رکوع و بقول زفر جابر همان نماند مسئله اگر در نماز قطع مانده شد جایز بود که بچشم
کند مسئله اگر در نشی و ان بعد از آن عمد داشت نشسته نماز فرض گذارد جایز بود و بقول ابو یوسف و محمد جایز
بنو مسئله اگر در پیشانی و یا انگشتی نماز گذشت بعد از اوقات قضا و جب بدو در زیادت از پنج قضا و جب و بقول
شافعی اگر یک وقت کامل را نماز گذشت قضا و جب بپنج نماز گذشت قضا و جب در قرائت چهارده سجده در اول

۲۱
 قوت کند و باشد که
 صاحب الهامه و
 خافقین در مقام
 سلام و غفران
 از راه و کشان
 ساقط شود و این قول
 است که فی المود
 کانی و غفران
 و در از هر که در نام
 از اگر بران باشد که نام
 آید باقی بر صیقل
 یا غرضت از این
 قوت که در نام
 و در از هر که در نام

شاه

سوره مجده و سوره ص و لقمان شافعی رح و سوره حج و سوره هبت و سوره ص سجد و نیت و در اعراف و در
 سوره غفل نبی اسرائیل و مریم و فرقان النحل و التمریزیل و محمد و انجم از السمار انشت و اقرا و لقول ملک حم در قرآن
 بازده سجد هبت و سوره و انجم و اولها انشت و اقرا سجد هبت مسئله سجد تلاوت واجب هبت برخواست
 و نشوند اگر چه قصد نیت در رد و لقول شافعی رح سجد و تلاوت سنت بود که دست مسئله تلاوت امام آیت سجد
 بر مقتدی واجب است و بخواند مقتدی آیت سجد بر امام مقتدی سجد واجب و دو بقول محمد رح بنیاد
 مقتدی بر خوانده و سامع بعد از فراغ نماز سجد واجب است مسئله اگر نماز آیت سجد نشیند از غیر امام خود بعد از
 فراغ نماز سجد آورد و اگر نماز سجد کرد و بیرون نماز عاده کند و نماز عاده نکند و بروایتی از امام محمد رح نماز عاده
 کند مسئله در فتاوی نوادر است که نماز سجد شود و بعضی علما گفته اند که قول امام حسین است و بروایتی از ابی یوسف
 قاضی رح و بروایتی از امام محمد رح نماز عادت کند مسئله اگر آیت سجد از امام شنید بعد از اقامه کرد و پیش از آنکه
 امام سجد کرد و با امام سجد کند و اگر بعد از سجد آوردن امام مقتدی اقامه کرد اگر همان رکعت دریافت سجد کند اگر
 رکعت نیافت سجد کند بعد از فراغ نماز اگر اقامه نکرد سجد واجب شود و بقول ملک حم سجد واجب نشود
 مسئله اگر نماز آیت سجد خواند و سجد نکرد بیرون نماز قضا نکند و اگر بیرون نماز آیت سجد بخواند و دو نماز همان
 خواند سجد دیگر واجب آید و اگر بیرون نماز سجد نکرد و دو نماز همان آیت خواند و سجد کرد از هر دو سجد محسوب بود
 مسئله اگر در مجلس آیت سجد کرد خواند یک سجد کافی بود و اگر یک آیت سجد در دو مجلس کن خواند سجد کرد و واجب
 شود مسئله شرط نماز شرط سجد تلاوت است و چون سجد آورد تکبیر گوید دست بدارد و سجد کند و سراج سجد
 تکبیر گوید آن بردارد و بعد از سجد تلاوت تشهد و سلام نیت و بقول شافعی رح تکبیر و سلام واجب مسئله کرده است
 که سورت خواند و آیت سجد ترک آورد و اگر آیت سجد خواند و سورت ترک آورد و بعد از آن صلی و الماسافر هر کس که
 از نماز یا شهر بقصد رفتن به شایر و زیاره و مسکن در نزد خلکی و در کوه مسافر شود و بقول ابی یوسف رح مدت سفر
 در شایر و زیاره است و بیشتر از یوم روز و بقول ملک حم چهل و شصت میل است سفر است هر سیل ثلث فرسخ
 چهار هزار کلام است و فرسخ دوازده هزار کلام است و بقول شافعی رح مدت سفر در شایر و زیاره است و آن شایر و
 فرسخ است بروایتی از وی یک شایر و زیاره است مسئله در سفر و الضحی چهار گانه دو گانه گذارد و بقول شافعی رح
 چهار گانه گذارد مسئله اگر مسافر چهار گانه گذارد و قصد اولی نشست جایز بود و اگر قصد اولی نیامد جایز نبود و
 امام شافعی رح جایز بود و هر چهار از فرض است و قصد مسئله اگر مسافر شش روز در آید و یا در شهری و یا در وی بیاید

[illegible]

۱۲

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خلائفنا في الأرضين والسموات
أما بعد

لبون یعنی بیشتر به دو ساله دهد و در صد و نود و شش چهار حقه دهد تا دولت بعد از آن زیادت شود و در
حساب از سرگرد خانیجی بعد صد و پنجاه شتر حساب که است بچنان حساب و زکوة دهد و بقول شافعی هر
صد و شصت شتر از پنجاه زیاد شود نسبت لبون به تا صد و در پنج حقه و نسبت لبون بعد از هر چهل شتر یک
و از هر چهل حقه دهد **باب صد و الفقر ضابط** و نسبتی صد و شصت چهل بر آن بگذرد و گویا که از این باشد
دهد و از این قبیه گویند و از چهل هر ستور که گویا که دو ساله زیاد دهد و از آنست که گویند و بقول پیغمبر رح انجبار
بود هر چهل از هر ستور چهل حقه شصت دهد تا شصت و بقول ابی یوسف که محمد از زیادت بر چهل عفو است از آن که
و حجب نیاید تا شصت و شصت است و اتفاق دو متبعه واجب است یعنی دو گویا که یک ساله و در میان دستور یک
سبب یک متبعه واجب است و در شصت دستور دهنده و انچه بدین باده شود در هر ده گانه رکعت متغیر شود از متبعه
و گامیش حکم شود در فضل **فی زکوة الفهم** ضابط گویند چهل است و از این یک گویند و واجب است تا
مست و از صد و شصت و یک گویند و دو گویند و واجب است تا دویست و یک گویند و سه گویند و در هر یک
چهار گویند و در زیادت از این هر صدی یک گویند و در مسئله از حکم شصت در مسئله گویند یعنی که زکوة دهد
بزرگ است و این حکم در زیادت فاما از این بقول ابی یوسف و محمد و شافعی هر که بیشتر از سال گذشته باشد و در
باشد و این روایتی است از ابی حنیفه رح مسئله سب و شتر و خر زکوة فی و بقول ابی حنیفه رح اگر سال زیاده و از
بیرون بچند از سر کی یکبار دهد و یا نسبت کند از هر دویست درم نقره بچند درم و در مسئله از بزرگان شتر چکان گویند
زکوة فی و بقول ابی یوسف و شافعی از چهل بره و از بی گویا که از شصت پنج شتر به از هر ضابطی دهد و بقول
انچه از ضابط که از واجب است از ضابط همان بود مسئله در چایا یا یکبار برای گشت و باراند و یا در خانه علف بچند رکعت
واجب و بقول مالک رح واجب است مسئله زکوة در ضابط از زیادت بر ضابط عفو است و بقول محمد و زهره رح در هر دو
مسئله ضابط یکبار واجب است بلکه شود زکوة تا ساقط شود و بقول شافعی رح فی مسئله اگر گویا که دو ساله واجب و موجودی
دهد و زیادت از حقیقت دو ساله از صدق متانده و یا کمتر از دو ساله در زیاده و قیمت مصدق بهای تمام قیمت دهد و بقول
رح دفعه حقیقت جازنی مسئله واجب است و ساقط است نه یک فرس و نه یک غنم مسئله اگر در میان سال در ضابط عفو است یا نه
با ضابط هم کند از هر دو زکوة دهد و بقول شافعی رح از زیادت زکوة و یا با مسئله اگر غنای از قومی خارج و عشر زکوة شصت
دو بار و نه سال مسئله اگر مالک ضابط زکوة سالها را آید باز زکوة ضابطها صد و یک مالک است بهر چه بیاید و در هر دو
زهره رح بچهل رکعت ضابطها صد و یک جازنی و بقول مالک رح حقه الله علیه تعیل زکوة سال آید جازنی باب زکوة
مسئله و ضابط نقره دولت در دست و بعد از آنکه شش سال پنج درم زکوة واجب آید و ضابط زیادت
زهره رح و زکوة ان نصف دینار واجب آید و از زهره رح و نقره تا شصت و از هر برای و او قوی زکوة واجب
است و بقول شافعی رح حقه الله علیه از هر برای و از شصت نقره و زهره رح واجب نیست

و در هر ده گانه رکعت متغیر شود از متبعه
و از این قبیه گویند و از چهل هر ستور که گویا که دو ساله زیاد دهد و از آنست که گویند و بقول پیغمبر رح انجبار
بود هر چهل از هر ستور چهل حقه شصت دهد تا شصت و بقول ابی یوسف که محمد از زیادت بر چهل عفو است از آن که
و حجب نیاید تا شصت و شصت است و اتفاق دو متبعه واجب است یعنی دو گویا که یک ساله و در میان دستور یک
سبب یک متبعه واجب است و در شصت دستور دهنده و انچه بدین باده شود در هر ده گانه رکعت متغیر شود از متبعه
و گامیش حکم شود در فضل **فی زکوة الفهم** ضابط گویند چهل است و از این یک گویند و واجب است تا
مست و از صد و شصت و یک گویند و دو گویند و واجب است تا دویست و یک گویند و سه گویند و در هر یک
چهار گویند و در زیادت از این هر صدی یک گویند و در مسئله از حکم شصت در مسئله گویند یعنی که زکوة دهد
بزرگ است و این حکم در زیادت فاما از این بقول ابی یوسف و محمد و شافعی هر که بیشتر از سال گذشته باشد و در
باشد و این روایتی است از ابی حنیفه رح مسئله سب و شتر و خر زکوة فی و بقول ابی حنیفه رح اگر سال زیاده و از
بیرون بچند از سر کی یکبار دهد و یا نسبت کند از هر دویست درم نقره بچند درم و در مسئله از بزرگان شتر چکان گویند
زکوة فی و بقول ابی یوسف و شافعی از چهل بره و از بی گویا که از شصت پنج شتر به از هر ضابطی دهد و بقول
انچه از ضابط که از واجب است از ضابط همان بود مسئله در چایا یا یکبار برای گشت و باراند و یا در خانه علف بچند رکعت
واجب و بقول مالک رح واجب است مسئله زکوة در ضابط از زیادت بر ضابط عفو است و بقول محمد و زهره رح در هر دو
مسئله ضابط یکبار واجب است بلکه شود زکوة تا ساقط شود و بقول شافعی رح فی مسئله اگر گویا که دو ساله واجب و موجودی
دهد و زیادت از حقیقت دو ساله از صدق متانده و یا کمتر از دو ساله در زیاده و قیمت مصدق بهای تمام قیمت دهد و بقول
رح دفعه حقیقت جازنی مسئله واجب است و ساقط است نه یک فرس و نه یک غنم مسئله اگر در میان سال در ضابط عفو است یا نه
با ضابط هم کند از هر دو زکوة دهد و بقول شافعی رح از زیادت زکوة و یا با مسئله اگر غنای از قومی خارج و عشر زکوة شصت
دو بار و نه سال مسئله اگر مالک ضابط زکوة سالها را آید باز زکوة ضابطها صد و یک مالک است بهر چه بیاید و در هر دو
زهره رح بچهل رکعت ضابطها صد و یک جازنی و بقول مالک رح حقه الله علیه تعیل زکوة سال آید جازنی باب زکوة
مسئله و ضابط نقره دولت در دست و بعد از آنکه شش سال پنج درم زکوة واجب آید و ضابط زیادت
زهره رح و زکوة ان نصف دینار واجب آید و از زهره رح و نقره تا شصت و از هر برای و او قوی زکوة واجب
است و بقول شافعی رح حقه الله علیه از هر برای و از شصت نقره و زهره رح واجب نیست

و در هر ده گانه رکعت متغیر شود از متبعه
و از این قبیه گویند و از چهل هر ستور که گویا که دو ساله زیاد دهد و از آنست که گویند و بقول پیغمبر رح انجبار
بود هر چهل از هر ستور چهل حقه شصت دهد تا شصت و بقول ابی یوسف که محمد از زیادت بر چهل عفو است از آن که
و حجب نیاید تا شصت و شصت است و اتفاق دو متبعه واجب است یعنی دو گویا که یک ساله و در میان دستور یک
سبب یک متبعه واجب است و در شصت دستور دهنده و انچه بدین باده شود در هر ده گانه رکعت متغیر شود از متبعه
و گامیش حکم شود در فضل **فی زکوة الفهم** ضابط گویند چهل است و از این یک گویند و واجب است تا
مست و از صد و شصت و یک گویند و دو گویند و واجب است تا دویست و یک گویند و سه گویند و در هر یک
چهار گویند و در زیادت از این هر صدی یک گویند و در مسئله از حکم شصت در مسئله گویند یعنی که زکوة دهد
بزرگ است و این حکم در زیادت فاما از این بقول ابی یوسف و محمد و شافعی هر که بیشتر از سال گذشته باشد و در
باشد و این روایتی است از ابی حنیفه رح مسئله سب و شتر و خر زکوة فی و بقول ابی حنیفه رح اگر سال زیاده و از
بیرون بچند از سر کی یکبار دهد و یا نسبت کند از هر دویست درم نقره بچند درم و در مسئله از بزرگان شتر چکان گویند
زکوة فی و بقول ابی یوسف و شافعی از چهل بره و از بی گویا که از شصت پنج شتر به از هر ضابطی دهد و بقول
انچه از ضابط که از واجب است از ضابط همان بود مسئله در چایا یا یکبار برای گشت و باراند و یا در خانه علف بچند رکعت
واجب و بقول مالک رح واجب است مسئله زکوة در ضابط از زیادت بر ضابط عفو است و بقول محمد و زهره رح در هر دو
مسئله ضابط یکبار واجب است بلکه شود زکوة تا ساقط شود و بقول شافعی رح فی مسئله اگر گویا که دو ساله واجب و موجودی
دهد و زیادت از حقیقت دو ساله از صدق متانده و یا کمتر از دو ساله در زیاده و قیمت مصدق بهای تمام قیمت دهد و بقول
رح دفعه حقیقت جازنی مسئله واجب است و ساقط است نه یک فرس و نه یک غنم مسئله اگر در میان سال در ضابط عفو است یا نه
با ضابط هم کند از هر دو زکوة دهد و بقول شافعی رح از زیادت زکوة و یا با مسئله اگر غنای از قومی خارج و عشر زکوة شصت
دو بار و نه سال مسئله اگر مالک ضابط زکوة سالها را آید باز زکوة ضابطها صد و یک مالک است بهر چه بیاید و در هر دو
زهره رح بچهل رکعت ضابطها صد و یک جازنی و بقول مالک رح حقه الله علیه تعیل زکوة سال آید جازنی باب زکوة
مسئله و ضابط نقره دولت در دست و بعد از آنکه شش سال پنج درم زکوة واجب آید و ضابط زیادت
زهره رح و زکوة ان نصف دینار واجب آید و از زهره رح و نقره تا شصت و از هر برای و او قوی زکوة واجب
است و بقول شافعی رح حقه الله علیه از هر برای و از شصت نقره و زهره رح واجب نیست

و اگر با غیر باشد گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
 درم باشد گشت گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
 بیخ نماند و از نه ما و از نه نماند مسئله اگر با غیر باشد گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
باب اگر کار در معدن کان زود نفع و آهنگ و مثل آن از زمین غرضی و عثمی و غیره واجب بد و بقول شافعی و اگر چه در حدیث
مسئله اگر معدن در سر خود یا در زمین خود یافت بیخ واجب نیاید و بقول بیوسف و محمد بن عیسی واجب بد مسئله اگر غیر از سر
خود یافت اگر ضرب اهل جا بلیت است خمس واجب آید با اتفاق و چهار خمس و یک یا یک قدیم را باشد و اگر کسی است که با مال
امام بن مین خط کشیده است و بدو است و بقول بیوسف و محمد بن چهار خمس یا بنده را بود و اگر آن ضرر و باطل است
حکم سقط دارد مسئله از بیخ واجب بد و بقول بیوسف واجب بد مسئله اگر در ارض زمین لا مال باشد
بافت بیخ و بیخ با اتفاق مسئله از فیروزه و مر و اید و غیره خمس واجب نیاید و بقول بیوسف از غیر و مر و اید
واجب بد باب العشر اگر در زمین عثمی و غیره خمس واجب آید و بقول شافعی و محمد بن عیسی مسئله از زمین
که آب باران یا آب سبیل ترشده است آنچه بر آن آید از آنکه بسیار باشد باقی نماند عشر واجب بد و اگر در زمین
و کاه و بقول بیوسف و محمد بن شافعی عشر واجب نیاید و در چیز که باقی نماند و در چیز که از پنج و ستون باشد و در سقی و نعت صحیح
است و در صاعی شست رطل است و بقول بیوسف صاع بخیر طل ثلث رطل است مسئله از زمین که آبداده شود و اگر
و باشد و تر شود و نصف عشر واجب بد مسئله مؤنتی و در چیز که در رعت شده باشد چون اجزای راع و طاعت توران برگیرند
از کل عشر و بد مسئله در زمین تعلیمی و عشر واجب است اگر چه اسلام آورد و یا مسلمان بازمی از بخرد و بقول بیوسف و اگر تعلیم
اسلام آورد و یا مسلمان بازمی از بخرد و بد مسئله اگر چه اسلام آورد و یا مسلمان بازمی از بخرد و بقول بیوسف و اگر تعلیم
واجب بد و اگر حادث باشد یک عشر واجب بد مسئله اگر ذمی از مسلمان زمین عثمی خرید خراج واجب بد و بقول بیوسف
و عشر واجب بد و بقول محمد بن عیسی و اگر مسلمان باشد و بازمی از مسلمان زمین عثمی خرید خراج واجب بد و بقول بیوسف
رو کرد و یک عشر واجب بد مسئله اگر مسلمان ذمی خودستان خود حکم آنرا چه بود و اگر بازمی از مسلمان زمین عثمی خرید خراج واجب بد
و اگر آب جوی که آن باد شاه حفر کرده است ترک و خراج واجب بد مسئله اگر ذمی سر خودستان که خراج واجب بد اگر چه با
عثمی ترک کند مسئله بر ذمی رطلی و بیخ واجب بد مسئله اگر چه غیر و نفع از زمین عثمی بر و آن بد بیخ و بیخ
و اگر چه غیر و نفع از زمین عثمی بر و آن بد بیخ و بیخ واجب بد مسئله اگر چه غیر و نفع از زمین عثمی بر و آن بد بیخ و بیخ
مکان بد و نفع غزاه و آن بسبیل است بقیه کسی است که از چیزی اندک دارد که بدان کفاف او باشد و بدان استخفا

اگر با غیر باشد گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
 درم باشد گشت گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
 بیخ نماند و از نه ما و از نه نماند مسئله اگر با غیر باشد گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
باب اگر کار در معدن کان زود نفع و آهنگ و مثل آن از زمین غرضی و عثمی و غیره واجب بد و بقول شافعی و اگر چه در حدیث
مسئله اگر معدن در سر خود یا در زمین خود یافت بیخ واجب نیاید و بقول بیوسف و محمد بن عیسی واجب بد مسئله اگر غیر از سر
خود یافت اگر ضرب اهل جا بلیت است خمس واجب آید با اتفاق و چهار خمس و یک یا یک قدیم را باشد و اگر کسی است که با مال
امام بن مین خط کشیده است و بدو است و بقول بیوسف و محمد بن چهار خمس یا بنده را بود و اگر آن ضرر و باطل است
حکم سقط دارد مسئله از بیخ واجب بد و بقول بیوسف واجب بد مسئله اگر در ارض زمین لا مال باشد
بافت بیخ و بیخ با اتفاق مسئله از فیروزه و مر و اید و غیره خمس واجب نیاید و بقول بیوسف از غیر و مر و اید
واجب بد باب العشر اگر در زمین عثمی و غیره خمس واجب آید و بقول شافعی و محمد بن عیسی مسئله از زمین
که آب باران یا آب سبیل ترشده است آنچه بر آن آید از آنکه بسیار باشد باقی نماند عشر واجب بد و اگر در زمین
و کاه و بقول بیوسف و محمد بن شافعی عشر واجب نیاید و در چیز که باقی نماند و در چیز که از پنج و ستون باشد و در سقی و نعت صحیح
است و در صاعی شست رطل است و بقول بیوسف صاع بخیر طل ثلث رطل است مسئله از زمین که آبداده شود و اگر
و باشد و تر شود و نصف عشر واجب بد مسئله مؤنتی و در چیز که در رعت شده باشد چون اجزای راع و طاعت توران برگیرند
از کل عشر و بد مسئله در زمین تعلیمی و عشر واجب است اگر چه اسلام آورد و یا مسلمان بازمی از بخرد و بقول بیوسف و اگر تعلیم
اسلام آورد و یا مسلمان بازمی از بخرد و بد مسئله اگر چه اسلام آورد و یا مسلمان بازمی از بخرد و بقول بیوسف و اگر تعلیم
واجب بد و اگر حادث باشد یک عشر واجب بد مسئله اگر ذمی از مسلمان زمین عثمی خرید خراج واجب بد و بقول بیوسف
و عشر واجب بد و بقول محمد بن عیسی و اگر مسلمان باشد و بازمی از مسلمان زمین عثمی خرید خراج واجب بد و بقول بیوسف
رو کرد و یک عشر واجب بد مسئله اگر مسلمان ذمی خودستان خود حکم آنرا چه بود و اگر بازمی از مسلمان زمین عثمی خرید خراج واجب بد
و اگر آب جوی که آن باد شاه حفر کرده است ترک و خراج واجب بد مسئله اگر ذمی سر خودستان که خراج واجب بد اگر چه با
عثمی ترک کند مسئله بر ذمی رطلی و بیخ واجب بد مسئله اگر چه غیر و نفع از زمین عثمی بر و آن بد بیخ و بیخ
و اگر چه غیر و نفع از زمین عثمی بر و آن بد بیخ و بیخ واجب بد مسئله اگر چه غیر و نفع از زمین عثمی بر و آن بد بیخ و بیخ
مکان بد و نفع غزاه و آن بسبیل است بقیه کسی است که از چیزی اندک دارد که بدان کفاف او باشد و بدان استخفا

اگر با غیر باشد گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
 درم باشد گشت گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد
 بیخ نماند و از نه ما و از نه نماند مسئله اگر با غیر باشد گشت بی خسر بر از خسر نماند و اگر با خسر نماند گشت بی خسر بر از خسر نماند مسئله اگر با غیر باشد

۹۰
مقبول شافعی مالک هر مالک بوقت وجوب احباید مسئله صدقه فطر نصف صاع از گندم و از آرد گندم و دست
گندم و از بوز و یک صاع از جو و خرما باشد مسئله صلیح هشت رطل است و هر رطل بیت استار است و بقول
همیوت و شافعی هر پنج رطل ثلث رطل است و بقول مجروح اعتبار کرده شود گلی و نه زنی مسئله
وجوب صدقه فطر صبح روز فطر است یک بعد از صبح متولد شد و یا مسلمان شد و یا پیش از صبح فوت شد صدقه
او واجب و بقول شافعی هر وقت وجوب صدقه دخول وقت مغرب است از شب فطر پس یک در شب فطر
یا مسلمان شد صدقه بر او واجب آید مسئله تقدیم صدقه فطر و تاخیر او جایز بود و الله اعلم کتاب الصوم صوم عباد
از ترک اکل و شرب جماع از صبح صادق تا غروب آفتاب بابت صوم از هر مسلم عاقل و بالغ مسئله که
پاکت از حیض نفاس مسئله صوم رمضان فرض عین است و صوم نذر واجب و وقت نیت صوم رمضان
فند معین صوم نفل دخول وقت مغرب است تا نیم روز و بقول مجروح در صوم رمضان نیت شرط نیست و
بقول شافعی هر دو صوم نیت فرض از شب شرط است بخیر نفل و بقول مالک نیت نفل از شب شرط
مسئله روزه ماه رمضان نیت طلق صوم بی تعیین رمضان فرضیت جایز بود و فند معین عین حکم دارد و
صوم رمضان نذر معین نیت نفل جایز بود و بقول شافعی هر بیت نفل جایز بی و طلق نیت از
در روایت است و بقول مالک هر گزید اند که روزه رمضان است و نیت نفل کند جایز نبود و اگر نیت
از نفل محسوب مسئله در قضا رمضان نذر غیر معین صوم کفارت نیت از شب شرط است مسئله بدین
و باطله شدن نیت روزه شبان رمضان ثابت شود مسئله روزه شک کرده است گفت نفل و بقول شافعی
بابت اکر و است مسئله شخصی ماه رمضان یا ماه شوال تنها دقایق قیام او را در کرد و روزه دارد و اگر فطر
کرد قضا واجب آید بی کفارت و بقول شافعی هر دو روزه ماه رمضان یا فطر قضا با کفارت واجب است
مسئله در روزه ماه رمضان بار و غبار قول یکدل معتبر است اگر چیده و یا زن بود و بقول مالک هر دو قول
از شافعی هر دو شهادت و مرد و یا یک مرد و دوزن شرط است مسئله در روزه شوال و بار و غبار با نفل
شهادت دو مرد و یا یک دوزن شرط است در روزه رمضان شوال اگر بار و غبار نباشد شهادت جمع عظیم است
و بقول امام شافعی هر گواهی یکم و مقبول بود و مقبول شهادت روزه ماه رمضان شوال اگر در شهادت مسئله
اختلاف طلع معتبر نیست مثلاً در ملی شب آدینه دیدند و در همان شب شهادت میروای دلی بود با بای فیه
و اما الفیه مسئله اگر بنیان اکل و شرب یا جماع کرد صوم فاسد نشود و بقول مالک زحر فاسد بود

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 أجمعين

بِقَوْلِ شافعي رحمه الله في نيز واجب بود مسكلمه شيخ فاني كه قدرت روزه ندارد افطار كند و از هر روزه فديده و بقول مالك
 فديه واجب مسكلمه در روزه نفل و اينى بجز افطار جائز است و قضاء واجب بدو بقول شافعي رحمه الله و جنياب مسكلمه
 اگر روزه دارد رمضان كه كه بالغ شده و با كف مسلمان شده بغيره آن روز اسكان كند و با افطار قضا كند و بقول مالك هر روز
 كه مسلمان آرد و با افطار قضا كند و بقول ميسوق اگر اسلام بطلع ميش از زوال بود است آن روز با افطار قضا كند مسكلمه
 اگر مسلمان در روزه رمضان نيت افطار كرد و در شهر خود آمد ميش اگر غير نيت صوم كند جائز بود مسكلمه اگر در رمضان
 بيمه ميش شد قضا واجب يد اگر چه تمام ماه بيمه ميش شد و در آن شب كه عاغا عاثر شده است آن روز قضا كند
 و بقول مالك رحمه الله در روزه قضا كند مسكلمه اگر تمام ماه رمضان بواند بود قضا واجب نيايد اگر ميان ماه بشوئيد
 عذر و با گذشت قضا كند و بقول مالك رحمه الله بجز نفل تمام ماه رمضان قضا واجب يد و بقول زفر و شافعي رحمه الله افطار اگر
 ناكه بود و قضا واجب است مسكلمه اگر در رمضان مسكان كند بي نيت صوم و افطار نكرد و تا غروب قضا واجب يد و بقول زفر
 واجب نيايد مسكلمه در روزه رمضان مسافر مقيم شد و با جالفين با كند بغيره روز اسكان كند و روزه راقضا كند
 و بقول شافعي رحمه الله اسكان واجب نيايد مسكلمه اگر مسافر در مكان ايك شب است و روزه روزه بود و با افطار كرد و مكان
 آنكه عذر و است غروب نبود باقي روز اسكان كند قضا واجب يد بي كفارت مسكلمه اگر روزه و ايفاضه شوي خبري خود
 بعد بقبضه خود و مكان آنكه روزه فاسد شده است قضا واجب يد بي كفارت و اگر حكم ميده است نيز قضا
 واجب يد بي كفارت بقول ميسوق اگر حكم ميده است قضا با كفارت واجب يد مسكلمه اگر روزه روزه و خصمه
 و با ديوانه را مريد و طلي كرد و بخت قضا واجب يد و بخت نفل بي اگر در ميان ماه رمضان بشوئيد قضا واجب يد و بقول
 زفر و شافعي رحمه الله قضا واجب است **فصل في النذر** اگر نذر كرد و بصوم روز عيذ و نذر افطار كند و قضا دارد
 و بقول زفر و شافعي رحمه الله قضا كند مسكلمه اگر نذر نيت سوگند زد و كفارت نيز واجب يد و بقول ميسوق
 كفارت واجب است مسكلمه اگر نذر كرد كه سال سال تمام روزه دارم و در روزه و سه روز نشتر قبي افطار كند قضا
 دارد و اگر درين ايام به نيت روزه شروع كرد و افطار كرد قضا واجب نيايد و بقول بي يوسف رحمه الله و مجرم و جنياب
باب في اعطيكاف اعطيكاف نيت است و آن رنگ كردن مسجد بصوم به نيت اعطيكاف و بقول
 شافعي رحمه الله صوم شرط نيت مسكلمه اقل اعطيكاف نفل يك عشا است و بقول محمد رحمه الله و بقول حضرت ابوالفضل محمد بن
 است بقول بي يوسف رحمه الله بيشتر از روزه مسكلمه زن مسجد خانه اعطيكاف بنشيند مسكلمه متكاف از مسجد بدون نيايد
 اگر براي حاجت شرعي چون حجه و صوم غسل و يا براي حاجت عظيمه چون بول و غايط و اگر ساعت بي عذر برون آمد اعطيكاف

بِقَوْلِ شافعي رحمه الله في نيز واجب بود مسكلمه شيخ فاني كه قدرت روزه ندارد افطار كند و از هر روزه فديده و بقول مالك
 فديه واجب مسكلمه در روزه نفل و اينى بجز افطار جائز است و قضاء واجب بدو بقول شافعي رحمه الله و جنياب مسكلمه
 اگر روزه دارد رمضان كه كه بالغ شده و با كف مسلمان شده بغيره آن روز اسكان كند و با افطار قضا كند و بقول مالك هر روز
 كه مسلمان آرد و با افطار قضا كند و بقول ميسوق اگر اسلام بطلع ميش از زوال بود است آن روز با افطار قضا كند مسكلمه
 اگر مسلمان در روزه رمضان نيت افطار كرد و در شهر خود آمد ميش اگر غير نيت صوم كند جائز بود مسكلمه اگر در رمضان
 بيمه ميش شد قضا واجب يد اگر چه تمام ماه بيمه ميش شد و در آن شب كه عاغا عاثر شده است آن روز قضا كند
 و بقول مالك رحمه الله در روزه قضا كند مسكلمه اگر تمام ماه رمضان بواند بود قضا واجب نيايد اگر ميان ماه بشوئيد
 عذر و با گذشت قضا كند و بقول مالك رحمه الله بجز نفل تمام ماه رمضان قضا واجب يد و بقول زفر و شافعي رحمه الله افطار اگر
 ناكه بود و قضا واجب است مسكلمه اگر در رمضان مسكان كند بي نيت صوم و افطار نكرد و تا غروب قضا واجب يد و بقول زفر
 واجب نيايد مسكلمه در روزه رمضان مسافر مقيم شد و با جالفين با كند بغيره روز اسكان كند و روزه راقضا كند
 و بقول شافعي رحمه الله اسكان واجب نيايد مسكلمه اگر مسافر در مكان ايك شب است و روزه روزه بود و با افطار كرد و مكان
 آنكه عذر و است غروب نبود باقي روز اسكان كند قضا واجب يد بي كفارت مسكلمه اگر روزه و ايفاضه شوي خبري خود
 بعد بقبضه خود و مكان آنكه روزه فاسد شده است قضا واجب يد بي كفارت و اگر حكم ميده است نيز قضا
 واجب يد بي كفارت بقول ميسوق اگر حكم ميده است قضا با كفارت واجب يد مسكلمه اگر روزه روزه و خصمه
 و با ديوانه را مريد و طلي كرد و بخت قضا واجب يد و بخت نفل بي اگر در ميان ماه رمضان بشوئيد قضا واجب يد و بقول
 زفر و شافعي رحمه الله قضا واجب است **فصل في النذر** اگر نذر كرد و بصوم روز عيذ و نذر افطار كند و قضا دارد
 و بقول زفر و شافعي رحمه الله قضا كند مسكلمه اگر نذر نيت سوگند زد و كفارت نيز واجب يد و بقول ميسوق
 كفارت واجب است مسكلمه اگر نذر كرد كه سال سال تمام روزه دارم و در روزه و سه روز نشتر قبي افطار كند قضا
 دارد و اگر درين ايام به نيت روزه شروع كرد و افطار كرد قضا واجب نيايد و بقول بي يوسف رحمه الله و مجرم و جنياب
باب في اعطيكاف اعطيكاف نيت است و آن رنگ كردن مسجد بصوم به نيت اعطيكاف و بقول
 شافعي رحمه الله صوم شرط نيت مسكلمه اقل اعطيكاف نفل يك عشا است و بقول محمد رحمه الله و بقول حضرت ابوالفضل محمد بن
 است بقول بي يوسف رحمه الله بيشتر از روزه مسكلمه زن مسجد خانه اعطيكاف بنشيند مسكلمه متكاف از مسجد بدون نيايد
 اگر براي حاجت شرعي چون حجه و صوم غسل و يا براي حاجت عظيمه چون بول و غايط و اگر ساعت بي عذر برون آمد اعطيكاف

مسكلمه اگر نذر نيت سوگند زد و كفارت نيز واجب يد و بقول ميسوق كفارت واجب است مسكلمه اگر نذر كرد كه سال سال تمام روزه دارم و در روزه و سه روز نشتر قبي افطار كند قضا دارد و اگر درين ايام به نيت روزه شروع كرد و افطار كرد قضا واجب نيايد و بقول بي يوسف رحمه الله و مجرم و جنياب

فاسد شود و بقول ابی یوسف و محمد رحمه الله علیهما فاسد شود مگر بیشتر از نیم روز بیرون ماند و بقول شافعی رحمه الله اگر
خروج برای جمعه مفیدست مسئله در اعتکاف خوردن و آشامیدن و خضق و خریدن و فروختن بی ا
شیع جایزست و احضار کالاکره بود مسئله که هت خاموشی و سخن گفتن مگر نیکو مسئله در اعتکاف
وطی و لمس و تنگه حرامست و بقول شافعی رحمه الله لمس و بوسه زدن در اعتکاف جایزست مسئله اعتکاف بی
باطل شود مسئله اگر نذر کرد اعتکاف روزی و شبها نیز لازم شود مسئله اگر اعتکاف دو روز نذر کرد و شب اول
و شب میانه لازم آید و بقول ابو یوسف رحمه الله شب اول لازم نشود کتاب حج و عمره است بر عمره عاقل نه صحیح
قادری و در احاطه که فاصل بود از مسکن و آب جامه تن سلیح و نفقه خود بمقدار رفتن و بازگشتن و نفقه عیال اگر
طریق مسئله حج در عمره یکبار و وضت در حال و بقول محمد و شافعی رحمه الله بر ترخی و هت و وضت بشرطیکه فوت
نشود و بقول مالک رحمه الله وضت بر سیکه فوت نمی آید مسئله بر زن چه وضت است و اگر سافت سفر نبود بی محرم
است جایز بود و بشرط محرم و یا شوهر اگر سافت سفر بود و بقول شافعی رحمه الله اگر با زنان بیرون آید و با کار و آید که در
زمان باشد جایز بود مسئله اگر کودکی بعد از احرام بانم شد و بایند بعد از آزدند و بر آن احرام حج کرد و نیکو وضت
مسئله جابر بن ابی نیداد و حلیه است و اهل عراق با ذلت عوق و اهل ثام راجحه و اهل نجد راقون اهل یمن
نیکم که خارج ازین موضع است چون محمد که در که در آید ازین موضع بی احرام نکرده اگر چیت حج و عمره ندارد و
بقول شافعی رحمه الله بی نیت حج و عمره احرام لازم نشود مسئله جایزست که پیش سیدین بوقت محرم شود و تاخیر احرام
از بوقت جایزنی مسئله بکیده اخل بقیات جابر بن ابی نیت و اصل است و آن میانه نواف حرم است مسئله مواضع
احرام بعتن یکی برای حج حرم است و برای عمره اصل است باب احرام چون آمده که احرام بند و وضو سازد و اگر غسل
کن بهتر بود و از آن رو یاد نموده باشد و خود را خوشبوی کند و در کت نماز گذارد و بگوید اللهم انی ارید الحج
فسیر علی و تعقیب منی و بعد از صلوة تلبیه کند بعتن حج یعنی بگوید لبیک اللهم لبیک لبیک لا شریک لک لبیک ان
الحمد و النعمه لک المملک لا شریک لک زیاده در تلبیه جایز بود و نقصان جایزنی و بقول شافعی رحمه الله زیادت نیز جایز
نمود مسئله خون نیت احرام تلبیه گفت محرم شود و بجز نیت بی تلبیه محرم نشود و بقول شافعی رحمه الله بجز نیت محرم
مسئله چون محرم نذر کرد و قبله و لمس و سخن فاحش لازم از ذکر جماع بحضور زنان از معاصی و از مجادله با رفیقان بقول
از مجادله با شرکان در تقدیم و تاخیر وقت حج جایزست مسئله و از کشتن صید و از انشارت صید و ره نویسی
کردن اصبه و از پوشیدن بر این شلوار و از دستار و کلاه و قبا و از پوشیدن موزه و مگر که نعلین ناپدید موزه و

و در هر روز از این دعا بخواند که

و اگر کسی در وقت نماز در طواف باشد و در آن وقت کسی را بمشیت یا بکعبه یا به غیر آن جهت از آنجا که در طواف است ببرد و بکعبه یا به غیر آن جهت بازگردد و در آن وقت کسی را بمشیت یا بکعبه یا به غیر آن جهت از آنجا که در طواف است ببرد و بکعبه یا به غیر آن جهت بازگردد

سوی مکه و مقبره شود یا بنا بر آنکه می جاز مسئله چون بدون آید سوی مکه و در مشیت فرو آید بعد از مکه در مکه
در آید و طواف صد رکعت بوقت باره آن را طواف و داع نیز خوانند و این طواف واجبست که باطل نکند و قبول
شأنی بر وجه واجبست مسئله بعد از طواف صد رکعت نماز گذارد و آب ز فم بخورد بعد از آنکه
آید و او میان حجر الاسود و میان در کعبه است و سینه درو خود بر تن نهاده و بسود و بر دمانی کعبه
بگردد و در کعبه بچند **فصل** هر که در مکه در میانیم و لب رفد و فوف کند طواف دوم
از وی ساقط شود **مسئله** اگر روز عرفه از احوال تا فجر بختر ساعته بگذرد و قوف کنز حج او تمام بود
اگر چه بینداند که این عجمات است و یا خفته و یا بیخوش بود بقول حمد و مالک هم تمام نمیشود و حج مگر که
و قوف کند از طلوع فجر عرفه تا آنکه طلوع شود فجر روز نهار اگر در روز عرفه و جز از شب قوف کرد در شب
بود بقول مالک مسئله اگر قصد کعبه کرد و بیخوشی و اگر با ائمه از جهت او طلال کرد جایز بود و بقول ابی
یوسف محرم جایز نبود **مسئله** زن در جمیع افعال که باید کردیم حکم مردان دارد مگر در بر نشه کردن
بسر و بلبیه کردن با و از بلند و درل و سعی کردن میان دو میل شدن سوی کعبه اما زن در
بر نشه کند و موی کوتاه کند و جامه بخت پوشد **مسئله** اگر فریاضی نطوع یا نذر یا جزا واجب
باشد آن را بجا نشانی کند و با این قربانی نجات کعبه توجه کند بقصد حج محرم شود و اگر قربانی غیر متعده
نستاده بعد توجه کرد محرم نشود تا بقربانی نرسد و اگر قربانی متعده نرسد بعد توجه کند بر نیت
احرام محرم شود پیش از رسیدن قربانی **مسئله** اگر برشته قربانی جل اندازد و کوهان در از فرود
بجانب راست بشکافد و با گوشه قربانی را نشان کند محرم نشود مسئله بدنه ارشته و با گوشه و با
و نزد یک نام شافعی هم از شتر باشد نه از گاو و نزد یک نام مالک هم اگر از شتر عاجز است پس گاو و نه و اگر عاجز
نیست همان شتر و در باب **القران** قران افضلست بعد از تمتع بعد از افراد قران احرام بستن شتر
عمره و حج از میقات یا پیش از آن را بهیچ یا پیش از آن تمتع حرام بستن برای عمره و یا بهیچ از میقات
یا پیش از آن افراد احرام بستن برای حج از میقات یا پیش از آن بقول شافعی هم افراد افضلست بقول
مالک همه علیه تمتع افضلست **مسئله** در قران گوید اللهم انی اریک العسره و اخرج فی سبیلک
لی و تقبلها منی بمنه ای بار خدا یا من میخواهم تاج و عسره بجا اگر پس سان کن و ان شیان
را بر من و هر دو را قبول کن از من و طواف و سعی کند بر آن عسره

و اگر کسی در وقت نماز در طواف باشد و در آن وقت کسی را بمشیت یا بکعبه یا به غیر آن جهت از آنجا که در طواف است ببرد و بکعبه یا به غیر آن جهت بازگردد و در آن وقت کسی را بمشیت یا بکعبه یا به غیر آن جهت از آنجا که در طواف است ببرد و بکعبه یا به غیر آن جهت بازگردد

و اگر کسی در وقت نماز در طواف باشد و در آن وقت کسی را بمشیت یا بکعبه یا به غیر آن جهت از آنجا که در طواف است ببرد و بکعبه یا به غیر آن جهت بازگردد و در آن وقت کسی را بمشیت یا بکعبه یا به غیر آن جهت از آنجا که در طواف است ببرد و بکعبه یا به غیر آن جهت بازگردد

و بعد از آنکه ذکر کرده شد و اگر دو طواف و دومی کند برای هر دور و باشد یا سادۀ مسئله چون در
محرری جاریست که گویند یا شتر یا گاو و ذبح کند و یا منقح حصه از شتر و یا گاو و اگر عاجز بود از قربانی یک روز
در حج روزه دارد که آخر آن روز عرفه بود و نیت روز بعد از فراغ حج روزه دارد اگر چه در مکۀ بود و بقول
رح در مکۀ روزه داشتن روا نبود مسئله اگر تا روز نحر روزه نداشت قربانی متعین نشود و بقول شافعی
رح بعد ایام نحر روزه دارد و بقول مالک رح بعد از ایام روزه دارد مسئله اگر قارن در مکۀ نیامد و
بعرفه وقف کرد قربانی بر او واجب آمد برای برانداختن عمره و قضای عمره واجب آمد و بقول
شافعی رح قربانی واجب نیاید باب التمتع تمتع احرام نبه و برای عمره از بیقات و طواف کند
برای عمره و سعی و طح و یا قصر کند و بدین افعال حلال کرد و از عمره و بقول مالک رح طح نیست در
مسئله باطل طواف تلبیه قطع کند چون است از طواف کرد و بقول مالک رح چون نظر او یکسره افتد
تلبیه قطع کند مسئله چون از عمره فارغ شود روز ترویۀ احرام بر او واجب است احرام نهد و افعال حج بجا آورد و ذبح کند
و اگر از قربانی عاجز شود روزه دارد چنانکه ذکر کرده شد در قرآن مسئله اگر سه روز از شوال روزه دارد
بعد از آنکه روزی از روزه را عمره واقع نشود و بعد از احرام بسبق بر او واجب است که روزه روزه روزه
از طواف جایز بود مسئله و اگر تمتع خواهد قربانی بر او واجب است که براند محرم نشود و قربانی براند از شتر و گاو و مشک
یعنی توشه دان و یا غنبل قلا ده کند و اشعار روا نباشد یعنی گویان و یا گوش شکاف کند و روا
نباشد و بقول ابی یوسف و محمد رح اشعار جایز بود مسئله چون قربانی براند از عمره حلال نشود مسئله
برای حج روز ترویۀ احرام نهد چنانچه اهل مکۀ احرام نهد چنانچه گذشت مسئله و محرمی که قربانی
براند اگر پیش از ترویۀ احرام نهد بهتر بود چون روز نحر طح کند از احرام حج و عمره حلال کرد و بیرون
مسئله تمتع و قرآن نیست کی را کسی که نزدیک بکعبه است و بقول شافعی رح که با تمتع و قرآن
شروع است و بقول مالک رح آنکه داخل بیقات است در حق او تمتع و قرآن مشروع است مسئله اگر
تمتع بعد از عمره بشهر خود باز آمد و نیت نکرد تمتع او باطل نشود و بقول شافعی رح باطل نشود و اگر
سوق بدی کرد تمتع باطل نشود و بقول محمد رح باطل شود مسئله اگر پیش از ماهها و حج بر او واجب است عمره
احرام است و کم از چهار شوط برای عمره طواف کرد در چهار جهات و تنبیه انشواط طواف کرد و بر او واجب است
حج احرام است او تمتع بود و اگر چهار شوط بر او واجب است عمره طواف کرد و پیش از آن باقی در آن

و بعد از آنکه ذکر کرده شد و اگر دو طواف و دومی کند برای هر دور و باشد یا سادۀ مسئله چون در
محرری جاریست که گویند یا شتر یا گاو و ذبح کند و یا منقح حصه از شتر و یا گاو و اگر عاجز بود از قربانی یک روز
در حج روزه دارد که آخر آن روز عرفه بود و نیت روز بعد از فراغ حج روزه دارد اگر چه در مکۀ بود و بقول
رح در مکۀ روزه داشتن روا نبود مسئله اگر تا روز نحر روزه نداشت قربانی متعین نشود و بقول شافعی
رح بعد ایام نحر روزه دارد و بقول مالک رح بعد از ایام روزه دارد مسئله اگر قارن در مکۀ نیامد و
بعرفه وقف کرد قربانی بر او واجب آمد برای برانداختن عمره و قضای عمره واجب آمد و بقول
شافعی رح قربانی واجب نیاید باب التمتع تمتع احرام نبه و برای عمره از بیقات و طواف کند
برای عمره و سعی و طح و یا قصر کند و بدین افعال حلال کرد و از عمره و بقول مالک رح طح نیست در
مسئله باطل طواف تلبیه قطع کند چون است از طواف کرد و بقول مالک رح چون نظر او یکسره افتد
تلبیه قطع کند مسئله چون از عمره فارغ شود روز ترویۀ احرام بر او واجب است احرام نهد و افعال حج بجا آورد و ذبح کند
و اگر از قربانی عاجز شود روزه دارد چنانکه ذکر کرده شد در قرآن مسئله اگر سه روز از شوال روزه دارد
بعد از آنکه روزی از روزه را عمره واقع نشود و بعد از احرام بسبق بر او واجب است که روزه روزه روزه
از طواف جایز بود مسئله و اگر تمتع خواهد قربانی بر او واجب است که براند محرم نشود و قربانی براند از شتر و گاو و مشک
یعنی توشه دان و یا غنبل قلا ده کند و اشعار روا نباشد یعنی گویان و یا گوش شکاف کند و روا
نباشد و بقول ابی یوسف و محمد رح اشعار جایز بود مسئله چون قربانی براند از عمره حلال نشود مسئله
برای حج روز ترویۀ احرام نهد چنانچه اهل مکۀ احرام نهد چنانچه گذشت مسئله و محرمی که قربانی
براند اگر پیش از ترویۀ احرام نهد بهتر بود چون روز نحر طح کند از احرام حج و عمره حلال کرد و بیرون
مسئله تمتع و قرآن نیست کی را کسی که نزدیک بکعبه است و بقول شافعی رح که با تمتع و قرآن
شروع است و بقول مالک رح آنکه داخل بیقات است در حق او تمتع و قرآن مشروع است مسئله اگر
تمتع بعد از عمره بشهر خود باز آمد و نیت نکرد تمتع او باطل نشود و بقول شافعی رح باطل نشود و اگر
سوق بدی کرد تمتع باطل نشود و بقول محمد رح باطل شود مسئله اگر پیش از ماهها و حج بر او واجب است عمره
احرام است و کم از چهار شوط برای عمره طواف کرد در چهار جهات و تنبیه انشواط طواف کرد و بر او واجب است
حج احرام است او تمتع بود و اگر چهار شوط بر او واجب است عمره طواف کرد و پیش از آن باقی در آن

و بعد از آنکه ذکر کرده شد و اگر دو طواف و دومی کند برای هر دور و باشد یا سادۀ مسئله چون در
محرری جاریست که گویند یا شتر یا گاو و ذبح کند و یا منقح حصه از شتر و یا گاو و اگر عاجز بود از قربانی یک روز
در حج روزه دارد که آخر آن روز عرفه بود و نیت روز بعد از فراغ حج روزه دارد اگر چه در مکۀ بود و بقول
رح در مکۀ روزه داشتن روا نبود مسئله اگر تا روز نحر روزه نداشت قربانی متعین نشود و بقول شافعی
رح بعد ایام نحر روزه دارد و بقول مالک رح بعد از ایام روزه دارد مسئله اگر قارن در مکۀ نیامد و
بعرفه وقف کرد قربانی بر او واجب آمد برای برانداختن عمره و قضای عمره واجب آمد و بقول
شافعی رح قربانی واجب نیاید باب التمتع تمتع احرام نبه و برای عمره از بیقات و طواف کند
برای عمره و سعی و طح و یا قصر کند و بدین افعال حلال کرد و از عمره و بقول مالک رح طح نیست در
مسئله باطل طواف تلبیه قطع کند چون است از طواف کرد و بقول مالک رح چون نظر او یکسره افتد
تلبیه قطع کند مسئله چون از عمره فارغ شود روز ترویۀ احرام بر او واجب است احرام نهد و افعال حج بجا آورد و ذبح کند
و اگر از قربانی عاجز شود روزه دارد چنانکه ذکر کرده شد در قرآن مسئله اگر سه روز از شوال روزه دارد
بعد از آنکه روزی از روزه را عمره واقع نشود و بعد از احرام بسبق بر او واجب است که روزه روزه روزه
از طواف جایز بود مسئله و اگر تمتع خواهد قربانی بر او واجب است که براند محرم نشود و قربانی براند از شتر و گاو و مشک
یعنی توشه دان و یا غنبل قلا ده کند و اشعار روا نباشد یعنی گویان و یا گوش شکاف کند و روا
نباشد و بقول ابی یوسف و محمد رح اشعار جایز بود مسئله چون قربانی براند از عمره حلال نشود مسئله
برای حج روز ترویۀ احرام نهد چنانچه اهل مکۀ احرام نهد چنانچه گذشت مسئله و محرمی که قربانی
براند اگر پیش از ترویۀ احرام نهد بهتر بود چون روز نحر طح کند از احرام حج و عمره حلال کرد و بیرون
مسئله تمتع و قرآن نیست کی را کسی که نزدیک بکعبه است و بقول شافعی رح که با تمتع و قرآن
شروع است و بقول مالک رح آنکه داخل بیقات است در حق او تمتع و قرآن مشروع است مسئله اگر
تمتع بعد از عمره بشهر خود باز آمد و نیت نکرد تمتع او باطل نشود و بقول شافعی رح باطل نشود و اگر
سوق بدی کرد تمتع باطل نشود و بقول محمد رح باطل شود مسئله اگر پیش از ماهها و حج بر او واجب است عمره
احرام است و کم از چهار شوط برای عمره طواف کرد در چهار جهات و تنبیه انشواط طواف کرد و بر او واجب است
حج احرام است او تمتع بود و اگر چهار شوط بر او واجب است عمره طواف کرد و پیش از آن باقی در آن

بها بعد از حج و در آن سال شصت نباشد مسئله باها حج شوال ذیقعه و ماه ذی الحجه است و بقول
 مالک حج تمام ماه ذی الحجه است مسئله احرام بستن بر حج پیش از ماه حج جایز است باکر است
 مسئله کوفی در ماه حج از عمره فارغ شد و حلق و یا قصر کرد بعد بیکه یا بصو تقیم شد و در آن سال حج کرد
 تمتع او جایز بود و بقول محمد و ابیسیف هم اگر در بصو تقیم شد تمتع او جایز نبود مسئله اگر عمره افساه کرد و بعد از
 فرغ از عمره حلق کرد و بعد تقیم شد بعد عمره قضا کرد و در شهر حج و در آن سال حج کرد تمتع نباشد و بقول
 ابیسیف و محمد تمتع باشد مسئله اگر بیکه یا ندو و بصو پیون نیاید تا عمره قضا کرد و بافساد تمتع نباشد
 باتفاق و اگر کوفی سوی اهل خود بازگشت و بعد در ماه حج عمره آورد و بعد در آن سال حج کرد باتفاق تمتع
 بود مسئله اگر برای عمره در ماه حج احرام بست و بعد در آن سال حج کرد هر کدام که فاسد کند از
 حج و عمره تمام کند و قربانی لازم نشود مسئله اگر تمتع شد و اخیره او از قربانی منع جایز نبود مسئله
 اگر زنی نزدیک احرام حائض شد غسل کند و احرام بند و در افعال حج بجا آورد مگر طواف کند و اگر نزدیک
 طواف صدر حائض شد طواف ترک آورد چنانکه در کوفی در مکه سه رکعت پیش از گزشتن سه روز
 از ایام بخاطر طواف صد آرد و ساقط شود و اگر بعد از گزشتن سه روز ایام بخورد مکه سه رکعت طواف صد
 آرد و ساقط نشود باب انجانیات اگر محرمی تمام عضو خوشبوی کرد یک گسپند واجب شود
 و اگر کمتر از عضو خوشبوی کرد صدقه واجب شود و بقول محمد دم واجب شود مسئله هر صدقه که
 در احرام مقدسیت نصف صلح کند و واجب شود و مگر در کشتن غنم که طعام بد مسئله اگر موسی سر بخنا
 رنگ کرد قربانی واجب شود مسئله اگر بروغنی زیت چرب کرد قربانی واجب شود و بقول ابیسیف و محمد
 صفت واجب شود و بقول شافعی رحمه الله اگر در موسی استعمال کرد قربانی واجب شود و اگر در غیر موسی
 استعمال کرد هیچ واجب بنیاید مسئله اگر جامه دوخته پوشید و بار نور تمام سر پوشید قربانی واجب شد
 و اگر کمتر از روز بود صدقه دهد و بقول ابیسیف هم اگر جامه بیشتر از نیم روز پوشید قربانی واجب شود
 و بقول شافعی هم بجز پوشیدن جامه قربانی واجب نیست مسئله اگر ریح سر و بار ریح ریش سر و ریح
 واجب آید و اگر کمتر از ریح بود صدقه دهد و بقول مالک اگر تمام سر ریش حلق کرد قربانی آید و کمتر
 از آن قربانی نیاید و بقول شافعی رحمه الله اگر چه موسی حلق کرد قربانی واجب نیست مسئله
 اگر محرمی سر محرمی دیگر حلق کرد و اگر بامر محرمی بوده است بر محرمی سر باسنی واجب آید

بها بعد از حج و در آن سال شصت نباشد مسئله باها حج شوال ذیقعه و ماه ذی الحجه است و بقول
 مالک حج تمام ماه ذی الحجه است مسئله احرام بستن بر حج پیش از ماه حج جایز است باکر است
 مسئله کوفی در ماه حج از عمره فارغ شد و حلق و یا قصر کرد بعد بیکه یا بصو تقیم شد و در آن سال حج کرد
 تمتع او جایز بود و بقول محمد و ابیسیف هم اگر در بصو تقیم شد تمتع او جایز نبود مسئله اگر عمره افساه کرد و بعد از
 فرغ از عمره حلق کرد و بعد تقیم شد بعد عمره قضا کرد و در شهر حج و در آن سال حج کرد تمتع نباشد و بقول
 ابیسیف و محمد تمتع باشد مسئله اگر بیکه یا ندو و بصو پیون نیاید تا عمره قضا کرد و بافساد تمتع نباشد
 باتفاق و اگر کوفی سوی اهل خود بازگشت و بعد در ماه حج عمره آورد و بعد در آن سال حج کرد باتفاق تمتع
 بود مسئله اگر برای عمره در ماه حج احرام بست و بعد در آن سال حج کرد هر کدام که فاسد کند از
 حج و عمره تمام کند و قربانی لازم نشود مسئله اگر تمتع شد و اخیره او از قربانی منع جایز نبود مسئله
 اگر زنی نزدیک احرام حائض شد غسل کند و احرام بند و در افعال حج بجا آورد مگر طواف کند و اگر نزدیک
 طواف صدر حائض شد طواف ترک آورد چنانکه در کوفی در مکه سه رکعت پیش از گزشتن سه روز
 از ایام بخاطر طواف صد آرد و ساقط شود و اگر بعد از گزشتن سه روز ایام بخورد مکه سه رکعت طواف صد
 آرد و ساقط نشود باب انجانیات اگر محرمی تمام عضو خوشبوی کرد یک گسپند واجب شود
 و اگر کمتر از عضو خوشبوی کرد صدقه واجب شود و بقول محمد دم واجب شود مسئله هر صدقه که
 در احرام مقدسیت نصف صلح کند و واجب شود و مگر در کشتن غنم که طعام بد مسئله اگر موسی سر بخنا
 رنگ کرد قربانی واجب شود مسئله اگر بروغنی زیت چرب کرد قربانی واجب شود و بقول ابیسیف و محمد
 صفت واجب شود و بقول شافعی رحمه الله اگر در موسی استعمال کرد قربانی واجب شود و اگر در غیر موسی
 استعمال کرد هیچ واجب بنیاید مسئله اگر جامه دوخته پوشید و بار نور تمام سر پوشید قربانی واجب شد
 و اگر کمتر از روز بود صدقه دهد و بقول ابیسیف هم اگر جامه بیشتر از نیم روز پوشید قربانی واجب شود
 و بقول شافعی هم بجز پوشیدن جامه قربانی واجب نیست مسئله اگر ریح سر و بار ریح ریش سر و ریح
 واجب آید و اگر کمتر از ریح بود صدقه دهد و بقول مالک اگر تمام سر ریش حلق کرد قربانی آید و کمتر
 از آن قربانی نیاید و بقول شافعی رحمه الله اگر چه موسی حلق کرد قربانی واجب نیست مسئله
 اگر محرمی سر محرمی دیگر حلق کرد و اگر بامر محرمی بوده است بر محرمی سر باسنی واجب آید

انفی و الله اعلم بالصواب فان فی الله العاقبة الخیر

وہابیہ ابن ملک بعلاتہ، بعلہ لا فخر بلون اذوقہ

فمنهم من

فان الواجب الوقوف

و بقول شافعی رحم جایزست که بی ضرورت سوار شود مسلّمه پدری راند و شد و لیکن آب سرد و پستان او زرد
 آتش که شود مگر آنکه او را تا دو شیدن زبان دارد بد و شد و شرب صد قدم مسلّمه اگر پدر می جایز است
 شد با عیب گشت بجا او دیگر سوار و این عیب هم نر بود و اگر پدر می تفرج عیبش بکشد و نعل او را بخواند
 رنگ کند و کوبان او را زرد و از آن چیز نخورد و فوگم کران را نیز نخورد و بدینان صد قدم مسلّمه پدر تفرج
 و متعه و قران را قلاوه به بند و مسلّمه قربانی احصار و جنابت را قلاوه نه بند و مسلّمه اگر بر این عرفه
 قومی گواهی او ند بود و نشان پیش از عرفه شنوند و اگر گواهی او ند بود وقت ایشان بعد از عرفه روز
 نحر شنوند مسلّمه اگر روز دوم حرمه اولی ترک آورد و اگر اولی عی عادت کند بعد به باقی رمی کند
 بهتر بود و اگر حرمه اولی تنها رمی کرد جایز بود و بقول شافعی رحم جایز نبود تا تمام عادت نکند مسلّمه
 اگر در حج رفیق پیاده بر خود واجب کرد سوار نشود تا طواف بارت نکند مسلّمه اگر گنیز کی محرم
 بخیرید شش تو اند که کنیزک را از احرام بیرون آورد و طی کند و بقول زفر جی تواند کتاب النکاح
 نخل عبارت از عقد است که بر ملک شفعه دارد میشود مسلّمه نکاح سنت است و بخلیه شهوت و حبست
 و نکاح منعقد شود با بجا ب قبول که بر دو مطلق یا ضعی باشد خنجر زن گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد
 گوید زنی قبول که مع اگر کلف یا ضعی بود دوم استقبال جایز بود خنجر مرد گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد
 گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد مسلّمه نکاح جایز نبود مگر بلفظ نکاح و تزویج و با لفظی که مخصوص
 برای نیک صیغه حال چندی و هیت تصدقت و ملکیت و تزویج شلنصر منعقد نشود مگر بلفظ نکاح
 تزویج مسلّمه نکاح منعقد نشود مگر بحضور دوم و آزاد و یا یک مرد و دو زن بشرط آنکه عاقل و بالغ و مسلمان
 باشند اگر چه فاسق و محدود و ذنّب یا بنابینا یا پسران عاقدین باشند و بقول مالک اگر بی شهوت
 نکاح کردند بطلان اعلان جایز بود و بقول شافعی رحم بحضور گواهان فاسق و محدود و ذنّب و نابینا و زنان
 نکاح منت نشود مسلّمه نکاح مسلمان با ذمییه کتابیه بحضور دو ذمی جایز بود و بقول محمد زفر جی
 بحضور دو ذمی جایز نیست مسلّمه اگر مرد را مردی فرمود که دختر صغیره دی بر دے تزویج کند وکیل
 تزویج کرد بحضور یک مرد و بحضور پدر صغیره جایز بود و در جنیت پدر جایز نبود مگر بحضور دو گواه فصل
 نه المحرمات حرام است نکاح مادر و دختر و جدات مادر و پدر و اگر چه دورترند و نکاح
 خواهر و خواهر زاده و برادر زاده و عم و عاله و خنجر و دختر و عاله که مادر و پدر را و طی

و بقول شافعی رحم جایزست که بی ضرورت سوار شود مسلّمه پدری راند و شد و لیکن آب سرد و پستان او زرد
 آتش که شود مگر آنکه او را تا دو شیدن زبان دارد بد و شد و شرب صد قدم مسلّمه اگر پدر می جایز است
 شد با عیب گشت بجا او دیگر سوار و این عیب هم نر بود و اگر پدر می تفرج عیبش بکشد و نعل او را بخواند
 رنگ کند و کوبان او را زرد و از آن چیز نخورد و فوگم کران را نیز نخورد و بدینان صد قدم مسلّمه پدر تفرج
 و متعه و قران را قلاوه به بند و مسلّمه قربانی احصار و جنابت را قلاوه نه بند و مسلّمه اگر بر این عرفه
 قومی گواهی او ند بود و نشان پیش از عرفه شنوند و اگر گواهی او ند بود وقت ایشان بعد از عرفه روز
 نحر شنوند مسلّمه اگر روز دوم حرمه اولی ترک آورد و اگر اولی عی عادت کند بعد به باقی رمی کند
 بهتر بود و اگر حرمه اولی تنها رمی کرد جایز بود و بقول شافعی رحم جایز نبود تا تمام عادت نکند مسلّمه
 اگر در حج رفیق پیاده بر خود واجب کرد سوار نشود تا طواف بارت نکند مسلّمه اگر گنیز کی محرم
 بخیرید شش تو اند که کنیزک را از احرام بیرون آورد و طی کند و بقول زفر جی تواند کتاب النکاح
 نخل عبارت از عقد است که بر ملک شفعه دارد میشود مسلّمه نکاح سنت است و بخلیه شهوت و حبست
 و نکاح منعقد شود با بجا ب قبول که بر دو مطلق یا ضعی باشد خنجر زن گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد
 گوید زنی قبول که مع اگر کلف یا ضعی بود دوم استقبال جایز بود خنجر مرد گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد
 گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد مسلّمه نکاح جایز نبود مگر بلفظ نکاح و تزویج و با لفظی که مخصوص
 برای نیک صیغه حال چندی و هیت تصدقت و ملکیت و تزویج شلنصر منعقد نشود مگر بلفظ نکاح
 تزویج مسلّمه نکاح منعقد نشود مگر بحضور دوم و آزاد و یا یک مرد و دو زن بشرط آنکه عاقل و بالغ و مسلمان
 باشند اگر چه فاسق و محدود و ذنّب یا بنابینا یا پسران عاقدین باشند و بقول مالک اگر بی شهوت
 نکاح کردند بطلان اعلان جایز بود و بقول شافعی رحم بحضور گواهان فاسق و محدود و ذنّب و نابینا و زنان
 نکاح منت نشود مسلّمه نکاح مسلمان با ذمییه کتابیه بحضور دو ذمی جایز بود و بقول محمد زفر جی
 بحضور دو ذمی جایز نیست مسلّمه اگر مرد را مردی فرمود که دختر صغیره دی بر دے تزویج کند وکیل
 تزویج کرد بحضور یک مرد و بحضور پدر صغیره جایز بود و در جنیت پدر جایز نبود مگر بحضور دو گواه فصل
 نه المحرمات حرام است نکاح مادر و دختر و جدات مادر و پدر و اگر چه دورترند و نکاح
 خواهر و خواهر زاده و برادر زاده و عم و عاله و خنجر و دختر و عاله که مادر و پدر را و طی

و بقول شافعی رحم جایزست که بی ضرورت سوار شود مسلّمه پدری راند و شد و لیکن آب سرد و پستان او زرد
 آتش که شود مگر آنکه او را تا دو شیدن زبان دارد بد و شد و شرب صد قدم مسلّمه اگر پدر می جایز است
 شد با عیب گشت بجا او دیگر سوار و این عیب هم نر بود و اگر پدر می تفرج عیبش بکشد و نعل او را بخواند
 رنگ کند و کوبان او را زرد و از آن چیز نخورد و فوگم کران را نیز نخورد و بدینان صد قدم مسلّمه پدر تفرج
 و متعه و قران را قلاوه به بند و مسلّمه قربانی احصار و جنابت را قلاوه نه بند و مسلّمه اگر بر این عرفه
 قومی گواهی او ند بود و نشان پیش از عرفه شنوند و اگر گواهی او ند بود وقت ایشان بعد از عرفه روز
 نحر شنوند مسلّمه اگر روز دوم حرمه اولی ترک آورد و اگر اولی عی عادت کند بعد به باقی رمی کند
 بهتر بود و اگر حرمه اولی تنها رمی کرد جایز بود و بقول شافعی رحم جایز نبود تا تمام عادت نکند مسلّمه
 اگر در حج رفیق پیاده بر خود واجب کرد سوار نشود تا طواف بارت نکند مسلّمه اگر گنیز کی محرم
 بخیرید شش تو اند که کنیزک را از احرام بیرون آورد و طی کند و بقول زفر جی تواند کتاب النکاح
 نخل عبارت از عقد است که بر ملک شفعه دارد میشود مسلّمه نکاح سنت است و بخلیه شهوت و حبست
 و نکاح منعقد شود با بجا ب قبول که بر دو مطلق یا ضعی باشد خنجر زن گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد
 گوید زنی قبول که مع اگر کلف یا ضعی بود دوم استقبال جایز بود خنجر مرد گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد
 گوید نفس طوع و را تبو زنی و او مرد مسلّمه نکاح جایز نبود مگر بلفظ نکاح و تزویج و با لفظی که مخصوص
 برای نیک صیغه حال چندی و هیت تصدقت و ملکیت و تزویج شلنصر منعقد نشود مگر بلفظ نکاح
 تزویج مسلّمه نکاح منعقد نشود مگر بحضور دوم و آزاد و یا یک مرد و دو زن بشرط آنکه عاقل و بالغ و مسلمان
 باشند اگر چه فاسق و محدود و ذنّب یا بنابینا یا پسران عاقدین باشند و بقول مالک اگر بی شهوت
 نکاح کردند بطلان اعلان جایز بود و بقول شافعی رحم بحضور گواهان فاسق و محدود و ذنّب و نابینا و زنان
 نکاح منت نشود مسلّمه نکاح مسلمان با ذمییه کتابیه بحضور دو ذمی جایز بود و بقول محمد زفر جی
 بحضور دو ذمی جایز نیست مسلّمه اگر مرد را مردی فرمود که دختر صغیره دی بر دے تزویج کند وکیل
 تزویج کرد بحضور یک مرد و بحضور پدر صغیره جایز بود و در جنیت پدر جایز نبود مگر بحضور دو گواه فصل
 نه المحرمات حرام است نکاح مادر و دختر و جدات مادر و پدر و اگر چه دورترند و نکاح
 خواهر و خواهر زاده و برادر زاده و عم و عاله و خنجر و دختر و عاله که مادر و پدر را و طی

۵۱
 خبرتسلاک
 بعد از اتمام
 خدمت بپایان
 ترتیب بعد
 آزاد کنند
 بعد از معصوم
 آزاد کنند
 سر است
 سلسله
 تا اگر یک را بدید
 از این تمام در
 است که تا آخر
 با سلام کنند
 نه بان است
 را دارد و سر
 غفر

است نهنگام ایشان را از ب خود میراث کن
اولیاد و جود است بر سر این
مسلمان شود و بی که بفر
داده و سر

۱۰۱۱
 ۱۰۱۲
 ۱۰۱۳
 ۱۰۱۴
 ۱۰۱۵
 ۱۰۱۶
 ۱۰۱۷
 ۱۰۱۸
 ۱۰۱۹
 ۱۰۲۰
 ۱۰۲۱
 ۱۰۲۲
 ۱۰۲۳
 ۱۰۲۴
 ۱۰۲۵
 ۱۰۲۶
 ۱۰۲۷
 ۱۰۲۸
 ۱۰۲۹
 ۱۰۳۰
 ۱۰۳۱
 ۱۰۳۲
 ۱۰۳۳
 ۱۰۳۴
 ۱۰۳۵
 ۱۰۳۶
 ۱۰۳۷
 ۱۰۳۸
 ۱۰۳۹
 ۱۰۴۰
 ۱۰۴۱
 ۱۰۴۲
 ۱۰۴۳
 ۱۰۴۴
 ۱۰۴۵
 ۱۰۴۶
 ۱۰۴۷
 ۱۰۴۸
 ۱۰۴۹
 ۱۰۵۰
 ۱۰۵۱
 ۱۰۵۲
 ۱۰۵۳
 ۱۰۵۴
 ۱۰۵۵
 ۱۰۵۶
 ۱۰۵۷
 ۱۰۵۸
 ۱۰۵۹
 ۱۰۶۰
 ۱۰۶۱
 ۱۰۶۲
 ۱۰۶۳
 ۱۰۶۴
 ۱۰۶۵
 ۱۰۶۶
 ۱۰۶۷
 ۱۰۶۸
 ۱۰۶۹
 ۱۰۷۰
 ۱۰۷۱
 ۱۰۷۲
 ۱۰۷۳
 ۱۰۷۴
 ۱۰۷۵
 ۱۰۷۶
 ۱۰۷۷
 ۱۰۷۸
 ۱۰۷۹
 ۱۰۸۰
 ۱۰۸۱
 ۱۰۸۲
 ۱۰۸۳
 ۱۰۸۴
 ۱۰۸۵
 ۱۰۸۶
 ۱۰۸۷
 ۱۰۸۸
 ۱۰۸۹
 ۱۰۹۰
 ۱۰۹۱
 ۱۰۹۲
 ۱۰۹۳
 ۱۰۹۴
 ۱۰۹۵
 ۱۰۹۶
 ۱۰۹۷
 ۱۰۹۸
 ۱۰۹۹
 ۱۱۰۰
 ۱۱۰۱
 ۱۱۰۲
 ۱۱۰۳
 ۱۱۰۴
 ۱۱۰۵
 ۱۱۰۶
 ۱۱۰۷
 ۱۱۰۸
 ۱۱۰۹
 ۱۱۱۰
 ۱۱۱۱
 ۱۱۱۲
 ۱۱۱۳
 ۱۱۱۴
 ۱۱۱۵
 ۱۱۱۶
 ۱۱۱۷
 ۱۱۱۸
 ۱۱۱۹
 ۱۱۲۰
 ۱۱۲۱
 ۱۱۲۲
 ۱۱۲۳
 ۱۱۲۴
 ۱۱۲۵
 ۱۱۲۶
 ۱۱۲۷
 ۱۱۲۸
 ۱۱۲۹
 ۱۱۳۰
 ۱۱۳۱
 ۱۱۳۲
 ۱۱۳۳
 ۱۱۳۴
 ۱۱۳۵
 ۱۱۳۶
 ۱۱۳۷
 ۱۱۳۸
 ۱۱۳۹
 ۱۱۴۰
 ۱۱۴۱
 ۱۱۴۲
 ۱۱۴۳
 ۱۱۴۴
 ۱۱۴۵
 ۱۱۴۶
 ۱۱۴۷
 ۱۱۴۸
 ۱۱۴۹
 ۱۱۵۰
 ۱۱۵۱
 ۱۱۵۲
 ۱۱۵۳
 ۱۱۵۴
 ۱۱۵۵
 ۱۱۵۶
 ۱۱۵۷
 ۱۱۵۸
 ۱۱۵۹
 ۱۱۶۰
 ۱۱۶۱
 ۱۱۶۲
 ۱۱۶۳
 ۱۱۶۴
 ۱۱۶۵
 ۱۱۶۶
 ۱۱۶۷
 ۱۱۶۸
 ۱۱۶۹
 ۱۱۷۰
 ۱۱۷۱
 ۱۱۷۲
 ۱۱۷۳
 ۱۱۷۴
 ۱۱۷۵
 ۱۱۷۶
 ۱۱۷۷
 ۱۱۷۸
 ۱۱۷۹
 ۱۱۸۰
 ۱۱۸۱
 ۱۱۸۲
 ۱۱۸۳
 ۱۱۸۴
 ۱۱۸۵
 ۱۱۸۶
 ۱۱۸۷
 ۱۱۸۸
 ۱۱۸۹
 ۱۱۹۰
 ۱۱۹۱
 ۱۱۹۲
 ۱۱۹۳
 ۱۱۹۴
 ۱۱۹۵
 ۱۱۹۶
 ۱۱۹۷
 ۱۱۹۸
 ۱۱۹۹
 ۱۲۰۰
 ۱۲۰۱
 ۱۲۰۲
 ۱۲۰۳
 ۱۲۰۴
 ۱۲۰۵
 ۱۲۰۶
 ۱۲۰۷
 ۱۲۰۸
 ۱۲۰۹
 ۱۲۱۰
 ۱۲۱۱
 ۱۲۱۲
 ۱۲۱۳
 ۱۲۱۴
 ۱۲۱۵
 ۱۲۱۶
 ۱۲۱۷
 ۱۲۱۸
 ۱۲۱۹
 ۱۲۲۰
 ۱۲۲۱
 ۱۲۲۲
 ۱۲۲۳
 ۱۲۲۴
 ۱۲۲۵
 ۱۲۲۶
 ۱۲۲۷
 ۱۲۲۸
 ۱۲۲۹
 ۱۲۳۰
 ۱۲۳۱
 ۱۲۳۲
 ۱۲۳۳
 ۱۲۳۴
 ۱۲۳۵
 ۱۲۳۶
 ۱۲۳۷
 ۱۲۳۸
 ۱۲۳۹
 ۱۲۴۰
 ۱۲۴۱
 ۱۲۴۲
 ۱۲۴۳
 ۱۲۴۴
 ۱۲۴۵
 ۱۲۴۶
 ۱۲۴۷
 ۱۲۴۸
 ۱۲۴۹
 ۱۲۵۰
 ۱۲۵۱
 ۱۲۵۲
 ۱۲۵۳
 ۱۲۵۴
 ۱۲۵۵
 ۱۲۵۶
 ۱۲۵۷
 ۱۲۵۸
 ۱۲۵۹
 ۱۲۶۰
 ۱۲۶۱
 ۱۲۶۲
 ۱۲۶۳
 ۱۲۶۴
 ۱۲۶۵
 ۱۲۶۶
 ۱۲۶۷
 ۱۲۶۸
 ۱۲۶۹
 ۱۲۷۰
 ۱۲۷۱
 ۱۲۷۲
 ۱۲۷۳
 ۱۲۷۴
 ۱۲۷۵
 ۱۲۷۶
 ۱۲۷۷
 ۱۲۷۸
 ۱۲۷۹
 ۱۲۸۰
 ۱۲۸۱
 ۱۲۸۲
 ۱۲۸۳
 ۱۲۸۴
 ۱۲۸۵
 ۱۲۸۶
 ۱۲۸۷
 ۱۲۸۸
 ۱۲۸۹
 ۱۲۹۰
 ۱۲۹۱
 ۱۲۹۲
 ۱۲۹۳
 ۱۲۹۴
 ۱۲۹۵
 ۱۲۹۶
 ۱۲۹۷
 ۱۲۹۸
 ۱۲۹۹
 ۱۳۰۰
 ۱۳۰۱
 ۱۳۰۲
 ۱۳۰۳
 ۱۳۰۴
 ۱۳۰۵
 ۱۳۰۶
 ۱۳۰۷
 ۱۳۰۸
 ۱۳۰۹
 ۱۳۱۰
 ۱۳۱۱
 ۱۳۱۲
 ۱۳۱۳
 ۱۳۱۴
 ۱۳۱۵
 ۱۳۱۶
 ۱۳۱۷
 ۱۳۱۸
 ۱۳۱۹
 ۱۳۲۰
 ۱۳۲۱
 ۱۳۲۲
 ۱۳۲۳
 ۱۳۲۴
 ۱۳۲۵

ز فرج در صورتیکه ازده درم مهر بود مثل واجب آید مسئله اگر مهر کم ازده درم نفقه بود و پیش از
 دخول طلاق گفت بچهرم نفقه واجبید و بقول ز فرج متعه واجبید مسئله در نکاح اگر مهری نبود
 و باقی مهر کردند بدخول و موت مهر مثل واجب آید و بطلاق پیش از دخول متعه واجب آید و متعه سه جا
 است بقدر حال مرد و آن بر این دو دانی و جاد است از آن جنس که مثل آن این زن می بشت بقول
 شافعی رحمه الله در موت پیش از دخول هیچ واجب نیاید و بقول مالک متعه مستحب مسئله اگر
 بعد از نکاح مهر تعیین کردند و یا زیاد کردند در مهر بطلی و موت مهر سیمی و زیاده تمام واجب آید
 و بطلاق پیش از دخول زیاده ساقط شود و اصل متصف شود و بطلاق پیش از دخول سیمی متصف
 نشود بلکه متعه واجبید و بقول شافعی رج مفروض بعد از عقد بطلاق پیش از دخول متصف شود و بقول
 ابی یوسف بطلاق پیش از دخول مفروض زیاده متصف شود و بقول ز فرج بطلی و موت زیاده
 لازم نیاید مسئله اگر زن بعد از عقد نکاح از مهر خط کرد و جایز بود مسئله خلوت صحیح حکم داری و خلوت
 صحیح آنست که جمیع شوند در مکانی و کسی را بخانه نباشد و هیچ یک از ایشان مریض و صائم و مجنون و مسافر و
 محرم بچهار نفر و نعل و عفره نباشد و زن حائض نباشد تا اگر بعد از خلوت صحیح طلاق گویند تمام مهر لازم آید
 و بقول شافعی هم نصف مهر لازم آید مسئله خلوت مجتنب و خفی و عین نیز حکم و خوان ارد و بقول ابی یوسف
 و محمد رج خلوت مجتنب حکم دخول ندارد مسئله در خلوت صحیح و فاسد عدت واجب آید مسئله مستحب
 متعه برای هر طلاقه گزیری اگر طلاق پیش از دخول که در نکاح او مهری نباشد و برای او متعه واجب آید
 مسئله در نکاح شمار مهر مثل واجب آید و نکاح شمار آنست که شخص دختر یا خواهر خود بزرگ و بد
 بزرگ بشرط که زید بدن شخص خواهر یا دختر خود بزرگ و بد و مهر و مهر عوض یک بگیر باشد هر دو عقد
 درست باشد و برای هر یکی از ایشان مهر مثل واجبید و بقول شافعی رج هر دو عقد باطل شود
 مسئله اگر حری زن به خواست بشرط آنکه مهر او خدمت یکساله و با تعلیم قرآن بود نکاح جایز بود
 مهر مثل واجبید و بقول محمد رج قیمت خدمت یکساله واجب آید مسئله اگر زن حره خواست باین
 موی بر آنکه مهر او خدمت یکساله بود نکاح درست بود و مهر او خدمت یکساله بود و بقول شافعی رحمه الله
 در مسئله حره و بد تعلیم قرآن و خدمت یکساله مهر بود مسئله اگر مردی بزرگ خواست زنی را باین
 درم و زن تمام هزار درم قبض کرد و بعد از قبض بشوید پیش از دخول طلاق شد

در صورتیکه ازده درم مهر بود مثل واجب آید مسئله اگر مهر کم ازده درم نفقه بود و پیش از دخول طلاق گفت بچهرم نفقه واجبید و بقول ز فرج متعه واجبید مسئله در نکاح اگر مهری نبود و باقی مهر کردند بدخول و موت مهر مثل واجب آید و بطلاق پیش از دخول متعه واجب آید و متعه سه جا است بقدر حال مرد و آن بر این دو دانی و جاد است از آن جنس که مثل آن این زن می بشت بقول شافعی رحمه الله در موت پیش از دخول هیچ واجب نیاید و بقول مالک متعه مستحب مسئله اگر بعد از نکاح مهر تعیین کردند و یا زیاد کردند در مهر بطلی و موت مهر سیمی و زیاده تمام واجب آید و بطلاق پیش از دخول زیاده ساقط شود و اصل متصف شود و بطلاق پیش از دخول سیمی متصف نشود بلکه متعه واجبید و بقول شافعی رج مفروض بعد از عقد بطلاق پیش از دخول متصف شود و بقول ابی یوسف بطلاق پیش از دخول مفروض زیاده متصف شود و بقول ز فرج بطلی و موت زیاده لازم نیاید مسئله اگر زن بعد از عقد نکاح از مهر خط کرد و جایز بود مسئله خلوت صحیح حکم داری و خلوت صحیح آنست که جمیع شوند در مکانی و کسی را بخانه نباشد و هیچ یک از ایشان مریض و صائم و مجنون و مسافر و محرم بچهار نفر و نعل و عفره نباشد و زن حائض نباشد تا اگر بعد از خلوت صحیح طلاق گویند تمام مهر لازم آید و بقول شافعی هم نصف مهر لازم آید مسئله خلوت مجتنب و خفی و عین نیز حکم و خوان ارد و بقول ابی یوسف و محمد رج خلوت مجتنب حکم دخول ندارد مسئله در خلوت صحیح و فاسد عدت واجب آید مسئله مستحب متعه برای هر طلاقه گزیری اگر طلاق پیش از دخول که در نکاح او مهری نباشد و برای او متعه واجب آید مسئله در نکاح شمار مهر مثل واجب آید و نکاح شمار آنست که شخص دختر یا خواهر خود بزرگ و بد بزرگ بشرط که زید بدن شخص خواهر یا دختر خود بزرگ و بد و مهر و مهر عوض یک بگیر باشد هر دو عقد درست باشد و برای هر یکی از ایشان مهر مثل واجبید و بقول شافعی رج هر دو عقد باطل شود مسئله اگر حری زن به خواست بشرط آنکه مهر او خدمت یکساله و با تعلیم قرآن بود نکاح جایز بود مهر مثل واجبید و بقول محمد رج قیمت خدمت یکساله واجب آید مسئله اگر زن حره خواست باین موی بر آنکه مهر او خدمت یکساله بود نکاح درست بود و مهر او خدمت یکساله بود و بقول شافعی رحمه الله در مسئله حره و بد تعلیم قرآن و خدمت یکساله مهر بود مسئله اگر مردی بزرگ خواست زنی را باین درم و زن تمام هزار درم قبض کرد و بعد از قبض بشوید پیش از دخول طلاق شد

لکن اگر بزرگ و بد بزرگ بشرط که زید بدن شخص خواهر یا دختر خود بزرگ و بد و مهر و مهر عوض یک بگیر باشد هر دو عقد درست باشد و برای هر یکی از ایشان مهر مثل واجبید و بقول شافعی رج هر دو عقد باطل شود مسئله اگر حری زن به خواست بشرط آنکه مهر او خدمت یکساله و با تعلیم قرآن بود نکاح جایز بود مهر مثل واجبید و بقول محمد رج قیمت خدمت یکساله واجب آید مسئله اگر زن حره خواست باین موی بر آنکه مهر او خدمت یکساله بود نکاح درست بود و مهر او خدمت یکساله بود و بقول شافعی رحمه الله در مسئله حره و بد تعلیم قرآن و خدمت یکساله مهر بود مسئله اگر مردی بزرگ خواست زنی را باین درم و زن تمام هزار درم قبض کرد و بعد از قبض بشوید پیش از دخول طلاق شد

من ذوات العلم
عبد الرحمن بن محمد
ابن عبد الله بن محمد
الدخول في سنة
الجمعة يوم الاثنين
الثاني عشر من شهر
الرجب سنة ثمان مائة

[illegible][illegible]

به قول و طلاق پیش از دخول و بهوت هیچ واجب نیاید مسئله اگر ذمی و مدیه را بخر معین و یا بخرک معین نکاح
 کرد و هر دو پیش از قبض سلمان شدند و با یکی پیش از قبض سلمان شدند بان خمر و خوک واجب آید و اگر خمر و
 خوک معین نبود در خمر قیمت واجب آید و در خوک محض مثل واجب آید و بقول ابویوسف هیچ در معین غیر معین
 مهر مثل واجب آید و بقول محمد در معین غیر معین قیمت واجب آید **باب نکاح الرقيق**
 نکاح بنده و کنیز و کاتبه و مدبر و ام ولد جایز نبود مگر باذن مولی و بقول مالک حمله نکاح بنده بی
 اذن مولی درست است مسئله اگر بنده باذن مولی ازنی حره نکاح کرد برای مهر این بنده را بفروشد
 مسئله اگر کاتبه یا مدبر یا ذن مولی نکاح کردند برای مهر سحایت کنند و فروختن ایشان جایز نبود مسئله
 اگر بنده بی اذن مولی نکاح کرد و مولی گفت طلاق رجعی بگوا جازت بود بر نکاح موقوفه اگر گفت طلاق
 گوا یا جدائی کن از ذمی اجازت نبود و بر قول ابن ابی لیله هم اجازت بود مسئله اگر مولی
 بنده را گفت این زن را نکاح کن این اذن تناول نکاح صحیح و فاسد بود و اگر بنده نکاح فاسد خواست و
 دخول کرد بزرگی مهر نفرد و شد و بقول ابی یوسف و محمد این اذن تناول نکاح فاسد نبود و در بیعت
 مهر بعد از عقد طلب کند مسئله اگر مولی برای بنده ما ذن خود زنی نکاح کرد بغير مثل و یا کمتر از آن جائز
 بود و این زن برابر بود در مهر با ذن داران و دیگر مسئله اگر مولی کنیز خود را تزویج کرده بد بگیری داد
 بر مولی واجب نیاید که این کنیز را شب شوهر فرستد بلکه مولی کنیز را خدمت فرماید و هر گاه که شوهر
 فرصت یابد و طی کند مسئله مولی تواند که بنده و کنیز را بچربند بر نکاح و بقول امام شافعی هم مولی تواند
 که بنده را بچربند بر نکاح مسئله اگر مولی کنیز را بیک بزی داد و پیش از دخول کشت مهر از شوهر
 ساقط شود و بقول ابی یوسف و محمد هم ساقط نشود مسئله اگر حره خود را پیش از دخول کشت مهر
 از شوهر ساقط نشود و بقول زفر و شافعی هم ساقط نشود مسئله و لا یتا ذن و در غزل مولی راست
 کنیز را و بقول ابی یوسف و محمد هر کنیز را مسئله اگر کنیز یا کاتبه آزاد شد تواند که نکاح براندازد اگر چه
 شوهر او آزاد بود و بقول شافعی هم کنیز نتواند که نکاح براندازد اگر شوهر او آزاد بود و بقول زفر هم کاتبه
 را اختیار نمی نمود مسئله اگر کنیز بی اذن مولی شوهر کرد بعد از آزاد شدن نکاح نافذ بود و نتواند که اندازد
 و بقول زفر هم نافذ نبود مسئله و اگر کنیز بی اذن مولی شوهر کرد و آزاد شد و پیش از آزاد شدن
 شوهر و طی کرد مهر بی مولی را بود و اگر پیش از عقد دخول نکرد مهر سببی کنیز که ابو یوسف مسئله

من الدين بغير حق
 بخلاف النقص
 حيث بهار و باور
 لا ابرار است
 نشاء و فو
 از مدخل با
 مطالب الهو بعد
 عشقه و اذ انور
 الدين باقراده
 بن ملكه
 قور بهر
 دگر زاده از مهر

اگر پدر کینزک پس را و طی کرد و این کینزک و سرزند آورد و پدر دعوی نسب کند و نسب پدر ثابت شود
 بشرط آنکه ام مذکور در ملک پس بوده باشد از وقت علق تا وقت دعوی و کینزک ام ولد او شود و بر پدر قیمت
 کینزک برای پس واجب آید و مهر کینزک و قیمت ولد واجب آید و در مصورت اگر پدر نباشد و جد کینزک پس را
 و طی کند و دعوی نسب کند نسب او ثابت شود و قنینه پدر زنده نباشد یا باشد مگر غلام یا کافر است
 و الا ثابت شود و بقول زفر و شافعی مهر کینزک بر پدر واجب لازم آید **مسئله** اگر کینزک خود را بر
 زنی داد و این کینزک از پدر او و فرزند او و نخل جانیز بود و این کینزک ام ولد پدر او نشود و مهر کینزک
 پدر لازم آید و قیمت لازم نباید و فرزند از او شود و بقول شافعی مهر نخل جانیز **مسئله** اگر حره
 که در نخل جانیز است مولای شوهر را گفت که شوهر مرا آزاد کن بمهر من هزار درم و مولی آزاد کرد و نخل جانیز
 فاسد نبود و بنده از جهت حره آزاد شود و لا و آن زن را لود و مهر سابق و بر حره هزار درم بر او
 مولای واجب شود و بقول امام زفر نخل جانیز فاسد نبود **مسئله** اگر گفت زن حره مولای شوهر خود را
 که شوهر من از جهت من آزاد کن و درم ذکر نکرد و نخل جانیز فاسد نشود و لا و لا را لود و بقول ابی یوسف نخل جانیز
 فاسد نشود و لا و حره را لود **باب النکاح الکافر** **مسئله** کافری از زن کافره نکاح کردنی شود
 یا نه است کافر می و دیگر چنین نکاح درین ایشان جایز است بعد از آنکه شوهر اسلام آوردند و همسران نکاح
 مقدر از او و بقول ابی یوسف و محمد بن نخل جانیز فاسد نشود و بقول امام زفر نکاح کافر می بے
 گواه و یا در عدت کافر می **مسئله** اگر کافر با درویش و یا در حرمه دیگر نکاح کرد و زن و شوهر
 اسلام آوردند میان ایشان اقرار کند **مسئله** جایز نیست که زن مسلم با کافر یا مترده را نکاح کند و بطلان
 نبود که مترده مرد مسلمان یا کافر یا مترد را شوهر کند **مسئله** اگر یک از زن و شوهر مسلمان است و فرزند صغیر
 بتبع مسلمان بود و همچنین اگر یکی از ایشان مسلمان شود و فرزند صغیر نیز مسلمان شود اگر یکی از ایشان کناهی است
 و دوم مجوسی فرزند صغیر کناهی بود تا دین حلالین ولد و نکاح او مسلمان حلال بود و بقول شافعی هم حلال
 نبود **مسئله** اگر از زن و شوهر یکی مسلمان شد و دوم اسلام عرض کنند اگر اسلام آورد نکاح قائم بود
 و اگر از اسلام متناع آورد و تفرق کنند متناع شوهر از اسلام در حالت عرض سلام مسلم طلاق دارد
 و بقول ابی یوسف هر حکم نسخ در او اما اگر زن اسلام متناع آورد و با اتفاق نسخ بود **مسئله** اگر یک
 از زن و شوهر و در حرم اسلام آوردند و تفرق واقع نشود و تا سه حیض نگذرد و بعد از آنکه سه حیض فرقت

[illegible]

حرام شود آنچه در سب حرام است در رضاع نیز حرام است و بقول ابو یوسف و محمد و شافعی هر دو مدت و زوال
و بقول امام زعفران و مدت سه سال مگر اگر برادر رضاعی و خواهر پسر رضاعی مسئله شوهر شیر دهنده که
شیر از دست حکم پدر دارد و بقول شافعی رحم حکم پدر ندارد یعنی رد او بود که زوج مضره نکاح کند و ضعیف
مسئله پسو دختر شوهر شیر دهنده حکم برادر و خواهر شیر خوار دارد و برادر و خواهر شوهر شیر دهنده مهر شوهر
خواهر اعم و عمه شوند و برادر و خواهر شیر دهنده مهر شوهر اعم و خواهر برادر رضاعی حکم
نکاح جایز است تا اگر برادر پدری زید را خواهر مادری بود جائز بود که آن برادر پدری زید خواهر مادر
نکاح کند مسئله شیر خوردن آنکه در سب یا حرمت رضاع ثابت شود و بقول شافعی
رحمة الله علیه پنج بار مکیدن شرط حرمت رضاع است مسئله اگر دو پسر شیر زن را خورند و زن
میان ایشان نوشد و شیر دهنده و فرزندان و بنده گان او حرمت رضاع ثابت شود مسئله
بخوردن شیر مخلوط بطعام غالب و مغلوب بخته و نا بخته حرمت ثابت نشود و بقول ابی یوسف
و محمد رحمة الله علیهما اگر شیر مخلوط غالب بود و آتش نرسیده باشد حرمت ثابت شود مسئله اگر
شیر زنی باب و یا مادر یا شیر گو سپید و یا شیر زن دیگر مخلوط کردند حکم غالب بود و بقول شافعی رجحان بر
مخلوط باب اگر مقدار می بخیزد مکیدن بود و حرمت ثابت شود و بقول محمد و زعفران رحمه الله علیهما اگر
شیر و وزن خلط کردند و هر دو حرمت ثابت شود اگر چه یک شیر غالب بود و شیر دیگر مسئله
بخوردن شیر زنی بکر و یا مرده حرمت ثابت شود و بقول شافعی رحمه الله علیه بخوردن شیر زنی مرده
حرمت ثابت نشود مسئله اگر کودکی را شیر زنی حقنه کردند حرمت ثابت نشود و بقول محمد ثابت
شود مسئله بخوردن شیر مرده گو سپید حرمت ثابت نشود مسئله اگر زنی انباج خود را شیر داد بر شوهر و جام شوند
شیر دهنده نه خولا نبود مهر و ساقط شود و بر اصغیر نصف مهر بر شوهر واجب شود و شوهر نصف مهر بر شیر دهنده رجوع
کند اگر قصد فساد نکاح شیر داده است و اگر بشیر دادن مقصود فساد نکاح نباشد است شوهر رجوع نکند بر زنی اگر
علم نکاح صغیر داشت و بقول محمد و شافعی رحم در هر دو وجه رجوع کند مسئله رضاع ثابت شود بگوئی و مرد
و یا یک مرده و وزن و بقول مالک رحم بگوئی که موصوفه است بصفت حدالت رضاع ثابت شود کتاب
الطلاق طلاق در شرح عبارات از رفع قیدی است که ثابت بود بکس مسئله طلاق بر زنی
است حسن است و حسن است و بدعت است طلاق حسن است که سه طلاق در سه طهر خالی از ردی گوید و

کتابخانه عمومی

خاتون واداد بی بی

تشیع و سنی
در ایران

در کتاب خود را دارد

ابن کمال

نہجہ انصاف و عدالت

سنه اربع و ثمان مائتين

خانہ

ان رنہ

ہی خستہ

الروح "مسكونه"

فوز خیر کر دماء

بالحق المبرور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحصول مني القذا

10

قوله لا اله الا الله

ابن ملك .

واین با طلاق سنی نیز گویند و طلاق حسن است که یک طلاق گویند و طهری که خالی از زوطی بود و بگذارد و ماحده
 او بگذارد و طلاق بدعت است که سه طلاق بیک کلمه و یا در یک طهر گوید و درین آثم باشد و طلاق واقع شود
 و بقول شافعی هم در هر سه نوع طلاق صحیح است و بقول مالک هم سه طلاق در سه طهر خالی از زوطی بدعت
 و صحیح نباشد مگر یک طلاق مسئله اگر غیر بدخوله را گفت ترا سه طلاق بدعت است مگر طلاق در حال و دفعه شصت
 و باقی دو حدیث لغو اگر چه حال حیض بود و بقول امام زفر هم طلاق در حال حیض غیر بدخوله را نیز بدعت است
 مسئله اگر زنی حیض نمی بیند بسبب صغر یا بیهوشی و چون آن سیه صغیره و یا حامله بود طلاق بدعت
 طلاق بود و در سه ماه و جائز بود که آن سیه صغیره و هر که حیض بند بعد از زوطی در حال طلاق بدعت گوید
 و بقول زفر هم طلاق بدعت آن سیه صغیره و یا آنکه که هرگز حیض ندیده است بعد از زوطی بگوید شستن یک ماه
 طلاق گوید مسئله طلاق بدخوله در حالت حیض بدعت است اگر در حالت حیض طلاق گفت تحجب است که محرم است
 کند و بعد از مراجعت طهر دوم طلاق سنی گوید و این بقول ابی یوسف و محمد هم است و بقول بخدیجه هم اگر طهر
 که بعد از این حیض است طلاق گوید سنی بود مسئله طلاق حامله بعد از زوطی جائز بود مسئله طلاق سنی
 در حق حامله بعد از زوطی جائز بود و طلاق سنی در حق حامله در هر ماهی که طلاق است و بقول محمد و زفر هم بدعت
 حق حامله که طلاق است مسئله اگر بدخوله را گفت ترا سه طلاق بدعت است در هر طهری که طلاق واقع شود و اگر
 بدعت بود که سه طلاق در یک ساعت واقع شود یا سه طهری که طلاق واقع شود بدعت است او بدعت بود و بقول زفر هم
 بدعت سه طلاق در یک ساعت جائز مسئله اگر عاقل بالغ زن را طلاق گوید بدفع شود اگر چه مکرر و بدعت است
 و یا بنده بود و بقول شافعی هم طلاق مکرر دفعه سه و در سکران زن شافعی هم دور است است مسئله طلاق نکاح
 با شرات واقع شود مسئله طلاق صحی و مخبوض خفته و طلاق مولی بر زن بنده واقع نیست مسئله
 اگر نکو حره است شوهر او مالک سه طلاق است اگر چه بنده بود و اگر نکو حره کنیز است شوهر او مالک و طلاق
 اگر چه حر است یا بنده و بقول شافعی هم عدد طلاق معتبر است بحال شوهر تا اگر بنده حره را نکاح کرد و مالک
 طلاق بود اگر چه زن حره است یا بنده است اگر حری کنیز که را نکاح کرد مالک سه طلاق بود و باب
 الطلاق ان النبی صلی الله علیه و آله طلاق صحیح است که گوید تو مطلقه و یا ترا طلاق گفتیم و یا تو طلاق دین
 الفاظ که طلاق رجعی واقع شود اگر چه بدعت نیست و در بدایت طلاق باین دارد و یا اصلانیت طلاق
 نذر مسئله اگر گفت انت الطلاق و یا انت طالق الطلاق و یا گفت انت طالق طلاق یک طلاق رجعی است

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

واللبس واللبان
ممنوع من الطهارة
الزينة لا يخلو
منه اي فحين
غلبت على
والفوق ان الهم
يعتبر ان يمد
قوله طهارة

طلاق اولم الحلقه باگفت انت طالق اذا لم اطلقك در هر دو مسئله در آخر خبر از اجزاء حیات یک از ایشان
 طلاق واقع شود و بقول ابی یوسف و محمد بعد از گفتن این الفاظ اگر خاموش شد مقدار یک اگر طلاق گفته
 ممکن شدی یک طلاق واقع شود مسئله اگر گفت تو طلاق وقتی که ترا طلاق نگویم و متصل کفیت تو
 تو طلاق بخفتن تو طلاق دوم باریک طلاق واقع شود و بقول زفر ح اگر زن مدخول بود و طلاق واقع شود
 مسئله اگر گفت انت طالق یوم آخر و جبک و در شب نکاح کرد طلاق واقع شود مسئله اگر گفت
 امرک بیدک یوم بیدم زید و در شب زید قدوم کرد امر طلاق بدست زن نبود و نتواند که خود را طلاق
 بگوید مسئله اگر گفت من از تو طلاقم و نیت طلاق دارد طلاق واقع نشود و بقول شافعی رج اگر نیت طلاق
 دارد طلاق واقع نشود مسئله اگر گفت من از تو جدا ام و یا گفت من بر تو حرامم اگر نیت کرد یک طلاق
 واقع شود مسئله اگر گفت انت طالق واحدة اولایغنی تو طلاق یکی یا نه طلاق واقع نشود و بقول
 محمد ح طلاق واقع شود مسئله اگر گفت تو طلاق با مردن من و یا گفت تو طلاق با مردن تو هیچ
 نشود مسئله اگر شوهر زن را مالک شد و یا فصبی از زن مالک شد چون ثلث و ربع و نصف و یا از آن
 مالک شد و یا بعضی از شوهر مالک شد در صورت مالک عقد باطل شود مسئله اگر شوهر زن را خیره و طلاق
 نشود اگر چه بعد از دخول بود و بقول محمد ح واقع شود مسئله اگر گفت ترا و طلاق باز آوردن محلی ترا بپوش
 آزاد کرد طلاق واقع شود و شوهر راجحی مراجعت باشد مسئله اگر مولی عتق کنیز که مطلق گردانید بآبدن
 فردا و گفت چون فردا بآبدن تو آزادی و شوهر گفت چون نه و یا باید تو مطلق شد و طلاق کنیز که بآبدن
 فردا آزاد شود و طلاق واقع شود شوهر مراجعت نتواند کرد و بقول محمد ح تواند و با اتفاق عدت او بسته محض
 بود مسئله اگر گفت تو مطلقه همچنین اشارت بسته انگشت کرد سه طلاق واقع شود و اگر انگشت از اطراف
 باطن بود حکم منشوره بود و اگر از اجزاء ظاهر بود حکم منمو بود مسئله اگر گفت انت طالق بائن و بسته طلاق بائن
 واقع شود بی نیت و بنیت سه سه واقع شود و بقول شافعی رج اگر مدخوله است بک طلاق رجعی واقع شود
 مسئله اگر گفت تو مطلقه لطلاق مدخوله بک طلاق بائن واقع شود بی نیت و بنیت سه سه واقع شود و بقول ابی یوسف
 بائن نشود مگر نیت و بقول محمد ح رجعی واقع شود مسئله اگر گفت تو طلاق بائن محجوه بک طلاق بائن واقع شود و بقول
 ابی یوسف ح رجعی واقع شود مسئله اگر گفت تو طلاق نیت ترین طلاق بائن گفت تو طلاق طلاق شیطان یک طلاق بائن
 واقع شود بی نیت و بنیت سه سه واقع شود و بقول محمد ح بک طلاق رجعی واقع شود مسئله اگر گفت

توطا

لا اذيفت اليه يوم
 ولوقت الطعن من
 لا يندى لا يبتلى
 كما قدم والحق
 فقال ابن ملك ١١
 ولقد قدم من
 ان الطلاق يستبدى
 قيام السلي والعباد
 لم يمتنع المناسف
 سعد ١٢
 فورا رجعت باند
 لا تطلق هي حرة
 والحق لا تخلف
 حذفت من
 فورا رجعت
 فتولد لان الاحتاج
 الغنى وزاد الطلب
 على الطلاق
 العنان في امان
 اقرن محلهما
 والطلاق حادها
 بني امية كمالك الرضا
 ابن ك

۱۔ اوستا کے کتب خانے
 ۲۔ زرتشتیوں کے کتب خانے
 ۳۔ اوستا کے کتب خانے
 ۴۔ اوستا کے کتب خانے
 ۵۔ اوستا کے کتب خانے
 ۶۔ اوستا کے کتب خانے
 ۷۔ اوستا کے کتب خانے
 ۸۔ اوستا کے کتب خانے
 ۹۔ اوستا کے کتب خانے
 ۱۰۔ اوستا کے کتب خانے

ورنہ جو نقصان
 اللہ تعالیٰ بظاہر و باطن
 سے قیام و درجہ حاصل ہو
 یہ کہ ایک خط نہیں دینا
 چنانچہ جس پر کہ ایک خط نہ
 صفحہ یا چند صفحہ یا ایک
 چھپنے پر جو صفحہ یا ایک
 ایسے نہیں کہ ایک صفحہ
 پر ہی باتیں جمع ہوتی ہوں
 قلمباز واحد جیسے نہیں
 ۶۳
 ان کی جگہ ان کے لئے ہوتی ہے
 پس انھوں نے ادا و ملائمت
 ناپید کر دی کہ وہ موقع ناپید
 ہیں زاموں جو غفلت
 پس حکم کر دے کہ وہ موقع ہر مرد
 کی وقت و روز الیحد و احد
 یعنی عید کی یکساں عید
 صفحہ پر ہی ناپید ہونے کی
 اولیٰ و آخرت و ہر ایسی چیز
 محل غایت

۱۱ این ملک
۱۲ اودا فاضل و دودمان
۱۳ غلامان و زن و بچه
۱۴ فاضل و دودمان
۱۵ ملک و این ملک
۱۶ ملک و این ملک
۱۷ ملک و این ملک
۱۸ ملک و این ملک
۱۹ ملک و این ملک
۲۰ ملک و این ملک
۲۱ ملک و این ملک
۲۲ ملک و این ملک
۲۳ ملک و این ملک
۲۴ ملک و این ملک
۲۵ ملک و این ملک
۲۶ ملک و این ملک
۲۷ ملک و این ملک
۲۸ ملک و این ملک
۲۹ ملک و این ملک
۳۰ ملک و این ملک
۳۱ ملک و این ملک
۳۲ ملک و این ملک
۳۳ ملک و این ملک
۳۴ ملک و این ملک
۳۵ ملک و این ملک
۳۶ ملک و این ملک
۳۷ ملک و این ملک
۳۸ ملک و این ملک
۳۹ ملک و این ملک
۴۰ ملک و این ملک
۴۱ ملک و این ملک
۴۲ ملک و این ملک
۴۳ ملک و این ملک
۴۴ ملک و این ملک
۴۵ ملک و این ملک
۴۶ ملک و این ملک
۴۷ ملک و این ملک
۴۸ ملک و این ملک
۴۹ ملک و این ملک
۵۰ ملک و این ملک
۵۱ ملک و این ملک
۵۲ ملک و این ملک
۵۳ ملک و این ملک
۵۴ ملک و این ملک
۵۵ ملک و این ملک
۵۶ ملک و این ملک
۵۷ ملک و این ملک
۵۸ ملک و این ملک
۵۹ ملک و این ملک
۶۰ ملک و این ملک
۶۱ ملک و این ملک
۶۲ ملک و این ملک
۶۳ ملک و این ملک
۶۴ ملک و این ملک
۶۵ ملک و این ملک
۶۶ ملک و این ملک
۶۷ ملک و این ملک
۶۸ ملک و این ملک
۶۹ ملک و این ملک
۷۰ ملک و این ملک
۷۱ ملک و این ملک
۷۲ ملک و این ملک
۷۳ ملک و این ملک
۷۴ ملک و این ملک
۷۵ ملک و این ملک
۷۶ ملک و این ملک
۷۷ ملک و این ملک
۷۸ ملک و این ملک
۷۹ ملک و این ملک
۸۰ ملک و این ملک
۸۱ ملک و این ملک
۸۲ ملک و این ملک
۸۳ ملک و این ملک
۸۴ ملک و این ملک
۸۵ ملک و این ملک
۸۶ ملک و این ملک
۸۷ ملک و این ملک
۸۸ ملک و این ملک
۸۹ ملک و این ملک
۹۰ ملک و این ملک
۹۱ ملک و این ملک
۹۲ ملک و این ملک
۹۳ ملک و این ملک
۹۴ ملک و این ملک
۹۵ ملک و این ملک
۹۶ ملک و این ملک
۹۷ ملک و این ملک
۹۸ ملک و این ملک
۹۹ ملک و این ملک
۱۰۰ ملک و این ملک

بعد از آنکه تر آنکه بید که فراموش تو بدست است اعتباری بر گزین نیست خرد تو از آدمی تحقیق بپوشش می
 پوشش نمی آید پس اگر کسی استری خود را به پوشش اعزنی غریب شو از جنی بزنی آدمی از جنی بزنی تو نشسته
 بر خیز ایستاده از او ج شوهر آن بپوشی مسئله اگر نه باز بپوشی گفت و با او ان ریت طلاق کرد و باز
 دوم و سوم نیت حبس کرد استوار از نیت اگر گفت دوم و سوم هیچ نیت نداشت مسئله طلاق واقع شود
 مسئله اگر گفت نوزن من نیستی و با گفت من شوهر تو نیستی نیت طلاق کی طلاق واقع شود و قبول
 ابی یوسف و محمد هر دو واقع نشود اگر چه نیت داشت مسئله اگر طلاق صحیح گفت و در عدت نیز طلاق صحیح
 دیگر گفت هر دو واقع شدند و اگر طلاق باین گفت و در عدت طلاق صحیح گفت هر دو واقع نشوند و اگر طلاق
 صحیح گفت و در عدت طلاق باین گفت هر دو واقع شوند و اگر طلاق باین گفت و در عدت نیز طلاق باین
 گفت دوم واقع نشود مگر که معلق بشرط باشد تا اگر زن گفت تو از این سر در آئی مبنایه باشی بعد
 این زن طلاق باین گفت و زن در عدت در سر در آید هر دو طلاق واقع شود و قبول زوجه واقع نشود
 و قبول شفاعی طلاق صحیح یا باین جمع نشود تا اگر بعد از منع و عدت طلاق صحیح گفت قبول او واقع نشود
 و اگر بعد از منع و عدت طلاق باین گفت با جمیع واقع نشود **باب تفویض طلاق**
 اگر زن را گفت نفس خود را حجت یا کن نیت طلاق در او وزن مهران مجلس اعتبار نفس خود را یک
 طلاق باین واقع شود و نیت سه طلاق در این سه مجلس جاری شود و اگر زن بعد از تفویض مجلس خود را
 و با بکاری مشغول شد اختیار زن باطل شود مسئله اگر نفس کلام مرد و یا در کلام زن بالفاظیه یا به
 شرطت تا اگر مردی گفت من اختیار زن گفت اختیار کردم این کلام باطل بود و طلاق واقع نشود و اما اگر
 شوهر گفت نفس خود را اختیار کنی زن گفت اختیار کردم و یا شوهر گفت اختیار کنی زن گفت نفس خود را اختیار
 کردم هر دو صورت طلاق واقع نشود اگر چه نیت طلاق داشت و اگر شوهر گفت اختیار می اختیار زن گفت اختیار
 طلاق واقع شود و اگر شوهر گفت اختیار کن زن گفت بکنتم نفس خود را طلاق واقع شود و اگر شوهر گفت
 سه بار اختیار کن زن گفت اختیار کن او او وسطی او الا خسته و یا گفت اختیار خست خست
 طلاق واقع شود بی نیت شوهر و قبول ابی یوسف و محمد و مسئله اولی بی واقع شود و اگر شوهر سه بار
 اختیار گفت و زن گفت طلاق گفت نفس با اختیار نفس طلاق بی طلاق باین واقع شود مسئله
 اگر شوهر گفت امر تو بدست نیست و طلاق یا گفت اختیار کن طلاق و زن اختیار نفس کرد یک طلاق

[illegible]

مسئله اگر میان زن و شوهر اختلاف شد در وجود شرط قبول شوهر مستبر بود مگر که زن مینه افکند

مسئله اگر میان زن و شوهر اختلاف شد در وجود شرط قبول شوهر مستبر بود مگر که زن مینه افکند
 کتب بوجود شرط مطلق طلاق شرطی کرد که وجود آن شرط معلوم نشود
 مگر از زن درین مسئله قول زن معتبر بود و در وجود شرط اگر در حق خود گوید چنانچه شوهر زن
 را گفت اگر تو حیض مینه تو مطلقه باشی و بنا بر تو و یا گفت اگر مراد دست میداری تو مطلقه باشی
 و بنا بر تو زن گفت که حیض دیدم و تراد دست میدارم این زن مطلقه شود و بنا بر او مطلقه نشود مسئله
 اگر زنی را گفت اگر تو حیض شوی مطلقه باشی بدین سخن طلاق نفیقتا سه روز ستر شود چون سه روز ستر
 شد طلاق فسخ از نگاه دین سخن مسئله اگر گفت ان خصیت خست طالق چون از حیض پاک نشود طلاق
 افق مسئله زن را گفت اگر پس آری مطلقه باشی یا طلاق و اگر دختر آری بدو طلاق پس ازین پس بدو
 معلوم که اول پس آورد و یا دختر خاصی بیک طلاق حکم کند و در تنزه دو طلاق افق و عدت هم بدین ولادت گذرد
 مسئله اگر طلاق و شرط معلق که وجود نکاح بر او وجود شرط آنگاه زن را گفت اگر سخن بی باالی عمر و بیوسف مطلقه باشی
 افق طلاق این از آن که با ایشان سخن گوید یک طلاق گفت و عدت گذشت بعد با بی عمر و سخن گفت بعد شوهر
 دیگر کرد و بعد از گذشتن عدت شوهر دوم شوهر اول باز گشت و بعد از نکاح شوهر اول با بی یوسف سخن گفت
 سه طلاق افق با آن که طلاق اول و بقول زورم واقع نشود مسئله نیز طلاق قبل تعلیق است تا اگر زن
 گفت اگر در سر آمدی مطلقه باشی سه طلاق پیش از آنکه در سر آمد سه طلاق گفت و بعد گذشتن عدت
 و تنزه و بی و دخول و عدت شوهر دوم شوهر اول نکاح کرد و در سر آمد بیوسف واقع نشود و بقول زورم سه
 طلاق واقع شود که بقول او نیز طلاق تعلیق نیست مسئله اگر زن را گفت اگر از جماع کنم تو مطلقه باشی مسئله
 و یا اینکه را گفت اگر از جماع کنم تو آزاد باشی و جماع کرد بعد از دخول زانی درنگ کرد سه طلاق افق
 و نیز که و حق آزاده و اتفاق و بسبب رنگ مهر و حق واجب و در سر دو مسئله بقول بی یوسف
 مهر واجب آید و اگر کم از سه طلاق جماع متعلق کرده است و در جماع بعد از ادخال درنگ کرد و مهر
 نشود و بقول بی یوسف رجوع طلاق رجعی مراجعت شود و اگر بار دیگر ادخال کرد با اتفاق طلاق رجعی
 مراجعت شود مسئله اگر مرزنی را شوهر گفت که بر تو زنی نکاح کنم آن زن مطلقه باشد
 و زن قریب را طلاق بائن گفت و در عدت و سه زنی دیگر نکاح کرد طلاق
 نفیقتا مسئله اگر گفت تو مطلقه اگر خدای خواهد طلاق نفیقتا

مسئله اگر میان زن و شوهر اختلاف شد در وجود شرط قبول شوهر مستبر بود مگر که زن مینه افکند
 کتب بوجود شرط مطلق طلاق شرطی کرد که وجود آن شرط معلوم نشود
 مگر از زن درین مسئله قول زن معتبر بود و در وجود شرط اگر در حق خود گوید چنانچه شوهر زن
 را گفت اگر تو حیض مینه تو مطلقه باشی و بنا بر تو و یا گفت اگر مراد دست میداری تو مطلقه باشی
 و بنا بر تو زن گفت که حیض دیدم و تراد دست میدارم این زن مطلقه شود و بنا بر او مطلقه نشود مسئله
 اگر زنی را گفت اگر تو حیض شوی مطلقه باشی بدین سخن طلاق نفیقتا سه روز ستر شود چون سه روز ستر
 شد طلاق فسخ از نگاه دین سخن مسئله اگر گفت ان خصیت خست طالق چون از حیض پاک نشود طلاق
 افق مسئله زن را گفت اگر پس آری مطلقه باشی یا طلاق و اگر دختر آری بدو طلاق پس ازین پس بدو
 معلوم که اول پس آورد و یا دختر خاصی بیک طلاق حکم کند و در تنزه دو طلاق افق و عدت هم بدین ولادت گذرد
 مسئله اگر طلاق و شرط معلق که وجود نکاح بر او وجود شرط آنگاه زن را گفت اگر سخن بی باالی عمر و بیوسف مطلقه باشی
 افق طلاق این از آن که با ایشان سخن گوید یک طلاق گفت و عدت گذشت بعد با بی عمر و سخن گفت بعد شوهر
 دیگر کرد و بعد از گذشتن عدت شوهر دوم شوهر اول باز گشت و بعد از نکاح شوهر اول با بی یوسف سخن گفت
 سه طلاق افق با آن که طلاق اول و بقول زورم واقع نشود مسئله نیز طلاق قبل تعلیق است تا اگر زن
 گفت اگر در سر آمدی مطلقه باشی سه طلاق پیش از آنکه در سر آمد سه طلاق گفت و بعد گذشتن عدت
 و تنزه و بی و دخول و عدت شوهر دوم شوهر اول نکاح کرد و در سر آمد بیوسف واقع نشود و بقول زورم سه
 طلاق واقع شود که بقول او نیز طلاق تعلیق نیست مسئله اگر زن را گفت اگر از جماع کنم تو مطلقه باشی مسئله
 و یا اینکه را گفت اگر از جماع کنم تو آزاد باشی و جماع کرد بعد از دخول زانی درنگ کرد سه طلاق افق
 و نیز که و حق آزاده و اتفاق و بسبب رنگ مهر و حق واجب و در سر دو مسئله بقول بی یوسف
 مهر واجب آید و اگر کم از سه طلاق جماع متعلق کرده است و در جماع بعد از ادخال درنگ کرد و مهر
 نشود و بقول بی یوسف رجوع طلاق رجعی مراجعت شود و اگر بار دیگر ادخال کرد با اتفاق طلاق رجعی
 مراجعت شود مسئله اگر مرزنی را شوهر گفت که بر تو زنی نکاح کنم آن زن مطلقه باشد
 و زن قریب را طلاق بائن گفت و در عدت و سه زنی دیگر نکاح کرد طلاق
 نفیقتا مسئله اگر گفت تو مطلقه اگر خدای خواهد طلاق نفیقتا

مسئله اگر میان زن و شوهر اختلاف شد در وجود شرط قبول شوهر مستبر بود مگر که زن مینه افکند

این کتاب ۱۲ فصل دارد
 فصل اول در بیان طلاق
 فصل دوم در بیان نكاح
 فصل سوم در بیان مهر
 فصل چهارم در بیان ارث
 فصل پنجم در بیان وصیت
 فصل ششم در بیان ضمانت
 فصل هفتم در بیان امانت
 فصل هشتم در بیان یدایع
 فصل نهم در بیان یتیم
 فصل دهم در بیان مال یتیم
 فصل یازدهم در بیان مال یتیم
 فصل بیستم در بیان مال یتیم

و در هر امری که در این کتاب مذکور است
 باید که با احتیاط عمل کرد
 و در هر امری که در این کتاب مذکور است
 باید که با احتیاط عمل کرد

در بیان طلاق و نفقه و قبول و رد و کفارت سوگند و مهر مسئله اگر از چهار ماه سوگند خورد و ایلا نمود

مسئله اگر زن را گفت بخدا اینکه ترا طلاق کنم ماه و دو ماه بعد ازین ماه اول ایلا بود مسئله اگر زن گفت بخدا اینکه ترا طلاق کنم و او را
و یک روز رنگ کرد و بعد از آن بخدا اینکه ترا طاق کنم دو ماه بعد از آن ماه اول ایلا بود مسئله اگر زن گفت بخدا اینکه ترا طلاق
کنم یک سال کرد و بعد از آن قبول و رد ایلا بود مسئله اگر مرد در صبر گفت بخدا اینکه در یک سال در نیم وزن و در یک
ایلا نمود مسئله اگر زن را گفت که اگر ترا طاق کنم برین چهار ماه بعد ازین ماه اول ایلا بود و اگر مرد در صبر گفت
اگر ترا طاق کنم تو مطلقه با درین یک ماه ایلا بود مسئله اگر زن گفت در عهد بخدا که ترا قربان نکنم ایلا بود و اگر مطلقه
بانه را در اینجه را گوید بخدا اینکه ترا طاق کنم ایلا بود مسئله اگر زن گفت که اگر سوگند خورد و او در دو ماه
خود و یا از سبب من عجز کند و یا از زن صغیره سوگند خورد و یا از زن اندام نه است و در موضع طاق استخوانی
که بدان سبب و ممکن نیست یا در میان آن شوهر بعد است که در مدته ایلا تواند رسید درین سبب رجوع از ایلا بقول
شوهر بود که گوید یا زنی که تو یار گشتم بدین آن بقول شوهر رجوع از ایلا جایز نبود و طاقی و اگر در مدت ایلا
شوهر طاق شود مسئله اگر زن را گفت تو برین حرام اگر نیت تحريم دارد و یا بر چیت ندارد ایلا بود اگر نیت نه است
بود اگر نیت دروغ داشت دروغ بود و اگر نیت طلاق داشت کطلاق افتد یا نیت طلاق داشت که طلاق افتد
و بقول مخرج در نیت نه ایلا بود مسئله در فدا و مذکور است اگر زن را گفت تو من حرام و حرام نیز و طلاق است
و نیت طلاق ندارد طلاق افتد اما **الخلع خلع جدایی است از کلام خلع طلاق باین واقعه شود و اگر شوهر طلاق**
بر مال گفت و زن قبول کرد طلاق باین واقعه و مال لازم آمد و بقول شافعی خلع نه نکاح است نه طلاق اگر بعد و طلاق طلع کرد
حلاله شوهر اول نتواند که نکاح کند عتدنا و بقول شافعی حرامی حلاله تواند که نکاح کند و طلع باین لازم
شود مسئله اگر شوهر از جهت زن بود که نه بدست زن اگر شوهر از جهت شوهر بود که نه بدست شوهر و طلع باین لازم
از زن باین تا نه مسئله هر چه صلاحیت هر دو از صلاحیت هر دو مسئله اگر خلع کرد و با طلاق گفت مقابل نه و یا
خیول یا مرد و یا هر دو واجب نیاید در خلع طلاق باین واقعه و در طلاق بمقابل نه و خلع و مرد و در طلاق رجعی و طلاق نه مسئله
اگر زن شوهر گفت خلع کن باین آنچه درست نیست شوهر خلع کرد بدست زن هیچ نبود و یا حجابید و اگر گفت خلع کن باین آنچه
بدست از مال باید آنچه بدست منت از دایم بدست و بدست شوهر بود اگر زن هر چند از شوهر و در صورتیکه گفت خلع کن
باین آنچه بدست منت از دایم بدست و دایم بدست مسئله اگر خلع کرد زن برنده که اگر نیت بدین شرط که آن زن از ضمان
بنده نیز از بود نیز از شود و تسلیم نه و نیز لازم آمد اگر قدرت بود اگر عجز بود از تسلیم بنده قیمت بنده لازم مسئله اگر زن شوهر را
سه طلاق ده ماه برادر دم و شوهر کطلاق گفت که طلاق باین واقعه و بزرگ شصت و نسی و سه درم و سوم صبر

عن النوفی "الوفی لکم" عن النوفی "الوفی لکم" عن النوفی "الوفی لکم"

در بیان طلاق و نفقه و قبول و رد و کفارت سوگند و مهر مسئله اگر از چهار ماه سوگند خورد و ایلا نمود
مسئله اگر زن را گفت بخدا اینکه ترا طلاق کنم ماه و دو ماه بعد ازین ماه اول ایلا بود مسئله اگر زن گفت بخدا اینکه ترا طلاق کنم و او را
و یک روز رنگ کرد و بعد از آن بخدا اینکه ترا طاق کنم دو ماه بعد از آن ماه اول ایلا بود مسئله اگر زن گفت بخدا اینکه ترا طلاق
کنم یک سال کرد و بعد از آن قبول و رد ایلا بود مسئله اگر مرد در صبر گفت بخدا اینکه در یک سال در نیم وزن و در یک
ایلا نمود مسئله اگر زن را گفت که اگر ترا طاق کنم برین چهار ماه بعد ازین ماه اول ایلا بود و اگر مرد در صبر گفت
اگر ترا طاق کنم تو مطلقه با درین یک ماه ایلا بود مسئله اگر زن گفت در عهد بخدا که ترا قربان نکنم ایلا بود و اگر مطلقه
بانه را در اینجه را گوید بخدا اینکه ترا طاق کنم ایلا بود مسئله اگر زن گفت که اگر سوگند خورد و او در دو ماه
خود و یا از سبب من عجز کند و یا از زن صغیره سوگند خورد و یا از زن اندام نه است و در موضع طاق استخوانی
که بدان سبب و ممکن نیست یا در میان آن شوهر بعد است که در مدته ایلا تواند رسید درین سبب رجوع از ایلا بقول
شوهر بود که گوید یا زنی که تو یار گشتم بدین آن بقول شوهر رجوع از ایلا جایز نبود و طاقی و اگر در مدت ایلا
شوهر طاق شود مسئله اگر زن را گفت تو برین حرام اگر نیت تحريم دارد و یا بر چیت ندارد ایلا بود اگر نیت نه است
بود اگر نیت دروغ داشت دروغ بود و اگر نیت طلاق داشت کطلاق افتد یا نیت طلاق داشت که طلاق افتد
و بقول مخرج در نیت نه ایلا بود مسئله در فدا و مذکور است اگر زن را گفت تو من حرام و حرام نیز و طلاق است
و نیت طلاق ندارد طلاق افتد اما **الخلع خلع جدایی است از کلام خلع طلاق باین واقعه شود و اگر شوهر طلاق**
بر مال گفت و زن قبول کرد طلاق باین واقعه و مال لازم آمد و بقول شافعی خلع نه نکاح است نه طلاق اگر بعد و طلاق طلع کرد
حلاله شوهر اول نتواند که نکاح کند عتدنا و بقول شافعی حرامی حلاله تواند که نکاح کند و طلع باین لازم
شود مسئله اگر شوهر از جهت زن بود که نه بدست زن اگر شوهر از جهت شوهر بود که نه بدست شوهر و طلع باین لازم
از زن باین تا نه مسئله هر چه صلاحیت هر دو از صلاحیت هر دو مسئله اگر خلع کرد و با طلاق گفت مقابل نه و یا
خیول یا مرد و یا هر دو واجب نیاید در خلع طلاق باین واقعه و در طلاق بمقابل نه و خلع و مرد و در طلاق رجعی و طلاق نه مسئله
اگر زن شوهر گفت خلع کن باین آنچه درست نیست شوهر خلع کرد بدست زن هیچ نبود و یا حجابید و اگر گفت خلع کن باین آنچه
بدست از مال باید آنچه بدست منت از دایم بدست و بدست شوهر بود اگر زن هر چند از شوهر و در صورتیکه گفت خلع کن
باین آنچه بدست منت از دایم بدست و دایم بدست مسئله اگر خلع کرد زن برنده که اگر نیت بدین شرط که آن زن از ضمان
بنده نیز از بود نیز از شود و تسلیم نه و نیز لازم آمد اگر قدرت بود اگر عجز بود از تسلیم بنده قیمت بنده لازم مسئله اگر زن شوهر را
سه طلاق ده ماه برادر دم و شوهر کطلاق گفت که طلاق باین واقعه و بزرگ شصت و نسی و سه درم و سوم صبر

بگویم در جواب خود اگر زن گفت که طلاق گوی برادر هزار درم و شوهر یکی گفت زن پنج و اجبت و طلاق
 رجعی افتد و بقول ابی یوسف و محمد رحم بطلاق باین افتد و بر زن صد و سی و سه درم و سی و سه حصه بگویم
 واجب آید مسئله اگر زن گفت نفس خود را سه طلاق گوی برادر هزار درم و یگفت بر هزار درم و زن بطلاق
 گفت هیچ نیست مسئله اگر زن گفت تو طلاق بیزار درم و یار برادر درم و زن قبول کرد هزار درم لازم شود و بطلاق
 باین افتد مسئله اگر زن گفت تو مطلقه و بر تو هزار درم است یا بنده گفت تو آزادی و بر تو هزار درم است طلاق
 افتد و بنده آزاد شود و بر مرد و بیچ واجب شد و بقول ابی یوسف و محمد رحم اگر قبول کرد نذر بر هر کی هزار درم
 واجب و بطلاق بر زن افتد بنده آزاد شود و اگر قبول نکرد نه طلاق نفیقه و بنده آزاد نشود مسئله شرط خیار
 و خلع از جانب زن جایز بود و بقول ابی یوسف و محمد رحم جایز بود از جانب شوهر شرط خیار در خلع با اتفاق جایز
 نبود مسئله زن را گفت دیر و زتر برادر درم طلاق گفته ام و تو قبول کردی قبول شوهر تصدیق کنند مسئله
 شخصی زن را گفت این بنده دیرست تو دیر و زبیر کرده ام برادر درم و تو قبول کردی و گفت قبول کردی درم قبول
 شتری معتبر بود مسئله خلع و مبارات سابقه که هر حق از حق نکاح که یکی را بر دیگری بود تا اگر زن با شوهر علم
 و مبارات کرد باین معلوم آن ال بر زن برای شوهر واجب آید و بیچ یکی را بر دیگری دعوی باقی ماند اگر چه بیچ
 کرده است و یا کرده است و طلع و مبارات پیش از دخول است و یا بعد از دخول عند ابی حنیفه و بقول محمد رحم
 نشود مگر آنچه ذکر کند و ابو یوسف رحم در شعبه و در مبارات با ابی حنیفه رحم الله عنه مسئله اگر زن
 باین صغیره خلع بر صغیره جایز نبود و بدل خلع بر ابی صغیره لازم نشود و مهر از دست بر ساقط نشود و طلاق افتد
 اگر بر صغیره با شوهر اخلع کرد برادر درم از جهت صغیره بدین هزار درم ضمانت بود و طلاق واقع شود و برادر درم
 بر پدر صغیره لازم آید باب اظهار عبارات مانند کردن از شکوه است بزنی که حرام بروی بخواست خود
 مسئله اگر زن را گفت تو بر من حرامی چون پشت آمدن منی قبل حرام شود و بعد از آن کفار حرامت برافتد
 و بقول شافعی بر من قبل حرام نشد و اگر پیش از کفار و منی که دو توبه است بخار کند و چه توبه واجب مسئله کفار
 بعد واجب شود و مرد از او غرم است بر تن اگر بعد از اظهار مدتی گذشت و شوهر را غرم و منی نبود و زن مرد
 کفار از شوهر ساقط شود و بقول شافعی رحم محمد و عبارات از اساک است بعد از اظهار تا اگر زن مانع
 شد و طلاق نگفت او کفار لازم آید اگر چه زن بگوید مسئله اگر زن را گفت علی نه نامی او و جهک و جهک قبل از
 سر تو بر من همچو پشت مادر نیست و یا وی تو همچو پشت مادر نیست و یا فج تو همچو پشت مادر نیست و یا

بن یساک

السكان هو

اصل اللعن
اللعن

یاد کرانی

میں نے

روزنامه
روزنامه
روزنامه

افغانستان

10

سورۃ الاحزاب

قمر صمدی
 کو اسی آیت
 کیونان حین
 شکستین
 عم خودین
 فی الصفت
 کو اسی بن
 کج

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

معتد عتاق و معتد نکاح فاسد سوگ ندارد مسئله نشاید که خطبه کند معتد را و تراضی در خطبه درست است و تراضی آن بود که گوید تو جمیده من بخواهم که زنی نکاح کنم مثل تو مسئله معتد طلاق از خانه بیرون نیاید یا تابش در منزل خود باز آید و معتد طلاق و وفات عدت دارند و منبری که در و عدت واجب است هر گاه که ورثه بیرون کنند و یا آن منزل خراب شود مسئله اگر زنی در سفر مطلق شد طلاق باین می باشد و اگر مرد و از آنجا تا خانه و شهر وی کم از سه روز راه است باز اگر دو شبی خانه بود خود و اگر زیاده از سه روز راه است نزد و اگر تا مقصد کم از سه روز راه است بر دو اگر تا شهر و قریه مقصد کم از سه روز راه است اختیار بدست او بود شهر خود باز آید و یا بجانب مقصد رود و با او محرم بود و یا نبود و اگر از بیرون بیرون گان روز راه است و او در شهر است همانجا می عدت دارد بیرون نیاید اگر چه محرم دارد و بقول ابی یوسف و محمد رحم اگر با او محرم بود و او باشد که بیرون آید و بی محرم بیرون نیاید بایست ثبوت آنست اگر زنی را گفت که اگر ترا نکاح کنم تو مطلقه باشی پس نکاح کرد و از وقت بکشد تا ماه فرزند آورد و نسب فرزند از وی ثابت شود و هر واجب آمد مسئله اگر معتد از طلاق رجعی فرزند آورد و نسب از شوهر ثابت شود اگر چه بیشتر از دو سال بود تا اقرار نکرده است بگذشتن عدت و مراجعت ثابت شود و اگر کم از دو سال آورد و نسب ثابت شود اگر کم از دو سال بود و نسب شوهر ثابت شود و اگر بدو سال یا بیشتر از دو سال فرزند آورد و نسب ثابت نشود مگر که شوهر دعوی نکند مسئله اگر امر ائمه را طلاق گفت بائن و یا رجعی و این امر ائمه کم از سه ماه فرزند آورد و از طلاق نسب ثابت نشود و اگر نه ماه آورد و نسب ثابت نشود و بقول ابی یوسف و محمد رحم در طلاق بائن و سالیان نسب ثابت شود و در رجعی نسبت و نفقه ثابت شود و این مسئله جائی است که اقرار نکرده است بگذشتن عدت مسئله اگر معتد وفات فرزند آورد و نسب او از شوهر ثابت شود کم از دو سال اگر اقرار بگذشتن عدت نکرده است بقول خورشید اگر بعد بگذشتن عدت وفات بشمار فرزند آورد و نسب ثابت نشود بلکه اگر معتد اقرار بگذشتن عدت نکند کم از شش ماه از وقت اقرار فرزند آورد و نسب ثابت نشود و بقول شافعی رحم ثابت شود مسئله اگر معتد طلاق بائن یا وفات فرزند آورد و یا شوهر و یا ورثه از ولادت منکر شدند و کم از دو سال آورده اقرار بگذشتن عدت نکرده است اگر مرد و یا یک مرد و زنی ولادت گواهی دهند و یا حکمی ظاهر باشد و یا شوهر اقرار بحمل کرده باشد یا ورثه تصدیق کنند نسبت به مسئله اگر زنی را نکاح کرد و کم از شش ماه فرزند آورد و نسب ثابت نشود و اگر بیشتر

۴۴
 فداست از زن
 از وی ثابت اگر
 حضور
 ۴۴
 بقول ابی یوسف
 از فرام و دیگر اصل
 دفع تا سه ماه
 نسبت است
 از غیاض الکفایت

ایک کج جان از منج مومر
ایک راجحان کین لکیم کیم
دو خود و کانت الما فوج
نیک کنی منیا خیر شکر کیم
علیون طبعیا با ما کین
ولا انا فی فی منیا کین
خیر از عیج ادا دم کین

در اجابت باینکه اگر زن از مرد نفقه بخواهد باید که در وقت طلاق یا در وقت رجوع یا در وقت نفقه بخواهد و اگر در وقت نفقه بخواهد باید که در وقت نفقه بخواهد و اگر در وقت رجوع بخواهد باید که در وقت رجوع بخواهد و اگر در وقت طلاق بخواهد باید که در وقت طلاق بخواهد

مسئله اگر زن منع نفق از وطن میسکند برای طلب مهر نفقه واجب آید اگر چه پیش از دخول بود و یا بعد از دخول و بقول ابی یوسف مهر محرم اگر منع نفق بعد از دخول است نفقه واجب نیست مسئله اگر زن پیش از دخول منع نفق کرد و بعد از دخول مهر محرم است و یا کسی ویرا غصب کرده است و یا برآ چربی محرم رود و یا بیا بست و تسلیم بشود هرگز نه اند نفقه واجب نیست و بقول شافعی هر چه بر زن صغیر نفقه واجب است و بر او از ابی یوسف هر چه بر آن مضبوطه و زنی که برای هم میرود و نفقه واجب نیست مسئله اگر شوهر توانگر است نفقه یک تنه بکار زن نیز واجب آید و بقول ابی یوسف هر چه نفقه دو تنه بکار واجب نیست مسئله اگر شوهر از نفقه زن عاجز تر تفريق نکند و بقول شافعی هر چه تفريق کند بطلب زن مسئله اگر شوهر از نفقه عاجز تر زن را بطاعت و یا تمام بشوهر و اگر شوهر در ویش بود و نفقه در ویشانه بدید بعد توگرش نفقه توانگرانه تمام و بد اگر چه نفقه در ویش حکم شده است مسئله اگر مدتی گذشت و نفقه نداد واجب نشود که قاضی نفقه قضی کرده باشد و یا زن با شوهر صلح کرده باشد و بقول شافعی هر چه نفقه گذشت واجب نیست مسئله اگر زن یا شوهر مرد نفقه گذشت ساقط شود اگر چه حکم شده باشد و بقول شافعی هر چه ساقط شود مسئله اگر زن نفقه آینده بست و شوهر مرد و بقول شافعی و مهر نفقه روزی آینده اگر موجود بود بست بماند اگر بی آهنگ او بپاک شده است بیگانه و اگر بپاک باسته بپاک او باشد نفقت واجب آید مسئله اگر بنده باذن شوهر زن را نکاح کرد بنده را بر نفقه زن بفرستد مسئله اگر کنیز شخصی نکاح کرد اگر مولی کنیز را بشوهر تسلیم کرد نفقه بر شوهر واجب است مسئله بر شوهر است که زن را ساکن گرداند در شهریکه خالیت از اهل بیرون و شوهر تواند که اهل بیرون را منع کند از آمدن بیرون خود فاما از نظر و سخن منع تواند کرد مسئله مرد غایب و مالی است بدست شخصی از در اهرم و یا دانیس و یا طعام و یا جامه از جنس کسوت او و این شخص معترف است بال و زوجه و قاضی فرض کند در آن نفقه مرد غایب و نفقه فرزندان صغار و مادر و پدر و از زن او و یا سخن بماند و بقول شافعی از اهل بیت نداند بفرماید زن را بر شوهر و ام کند مسئله اگر زن طلاق گفت نفقه عدت و سکنی بر شوهر واجب است اگر چه طلاق باین گفت و یا طلاق رجعی و یا مشاع باشد و بقول شافعی هر چه طلاق باین نفقه عدت واجب نیست مسئله اگر زن وفات رانفقه واجب نیست مسئله اگر زنی فوت شود بعد از طلاق باین نفقه ساقط کند مسئله اگر زن طلاق باین عدت بماند و آورده نفقه عدت ساقط شود مسئله اگر بعد از طلاق باین شوهر را نکین کرد برای مدتی نفقه عدت ساقط نشود و بقول زعفرانی هر چه ساقط شود مسئله نفقه طفل در ویش

در اجابت باینکه اگر زن از مرد نفقه بخواهد باید که در وقت طلاق یا در وقت رجوع یا در وقت نفقه بخواهد و اگر در وقت نفقه بخواهد باید که در وقت نفقه بخواهد و اگر در وقت رجوع بخواهد باید که در وقت رجوع بخواهد و اگر در وقت طلاق بخواهد باید که در وقت طلاق بخواهد

در اجابت باینکه اگر زن از مرد نفقه بخواهد باید که در وقت طلاق یا در وقت رجوع یا در وقت نفقه بخواهد و اگر در وقت نفقه بخواهد باید که در وقت نفقه بخواهد و اگر در وقت رجوع بخواهد باید که در وقت رجوع بخواهد و اگر در وقت طلاق بخواهد باید که در وقت طلاق بخواهد

برای شیر دادن جز نکند بلکه برید و اجبت که دایه مزد و غیره تا طفل را شیر دهد نزدیک مادر ۹۹

واجب است و مادر او و مادر طفل در نکاح پدر طفل بود و یا معتده بود و اگر مادر طفل بعد از گذشتن مدت بجزایه
مثل شیرده همون اولی بود و بقول مالک هرگاه مادر طفل شرفه نبود جبر بکند تا شیر دهد مسئله مادر و پدر
و جدات و اجداد اگر در ولین باشند واجب آید ایا نفقه ایشان با اختلاف دین نیز واجب می رسد کسی که
بنود با مادر و پدر با نفقه فرزند صغیر و نیز کسی که شریک نبود با فرزند با نفقه مادر و پدر مسئله نفقه ذی رحم محرم
فقیر عاقل از کسب چنان بیامی جای مانده بر توانگر فقیر میراث واجب آید یعنی نفقه خواهر بالغه فقیر و
پسر در بالغ فقیر و جای مادر برادر در دو حصه و بر خواهر یک حصه واجب آید و بقول شافعی هر نفقه واجب است
مگر بر مادر و پدر برای فرزند و بر فرزند برای مادر و پدر مسئله اگر پسر غایب او پدر شاع او برای نفقه خود میفرستد
جایز بود و بقول ابی یوسف محرم جایز نبود فایده عتار پسر غایب برای نفقه با اتفاق جایز نیست مسئله اگر مودع
پسر غایب از مال پدر او پدر او نفقه میکند مگر قاضی ضامن شود مسئله اگر مادر و پدر مال پسر غایب کند از ایتان
ست نفقه گیرند ضامن نشوند مسئله اگر قاضی نفقه مادر و پدر و فرزند و ذی رحم محرم فرض کرد و مدتی گذشت
نفقه زیر با قسط شود مگر قاضی بوام کردن فرموده باشد مسئله نفقه ملوک بر مالک واجب است اگر امتناع آورد
مولی از نفقه ملوک کتب و آزان چه نفقه کند و اگر کتب اند مولی را بفرماید تا بفرزند کتاب عتاق مسئله
عتاق قوتی است شرعی که ثابت میشود در محل نزدیکی اهل شدن بر حق و ملک مسئله عتق جایز است از
حر قاتل مالم ملوک خود را مسئله عتق ثابت شود بدین الفاظ انت حر انت عقیق انت تحر انت عتق
یعنی تو آزادی و نیز آزاد شود با الفاظ حرکت و عتقتک یعنی ترا آزاد کردم و نیز آزاد شود باضافه
بافعالی که معبر از تمام تن است چون را اسک حر و یا وجک حر یا گوید رقتک حر یا گوید وجک حر یا
گوید بنگ حر یعنی سر تو آزادی تو یا گردن تو یا فرج تو یا تن تو آزاد درین الفاظ آزاد شود اگر چنانست
آزادی نبود مسئله اگر گفت لا ملک علیک یا گفت لا رقی علیک یا گفت لا سبیل علیک یعنی ما
بر تو هیچ مملکتی و رقی و راهی نیست و درین الفاظ بی نیت آزاد نشود مسئله و اگر گفت هذا منی و یا گفت هذا لک
این پسر منست و یا پدر منست و یا کنیزک را گفت هذا منی یعنی این پدر منست و یا گفت هذا مولی یعنی این مولی
منست و یا گفت یا حر و یا گفت یا عقیق ای آزاد درین الفاظ نیز آزاد شود و بقول زفر در الفاظ یا حر و یا عقیق
آزاد نشود مسئله اگر گفت یا منی یعنی ای پسر من یا گفت یا منی یعنی ای برادر من یا گفت لا سلطان لی
یعنی منست مرا حجتی بر تو درین الفاظ آزاد نشود مسئله اگر کنیزک را گفت انت طالق و یا انت بائن و یا

قوله لا يملك
عبارة عن
اليد وفي
اليد وفي
الملك وفي
الملك وفي

هذه نسخة ابن سلافة
التي كانت في
الكتاب المذكور
الحق منسوخة
على يد السيد
عليه السلام

در تمام ترک هر چه بنده است ۴۰ ثلث مال او یک بنده است مجازا را بنود میان این بنده هفت سهم آزاد و
 بنده اول در آمدت و ثابت بود دست سله هم آواز او شود و چهار سهم ساحت کند و از دونه دیگر از
 دو کان هم آزاد شود و هر یکی در پنجگان هم ساحت کند مسئله مردی دونه دارد و گفت یکی از شما آزاد
 و یکی ازین دونه فروخت و یا یکی بر دیاری آزاد کرد و باید کرد و یا یکی را بخیه دوم آزاد شود و اگر
 دو نفر یک مال گفت یکی از شما آزاد و یکی را و طی کرد و کینک و م آزاد نشود و بقول ابی یوسف و محمد بن آزاد
 شود و اگر دوزر گفت یکی از شما مطلقه است و یکی را و طی کرد و یا بر دوزن دوم مطلقه مسئله اگر زن یک مال
 اول فرزند یک از تو زاید اگر پس باشد آزاد باشی و آن کینک پس و دختر یک شکم آورد معلوم نیست که لوان
 یا دختر پس بنده بود و نصفی آزاد و دختر آزاد شود مسئله و مرد گواهی داد و بر مردی که یکی را بنده خود آزاد کرد
 است و یا گواهی داد و ند که یکی از دو کینک خود آزاد کرده است گواهی نشوند و بقول ابی یوسف و محمد بن گوا
 نشوند و خبر کنند تا یکی را تعیین کند مسئله اگر گواهی داد و ند که در مرض موت یکی را ازین دونه آزاد کرده است
 و یا گواهی داد و ند که یکی را ازین دوزن طلاق گفته است بمع بود باب الخلع بالعتق مردی گفت اگر در
 در ایام پس بر بنده که آزاد و بر بنده که قتل از سوگند در ملک باشد و نیز آنکه بعد از سوگند مالک شود و بر
 سرای آزاد شود و اگر از نو زلفت آزاد نشود بنده که از مالک است است بعد از سوگند و آزاد شود آنکه قبل
 سوگند در ملک باشد مسئله لفظ ملوک متداول محل نیست تا اگر گفت هر ملوکی که مراست آزاد و کینک حل
 دارد و پس آورد و آزاد نشود مسئله اگر گفت بر بنده که مراست پس فردا آزاد و یا گفت هر ملوکی را که مالک پس فردا
 آزاد و او کینک بنده دیگر خرید پس فردا شد همان بنده که در حالت سوگند در ملک او بوده است آزاد نشود
 بنده دیگر که بعد همین خریده آزاد نشود مسئله اگر گفت هر ملوکی که مراست بعد از موت من آزاد و بخیه
 گفت بر بنده که من مالک بعد از موت من آزاد و در حالت سوگند کینده دارد دیگر خرید و بعد دونه
 مالک مال آزاد شود باب العتق علی حبس بنده را بر مالی مقدر از آزاد و دونه قبول کرد آزاد شود و اگر
 عتق بنده معلق گردانید با دار مال بنده مازون شود و چون بنده مال پیش مولی حاضر آورد بنده آزاد
 و مولی را بجز بکنند قبض یعنی در شرح او را قبض دارند و بقول زفر بن کنده قبض مسئله اگر گفت تو آزاد
 بعد از مرگ من بنزادرم قبول بنده بعد از موت مولی معتبر بود تا اگر بنده بعد از موت مولی بنزادرم
 قبول کرد آزاد نشود و بنزادرم واجب آید مسئله اگر بنده را بر خد است یک ساله آزاد کرد و بنده قبول

در تمام ترک هر چه بنده است ۴۰ ثلث مال او یک بنده است مجازا را بنود میان این بنده هفت سهم آزاد و
 بنده اول در آمدت و ثابت بود دست سله هم آواز او شود و چهار سهم ساحت کند و از دونه دیگر از
 دو کان هم آزاد شود و هر یکی در پنجگان هم ساحت کند مسئله مردی دونه دارد و گفت یکی از شما آزاد
 و یکی ازین دونه فروخت و یا یکی بر دیاری آزاد کرد و باید کرد و یا یکی را بخیه دوم آزاد شود و اگر
 دو نفر یک مال گفت یکی از شما مطلقه است و یکی را و طی کرد و یا بر دوزن دوم مطلقه مسئله اگر زن یک مال
 اول فرزند یک از تو زاید اگر پس باشد آزاد باشی و آن کینک پس و دختر یک شکم آورد معلوم نیست که لوان
 یا دختر پس بنده بود و نصفی آزاد و دختر آزاد شود مسئله و مرد گواهی داد و بر مردی که یکی را بنده خود آزاد کرد
 است و یا گواهی داد و ند که یکی از دو کینک خود آزاد کرده است گواهی نشوند و بقول ابی یوسف و محمد بن گوا
 نشوند و خبر کنند تا یکی را تعیین کند مسئله اگر گواهی داد و ند که در مرض موت یکی را ازین دونه آزاد کرده است
 و یا گواهی داد و ند که یکی را ازین دوزن طلاق گفته است بمع بود باب الخلع بالعتق مردی گفت اگر در
 در ایام پس بر بنده که آزاد و بر بنده که قتل از سوگند در ملک باشد و نیز آنکه بعد از سوگند مالک شود و بر
 سرای آزاد شود و اگر از نو زلفت آزاد نشود بنده که از مالک است است بعد از سوگند و آزاد شود آنکه قبل
 سوگند در ملک باشد مسئله لفظ ملوک متداول محل نیست تا اگر گفت هر ملوکی که مراست آزاد و کینک حل
 دارد و پس آورد و آزاد نشود مسئله اگر گفت بر بنده که مراست پس فردا آزاد و یا گفت هر ملوکی را که مالک پس فردا
 آزاد و او کینک بنده دیگر خرید پس فردا شد همان بنده که در حالت سوگند در ملک او بوده است آزاد نشود
 بنده دیگر که بعد همین خریده آزاد نشود مسئله اگر گفت هر ملوکی که مراست بعد از موت من آزاد و بخیه
 گفت بر بنده که من مالک بعد از موت من آزاد و در حالت سوگند کینده دارد دیگر خرید و بعد دونه
 مالک مال آزاد شود باب العتق علی حبس بنده را بر مالی مقدر از آزاد و دونه قبول کرد آزاد شود و اگر
 عتق بنده معلق گردانید با دار مال بنده مازون شود و چون بنده مال پیش مولی حاضر آورد بنده آزاد
 و مولی را بجز بکنند قبض یعنی در شرح او را قبض دارند و بقول زفر بن کنده قبض مسئله اگر گفت تو آزاد
 بعد از مرگ من بنزادرم قبول بنده بعد از موت مولی معتبر بود تا اگر بنده بعد از موت مولی بنزادرم
 قبول کرد آزاد نشود و بنزادرم واجب آید مسئله اگر بنده را بر خد است یک ساله آزاد کرد و بنده قبول

در تمام ترک هر چه بنده است ۴۰ ثلث مال او یک بنده است مجازا را بنود میان این بنده هفت سهم آزاد و
 بنده اول در آمدت و ثابت بود دست سله هم آواز او شود و چهار سهم ساحت کند و از دونه دیگر از
 دو کان هم آزاد شود و هر یکی در پنجگان هم ساحت کند مسئله مردی دونه دارد و گفت یکی از شما آزاد
 و یکی ازین دونه فروخت و یا یکی بر دیاری آزاد کرد و باید کرد و یا یکی را بخیه دوم آزاد شود و اگر
 دو نفر یک مال گفت یکی از شما مطلقه است و یکی را و طی کرد و یا بر دوزن دوم مطلقه مسئله اگر زن یک مال
 اول فرزند یک از تو زاید اگر پس باشد آزاد باشی و آن کینک پس و دختر یک شکم آورد معلوم نیست که لوان
 یا دختر پس بنده بود و نصفی آزاد و دختر آزاد شود مسئله و مرد گواهی داد و بر مردی که یکی را بنده خود آزاد کرد
 است و یا گواهی داد و ند که یکی از دو کینک خود آزاد کرده است گواهی نشوند و بقول ابی یوسف و محمد بن گوا
 نشوند و خبر کنند تا یکی را تعیین کند مسئله اگر گواهی داد و ند که در مرض موت یکی را ازین دونه آزاد کرده است
 و یا گواهی داد و ند که یکی را ازین دوزن طلاق گفته است بمع بود باب الخلع بالعتق مردی گفت اگر در
 در ایام پس بر بنده که آزاد و بر بنده که قتل از سوگند در ملک باشد و نیز آنکه بعد از سوگند مالک شود و بر
 سرای آزاد شود و اگر از نو زلفت آزاد نشود بنده که از مالک است است بعد از سوگند و آزاد شود آنکه قبل
 سوگند در ملک باشد مسئله لفظ ملوک متداول محل نیست تا اگر گفت هر ملوکی که مراست آزاد و کینک حل
 دارد و پس آورد و آزاد نشود مسئله اگر گفت بر بنده که مراست پس فردا آزاد و یا گفت هر ملوکی را که مالک پس فردا
 آزاد و او کینک بنده دیگر خرید پس فردا شد همان بنده که در حالت سوگند در ملک او بوده است آزاد نشود
 بنده دیگر که بعد همین خریده آزاد نشود مسئله اگر گفت هر ملوکی که مراست بعد از موت من آزاد و بخیه
 گفت بر بنده که من مالک بعد از موت من آزاد و در حالت سوگند کینده دارد دیگر خرید و بعد دونه
 مالک مال آزاد شود باب العتق علی حبس بنده را بر مالی مقدر از آزاد و دونه قبول کرد آزاد شود و اگر
 عتق بنده معلق گردانید با دار مال بنده مازون شود و چون بنده مال پیش مولی حاضر آورد بنده آزاد
 و مولی را بجز بکنند قبض یعنی در شرح او را قبض دارند و بقول زفر بن کنده قبض مسئله اگر گفت تو آزاد
 بعد از مرگ من بنزادرم قبول بنده بعد از موت مولی معتبر بود تا اگر بنده بعد از موت مولی بنزادرم
 قبول کرد آزاد نشود و بنزادرم واجب آید مسئله اگر بنده را بر خد است یک ساله آزاد کرد و بنده قبول

آزاد شود خدمت یکساله واجب آید اگر مولی پیش از خدمت بمردمیت نبوده واجب آید و بقول
 محمد رح قیمت یکساله واجب آید مسلم هر می گفت که این کنیز خود را بهر دردم آزاد کن بشهر طبرستان
 تفرج کنی مولی آزاد کرد و این مستحق از نکاح ابا آورد کنیزک آزاد شود و بر فرماید و هیچ واجب دو اگر
 گوید این کنیزک را بهر من آزاد کن بهر دردم بشهر طبرستان تفرج کنی مولی آزاد کرد و کنیزک از نکاح منع آورد
 بهر دردم قیمت کند و قیمت در هر مثل او آنچه حصه قیمت آنچه حصه قیمت آید فرماید مالک کنیزک را بدو
 حصه هر ساقط شود بابت بشهر طبرستان تفرج کنی که اندین عتق است مطلق موت چنانکه گوید چون من بمیرم
 پس تو آزاد باشی و یا گفت انروز که بمیرم تو آزادی یا گوید تو آزادی پس من یا گوید تو مدبری بویا
 ترا مدبر کردم درین جمع مسائل مدبر شود و فروختن و بخشیدن مدبر را و باند و بقول شافعی مدبر فروختن و بخشیدن
 مدبر را جایز بود مسئله جایز بود که مولی مدبر را خدمت فرماید و یا دیگری را بر مدوری دهد و نیز جایز بود که مولی
 کنیزک مدبر را وطنی کند یا ترویج کند و بموت مولی مدبر از ثلث مال آزاد شود یعنی اگر از ثلث قیمت دو چندان قیمت
 مدبر بود تمام آزاد شود و اگر مولی بخیر مدبر مال + دیگر نگذاشت مدبر در دو حصه قیمت سعایت کند برای ورش
 و اگر مولی وام دادنی دارد که مستغرق قیمت مدبر است مدبر در کل قیمت سعایت کند مسئله اگر مولی گفت +
 که اگر درین مدتی درین سفر بمیرم و یا ناده سال بمیرم تا تو آزاد باشی مدبر بقید بود همچنین اگر گفت تو آزاد باشی
 بعد از مرگ فلان این مدبر بقید بود و فروختن و بخشیدن او جایز بود و اگر مولی بمیرد قیمت ببرد از آزاد شود چنانچه مدبر
 از او بشود یعنی از ثلث مال آزاد شود و در مسئله تعلیق عتق برگ اگر فلان بمیرد نیز آزاد شود بابت مسئله
 مسئله اگر مولی فرزند آورد و او ولد شود و فروختن در مالک دیگری گردانیدن او جایز نبود و او بود که مولی
 وطنی کند و یا خدمت فرماید و یا اجارت دهد و یا ترویج کند چون ام ولد باز دیگر فرزند آورد نسبت از مولی نام
 شود بی دعوی مولی اگر بفرزند اول اقوار کرده باشد و اگر مولی بفرزند اول اقوار کرد و بفرزند دوم نفی
 نفی شود و اول بار بی اقوار مولی نسب ثابت نشود و بقول شافعی مدبر اول باز بی اقوار مولی نسبت
 شود مسئله چون مولی بمرد و ام ولد از کل مال آزاد شود و اگر مولی مدیون بود برای وام داران او
 سعایت نکند مسئله اگر ام ولد نصرانی اسلام آورد و در جمیع قیمت برای نصرانی سعایت کند و منکر
 مکاتب بود تا قیمت او از او نشود و بقول زفر در حال آزاد شود و سعایت بمنزله ذین
 بر ام ولد مسئله اگر مردی کنیزک شخصی را نکاح کرد و از وی فرزند زد بعد شوهر مالک کنیزک ام ولد او

اگر در این مدتی درین سفر بمیرم و یا ناده سال بمیرم تا تو آزاد باشی مدبر بقید بود همچنین اگر گفت تو آزاد باشی
 بعد از مرگ فلان این مدبر بقید بود و فروختن و بخشیدن او جایز بود و اگر مولی بمیرد قیمت ببرد از آزاد شود چنانچه مدبر
 از او بشود یعنی از ثلث مال آزاد شود و در مسئله تعلیق عتق برگ اگر فلان بمیرد نیز آزاد شود بابت مسئله
 مسئله اگر مولی فرزند آورد و او ولد شود و فروختن در مالک دیگری گردانیدن او جایز نبود و او بود که مولی
 وطنی کند و یا خدمت فرماید و یا اجارت دهد و یا ترویج کند چون ام ولد باز دیگر فرزند آورد نسبت از مولی نام
 شود بی دعوی مولی اگر بفرزند اول اقوار کرده باشد و اگر مولی بفرزند اول اقوار کرد و بفرزند دوم نفی
 نفی شود و اول بار بی اقوار مولی نسب ثابت نشود و بقول شافعی مدبر اول باز بی اقوار مولی نسبت
 شود مسئله چون مولی بمرد و ام ولد از کل مال آزاد شود و اگر مولی مدیون بود برای وام داران او
 سعایت نکند مسئله اگر ام ولد نصرانی اسلام آورد و در جمیع قیمت برای نصرانی سعایت کند و منکر
 مکاتب بود تا قیمت او از او نشود و بقول زفر در حال آزاد شود و سعایت بمنزله ذین
 بر ام ولد مسئله اگر مردی کنیزک شخصی را نکاح کرد و از وی فرزند زد بعد شوهر مالک کنیزک ام ولد او

از او فرزند زد
 بعد شوهر مالک کنیزک ام ولد او
 مسئله اگر مولی فرزند آورد و او ولد شود و فروختن در مالک دیگری گردانیدن او جایز نبود و او بود که مولی
 وطنی کند و یا خدمت فرماید و یا اجارت دهد و یا ترویج کند چون ام ولد باز دیگر فرزند آورد نسبت از مولی نام
 شود بی دعوی مولی اگر بفرزند اول اقوار کرده باشد و اگر مولی بفرزند اول اقوار کرد و بفرزند دوم نفی
 نفی شود و اول بار بی اقوار مولی نسب ثابت نشود و بقول شافعی مدبر اول باز بی اقوار مولی نسبت
 شود مسئله چون مولی بمرد و ام ولد از کل مال آزاد شود و اگر مولی مدیون بود برای وام داران او
 سعایت نکند مسئله اگر ام ولد نصرانی اسلام آورد و در جمیع قیمت برای نصرانی سعایت کند و منکر
 مکاتب بود تا قیمت او از او نشود و بقول زفر در حال آزاد شود و سعایت بمنزله ذین
 بر ام ولد مسئله اگر مردی کنیزک شخصی را نکاح کرد و از وی فرزند زد بعد شوهر مالک کنیزک ام ولد او

بسم الله الرحمن الرحيم

شود و بقول شافعی هر ام ولد نشود مسئله اگر کنیز شترک فرزند آورد و یکی ازین دو بشرک دعوی نسب کرد
نسبت ثابت نشود و کنیز که ام ولد او شود و برای شریک نصف قیمت کنیز و نصف عتق او ضمان شود
و قیمت فرزند ضمان نشود و بقول ابی حنيفة هر نصف او ام ولد شود و بعد از حبس شریک آنکس
سبب ضمان و اگر مرد و شریک بیکار دعوی نسب کند از مرد و بیات شود و کنیز که ام ولد مرد شود و مرد
نصف عتق کنیز واجب شود و بطریق مقاصات ساقط شود و این پسر از هر دو میراث کامل برد و این
هر دو ازین پسر میراث یک پدر برد و بقول شافعی رحم در مسئله جمع بقول قائل که هر که قائل این پسر
الحاق کند پسر او باشد مسئله اگر مولی کنیز مکاتبه خود را و طی کرد و از او فرزند زاد مولی دعوی نسب فرزند
کرد اگر مکاتبه تصدیق کند نسب از مولی ثابت شود و بر مولی عتق کنیز و قیمت فرزند برای مکاتبه واجب
و کنیز که ام ولد او نشود و اگر مکاتبه کند نسب از مولی ثابت نشود و بقول ابی یوسف رحم تصدیق مکاتبه
معتبری و الله اعلم کتاب **الطلاق** عین عبارت از نفوت کی از دو طرف خبرت بمقتسم به مسئله سوگند بر
سه نوع است نوع اول را غوس گوید و این سوگند است بر کفاری گذشته با قصد دروغ و درین سوگند نیز گناه
شود و کفاره واجب نیاید و توبه و استغفار کند و بقول شافعی رحم سوگند غوس سوگند منعقد است و کفاره
واجب آید مسئله نوع دوم سوگند نفوت و این سوگند است بر کفاری گذشته بکمال صدق و حال برخلاف
آن بود و درین سوگند امید است که خدا الله ماخوذ نشود و بقول شافعی رحم نفوسوگند است که بی قصد بران
رود چنانکه در حالت خشم و اسلاح گوید لا والله علی و الله بی قصد سوگند مسئله نوع سوم سوگند است که از
منعقد گویند و آن سوگند است بر کار آئینه چنانکه گوید بخدا ای که انکار کنم و یا بخدا ای که این کار کنم و درین سوگند
اگر برخلاف آن کار کرد کفاره واجب آید و بقول شافعی رحم کفاره واجب نیاید مسئله اگر با کراه و یا بغیر آن
سوگند خورد که فلان کار نکنم یا کراه و یا بنیائی یا قصد که در خلاف آن کرد کفاره واجب آید و بقول شافعی رحم
کفارت واجب نیاید مسئله اگر سوگند خورد که فلان کار نکنم و یا کراه و یا بنیائی و یا قصد که کفاره واجب آید
مسئله کلمات که جایز بود بدان سوگند انیت بالله و یا الرحمن و یا الرحیم بحضرة الله و بحلال الله و بکتاب الله و
اقسم و احلف و اشهد بی آنکه متصل کند بکلمه یا الله و بعمر الله و ایم الله یعنی سوگند بتقار خدای و بعهد الله و
و بميثاق الله علی نذر و نذر الله یعنی بنیت عهد خدای و بقول زعفران در احلف و اشهد بی اتصال بکلمه یا الله
بی نیت سوگند نشود مسئله اگر چنین کار کند او کافر شود و انکار کرد کفارت سوگند واجب آید و اگر بداند که نیت

بسم الله الرحمن الرحيم
مسئله اگر کنیز شترک فرزند آورد و یکی ازین دو بشرک دعوی نسب کرد
نسبت ثابت نشود و کنیز که ام ولد او شود و برای شریک نصف قیمت کنیز و نصف عتق او ضمان شود
و قیمت فرزند ضمان نشود و بقول ابی حنيفة هر نصف او ام ولد شود و بعد از حبس شریک آنکس
سبب ضمان و اگر مرد و شریک بیکار دعوی نسب کند از مرد و بیات شود و کنیز که ام ولد مرد شود و مرد
نصف عتق کنیز واجب شود و بطریق مقاصات ساقط شود و این پسر از هر دو میراث کامل برد و این
هر دو ازین پسر میراث یک پدر برد و بقول شافعی رحم در مسئله جمع بقول قائل که هر که قائل این پسر
الحاق کند پسر او باشد مسئله اگر مولی کنیز مکاتبه خود را و طی کرد و از او فرزند زاد مولی دعوی نسب فرزند
کرد اگر مکاتبه تصدیق کند نسب از مولی ثابت شود و بر مولی عتق کنیز و قیمت فرزند برای مکاتبه واجب
و کنیز که ام ولد او نشود و اگر مکاتبه کند نسب از مولی ثابت نشود و بقول ابی یوسف رحم تصدیق مکاتبه
معتبری و الله اعلم کتاب **الطلاق** عین عبارت از نفوت کی از دو طرف خبرت بمقتسم به مسئله سوگند بر
سه نوع است نوع اول را غوس گوید و این سوگند است بر کفاری گذشته با قصد دروغ و درین سوگند نیز گناه
شود و کفاره واجب نیاید و توبه و استغفار کند و بقول شافعی رحم سوگند غوس سوگند منعقد است و کفاره
واجب آید مسئله نوع دوم سوگند نفوت و این سوگند است بر کفاری گذشته بکمال صدق و حال برخلاف
آن بود و درین سوگند امید است که خدا الله ماخوذ نشود و بقول شافعی رحم نفوسوگند است که بی قصد بران
رود چنانکه در حالت خشم و اسلاح گوید لا والله علی و الله بی قصد سوگند مسئله نوع سوم سوگند است که از
منعقد گویند و آن سوگند است بر کار آئینه چنانکه گوید بخدا ای که انکار کنم و یا بخدا ای که این کار کنم و درین سوگند
اگر برخلاف آن کار کرد کفاره واجب آید و بقول شافعی رحم کفاره واجب نیاید مسئله اگر با کراه و یا بغیر آن
سوگند خورد که فلان کار نکنم یا کراه و یا بنیائی یا قصد که در خلاف آن کرد کفاره واجب آید و بقول شافعی رحم
کفارت واجب نیاید مسئله اگر سوگند خورد که فلان کار نکنم و یا کراه و یا بنیائی و یا قصد که کفاره واجب آید
مسئله کلمات که جایز بود بدان سوگند انیت بالله و یا الرحمن و یا الرحیم بحضرة الله و بحلال الله و بکتاب الله و
اقسم و احلف و اشهد بی آنکه متصل کند بکلمه یا الله و بعمر الله و ایم الله یعنی سوگند بتقار خدای و بعهد الله و
و بميثاق الله علی نذر و نذر الله یعنی بنیت عهد خدای و بقول زعفران در احلف و اشهد بی اتصال بکلمه یا الله
بی نیت سوگند نشود مسئله اگر چنین کار کند او کافر شود و انکار کرد کفارت سوگند واجب آید و اگر بداند که نیت

بسم الله الرحمن الرحيم
مسئله اگر کنیز شترک فرزند آورد و یکی ازین دو بشرک دعوی نسب کرد
نسبت ثابت نشود و کنیز که ام ولد او شود و برای شریک نصف قیمت کنیز و نصف عتق او ضمان شود
و قیمت فرزند ضمان نشود و بقول ابی حنيفة هر نصف او ام ولد شود و بعد از حبس شریک آنکس
سبب ضمان و اگر مرد و شریک بیکار دعوی نسب کند از مرد و بیات شود و کنیز که ام ولد مرد شود و مرد
نصف عتق کنیز واجب شود و بطریق مقاصات ساقط شود و این پسر از هر دو میراث کامل برد و این
هر دو ازین پسر میراث یک پدر برد و بقول شافعی رحم در مسئله جمع بقول قائل که هر که قائل این پسر
الحاق کند پسر او باشد مسئله اگر مولی کنیز مکاتبه خود را و طی کرد و از او فرزند زاد مولی دعوی نسب فرزند
کرد اگر مکاتبه تصدیق کند نسب از مولی ثابت شود و بر مولی عتق کنیز و قیمت فرزند برای مکاتبه واجب
و کنیز که ام ولد او نشود و اگر مکاتبه کند نسب از مولی ثابت نشود و بقول ابی یوسف رحم تصدیق مکاتبه
معتبری و الله اعلم کتاب **الطلاق** عین عبارت از نفوت کی از دو طرف خبرت بمقتسم به مسئله سوگند بر
سه نوع است نوع اول را غوس گوید و این سوگند است بر کفاری گذشته با قصد دروغ و درین سوگند نیز گناه
شود و کفاره واجب نیاید و توبه و استغفار کند و بقول شافعی رحم سوگند غوس سوگند منعقد است و کفاره
واجب آید مسئله نوع دوم سوگند نفوت و این سوگند است بر کفاری گذشته بکمال صدق و حال برخلاف
آن بود و درین سوگند امید است که خدا الله ماخوذ نشود و بقول شافعی رحم نفوسوگند است که بی قصد بران
رود چنانکه در حالت خشم و اسلاح گوید لا والله علی و الله بی قصد سوگند مسئله نوع سوم سوگند است که از
منعقد گویند و آن سوگند است بر کار آئینه چنانکه گوید بخدا ای که انکار کنم و یا بخدا ای که این کار کنم و درین سوگند
اگر برخلاف آن کار کرد کفاره واجب آید و بقول شافعی رحم کفاره واجب نیاید مسئله اگر با کراه و یا بغیر آن
سوگند خورد که فلان کار نکنم یا کراه و یا بنیائی یا قصد که در خلاف آن کرد کفاره واجب آید و بقول شافعی رحم
کفارت واجب نیاید مسئله اگر سوگند خورد که فلان کار نکنم و یا کراه و یا بنیائی و یا قصد که کفاره واجب آید
مسئله کلمات که جایز بود بدان سوگند انیت بالله و یا الرحمن و یا الرحیم بحضرة الله و بحلال الله و بکتاب الله و
اقسم و احلف و اشهد بی آنکه متصل کند بکلمه یا الله و بعمر الله و ایم الله یعنی سوگند بتقار خدای و بعهد الله و
و بميثاق الله علی نذر و نذر الله یعنی بنیت عهد خدای و بقول زعفران در احلف و اشهد بی اتصال بکلمه یا الله
بی نیت سوگند نشود مسئله اگر چنین کار کند او کافر شود و انکار کرد کفارت سوگند واجب آید و اگر بداند که نیت

ازاد شود لان
 عفو عمنه علی نداد
 عفو و مو العفو
 الموعود له
 فلا یغنی فیها
 ابن ملک

[illegible]

خورد که بر دانه زید سوار شود و بر دانه مازون زید ستغرق ترین را سوار شد و اگر از زینیت دایم بنده نیز داشت
و بنده مذکورین نیز ستغرق قیمت و کسب او برای سولی است حاشا شود و بقول اینجمله هر که بر بنده دین ستغرق است
حاشا نشود و اگر چیت داشت و اگر ستغرق نیت و یا آنکه دیون نیت حاشا نشود و اگر نیت و بقول ابی یوسف
اگر نیت که حاشا شود بر وی نیت باشد یا نباشد و بقول محمد رحم و جمیع صورت حاشا شود بآب المین
و الشرب الکلام مسئله اگر گفت ازین رخت خرماء خورم اگر سیوه آن رخت خورد حاشا نشود مسئله
اگر گفت این خرماء ترش نخورم و بعد از پنجه شدن بخورد حاشا نشود و اگر گفت این خرماء ترش خورم و بعد از خشک شدن
حاشا نشود مسئله اگر گفت این شیر نخورم و شیر خیزات وی بخورد حاشا نشود مسئله و اگر گفت باین کج و ک
سخن گویم و یا گفت باین جوان سخن گویم و بعد از آن که پیر شدند یا ایشان سخن بگویند حاشا نشود مسئله اگر بگوید
گفت گوشت این بره نخورم و بعد از آن که گوشت بزرگ شد گوشت او بخورد حاشا نشود مسئله اگر گفت که خرماء
نخورم و خرماء ترش خورد حاشا نشود مسئله اگر گفت خرماء ترش خورم و خوشه خرماء ترش که در ذنب او خرماء ترش بخورد
و یا گفت خرماء ترش نخورم و خوشه خرماء ترش که ذنب آن خرماء ترش است بخورد و یا گفت خرماء ترش خورم و نه خرماء ترش
خرمء ترش که ذنب او خرماء ترش است بخورد و یا خوشه خرماء ترش که ذنب او خرماء ترش است بخورد و یا خوشه خرماء ترش که
شود و بقول ابی یوسف رحم حاشا نشود مسئله اگر گفت خرماء ترش و یا خوشه خرماء ترش که ذنب او خرماء ترش است بخورد
خرمء ترش و یا خوشه خرماء ترش که ذنب او خرماء ترش است بخورد حاشا نشود و بقول شافعی رحم و الکج حاشا
شود مسئله اگر گفت گوشت نخورم و گوشت خوک و یا گوشت آدمی و یا جگر گویند و یا شنبه خورد حاشا نشود مسئله اگر
گفت پیه نخورم و گوشت پشت خوردم که در وجهی بود حاشا نشود و بقول ابی یوسف و محمد رحم حاشا نشود مسئله
اگر گفت گوشت نخورم و یا گفت پیه نخورم و گوشت سرن نه خورد حاشا نشود مسئله اگر گفت ازین گندم نخورم
و از نان وی بخورد حاشا نشود و بقول ابی یوسف و محمد رحم حاشا نشود مسئله اگر گفت ازین نان نخورم و یا پنجه ستغراف
وی خورد حاشا نشود و اگر همان تار و استغراف که حاشا نشود مسئله اگر گفت نان نخورم و یا پنجه ستغراف
نیل شهرت که نان می بخورند و واقع شود چنانچه نان گندم جو و نان برنج و نخود و لوبیا و جوی دهن و غیره
بلادند و یا پنجه ستغراف نباشد بدان چون ازین مانند آن که معاد بلا نیت حاشا نشود مسئله اگر گفت یا
نخورم و گوشت بریان نخورم و واقع شود مسئله اگر گفت طنج نخورم و بر گوشت آب پنجه واقع شود مسئله اگر گفت بر
بر سر بریان که در شهر می فروشند واقع شود مسئله اگر گفت فواکه نخورم و خورم و در کسب و خریزه و زر و آلو حاشا

۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

شود و بخوردن انگوره انار و خرماتر و خیار تر و باورنگ حاش نشود و بقول ابی یوسف و محمد بن خورش
 انگور و انار و خرماتر حاش شود مسئله اگر گفت نامخوشش نخورم و نام خورش چیز را گویند که بدان نام را ترک کن پس
 بخوردن چون سرکه و نمک و عنبر نیت حاش شود و بخوردن گوشت و حبیه و غیر حاش نشود و بقول محمد
 حاش شود مسئله گوشت غذا خوردن است از طلوع صبح تا وقت ظهر تا نیم شب و سحر از نیم شب تا طلوع صبح مسئله اگر
 گفت اگر بخورم و بیایانم و یا پوشم بنده من را و چیزی معین از ماکولات و مشروبات و لمبوسات نیت داشت
 تصدیق نکند هر چه بخورد و یا بیایانم و یا پوشم بنده آزاد شود و بقول شافعی سه یا تا تصدیق باشد مسئله اگر
 گفت این است تو یا یاکت ان اکت لعلما و یاکت ان شربت شراب فبندی حر یعنی اگر جابه پوشم و یا طعام بخورم
 و یا شرابی بیایانم و یا طعامی معین یا شرابی معین نیت داشت تصدیق نکند مسئله اگر گفت آب در جایی یا نام
 اگر بدین آب جله خور و حاش شود و اگر آب جله از دست و یا از کوزه و یا از سوراخ و حاش نشود و بقول ابی یوسف
 و محمد بن حاش شود مسئله اگر گفت از آب جله یا نام به هر طریق که بیایانم حاش شود مسئله اگر گفت آب که در
 کوزه است اگر امروزی یا نام پنج کس از او کوزه خالیست و یا آب از کوزه ریخته شد بعد از روز و روزگاری
 و یا مقید روز نکند و در آب نبود حاش نشود و اگر در کوزه آب بود ریخته شد حاش نشود و بقول ابی یوسف حاش
 مقید به رنگ شدن روز حاش نشود و در غیر مقید فی الحال حاش شود مسئله گویند خورد که بر آسمان بر آنم امروز
 یا این سنگ زر گردانم و حال حاش نشود و بقول فورح گویند منع نشود مسئله اگر گویند خورد که بازید سخن گویم
 و زید را خواند در حالت که خفته بود و بیدار کرد او را حاش نشود و اگر بیدار کند حاش نشود و بقول صحیح مسئله اگر گفت
 که با وی سخن گویم که باذن او و اذن کرد و معلوم داشت تا سخن گفت حاش نشود و بقول ابی یوسف حاش
 حاش نشود مسئله اگر گفت که بیا به با سخن گویم از وقت سوگند شمار کند مسئله گویند خورد که سخن گویم و او
 خواند و یا تسبیح گفت حاش نشود و بر وایتی از علماء را اگر در غیر نیاز بخواند حاش نشود مسئله اگر گفت یوم اکلم
 فلانا فبندی که یعنی امروز که با فلان سخن گویم بنده او چنین باشد یعنی بنده وی آزاد باشد بر شب روز و او
 شود و اگر امروزی و تصدیق کند مسئله اگر گویند خورد و اگر شب با فلان سخن گویند بنده وی چنین باشد
 سوگند بر شب واقع شود مسئله اگر گفت ان یاکت فلانا الا ان یقدم زید یا یاکت حتی یقدم زید یا یاکت الا ان یقدم
 زید یا یاکت حتی یا ذن زید فامره که یعنی اگر با فلان سخن گویم که زید از سفر باز آید یا یاکت تا زید از سفر باز آید
 یا یاکت که زید از ذن کند یا یاکت تا زید از ذن کند پس ن وی چنین باشد و پیش از قدم و اذن زید فلان حاش
 یاکت

۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

بنده یکبار ایشانت دادند همه آزاد شوند مسئله اگر پدر خود را بنیت کفارت خریدار کفارت محسوب بود و بقبول
نزو و شافعی هم محسوب شود مسئله اگر بکلفت اگر ترا بخرم تو آزاد او را و ارادت کفارت خریدار آزاد شود و از کفارت
محسوب بود مسئله اگر کنیز شخصی بسبب نکاح فرزند دارد و گفت اگر ترا بخرم تو از کفارت سوگنده آنرا داری باشی نوی
آزاد شود و از کفارت محسوب نبود مسئله اگر سوگند خورد اگر کنیزیک را سر ته کشم آزادی باشد و کنیزیک که در ملک او بود سر ته
کرده آزاد شود و اگر بعد از سوگند کنیزیک را خرید و سر ته کرد آزاد نشود و بقول فروغ آزاد شود مسئله اگر گفت بر ملک
که مراست آزاد بنده گان او و پسران او و اجابت اولاد او هم آزاد شوند اما مکاتبان برین سخن گذاردند مسئله نانی
خود را گفت نه طاق او نه زنه و نه زن اخره مطلقه شود و در وزن پنشینه شود بخیر بود دیگر استعین نمودن بموقع شود
مسئله اگر گفت نه خرونها و نه باندیده آخر آزاد شود و در رنده دیگر پنشینه مولی بخیر بود دیگر ام را که تعین کند عمو آزاد شود و
همچنین اگر گفت لا یعلی الف او عمر و بکر برای بکر بد پانصد گرمی برای عمر و زیاده واجباید
و میان ایشان مناصفه بود باب البین فی المبیع والشرا و الصلوة و الترویج و غیر ذلک مسئله
اگر سوگند خورد که نفروشم و یا بخرم و یا اجازت ندیم و یا اینجا بزنم و یا صلح از مال کنم و قیمت نکنم و خصوصت نکنم و فرزند
را زنم و در این تصرفات دیگر را وکیل گرفت و وکیل این تصرفات کرد حاشا شود مسئله اگر سوگند خورد که نبی کلج نم
و طلاق نکوم و منع نکم و صلح از قصاص نکنم و چشم صدقه ندیم دوام ندیم دوام نتانم و بنده را زنم و دفع نکم و نیم
وندوزم و امانت بر کسی ندیم و از کسی نشانم و عاریت ندیم و تانم و وام نقض نکم و جامه پوشم و باز نکم اگر اینها
خود کرد و یاد گیر برای تصرفات وکیل گرفت و وکیل آن زد در هر دو صورت حاشا شود مسئله اگر گفت ان لعبت
لک هذا الثوب یعنی اگر این جامه را برائی تو بفروشم و یا گفت ان شترت لک ثوبا یعنی اگر این جامه را برائی تو بخرم و یا
ان اجرث لک یعنی برائی تو اجارت دهم و یا گفت ان صبت لک یعنی اگر برائی تو رنگ کنم و یا گفت ان خطت لک
یعنی به وزم برائی تو و یا گفت ان بنت لک یعنی اگر بانکم برائی تو این زمین را و این تصرفات بفرمان مخلوف علیه
برای او کرد حاشا شود اگر چه آن کالائی ملک مخلوف علیه نباشد مسئله اگر گفت ان لعبت ثوبا لک یعنی اگر نفروشم
جامه که مراست اگر جامه که مخلوف علیه بفروشد با مروی و یا بی امر و بعلم وی و یا بی علم وی حاشا شود و شراره
اجازت و ضباغت و ضیاطت و بنا همچنین حکم دارد و اگر جامه ملک مخلوف علیه نباشد حاشا شود مسئله و اگر گفت
ونقلت الدار لک و یا گفت ان ضربت ولدا لک و یا گفت ان اکلت طعاما لک و یا گفت ان شربت شرابا لک
و این اشیا را ملوک و مختص مخلوف علیه باشد و حال این تصرفات که و حاشا شود و اگر چه با مردم کرد و یا بی مردم

[illegible]

91

اللام لا تضاعف في الفعل
وشرائطه وقوع الفعل
لاصل من الالف في المفعول
كانت العين محوكة تاو
لم يكن ذلك انما لمحو
اخر وان آخر من الفعل
كان لا تضاعف العين
اخرها لو كانا محوكة
كان الفعل لا يضاعف
لم يضاعف وان لم يكن
يتوقف الحكم في المحو
والآخر من الحذف
فخطوا كان
اخره لان الفعل اذا

عن الفاء، أو أظني
المرحوم صوت الكلام
اللام لا تخاص
تختصن أن يكون
يكون اللام ولامه
استقل إلى غير الفاء
على البنية ثم لم يكن
ادخل

بسم الله الرحمن الرحيم

عقد نیکو خان بن سید محمد باطل بنزاد اردن

۱۴، مختار ۲

سواران مخالف قتل و دمار

في الكيفية وفي الزمان

فولکی

۱۰۰

27

کرد و یا گفت ان اکل طعاما ک و یا گفت ان اکلت طعاما ک در صورت حکم بر است و اگر در سئل ان
 ک فیه بایست ان است و یا ک دار و تصدیق کند در آنچه بر تخفیف بود مسئله اگر گفت اگر این بنده را بفروشم
 بخرم از او بود شرط خیار فروخت و یا خرید نیز آزاد شود و همچنین اگر بعت فاسد چیزی خرید و یا فروخت نیز آزاد شود
 و اگر بنده بعت با بیع بود و اگر بعت مشتری بود از او نشد و بعت موقوف نیز آزاد شود و بعت
 با بیع از او نشد مسئله اگر گفت این بنده را بفروشم زن من چنین بود و این بنده را از او بیامد بر که حائض شود مسئله
 اگر زن شوهر خود را گفت که سه مرتبه زنی کاح کرده و شوهر گفت کل امری علی حاکم یعنی سر زنی که راست طلاق
 زن کند و بنده نیز مطلقه شود و قبول امیوسف که این مسئله را گفت علی لشی الی بیت الله و القبحه و احوط
 سولی خانه خدای و یا گفت برنت رفتن سولی خانه کعبه چه و یا عمر پیاده لازم شود و اگر سوار و در قربانی دهد و اگر
 علی الخرج الی بیت الله و یا گفت علی الذباب بیت الله یعنی برنت بیرون آمدن سولی خانه و یا بایست
 رفتن سولی خانه خدا چه واجب و همچنین اگر گفت علی لشی الی الحرم و یا گفت علی لشی الی الصفار و المروة یعنی
 رفتن سولی حرم کعبه و یا گفت برنت رفتن سولی صفاه و مروه چه واجب و قبول امیوسف و محمد هر دو مسئله علی
 علی الحرم چه و یا عمر و واجب شود مسئله اگر سوگند خورد اگر اسال محمد کند بنده وی آزاد و گفت چه کرده ام و ده مرد
 دادند که این مرد اسال در کوفه صحیده او دست بنده وی آزاد نشود و قبول محمد رحمه الله علیه آزاد شود مسئله اگر گفت
 لا یصوم و ساحتی نیت صوم اساک کرد حائض شود و اگر گفت لا یصوم صوما و یا گفت لا یصوم یوما یا اساک
 ساحتی حائض نشود و اگر آنکه تمام روز نیت صوم اساک کند انگاه حائض شود مسئله اگر گفت لا یصلی و قیاما
 و رکوعا و قراة کرد حائض نشود و بگذاردن یک رکعت حائض شود و اگر گفت لا یصلی صلوة بگذار دن دو رکعت
 حائض شود و یک رکعت حائض نشود مسئله اگر از او گفت اگر رشته تو پاره شد پس آن چه بود و بنده خرید و زن بر است و از
 جامه پوشید چه شود و قبول ابی یوسف و محمد هر دو وقت سوگند بنده را پاک بوده است چه شد و الا نشود مسئله اگر سو
 خورد که بپایه پنجم و انگشتی ز رویا رشته دارد چه حائض شود و قبول امیوسف هر چه پیشتر رشته و اید حائض نشود
 مسئله اگر گفت بپایه پنجم و انگشتی نقره پوشید حائض نشود مسئله سوگند خورد که بر زمین نشیند و بر باط و بازر بایست
 حائض نشود مسئله اگر گفت برین بستر بخرم برین بستر بستی دیگر انداخت و بران خفت حائض نشود مسئله اگر بستی
 جامه بزداخت و بستی و بران خفت حائض نشود مسئله اگر گفت برین تخمه و بر تخمه بباط و یا بویا کستر و بران
 خفت حائض نشود و اگر بران تخمه و بر تخمه بزداخت و بران خفت حائض نشود و قبول امیوسف هر چه اگر بر بستی دیگر کستر و

فانما انما انما

وفاقیہ

عفی بنی

فانما يكون من

بسم الله الرحمن الرحيم

بیماریات از
سبب نقصان

۹

محمّد بن عبد الله

بسم الله الرحمن الرحيم

...

مجلس

سنت مولیٰ

وہی ہے جس نے

حادث شود باب الحین فی الضرب القتل مخفیة ذلک اگر سوگند خورد که زید را بزنم و یا بکشم و یا با وی
مگویم و یا بر او درایم یعنی انا و یا برت کنم این سوگند مفید بجایک زید بود و اگر سوگند خورد که زید را بشویم و یا بر دارم
و یا بس کنم و بعد از وفات زید داشت و یا برداشت و یا مس که حادث شود مسئله اگر سوگند خورد که زرا نه
و میویش کشید و یا خفه کرد و یا گردید حادث شود و بقول شافعی هر حادث نشود مسئله سوگند خورد که اگر فلان را نشویم
س آن او و فلان ده سه اگر در وقت سوگند دادن او علم بود حادث نشود و اگر بخت او علم نبود بنده از او نشود
و بقول ابی یوسف اگر چه بخت علم و غیر بنده از او نشود مسئله اگر سوگند خورد که دین فلان بدست تو
واقع شود و اگر گفت بدست بعد از آنکه بر یکماه و زاید از یکماه واقع شود مسئله اگر سوگند خورد که دین فلان برود
اداکم و ادا کردن او را هم بوقت و یا بخرید و یا بخرید بود بدست حادث نشود و اگر در اتم ارزیز و یا ستوقه بود حادث نشود
و اگر سوگند خورد که دین می را بر تو بگذارم و بدان دین کلا بدست دین فروخت و این قضی که حادث نشود و اگر
این دین بدو بخشید حادث شود مسئله اگر سوگند خورد که دین خود را در می بی درم دیگر قضی کنم و چیزی قضی کرد
حادث نشود تا تمام دین متفرق قضی نگذارد نگاه حادث شود و بتفریق ضروری حادث نشود یعنی اگر این دین
قضی کرد و میان این دوزن بکاری مشغول شد حادث نشود و بقول زفره حادث شود مسئله اگر گفت
مرا که گیرم و یا گفت اگر مرا بخرصد درم باشد پس من چنین اگر صد درم یا کمتر از صد درم را مالک است حادث
مسئله اگر سوگند خورد که فلان کار کنم پیوسته آنکار ترک آرد هر وقت انکار کرد حادث شود مسئله اگر سوگند خورد که فلان
کار کنم اگر بیکبار کرد سوگند راست شود حادث نشود و از عهد آن بیرون آید مسئله اگر والی شخصی را سوگند داد که
و یا بر جاسوسی که در شهر آید اعلام کند این سوگند مفید بحالت الموت و ولایت او است و بقول ابی یوسف
بعد از عزل وی نیز اعلام واجب مسئله اگر سوگند خورد و بختیدن بنده بفلان بشوید و فلان قبول نکرد حادث
و بقول زفره حادث شود و اگر سوگند خورد و بفر و ختن بنده بدست فلان فروخت و فلان قبول نکرد حادث نشود
مسئله اگر سوگند خورد که ریحان بنویسم کل اصل و یا سمن و کل نقشه را بگوید حادث نشود و اگر سوگند خورد که کل درد
یا بنفج را بنویسم بر برگ گل واقع شود مسئله اگر سوگند خورد که زن کنم و فضولی برای او زنی خواست و اجازت
بقبول کرد حادث نشود و اگر اجازت بفعیل کرد حادث نشود و بقول شافعی هر چه غیر حادث شود مسئله اگر سوگند خورد
که در سرای زید در نیام و در سرای ملوک زید در آمد حادث شود مسئله اگر در سرای که زید با اجازت ساکن است
در آید نیز حادث نشود و بقول شافعی هر چه این سوگند بر سرای ملوک زید واقع شود در غیر ملوک حادث نشود مسئله

[illegible]

90

[illegible]

این ملک ۳۰ روز
 بختیاری و بختی
 لان فیما بینا و فیما
 بر دو صد و سی و نه
 از نه صد و سی و نه
 ۴۰ روز از نه صد و سی و نه
 و لا یقتل ۱۲ در فخر
 واحد و بنا علی کلان
 بنا و از ذکر و او در
 دو گاه کنگر و او در
 ۳۰ روز

گواهی دادند که این طایفه بوده است بر دو صورت حد واجب نماید و بقول ابی یوسف و محمد رحمۃ اللہ علیہما بر
 حد واجب مسئله اگر دو گواه گواهی دادند که زید با فلان زن زنا کرده است در کوچه و دو گواه گواهی دادند که
 زید با فلان زن زنا کرده است در بصره بر دو صورت حد واجب نماید و بقول زفر رحمۃ اللہ علیہ بر گواهی و حد واجب
 مسئله اگر چهار گواه گواهی دادند که زید با فلان زن زنا کرده است بوقت طلوع شمس در فلان محله و چهار گواه گواهی دادند
 که زید با آن زن بوقت طلوع آفتاب در آن روز در محله دیگر آن زن زنا کرده است از نه صد و سی و نه مسئله اگر دو
 گواهی دادند که زید با فلان در فلان کوچه زنا کرده است و دو گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است در آن خانه بر دو صورت حد
 واجب آید مسئله اگر چهار گواه گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است در آن کوچه و یک گواه گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است
 شد مسئله اگر چهار گواه گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است و اگر گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است در آن کوچه
 گواه نماند و یا محد و دققت یا سه کس نماند گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است در آن کوچه و حد واجب آید و شهود علیه
 حد زنند و اگر چهار گواه زنا گواهی دادند و حد قامت شد بعد از آن زن زنا کرده و یا محد و دققت ظاهر شد بر گواهی
 حد قذف واجب آید و ارش ضرب او بر بود بر گواهی و حد واجب آید در بیت المال اگر در مسئله رحم کردند در
 در بیت المال واجب آید و بقول ابی یوسف و محمد رحمۃ اللہ علیہما در بیت المال واجب آید مسئله اگر بعد از رحم
 یکی از چهار گواه رجوع کرد در راجع حد قذف واجب آید و بیع دیت ضامن شود و بقول زفر رحمۃ اللہ علیہما
 شافعی کشتن واجب آید مال و اگر پیش از رحم یک گواه رجوع کرد گواهی بعد از حد قذف زنند و از شهود علیه حد
 شود و بقول محمد و زفر رحمۃ اللہ علیہما در راجع اگر پیش از رحم یک گواه رجوع کرد همه گواهان از حد قذف زنند و بقول زفر
 بر که رجوع کرد هنوز از حد زنند مسئله اگر پنج گواه گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است و اگر در راجع رجوع
 کرد بر دو حد قذف واجب آید و بیع دیت را بر دو ضامن شود مسئله اگر گواهی بعد از رحم و بعد از تزکیه محرم
 بنده ظاهر شد نزد یکی دیت مرجوم را ضامن شود یعنی اگر از تزکیه چنان کند و بقول ابی یوسف و محمد رحمۃ اللہ علیہما
 در بیت المال واجب آید مسئله اگر چهار گواه گواهی دادند که زید با آن زن زنا کرده است و قاضی رحم فرمود و مرد او را کشت بعد از
 رحم شود بنده پیدا شد بر قاتل دیت مقتول را بی واجب آید و اگر بعد از رحم شود بنده پیدا شد و دیت مرجوم
 در بیت المال بود مسئله اگر شهود زنا گفتند که قصه نظر کرده ایم در محفل زنا بر دوزانی گواهی سمیع بود مسئله اگر شهود
 علیه احسان نماند و دیگر دوزن با حسان گواهی دادند و یا زانی را زنی است که از وی فرزند آورد و او را رحم
 کنند و بقول زفر و شافعی رحم گواهی زنا در احسان شوند با بیت الشرب اگر مردی غم خورد و گرفتار

این ملک ۳۰ روز
 بختیاری و بختی
 لان فیما بینا و فیما
 بر دو صد و سی و نه
 از نه صد و سی و نه
 ۴۰ روز از نه صد و سی و نه
 و لا یقتل ۱۲ در فخر
 واحد و بنا علی کلان
 بنا و از ذکر و او در
 دو گاه کنگر و او در
 ۳۰ روز

۹۶
 این ملک ۳۰ روز
 بختیاری و بختی
 لان فیما بینا و فیما
 بر دو صد و سی و نه
 از نه صد و سی و نه
 ۴۰ روز از نه صد و سی و نه
 و لا یقتل ۱۲ در فخر
 واحد و بنا علی کلان
 بنا و از ذکر و او در
 دو گاه کنگر و او در
 ۳۰ روز

بوی خمر موجود است و یا بخوردن نپذیرد شد و دو گواه گواهی دادند که شرب خمر و یا نپذیرد با اختیار بود

ست یا یکبار اقرار کرد و حد زنند از زوال است و بقول ابی یوسف هر در بار اقرار شرط است
مسئله اگر اقرار کرد بعد از رفتن بوی و یا گواهی دادند حد زنند و بقول محمد رحم حد زنند و انما
مسافت بوی سکر زایل شد باتفاق بزنند مسئله اگر شخصی را بوی خمر موجود شد و یا خمر را قی کرد
یا اقرار شرب خمر کرد بعد از آن پیش از حد یا در میان حد رجوع کرد یا بسته که عقل و نبی این شد
ست اقرار شرب خمر کرد درین سال حد زنند مسئله که بروی حد واحد که عقل و نبی این شد
شود و بقول ابی یوسف و محمد رحم اگر چه ده گوید و سخن او مختلط بود حد بسته واجب شود
مسئله حد بسته و شرب خمر شتابنا و تازیانه است و بقول شافعی رحم چهل تازیانه مسئله اگر
قطره خمر خورد حد واجب مسئله حدستی و شرب خمر مرند را جمل تازیانه بزنند مسئله حد
بر اندام برانگنده زنند یا نه حد زنا یا حد القذف حد تازیانه است بدو گواه و
یا یک اقرار ثابت شود چنانچه حدسته مرند را جمل تازیانه مسئله اگر مردی محسن یا زانی محسن
را قذف کرد و زنا و مقذوف طلب کرد حد زنند برانگنده براندام یا جامه مگر که پوسین و لباس دور
مسئله احصان مقذوف است که عاقل و بالغ و حره و مسلمان او عقیقت از فعل زنا بود مسئله اگر
گفت است لا بیک یعنی نیتی تو پدر خود را و مادر او محسن است حد زنند مسئله اگر خشم گفت که تو پسر
زیدی و او را پسر زید میخوانند حد زنند اگر خشم نمود حد زنند مسئله اگر نفی نسب جد کرد یعنی گفت تو پسر
وزید مرا و او حد زنند مسئله اگر عربی را گفت و یا یطبی و یا گفت یا ابن السمار و یا نسب تعم و یا
نجال و یا بنوی مادر کرد حد زنند مسئله اگر شخصی را گفت ای پسر زانیه و مادر مقذوف مرده او محسن
بود پسر آن و یا پسر پسر آن زن و یا پدر او طلب کرد حد زنند مسئله اگر پدر پسر خود را قذف کرد و یا پسر
را قذف مادر کرد و یا زنده حره و مسلمان است و ایشان طلب کرد حد زنند مسئله بر مقذوف حد باطل
و بقول شافعی رحم باطل شود مسئله اگر اقرار بقذف کرد و رجوع کرد و یا قاذف را مقذوف محض کرد حد باطل شود
بقول ابی یوسف و شافعی رحم باطل شود مسئله اگر گفت زانیه فی الجمل قمر او برانگنده دارد حد واجب و بقول
واجب مسئله اگر مردی گفت ای انی و او گفت بلکه توئی بر سر دو حد واجب مسئله اگر زن خود را گفت
زانیه و او گفت بلکه توئی بر زن واجب و انما واجب مسئله اگر زن گفت یا زنی یا تو زنا کرده ام حد واجب

بوی خمر موجود است و یا بخوردن نپذیرد شد و دو گواه گواهی دادند که شرب خمر و یا نپذیرد با اختیار بود
مسئله اگر اقرار کرد بعد از رفتن بوی و یا گواهی دادند حد زنند و بقول محمد رحم حد زنند و انما
مسافت بوی سکر زایل شد باتفاق بزنند مسئله اگر شخصی را بوی خمر موجود شد و یا خمر را قی کرد
یا اقرار شرب خمر کرد بعد از آن پیش از حد یا در میان حد رجوع کرد یا بسته که عقل و نبی این شد
ست اقرار شرب خمر کرد درین سال حد زنند مسئله که بروی حد واحد که عقل و نبی این شد
شود و بقول ابی یوسف و محمد رحم اگر چه ده گوید و سخن او مختلط بود حد بسته واجب شود
مسئله حد بسته و شرب خمر شتابنا و تازیانه است و بقول شافعی رحم چهل تازیانه مسئله اگر
قطره خمر خورد حد واجب مسئله حدستی و شرب خمر مرند را جمل تازیانه بزنند مسئله حد
بر اندام برانگنده زنند یا نه حد زنا یا حد القذف حد تازیانه است بدو گواه و
یا یک اقرار ثابت شود چنانچه حدسته مرند را جمل تازیانه مسئله اگر مردی محسن یا زانی محسن
را قذف کرد و زنا و مقذوف طلب کرد حد زنند برانگنده براندام یا جامه مگر که پوسین و لباس دور
مسئله احصان مقذوف است که عاقل و بالغ و حره و مسلمان او عقیقت از فعل زنا بود مسئله اگر
گفت است لا بیک یعنی نیتی تو پدر خود را و مادر او محسن است حد زنند مسئله اگر خشم گفت که تو پسر
زیدی و او را پسر زید میخوانند حد زنند اگر خشم نمود حد زنند مسئله اگر نفی نسب جد کرد یعنی گفت تو پسر
وزید مرا و او حد زنند مسئله اگر عربی را گفت و یا یطبی و یا گفت یا ابن السمار و یا نسب تعم و یا
نجال و یا بنوی مادر کرد حد زنند مسئله اگر شخصی را گفت ای پسر زانیه و مادر مقذوف مرده او محسن
بود پسر آن و یا پسر پسر آن زن و یا پدر او طلب کرد حد زنند مسئله اگر پدر پسر خود را قذف کرد و یا پسر
را قذف مادر کرد و یا زنده حره و مسلمان است و ایشان طلب کرد حد زنند مسئله بر مقذوف حد باطل
و بقول شافعی رحم باطل شود مسئله اگر اقرار بقذف کرد و رجوع کرد و یا قاذف را مقذوف محض کرد حد باطل شود
بقول ابی یوسف و شافعی رحم باطل شود مسئله اگر گفت زانیه فی الجمل قمر او برانگنده دارد حد واجب و بقول
واجب مسئله اگر مردی گفت ای انی و او گفت بلکه توئی بر سر دو حد واجب مسئله اگر زن خود را گفت
زانیه و او گفت بلکه توئی بر زن واجب و انما واجب مسئله اگر زن گفت یا زنی یا تو زنا کرده ام حد واجب

بوی خمر موجود است و یا بخوردن نپذیرد شد و دو گواه گواهی دادند که شرب خمر و یا نپذیرد با اختیار بود
مسئله اگر اقرار کرد بعد از رفتن بوی و یا گواهی دادند حد زنند و بقول محمد رحم حد زنند و انما
مسافت بوی سکر زایل شد باتفاق بزنند مسئله اگر شخصی را بوی خمر موجود شد و یا خمر را قی کرد
یا اقرار شرب خمر کرد بعد از آن پیش از حد یا در میان حد رجوع کرد یا بسته که عقل و نبی این شد
ست اقرار شرب خمر کرد درین سال حد زنند مسئله که بروی حد واحد که عقل و نبی این شد
شود و بقول ابی یوسف و محمد رحم اگر چه ده گوید و سخن او مختلط بود حد بسته واجب شود
مسئله حد بسته و شرب خمر شتابنا و تازیانه است و بقول شافعی رحم چهل تازیانه مسئله اگر
قطره خمر خورد حد واجب مسئله حدستی و شرب خمر مرند را جمل تازیانه بزنند مسئله حد
بر اندام برانگنده زنند یا نه حد زنا یا حد القذف حد تازیانه است بدو گواه و
یا یک اقرار ثابت شود چنانچه حدسته مرند را جمل تازیانه مسئله اگر مردی محسن یا زانی محسن
را قذف کرد و زنا و مقذوف طلب کرد حد زنند برانگنده براندام یا جامه مگر که پوسین و لباس دور
مسئله احصان مقذوف است که عاقل و بالغ و حره و مسلمان او عقیقت از فعل زنا بود مسئله اگر
گفت است لا بیک یعنی نیتی تو پدر خود را و مادر او محسن است حد زنند مسئله اگر خشم گفت که تو پسر
زیدی و او را پسر زید میخوانند حد زنند اگر خشم نمود حد زنند مسئله اگر نفی نسب جد کرد یعنی گفت تو پسر
وزید مرا و او حد زنند مسئله اگر عربی را گفت و یا یطبی و یا گفت یا ابن السمار و یا نسب تعم و یا
نجال و یا بنوی مادر کرد حد زنند مسئله اگر شخصی را گفت ای پسر زانیه و مادر مقذوف مرده او محسن
بود پسر آن و یا پسر پسر آن زن و یا پدر او طلب کرد حد زنند مسئله اگر پدر پسر خود را قذف کرد و یا پسر
را قذف مادر کرد و یا زنده حره و مسلمان است و ایشان طلب کرد حد زنند مسئله بر مقذوف حد باطل
و بقول شافعی رحم باطل شود مسئله اگر اقرار بقذف کرد و رجوع کرد و یا قاذف را مقذوف محض کرد حد باطل شود
بقول ابی یوسف و شافعی رحم باطل شود مسئله اگر گفت زانیه فی الجمل قمر او برانگنده دارد حد واجب و بقول
واجب مسئله اگر مردی گفت ای انی و او گفت بلکه توئی بر سر دو حد واجب مسئله اگر زن خود را گفت
زانیه و او گفت بلکه توئی بر زن واجب و انما واجب مسئله اگر زن گفت یا زنی یا تو زنا کرده ام حد واجب

التعريف بالكتاب
عن أبي يوسف
بالعلم والقدرة
دون الحدود
قد تم من كتاب
خلاصها
كتاب من
نور أبي
في حدود

[illegible]

و ان الخطه ... و ان الخطه ... و ان الخطه ...

در سحر کالامی دزدید و مالکتی نزدیکی بود قطع کنند مسئله اگر همان از خانه که در آن خانه همان طلبیده آمد کالامی دزدید قطع نکنند مسئله اگر دزد در سر آمد و کالامی دزدید و از سر سحری بیرون قطع کنند و اگر از حجره بیرون آورد و صاحب سحری قطع کنند مسئله اگر از اهل حجره را غارت کرد و از آن حجره کالامی دزدید قطع کنند مسئله اگر دزد خانه را سوراخ کرد و در آمد و کالامی در کوچه انداخت بعد بیرون برآمد و آن کالار بستند و یا دزد کالامی بر خر بار کرد و بر اند و خر را بیرون آورد و در هر دو صورت قطع کند و بقول زفر رحم در مسئله اول قطع کنند مسئله اگر دزد در خانه سوراخ کرد و در آمد و کالامی گرفت و بزد و دیگر بیرون خانه نشت او را داد هر دو را قطع نکنند و بقول ابیوسف رحم اگر دزد درونی دست بیرون آورد و کالار بند در بیرونی داد و درونی را قطع کنند و اگر دزد بیرونی دست بیرون کرد از دست دزد درونی کالامی بستند هر دو را قطع کنند مسئله اگر دزد خانه سوراخ کرده دست بیرون کرد و کالامی بیرون آورد قطع نکنند و بقول ابیوسف رحم کنند مسئله اگر از آسین گزیده اند و شخصی از بیرون برید قطع کنند و بقول ابی یوسف رحم قطع نکنند مسئله اگر از قطار شتر یا یا باری نزدی قطع کنند مسئله اگر بار را پاره کرد و از دست او یا جوالی با ستاع دزدید و صاحب جوال نزدیک جوال بود و یا بر جوال خفته بود قطع کنند مسئله اگر دست در صندوق و یا در جیب و یا در آستین کسی آورد و مال کشید قطع کنند فصل فی کیفیت القطع و اشیائه دست راست دزدان بند دست قطع کرده بر میان کنند و اگر با دو دم دزدی کند بای چپ بزنند و اگر سوم بار دزدی کرد و چپ نداشت تا توبه نکنند و قطع نکنند و بقول شافعی رحم بار سوم دست چپ بزنند و بار چهارم بار راست بزنند مسئله اگر از انگشت دست چپ دیش از دزد بریده شده و یا شل است و یا دو انگشت جز از انگشت بریده است و یا شل اند و یا بار راست او بریده شده است درین سائل قطع نکنند مسئله اگر مامور قطع دست راست چپ بریده ضامن نشود و بقول ابیوسف رحم و محمد رحم در عدا ضامن شود و بقول زفر رحم و خطا و عدا نیز ضامن شد مسئله طلب قطع از ضامن مال شرط قطع نیست مسئله اگر کالار از مودع یا از صاحب یا از صاحب با دزد دید مطالبه ایشان قطع کند و اگر دزد مالک طلب قطع کرد نیز قطع کند و بقول زفر رحم و شافعی نکنند مگر بطلب مالک مسئله اگر کالاسی از دزد بعد از قطع دیگر دزدید و دزد دوم را قطع نکنند اگر چه مالک و یا سارق اول طلب

و ان الخطه ... و ان الخطه ... و ان الخطه ...

و ان الخطه ... و ان الخطه ... و ان الخطه ...

این کتاب در بیان فضائل و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است

[illegible]

[illegible]

و لیکن تیر فرستادن قصد کفار است نه مسلمانان اگر خوف نبرد بود مصحف و زین را بر نبرد
 مسئله مسلمانان در غنیمت خیانت نکند و عهد ننگند و مسئله است که بعضی اعضا بر نبرد و روی سپاه
 کنند مسئله از کفار زن و کودک و دیوانه و شیخ فانی و نابینا و جانی نده را نکند مگر کسیکه صاحب ای بود در
 جنگ یاد رد بود یا ملکه باشد و بقول شافعی هر شیخ فانی و جانی نده و نابینا را کشتن جایز است مسئله اگر
 مسلمانی باید بر شرک و جنگ مقاتل شد از کشتن بد را منع آورد تا دیگری او را بکشد مسئله اگر امام صلح
 مصلحت بند را بود که با کفار صلح کند بمال و غیر آن و اگر در شکستن صلح نصف بین کشتن صلح
 جنکست و صلح ننگند و اگر ملک کفار بعد از صلح اتفاق ایشان جایز است که مقابل کند با ایشان بی آنکه صلح اندازد مسئله
 امام با بر نمان صلح کرد بی مال و رو بود اگر مال نبود و ننگد مسئله نایب مسلمان را که سلاح بدست کافر و دشمن مسئله اگر بی اثر
 از مسلمانان کافر را و جاعلی از کفار و یا اهل خطر را از انان دست بود و کشتن ایشان جایز نبود مگر اگر درین آن دن فساد
 بود امام بر اندازد ایشان را خبر کند مسئله انان دن داسیری مسلمان که نزد کفارست و تا جبری کند در ارباب
 و بنده که مجبور بود از اقبال باطل بود و بقول محمد و شامی هر چه بود و بی از بی یوسف در امان بنده مجبور دست است
 باب الغنائم و قسمتها چون امام شهر بر القهر و غلبه فتح کرد و غیر بود یا قسمت کند میان مسلمانان یا اهل شهر را بفر
 و بر ایشان جزینها ایشان جزیه و خراج وضع کند فاما مقتول بر ایشان و نکند و بقول شافعی هر دو مختار جایز بود مسئله
 و کفار یکداسیر شده اند نیز امام مجبور است که بکشد یا برده کند و یا بگذارد تا آزاد شود و برای مسلمانان باشد مگر او در کون
 و اسیران کفار در ارباب جایز نبود و غیرت نهادن بر اسیران کفار و کشتن ایشان بفر گرفتن فدا جایز بود و بقول ابی یوسف
 و محمد و شافعی هر که اسیران مسلمان را فدا می ستلند بیدل اسیران کفار را و او مسئله چون امام از ارباب
 و با او موشی است و فضل آن بر اسلام مکن فرج کند و بسورد دست با ایشان نیز و نکند و بقول شافعی هر که بکشد
 مالک هر دست و پا ایشان بر د و بگذارد مسئله قسمت غنیمت در ارباب جایز بود مگر برای نیکداشتن و آوردن
 بد اسلام و بقول شافعی هر چه جایز بود که در ارباب غنیمت کند مسئله غنیمت پیش از قسمت جایز نبود و بقول
 شافعی هر چه جایز بود مسئله یاری ده شریک است در غنیمت با جنگ کننده برابر است مسئله اگر پیش از یرو
 آوردن غنیمت از ارباب مد رسید در غنیمت شریک شوند و بقول شافعی هر که اگر بعد از جنگ رسید شریک
 نشود مسئله باز ارباب در غنیمت شریک نشوند مگر که متاخر کنند و یک قول شافعی هم شریک شوند مسئله اگر از فغان
 کسی در ارباب در غنیمت نصیب نبرد و اگر بعد از یرو آن آوردن از غنیمت از ارباب مرد نصیب او هر چه او بدست

و لیکن تیر فرستادن قصد کفار است نه مسلمانان اگر خوف نبرد بود مصحف و زین را بر نبرد
 مسئله مسلمانان در غنیمت خیانت نکند و عهد ننگند و مسئله است که بعضی اعضا بر نبرد و روی سپاه
 کنند مسئله از کفار زن و کودک و دیوانه و شیخ فانی و نابینا و جانی نده را نکند مگر کسیکه صاحب ای بود در
 جنگ یاد رد بود یا ملکه باشد و بقول شافعی هر شیخ فانی و جانی نده و نابینا را کشتن جایز است مسئله اگر
 مسلمانی باید بر شرک و جنگ مقاتل شد از کشتن بد را منع آورد تا دیگری او را بکشد مسئله اگر امام صلح
 مصلحت بند را بود که با کفار صلح کند بمال و غیر آن و اگر در شکستن صلح نصف بین کشتن صلح
 جنکست و صلح ننگند و اگر ملک کفار بعد از صلح اتفاق ایشان جایز است که مقابل کند با ایشان بی آنکه صلح اندازد مسئله
 امام با بر نمان صلح کرد بی مال و رو بود اگر مال نبود و ننگد مسئله نایب مسلمان را که سلاح بدست کافر و دشمن مسئله اگر بی اثر
 از مسلمانان کافر را و جاعلی از کفار و یا اهل خطر را از انان دست بود و کشتن ایشان جایز نبود مگر اگر درین آن دن فساد
 بود امام بر اندازد ایشان را خبر کند مسئله انان دن داسیری مسلمان که نزد کفارست و تا جبری کند در ارباب
 و بنده که مجبور بود از اقبال باطل بود و بقول محمد و شامی هر چه بود و بی از بی یوسف در امان بنده مجبور دست است
 باب الغنائم و قسمتها چون امام شهر بر القهر و غلبه فتح کرد و غیر بود یا قسمت کند میان مسلمانان یا اهل شهر را بفر
 و بر ایشان جزینها ایشان جزیه و خراج وضع کند فاما مقتول بر ایشان و نکند و بقول شافعی هر دو مختار جایز بود مسئله
 و کفار یکداسیر شده اند نیز امام مجبور است که بکشد یا برده کند و یا بگذارد تا آزاد شود و برای مسلمانان باشد مگر او در کون
 و اسیران کفار در ارباب جایز نبود و غیرت نهادن بر اسیران کفار و کشتن ایشان بفر گرفتن فدا جایز بود و بقول ابی یوسف
 و محمد و شافعی هر که اسیران مسلمان را فدا می ستلند بیدل اسیران کفار را و او مسئله چون امام از ارباب
 و با او موشی است و فضل آن بر اسلام مکن فرج کند و بسورد دست با ایشان نیز و نکند و بقول شافعی هر که بکشد
 مالک هر دست و پا ایشان بر د و بگذارد مسئله قسمت غنیمت در ارباب جایز بود مگر برای نیکداشتن و آوردن
 بد اسلام و بقول شافعی هر چه جایز بود که در ارباب غنیمت کند مسئله غنیمت پیش از قسمت جایز نبود و بقول
 شافعی هر چه جایز بود مسئله یاری ده شریک است در غنیمت با جنگ کننده برابر است مسئله اگر پیش از یرو
 آوردن غنیمت از ارباب مد رسید در غنیمت شریک شوند و بقول شافعی هر که اگر بعد از جنگ رسید شریک
 نشود مسئله باز ارباب در غنیمت شریک نشوند مگر که متاخر کنند و یک قول شافعی هم شریک شوند مسئله اگر از فغان
 کسی در ارباب در غنیمت نصیب نبرد و اگر بعد از یرو آن آوردن از غنیمت از ارباب مرد نصیب او هر چه او بدست

و لیکن تیر فرستادن قصد کفار است نه مسلمانان اگر خوف نبرد بود مصحف و زین را بر نبرد
 مسئله مسلمانان در غنیمت خیانت نکند و عهد ننگند و مسئله است که بعضی اعضا بر نبرد و روی سپاه
 کنند مسئله از کفار زن و کودک و دیوانه و شیخ فانی و نابینا و جانی نده را نکند مگر کسیکه صاحب ای بود در
 جنگ یاد رد بود یا ملکه باشد و بقول شافعی هر شیخ فانی و جانی نده و نابینا را کشتن جایز است مسئله اگر
 مسلمانی باید بر شرک و جنگ مقاتل شد از کشتن بد را منع آورد تا دیگری او را بکشد مسئله اگر امام صلح
 مصلحت بند را بود که با کفار صلح کند بمال و غیر آن و اگر در شکستن صلح نصف بین کشتن صلح
 جنکست و صلح ننگند و اگر ملک کفار بعد از صلح اتفاق ایشان جایز است که مقابل کند با ایشان بی آنکه صلح اندازد مسئله
 امام با بر نمان صلح کرد بی مال و رو بود اگر مال نبود و ننگد مسئله نایب مسلمان را که سلاح بدست کافر و دشمن مسئله اگر بی اثر
 از مسلمانان کافر را و جاعلی از کفار و یا اهل خطر را از انان دست بود و کشتن ایشان جایز نبود مگر اگر درین آن دن فساد
 بود امام بر اندازد ایشان را خبر کند مسئله انان دن داسیری مسلمان که نزد کفارست و تا جبری کند در ارباب
 و بنده که مجبور بود از اقبال باطل بود و بقول محمد و شامی هر چه بود و بی از بی یوسف در امان بنده مجبور دست است
 باب الغنائم و قسمتها چون امام شهر بر القهر و غلبه فتح کرد و غیر بود یا قسمت کند میان مسلمانان یا اهل شهر را بفر
 و بر ایشان جزینها ایشان جزیه و خراج وضع کند فاما مقتول بر ایشان و نکند و بقول شافعی هر دو مختار جایز بود مسئله
 و کفار یکداسیر شده اند نیز امام مجبور است که بکشد یا برده کند و یا بگذارد تا آزاد شود و برای مسلمانان باشد مگر او در کون
 و اسیران کفار در ارباب جایز نبود و غیرت نهادن بر اسیران کفار و کشتن ایشان بفر گرفتن فدا جایز بود و بقول ابی یوسف
 و محمد و شافعی هر که اسیران مسلمان را فدا می ستلند بیدل اسیران کفار را و او مسئله چون امام از ارباب
 و با او موشی است و فضل آن بر اسلام مکن فرج کند و بسورد دست با ایشان نیز و نکند و بقول شافعی هر که بکشد
 مالک هر دست و پا ایشان بر د و بگذارد مسئله قسمت غنیمت در ارباب جایز بود مگر برای نیکداشتن و آوردن
 بد اسلام و بقول شافعی هر چه جایز بود که در ارباب غنیمت کند مسئله غنیمت پیش از قسمت جایز نبود و بقول
 شافعی هر چه جایز بود مسئله یاری ده شریک است در غنیمت با جنگ کننده برابر است مسئله اگر پیش از یرو
 آوردن غنیمت از ارباب مد رسید در غنیمت شریک شوند و بقول شافعی هر که اگر بعد از جنگ رسید شریک
 نشود مسئله باز ارباب در غنیمت شریک نشوند مگر که متاخر کنند و یک قول شافعی هم شریک شوند مسئله اگر از فغان
 کسی در ارباب در غنیمت نصیب نبرد و اگر بعد از یرو آن آوردن از غنیمت از ارباب مرد نصیب او هر چه او بدست

و بقول شافعی رحم هر که بعد از استقرار بنیت مرد نصیب او میراث شود مسئله جایز است که
 انقطاع کرده در دار حرب از غنیمت بعلت مرکب بخورد یا طعام لبوختن بنیرم و بکار بستن سلاح و جرب
 کردن روغن بی قیمت فلان فروختن هیچ چیز از غنیمت جایز نبود پس از قیمت و بعد از بیرون آوردن
 غنیمت از دار حرب انقطاع جایز نبود و آنچه از غنیمت بعد از انقطاع فاضل مانده بکند غنیمت مسئله اگر
 حربی در دار حرب بکمان شد او را و فرزندان خود را و انکشته و برده نکند و آنیکه در قبض است او باید
 او نزد یک کسان و یا دومی بود غنیمت نکند فلان فرزندان کبار و زن و و حلال زن و عتق را و دهنده
 که جنگ کند غنیمت نشود و بقول محمد شافعی رحم عتق را در دار حرب نیز غنیمت نشود و بقول شافعی
 رحم حمل زن و غنیمت نشود و فضل فی الغنیمه پیاده را یک سهم دهند و سوار را دو سهم دهند اگر چه
 دو اسب دارد و بقول ابی یوسف و محمد و شافعی رحم سوار را سه سهم است مسئله سوار را نصیب اسب
 دهند اگر چه اسبان بسیار دارد و بقول ابی یوسف و محمد نصیب دو اسب مسئله اسبی بی و محمی دور
 برابر است و شتر و استر را سهم دهند مسئله اگر سوار در دار حرب آمد بعد از آنچه سهم سوار بود و اگر پیاده در
 دار حرب در آمد بعد از سهم خرید سهم یا بقول شافعی رحم اگر بعد از مردن اسب کارزار پیاده کرده سهم پیاده در
 مسئله اگر زن یا کودک یا بنده یا دومی جنگ کردند سهم نامند سهم فلانند کی که امام صلوات بیند
 ایشان را بعد مسئله چون امام حسن از غنیمت جدا کرد سهم کند یک سهم بنیازد یک سهم ساکنین
 و یک سهم اسب را و بدو درین سه سهام درویشان و خوشاوندان پیغمبر صلعم یعنی هاشم و حسن و علی
 و غیر آن داخل اند و درویشان خوشاوندان پیغمبر صلعم بر بنیان و ساکنین و اسب و درویشان
 خوشاوندان پیغمبر صلعم را در غنیمت حق نیست و بقول شافعی و فراتیان پیغمبر صلعم را حصه از غنیمت
 دهند و توانگر و درویشان ایشان را برابر است و زرا حصه دهند و مرد و در حصه و خبری هاشم و بنی عبدالمطلب
 و فراتیان دیگر باندند مسئله ذرعه ایغالی در قرآن برای تبرک است و سهم پیغمبر صلعم فضل و ساقطند
 چنانچه صفی نقل اوساقط شده است و صفی چیزی بود که پیغمبر صلعم در غنیمت برای خود از غنیمت برگزیده
 چون ذره یا تنغ و یا جاریه و بقول شافعی رحم سهم پیغمبر صلعم غنیمت دهند مسئله اگر جاسی غنیمت
 و سگ و بی اذن امام در دار حرب در آمدند و چیزی آورد و بخشند و اگر کسی و یا دهم در دار حرب
 امام در آمدند و چیزی بیاورد و بخشند مسئله جایز است که امام در حالت قتال لشکر را قهرص

معدود و معدوم کی ساری مخلوق کو اپنے کائنات میں لایا اور ان کے لئے کھانا پکانے کا حکم دیا۔

[illegible]

تفصیل بر قتل و گدازید که حربی را کشد جاسه و سلاح و نیزه و مرکب او و مال او که بروی باشد و یا دبا و
باش قاتل را بود و بزرگ را گوید که ربعی از غنیمه بعد از خمس شما را بقیه کند و در مسئله بعد از حرا از غنیمه
بدر اسلام تغفیل روا نمود مگر از خمس اگر اتمام تغفیل جاسه و سلاح مقتول نکرد مال او غنیمت بود و بقول
رج قاتل را بود باب استیلا اگر کفار اگر ترک بر روم غالب و روم را برده کردند و مال ایشان
ستند مالک شوند و اگر مسلمانان بر ترک غالب شوند و از ایشان اموال بدست مسلمانان افتد
مسلمانان نیز مالک شوند و اگر ترک بر مسلمانان غالب شدند و اموال مسلمانان در خود بدست مالک شوند
و بقول شافعی هر مالک نشاند و باز چون مسلمانی بر ترک غالب شوند هر مسلمانی که ملک خود یا بدش از غنیمت
بی عوض تانند و اگر بعد از غنیمت یا بدش تانند و اگر باز رگانی در دار حرب رفت و کالا اسلامی که کفار را در
برده اند بخیرید و در اسلام آورد مالک قدیم مخیر است به یا اینکه باز رگان خریدند و یا ترک گیرند و اگر
از دار اسلام اسیر کفار شدند و باز رگان مسلمانان در حرب خرید و بدر اسلام آورد و شخصی چشم بنده کشید و بکار
مالک قدیم مخیر است تمام به یا بستاند و یا ترک آورد و تانند که از غنیمت نقصان کند مسئله اگر بنده مسلمان اسیر کفار شدند و بکار
مسلمانان در حرب بخرید و در اسلام آورد و این بنده بار دوم اسیر کفار شدند تا جرد و اگر در حرب
درم خرید و در اسلام آورد و مالک قدیم تانند که از غنیمت دوم بدان به یا که خریدند و یا بستاند و یا
اول تانند که از غنیمت دوم بدان که خریدند و یا بستاند و یا بستاند مسئله اگر
کفار از دار اسلام آزاد را بدرو یا بکاتب یا ام ولد را در حرب بردند مالک نشوند و اگر مسلمانان از دار حرب
حربی را و یا بدرو یا بکاتب یا ام ولد خود را در اسلام آوردند مالک نشوند مسئله اگر غنیمت از دار اسلام در دار حرب
رفت و اهل حرب گرفتند مالک نشوند و اگر بنده مسلمانی از دار حرب بخیست در دار حرب رفت و حریان گرفتند
نشوند و بقول ابو یوسف و محمد هر مالک نشاند مسئله اگر بنده مسلمانی با اسب متاع گزیده در دار حرب رفت
و گرفتار حریان شد و مردی بنده را با اسب متاع خرید و بدر اسلام آورد و مالک قدیم بنده را مجانبی عوض
و اسب متاع را به یا که خریدند و یا بستاند و بقول ابی یوسف و محمد هر بنده را نیز به یا بستاند مسئله اگر حری
در دار اسلام بماند و بنده مسلمان خرید و در دار حرب و آزاد شود و بقول ابی یوسف و محمد هر آزاد
مسلمان اگر بنده خود را در حرب مسلمان شد و بدر اسلام آمد و مسلمانان در حرب بکشتند و در هر دو صوت آزاد
باب استیلا من اگر مسلمانی تجارت در دار حرب بماند رفت روا نمود که با اموال و دار اهل حرب

۱۰۵
 ملک الملک
 الامام فاضل
 فیض الملک
 ابن ملک
 قور بندہ را
 قبا سید
 شامہ ایام
 با ملکون العبد
 الامام
 قور بندہ را
 جبار

[illegible]

از سال بیت المال ۱۲ حصه و مایه نعت گماند
از خزان که در دوا
صد هزاره کی را دید
والله اعلم ان یؤمن
کردن مایه نعت

مسئله کوه زن منده و کتاب و جای مانده و دست پرست عربی و مرتد و انبیا و در ویشی که کس کند

برای کسی که با مردمان اعتدلا ط کند جزیه وضع نکند و بقول شافعی از فقیر که کس کند جزیه ستانند و بقول احمد و شافعی هر دو رواست محمد از ابی حنیفه رحم اگر اسب قادر است بر کس جزیه بر او وضع کند مسئله اگر در دو ساله جزیه جمع کنند داخل کنند و یک ساله ستانند و قبول ابی یوسف محمد رحم داخل نکند و دو ساله ستانند مسئله اگر دومی در آخر سال مسلمان شود و یا بر جزیه ساقط شود مسئله جایز نیست تو را آوردن کنیه و بانگشت در اسلام و اگر کنیه قدیم خراب شد بنا کنند جایز بود مسئله اهل ذمی را بفرمایند تا تائید کنند از مسلمانان در لباس و مرکب و زینت پس نمی براسد سوار شود و سلاح بپارند و دوزنار سنج را بپا کنند و چون سوار شود زین را مثل بالان بند مسئله اگر دومی از او جزیه امتناع آورد و یا با دومی مسئله کرد یا مسلمان را بکشت و یا پیغمبر علیه اسلام را دشنام زد و عداوت نکند و بقول شافعی رحم بدشنام پیغمبر علیه اسلام عیب نشکند مسئله عهد دمی نشکند مگر بر سیدان در دار حرب و یا آنکه ذمیان که موثقی که غالب شوند برای جنگ بدین سبب بنزد آمدند مسئله از مرد تعلیمی از زن تعلیمی که با او باشند دو چند زکوة است مانند جایز باشد و بقول شافعی رحم و زفر رحم از تعلیه جزیه است مانند مسئله موثقی تعلیمی همچو مولی قرشی است یعنی بر مولی تعلیه جزیه و خراج زمین وضع نکند و بقول زفر رحم از مولی تعلیه دو چند زکوة است مانند مسئله آنچه امام جمع کند از خراج و مال تعلیمی و بدیه اهل حرب و آنچه از اهل حرب جنگ حاصل شد در مصالح مسلمانان صرف کنند چنانچه لمبتن بر حد و بر آوردن اهل و کفایت قضاة و نفقه اعمال و کفایت علماء و غزاة و فرزندان ایشان هر که در نیمه سال از ایشان فوت شد از زمین عطا محروم شود با کسی که درین بر مرتد عرض اسلام و کشف شبهه او کنند و سه روز حبس کنند و اگر اسلام آورد بهتر و اگر نیاورد بکشد و اسلام مرتد است که از جمله دنیا باطل نیز ارشود و بدین اسلام با او آورد و یا بدینی که رفته است از این دین نیز ارشود مسئله کشتن مرتد پیش از عرض اسلام کرده بود و اگر کسی پیش از عرض اسلام مرتد را بکشت بر قاتل ضمان لازم نشود مسئله زن مرتد را نکند بلکه کس نکند اسلام آورد مسئله ملک مرتد از اموال او زایل شود و زوالی موقوف تا اگر اسلام آورد ملک او بدو باز گردد و اگر در رده ببرد و یا کشته شد مالیکه در حالت اسلام حاصل کرده است و ارث مسلمان بر او پس از او و دیون اسلام و مالیکه در حالت ارتداد کس کرده است غنیمت بود در بیت المال اندازند

مسئله کوه زن منده و کتاب و جای مانده و دست پرست عربی و مرتد و انبیا و در ویشی که کس کند
برای کسی که با مردمان اعتدلا ط کند جزیه وضع نکند و بقول شافعی از فقیر که کس کند جزیه ستانند و بقول احمد و شافعی هر دو رواست محمد از ابی حنیفه رحم اگر اسب قادر است بر کس جزیه بر او وضع کند مسئله اگر در دو ساله جزیه جمع کنند داخل کنند و یک ساله ستانند و قبول ابی یوسف محمد رحم داخل نکند و دو ساله ستانند مسئله اگر دومی در آخر سال مسلمان شود و یا بر جزیه ساقط شود مسئله جایز نیست تو را آوردن کنیه و بانگشت در اسلام و اگر کنیه قدیم خراب شد بنا کنند جایز بود مسئله اهل ذمی را بفرمایند تا تائید کنند از مسلمانان در لباس و مرکب و زینت پس نمی براسد سوار شود و سلاح بپارند و دوزنار سنج را بپا کنند و چون سوار شود زین را مثل بالان بند مسئله اگر دومی از او جزیه امتناع آورد و یا با دومی مسئله کرد یا مسلمان را بکشت و یا پیغمبر علیه اسلام را دشنام زد و عداوت نکند و بقول شافعی رحم بدشنام پیغمبر علیه اسلام عیب نشکند مسئله عهد دمی نشکند مگر بر سیدان در دار حرب و یا آنکه ذمیان که موثقی که غالب شوند برای جنگ بدین سبب بنزد آمدند مسئله از مرد تعلیمی از زن تعلیمی که با او باشند دو چند زکوة است مانند جایز باشد و بقول شافعی رحم و زفر رحم از تعلیه جزیه است مانند مسئله موثقی تعلیمی همچو مولی قرشی است یعنی بر مولی تعلیه جزیه و خراج زمین وضع نکند و بقول زفر رحم از مولی تعلیه دو چند زکوة است مانند مسئله آنچه امام جمع کند از خراج و مال تعلیمی و بدیه اهل حرب و آنچه از اهل حرب جنگ حاصل شد در مصالح مسلمانان صرف کنند چنانچه لمبتن بر حد و بر آوردن اهل و کفایت قضاة و نفقه اعمال و کفایت علماء و غزاة و فرزندان ایشان هر که در نیمه سال از ایشان فوت شد از زمین عطا محروم شود با کسی که درین بر مرتد عرض اسلام و کشف شبهه او کنند و سه روز حبس کنند و اگر اسلام آورد بهتر و اگر نیاورد بکشد و اسلام مرتد است که از جمله دنیا باطل نیز ارشود و بدین اسلام با او آورد و یا بدینی که رفته است از این دین نیز ارشود مسئله کشتن مرتد پیش از عرض اسلام کرده بود و اگر کسی پیش از عرض اسلام مرتد را بکشت بر قاتل ضمان لازم نشود مسئله زن مرتد را نکند بلکه کس نکند اسلام آورد مسئله ملک مرتد از اموال او زایل شود و زوالی موقوف تا اگر اسلام آورد ملک او بدو باز گردد و اگر در رده ببرد و یا کشته شد مالیکه در حالت اسلام حاصل کرده است و ارث مسلمان بر او پس از او و دیون اسلام و مالیکه در حالت ارتداد کس کرده است غنیمت بود در بیت المال اندازند

مسئله کوه زن منده و کتاب و جای مانده و دست پرست عربی و مرتد و انبیا و در ویشی که کس کند

قضای دیون ارتداد و بقول ابی یوسف و محمد هر سه را بلکه در حالت اسلام در دست گرفته است و در دست
و بقول شافعی هر دو مال غنیمت شود مسئله اگر مرتد در دار حرب رفت و قاضی لم یجوز او حکم کرد و در دار
ولد او آزاد شود و دین موعول که بر وی است حال شود و آنچه خرید و فروخت و آزاد کرد و بخشید و کورجا
روت موقوف بود اگر اسلام آورد نافع شود و اگر ملک شد باطل بود و بقول ابی یوسف و محمد هر دو موقوف
نبود جایز بود مسئله اگر مرتد بعد از حکم قاضی لم یجوز او مسلمان شد و بدار اسلام آمد و مهربانی که بدست
وارث باشد بماند و آنچه از مالکاتش را بیل شد بهت بطلید مسئله اگر مرتد جاریه نصرانی را که در حالت
اسلام داشت و طی کرد این جاریه شش و یا بیشتر از شش ماه از گاه ارتداد فرزند آورد و مرتد و عصب
نسب کرد و نسب ثابت شود و جاریه ام ولد از شوهر و فرزند آزاد بود و میراث از مرتد نبرد و اگر جاریه
بود و مرتد در روت مبر یا بدار حرب ملحق شد فرزند او میراث برد مسئله اگر زن یا مال خود از دار اسلام
بدار حرب رفت و اهل اسلام بدار حرب غالب شدند مال روت عینیت شود و اگر مرتد از دار حرب
بازگشت و مال خود از دار اسلام بدار حرب برد و اهل اسلام بدار حرب غالب شدند و رتبه او انکار
را بیش از قسمت غنیمت یافتند بر ورثه او نگینند مسئله اگر بعد از رسیدن مرتد بدار حرب قاضی حکم
کرد لم یجوز و بنده او را بر او داد پس او این بنده را مکاتب کرد و مرتد مسلمان شد بدار اسلام آمد
مکاتب و دولا مکاتب پدر را بود مسئله اگر مرتد شخصی را بخیال گشت و ملحق شد بدار حرب و بکشته
دست این مقتول مهربانی بود که مرتد در حالت اسلام حاصل کرده است و بقول ابی یوسف و محمد هر دو
او از مال حالت اسلام دارد و نیز واجب آید مسئله اگر دست سلمانی بعد از بیده شد بعد از نعوذ بالله
سها مرتد شد و بسبب قطع ید در حالت ارتداد و بدار حرب رفت بعد مسلمان شده بدار اسلام
آمد و بسبب آن قطع مبر در قطع نصف دیت در مال او واجب شود برای ورثه موقوف و اگر بدار حرب
نرفت و بعد از مسلمان شدن مبر و بسبب قطع بر قاطع تمام دیت واجب شد و بقول محمد و زفر و در جمیع
صورت نصف دیت واجب شود مسئله اگر مکاتب مرتد شد نعوذ بالله منها و بدار حرب
رفت و مالی کسب کرد و با مال گرفتار شد و بر عرض اسلام کردند و از اسلام متناسع آورد و نگینند
مقتدر مال بیل کنایه بی او دهند و باقی ورثه مکاتب بنده مسئله اگر زن مسکونی مرتد شد نعوذ
بالله منها و بدار حرب رفتند و زن حامله شده فرزند آورد و فرزندانش را نیز فرزند شد و اهل

در دار حرب رفت و اهل اسلام بدار حرب غالب شدند مال روت عینیت شود و اگر مرتد از دار حرب بازگشت و مال خود از دار اسلام بدار حرب برد و اهل اسلام بدار حرب غالب شدند و رتبه او انکار را بیش از قسمت غنیمت یافتند بر ورثه او نگینند مسئله اگر بعد از رسیدن مرتد بدار حرب قاضی حکم کرد لم یجوز و بنده او را بر او داد پس او این بنده را مکاتب کرد و مرتد مسلمان شد بدار اسلام آمد مکاتب و دولا مکاتب پدر را بود مسئله اگر مرتد شخصی را بخیال گشت و ملحق شد بدار حرب و بکشته دست این مقتول مهربانی بود که مرتد در حالت اسلام حاصل کرده است و بقول ابی یوسف و محمد هر دو او از مال حالت اسلام دارد و نیز واجب آید مسئله اگر دست سلمانی بعد از بیده شد بعد از نعوذ بالله سها مرتد شد و بسبب قطع ید در حالت ارتداد و بدار حرب رفت بعد مسلمان شده بدار اسلام آمد و بسبب آن قطع مبر در قطع نصف دیت در مال او واجب شود برای ورثه موقوف و اگر بدار حرب نرفت و بعد از مسلمان شدن مبر و بسبب قطع بر قاطع تمام دیت واجب شد و بقول محمد و زفر و در جمیع صورت نصف دیت واجب شود مسئله اگر مکاتب مرتد شد نعوذ بالله منها و بدار حرب رفت و مالی کسب کرد و با مال گرفتار شد و بر عرض اسلام کردند و از اسلام متناسع آورد و نگینند مقتدر مال بیل کنایه بی او دهند و باقی ورثه مکاتب بنده مسئله اگر زن مسکونی مرتد شد نعوذ بالله منها و بدار حرب رفتند و زن حامله شده فرزند آورد و فرزندانش را نیز فرزند شد و اهل

و اگر بدار حرب رفت و اهل اسلام بدار حرب غالب شدند مال روت عینیت شود و اگر مرتد از دار حرب بازگشت و مال خود از دار اسلام بدار حرب برد و اهل اسلام بدار حرب غالب شدند و رتبه او انکار را بیش از قسمت غنیمت یافتند بر ورثه او نگینند مسئله اگر بعد از رسیدن مرتد بدار حرب قاضی حکم کرد لم یجوز و بنده او را بر او داد پس او این بنده را مکاتب کرد و مرتد مسلمان شد بدار اسلام آمد مکاتب و دولا مکاتب پدر را بود مسئله اگر مرتد شخصی را بخیال گشت و ملحق شد بدار حرب و بکشته دست این مقتول مهربانی بود که مرتد در حالت اسلام حاصل کرده است و بقول ابی یوسف و محمد هر دو او از مال حالت اسلام دارد و نیز واجب آید مسئله اگر دست سلمانی بعد از بیده شد بعد از نعوذ بالله سها مرتد شد و بسبب قطع ید در حالت ارتداد و بدار حرب رفت بعد مسلمان شده بدار اسلام آمد و بسبب آن قطع مبر در قطع نصف دیت در مال او واجب شود برای ورثه موقوف و اگر بدار حرب نرفت و بعد از مسلمان شدن مبر و بسبب قطع بر قاطع تمام دیت واجب شد و بقول محمد و زفر و در جمیع صورت نصف دیت واجب شود مسئله اگر مکاتب مرتد شد نعوذ بالله منها و بدار حرب رفت و مالی کسب کرد و با مال گرفتار شد و بر عرض اسلام کردند و از اسلام متناسع آورد و نگینند مقتدر مال بیل کنایه بی او دهند و باقی ورثه مکاتب بنده مسئله اگر زن مسکونی مرتد شد نعوذ بالله منها و بدار حرب رفتند و زن حامله شده فرزند آورد و فرزندانش را نیز فرزند شد و اهل

[illegible]

ماله بستاند لقيطه بود مسئله جازيت که بليقظ لقيطه را سز و سنج کن و يا
 در مال او تصرف کند بليقظ لقيطه را با موعن بغير سز مسئله بليقظ را جازيت
 که مال لقيطه را بفروشد و يا اجاره دهد مسئله اگر کي لقيطه را چيزي بچيد
 بليقظ متبعض کرد باب اللقطه اگر کالاي افتاده يا فت بر گشتن گواه گرفت که
 اين کالاي برائے مالک برے گيرم تا بدور کنم درين صورت لقطه امانت
 بود و لقطه زني حرم و غير آن برابرست و در لقطه اشتها و غيبت بليقظ انشا کن
 تا انکاه بداند که مالک او طلب نخواهد کرد بده تصديق کند اگر بده ارضه
 دادن مالک لقطه آمد مالک بغير بود يا تصديق داد يا لقطه را تصديق کند مسئله
 انقطاع در چهار پايه جازيت و بقول مالک و شافعي رحمه الله عليه اگر چه از
 راد صحرا يا فت که مشتري از برداشتن فاضلت مسئله اگر لقطه بر چهار پايه
 اذن قاضی اتفاق کرد تبرع بود و بچين اگر بر لقيطه بليقظ قاضی اتفاق بغير
 حاکم اگر بليقظ قاضی اتفاق کرد دين بود بر مالک لقطه و اگر بليقظ قاضی براي لقطه مراغت کرد نظر کند اگر در چهار پايه
 منفعت است اجاره دهد و از اجرت وي بروي نفقه کند و اگر منفعت نباشد بغير نايه تا
 بفروشد بهر آن بچيدارد و اگر مالک حاضر شد و باذن قاضی بر لقطه نفقه کرده است
 تواند که مالک را بدهد که آن نفقه تا مسئله اگر شخص دعوی لقطه کرد بليقظ لقطه بود
 ندي تا بستاند اقامت نکند و اگر دعوی علامت در لقطه گفت و آن علامت موجود
 است روا بود که لقيطه بدو بدفعا بچيند و بقول شافعي و مالک رحمه الله عليه
 بچيند مسئله اگر لقطه در رویش است باکي نبود که بليقظ متعلق بغيره و اگر تو
 است روا نباشد بلکه صدقه کند بر درویش بچانه و بر باد و بر روزن و فرزند
 نیز اگر در رویش نباشد روا بود و بقول شافعي رجحان بود که بليقظ منفعت کير و اگر چه تو بک بود
 کتاب الايق مسئله گرفتن برده گر خيت بهتر است اگر قادر بر برگشتن نباشد
 مسئله اگر شخص برده گر خيت را در سه شبان روز از راه آورد چهل درهم نقره
 بر مالک برده واجب شود برائے آزنده اگر چه قيمت وي کم از چهل درهم باشد

ماله بستاند لقيطه بود مسئله جازيت که بليقظ لقيطه را سز و سنج کن و يا
 در مال او تصرف کند بليقظ لقيطه را با موعن بغير سز مسئله بليقظ را جازيت
 که مال لقيطه را بفروشد و يا اجاره دهد مسئله اگر کي لقيطه را چيزي بچيد
 بليقظ متبعض کرد باب اللقطه اگر کالاي افتاده يا فت بر گشتن گواه گرفت که
 اين کالاي برائے مالک برے گيرم تا بدور کنم درين صورت لقطه امانت
 بود و لقطه زني حرم و غير آن برابرست و در لقطه اشتها و غيبت بليقظ انشا کن
 تا انکاه بداند که مالک او طلب نخواهد کرد بده تصديق کند اگر بده ارضه
 دادن مالک لقطه آمد مالک بغير بود يا تصديق داد يا لقطه را تصديق کند مسئله
 انقطاع در چهار پايه جازيت و بقول مالک و شافعي رحمه الله عليه اگر چه از
 راد صحرا يا فت که مشتري از برداشتن فاضلت مسئله اگر لقطه بر چهار پايه
 اذن قاضی اتفاق کرد تبرع بود و بچين اگر بر لقيطه بليقظ قاضی اتفاق بغير
 حاکم اگر بليقظ قاضی اتفاق کرد دين بود بر مالک لقطه و اگر بليقظ قاضی براي لقطه مراغت کرد نظر کند اگر در چهار پايه
 منفعت است اجاره دهد و از اجرت وي بروي نفقه کند و اگر منفعت نباشد بغير نايه تا
 بفروشد بهر آن بچيدارد و اگر مالک حاضر شد و باذن قاضی بر لقطه نفقه کرده است
 تواند که مالک را بدهد که آن نفقه تا مسئله اگر شخص دعوی لقطه کرد بليقظ لقطه بود
 ندي تا بستاند اقامت نکند و اگر دعوی علامت در لقطه گفت و آن علامت موجود
 است روا بود که لقيطه بدو بدفعا بچيند و بقول شافعي و مالک رحمه الله عليه
 بچيند مسئله اگر لقطه در رویش است باکي نبود که بليقظ متعلق بغيره و اگر تو
 است روا نباشد بلکه صدقه کند بر درویش بچانه و بر باد و بر روزن و فرزند
 نیز اگر در رویش نباشد روا بود و بقول شافعي رجحان بود که بليقظ منفعت کير و اگر چه تو بک بود
 کتاب الايق مسئله گرفتن برده گر خيت بهتر است اگر قادر بر برگشتن نباشد
 مسئله اگر شخص برده گر خيت را در سه شبان روز از راه آورد چهل درهم نقره
 بر مالک برده واجب شود برائے آزنده اگر چه قيمت وي کم از چهل درهم باشد

انقضاء لقطه در رویش است باکي نبود که بليقظ متعلق بغيره و اگر تو
 است روا نباشد بلکه صدقه کند بر درویش بچانه و بر باد و بر روزن و فرزند
 نیز اگر در رویش نباشد روا بود و بقول شافعي رجحان بود که بليقظ منفعت کير و اگر چه تو بک بود
 کتاب الايق مسئله گرفتن برده گر خيت بهتر است اگر قادر بر برگشتن نباشد
 مسئله اگر شخص برده گر خيت را در سه شبان روز از راه آورد چهل درهم نقره
 بر مالک برده واجب شود برائے آزنده اگر چه قيمت وي کم از چهل درهم باشد

عنه و قد جاء في الحديث "من قرأ القرآن في يوم الجمعة لم ينل الجنة ولا ينادي يومئذ بأحد الا قال يا مولاي اخرجني من الجنة فاني قد قرأت القرآن في يوم الجمعة" و قد جاء في الحديث "من قرأ القرآن في يوم الجمعة لم ينل الجنة ولا ينادي يومئذ بأحد الا قال يا مولاي اخرجني من الجنة فاني قد قرأت القرآن في يوم الجمعة" و قد جاء في الحديث "من قرأ القرآن في يوم الجمعة لم ينل الجنة ولا ينادي يومئذ بأحد الا قال يا مولاي اخرجني من الجنة فاني قد قرأت القرآن في يوم الجمعة"

فلقول امام محمد اگر میت برده کم از چهل درم باشد قیمت برود و هر که بکند درم و بقول شافعی درم
چهل درم واجب نیاید اگر بیش از سابق مسئله اگر دره را کم از سه شباروز از راه آورد چهل درم
سحاب ان که کم کنند تا اگر در یک شباروز راه آورد سیزده درم و سوم حصه درم و ده
مسئله اگر کم ولد را و یا پدر بگریخت از سه شباروز راه آورد در حیوت مالک چهل درم
بدیه مسئله بعد از اگر پدر بعد از گرفتن گریخت و در وقت گرفتن گواه گرفته است که
این را میگیرم تا مالک رد کنم گیرنده ضامن نشود مسئله جعلی دادن بنده مهربون بر مهربون
بود مسئله باید که در وقت گرفتن برده گواه گیرد که این بنده را میگیرم تا مالک رد کنم مسئله
حکم در نفقه بنده اگر گریخت چون حکم نفقه قطعت کتاب المفقود مسئله منفق و غایب
ست که حیوت و موت او معلوم نبود مسئله قاضی غضب که راکت تا مال منفق
نکند دارد و حقوق او استیفا کند و بر مال او قیام نماید و بر زن منفق و و کس که با منفق
قرابتی و لا و دار و مال او نفقه کند مسئله میان زن منفق و میان منفق و تفریق نکند
تا نود سال نگذرد و بقول مالک هر بعد از گذشتن چهل سال قاضی تفریق کند اگر طلب کند
آن زن پس عدت و فایده نکند و پس بر او خواهد شوهر کند مسئله بعد از گذشتن
نود سال قاضی حکم موت او کند و زن عدت و فایده دار و مال او میان ورثه او که در
وقت موجودند قسمت کنند و هر که پیش از حکم موت او مرد میراث نبرد و منفق و نیز
از وی میراث نبرد مسئله اگر وارثی با وجود منفق و میراث گشته بر دو را میراث ندیده
و اگر با وجود منفق و غضب او کم میشود آنچه با وجود منفق و بر دو میان بقدر دین و باقی آنچه از پدر
یا اگر مرد بر دو دختر گذاشت و یک پدر منفق و دو پدر بر دو دختر بر و ترک او
بدست انچه برست و دختران میراث مطیعند نصف مال بدختران دین و نصف
دیگر موت و دارند و غیر زندان پس ندیده و اگر میت زن حامله گذشت بر و ارثی که با حمل میراث
بر دو غضب او نقصان میشود و غضب او بدیده و اگر با حمل احتمال دارد که میراث
نبرد توقف دارند تا ولادت شود و اگر احتمال نقصان بود آنچه کمتر است همان دین
باب اشهر که شرکت در مال بر دو نوع است شرکت اطلاق در شرکت

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

شرکت اهلک است که دو کس کالای را سبب شرک مالک شوند و هر یک ازین شرکایان
 در نصیب شریک دیگری بمنزله اجنبی است پس روا نباشد هر یکی ازینها که در نصیب دیگر تصرف کند
 مگر باذن شریک خود مسئله شرک عتق است که دو کس شریک شوند و یکی دیگر را گویند که من شریک
 شدم با تو بخندین درم و شریک دوم قبول کرد و شرک عتق بر انواع است یکی مفاد مضاعف است و درین
 شرکت هر دو شریک برابرند در مال و تصرف و درین تا اگر خود بنده و یا کودک و بالغ و یا مسلمان و کافر
 شرک مفاد مضاعف است نبود و آن تضییع و کالت و کفالت و هر چه شریک بخرد و بفروشد و هر چه شریک بدهد و
 طعام و جامه که برای اهل خود بخرد و هر وام که بر یک مفاد مضاعف لازم شود بسبب تجارت و غضب و کفالت بر
 شریک دوم نیز لازم شود و اگر از یک شریک از جنس مال شرکت بخشیده یافت و یا میراث رسید
 شرکت مفاد مضاعف باطل شود و شرک عتق اگر عوض بخشیده یافت و یا میراث رسید باطل نشود
 مسئله شرک مفاد مضاعف و عتق جایز نیست مگر در این دو مورد و باین دو مورد و بزر و نقیصه ناسفته
 که مردمان بدان معاملات کنند مسئله اگر خواهند که بر عرض شرکت مفاد مضاعف و عتق بنده هر یک نصف
 عوض خود نصف عوض شریک دوم بفرودند بعد عقد شرکت بنده تا شرکت مفاد مضاعف صحیح شود مسئله
 نوع دوم شرکت عتق است و درین شریک هر یک وکیل دیگر باشد تا هر یک یکدیگر
 نپاشند و شرکت عتق جایز بود اگر چه مال قباوی بود و یا متفاضل و یا مال مساوی است و رنج متفاضل
 و یا مال متفاضل بود و رنج مساوی و یا بکل مال شرکت و یا بعض مال و بقول زعفرانی صحیح
 اگر مال مساوی بود و رنج متفاضل شرکت جایز نبود مسئله اگر شرکت عتق بنده از جنس یکی در اهرم
 است و از دیگری دنانیر جایز بود و بقول زعفرانی صحیح جایز نبود مسئله در شرکت عتق مال
 شرط نیست و بقول زعفرانی صحیح شرط است مسئله اگر یکی کالای بر شرکت خسرید از
 شریک دوم بیا طلب کند و اگر شریک دوم بپایان خود داد بر شریک بجهت رجوع کند از شریک مسئله اگر
 پیش از آنکه کالای بخرد مال هر دو شریک هلاک شد و یا مال یک شریک هلاک شد شرکت باطل شود
 مسئله اگر یک شریک مال خود کالای برای شرکت خرید و مال شریک دوم هلاک شد کالای میان
 هر دو شریک مشترک بود و بر شریک بجهت رجوع کند مسئله اگر برای یک شریک چند درم معین از
 رنج شد و کرد شرکت فاسد شود مسئله هر یکی از شرکایان در مفاد مضاعف و عتق تواند که مال شریک

شرک مالک است که دو کس مال را سبب شرک مالک شوند و هر یک ازین شرکایان در نصیب شریک دیگری بمنزله اجنبی است پس روا نباشد هر یکی ازینها که در نصیب دیگر تصرف کند مگر باذن شریک خود مسئله شرک عتق است که دو کس شریک شوند و یکی دیگر را گویند که من شریک شدم با تو بخندین درم و شریک دوم قبول کرد و شرک عتق بر انواع است یکی مفاد مضاعف است و درین شرکت هر دو شریک برابرند در مال و تصرف و درین تا اگر خود بنده و یا کودک و بالغ و یا مسلمان و کافر شرک مفاد مضاعف است نبود و آن تضییع و کالت و کفالت و هر چه شریک بخرد و بفروشد و هر چه شریک بدهد و طعام و جامه که برای اهل خود بخرد و هر وام که بر یک مفاد مضاعف لازم شود بسبب تجارت و غضب و کفالت بر شریک دوم نیز لازم شود و اگر از یک شریک از جنس مال شرکت بخشیده یافت و یا میراث رسید شرکت مفاد مضاعف باطل شود و شرک عتق اگر عوض بخشیده یافت و یا میراث رسید باطل نشود مسئله شرک مفاد مضاعف و عتق جایز نیست مگر در این دو مورد و باین دو مورد و بزر و نقیصه ناسفته که مردمان بدان معاملات کنند مسئله اگر خواهند که بر عرض شرکت مفاد مضاعف و عتق بنده هر یک نصف عوض خود نصف عوض شریک دوم بفرودند بعد عقد شرکت بنده تا شرکت مفاد مضاعف صحیح شود مسئله نوع دوم شرکت عتق است و درین شریک هر یک وکیل دیگر باشد تا هر یک یکدیگر نپاشند و شرکت عتق جایز بود اگر چه مال قباوی بود و یا متفاضل و یا مال مساوی است و رنج متفاضل و یا مال متفاضل بود و رنج مساوی و یا بکل مال شرکت و یا بعض مال و بقول زعفرانی صحیح اگر مال مساوی بود و رنج متفاضل شرکت جایز نبود مسئله اگر شرکت عتق بنده از جنس یکی در اهرم است و از دیگری دنانیر جایز بود و بقول زعفرانی صحیح جایز نبود مسئله در شرکت عتق مال شرط نیست و بقول زعفرانی صحیح شرط است مسئله اگر یکی کالای بر شرکت خسرید از شریک دوم بیا طلب کند و اگر شریک دوم بپایان خود داد بر شریک بجهت رجوع کند از شریک مسئله اگر پیش از آنکه کالای بخرد مال هر دو شریک هلاک شد و یا مال یک شریک هلاک شد شرکت باطل شود مسئله اگر یک شریک مال خود کالای برای شرکت خرید و مال شریک دوم هلاک شد کالای میان هر دو شریک مشترک بود و بر شریک بجهت رجوع کند مسئله اگر برای یک شریک چند درم معین از رنج شد و کرد شرکت فاسد شود مسئله هر یکی از شرکایان در مفاد مضاعف و عتق تواند که مال شریک

شخصی مال خود را بفروشد و دیگران را بخرد

بضاعت دهد و یا اجیر گیر برای عمل و یا ودیعت نهد و یا دیگری را مضارب گیرد و یا وکیل کند برای تصرف
در مال شرکت **مسئله** مال شرکت بست شریک امانت است **مسئله** نوع سوم شرکت تقبلی است
و شریکت تقبلی آنست که دو دزدی و یا یک دزدی و یک زنگریز شریک شوند بر آنکه از خلق عمل
قبول کند و آنچه از کسب حاصل شود میان ایشان باشد جایز بود و بقول زعفرانیه اگر دزدی و زنگریز
شریک شوند جایز نبود پس هر که عمل قبول کرد از ایشان بر هر دو لازم شود اگر یکی کسب کرد و دیگری نکرد
در میان بر دو باشد **مسئله** نوع چهارم شرکت وجه است و شرکت وجه آنست که دو مرد بمال شریک شوند
بدانکه خبر ند و فروشد بوجاهت یکدیگر جایز بود و هر یک که وکیل دیگری باشد در خریدن
و فروختن و اگر شرط کردند آنچه خبر ند میان ایشان مناصف و یا ثلث باشد و ریج نیز همچنان بود
و اگر یکی را در ریج زیادت شرط کردند شرط باطل باشد و بقول شافعی ریج شرکت مفاوضه
و شرکت وجه و تقبلی جایز نبود **فصل** شرکت در هیزم چیدن و صید کردن و
آب دادن جایز نبود و آنچه از کسب حاصل شود کاسب را بود براسی دیگر حسب مثل لازم
شود **مسئله** در شرکت فاسد ریج بقدر مال قیمت کنند اگر چه ریج زیاده شرط کرده اند **مسئله**
اگر یک شریک ببرد و یا ببردند و بدار حریف شرکت باطل شود **مسئله** شریک نتواند که زکوة مال شریک دیگر
دهد مگر باذن او **مسئله** اگر هر دو شریک یکدیگر را اذن کردند بر دادن زکوة و هر یک زکوة
مال خود متعاقب دادند ثانی زکوة دیگر را ضامن شود اگر چه دست ندانسته بود که شریک زکوة
خود داده است و بقول ابی یوسف و محمد رحم اگر نمیدانست که شریک زکوة مال خود داده است ضامن نشود
و اگر هر دو شریک برابر زکوة دادند هر یک برای شریک دوم ضامن شود بجه صاحب **مسئله** اگر
یک شریک مفاوضه باذن شریک دوم کنیز کے برای وطنی خرید و بپاوان ازال شریکت داد مالک
مشریعی شود و برای شریک ضامن نشود و بقول ابی یوسف و محمد رحم حصه شریک ضامن شود و نصف
کتاب الوقف وقف عبارت از حبس عین است بر ملک واقف و تصدق بمنفعت و
بقول ابی یوسف و محمد رحم وقف حبس عین است بر حکم ملک خدا تعالی **مسئله** در وقف ملک زایل
شود و حکم قاصی و در ملک کسی در نیاید و پیش از حکم حاکم روقف ملک باکمال نیشود مگر تحقیق بمسئله
کنند و گوید چون میرم پس میر خود وقف کردم و بقول ابی یوسف و شافعی حج بمجد و قول مالک زایل

[illegible]

شکر و کمال را
مقتضی است
و کمال و شکر باطل
گردد و حقوق را
حقیب را نهی شکر
حکم داده اند
این حکم را

۱۰۰ قولہ کہ چہاں
مناخ و مہمان
وہیات
قولہ کہ بخیر و حکم
شد عبادت لاد
مجبور و غلط
المقدار الحکم
بعضہ و غلب
شام و بطان
چہاں

[illegible]

115

عاجت نفس وافر از
و بیان همه غیر سر
منقطع نیست برین
ست فتوسا که زنی
در المختار و شرح عقاید

درست افروخته
نیم اوقات
ایک و الا یک
و این که کوثر است
الشا عذرا
فان وقت

شود و بقول محمد سرح ملک واقف زایل نشود تا وقف را مقبولی تسلیم نکند و بقول شافعی سرح وقف در ملک
موقوفت علیه در **مسئله** وقف تمام نشود مگر بقبض متولی و افزای ملک و بیان چنین غیر که منقطع شرط
نشود و بقول ابی یوسف سرح بقبض و افزای بیان کردن جهت غیر منقطع شرط نیست **مسئله** اگر زمین
وقف کرد با ستواران و یابندگان کشاورز درست بود **مسئله** درست است وقف شاعی که بکار او حکم شده است
و نیز درست است وقف منقولی که در و قاعا است و بقول محمد سرح وقف در شایع که متحمل قسمت بود
جایز نیست و بقول ابی یوسف سرح وقف منقولی جایز نیست **مسئله** چون وقف در است افتاد ملک قسمت
او جایز بود اگر چه وقف بر اولاد بود **مسئله** آنچه از وقف حاصل شود اقل بر عمارت وقف خرج کنند
اگر چه واقف شرط نکرده است **مسئله** اگر سرایر واقف کرد بکنی فرزند خود عمارت آن سرای بر فرزند
بود و اگر فرزند از عمارت امتناع آورد و یا عاجز شد قاضی آن سرای را با جازات دهد و از اجرت آن عمارت
کند و اگر سرای وقف خراب شد و عمارت کردند و چیزی از بنا و وقف باقی ماند اگر در عمارت وقف
حاجت بود در عمارت صرف کند و اگر حاجت نیست بپردازد که تا وقت حاجت بکارد و میان سخفان قسمت
نکند **مسئله** اگر واقف اجرت وقف را برای خود معین کرد و یا ولایت وقف بر خود شرط کرد درست بود و بقول
محمد و شافعی سرح تعیین اجرت برای خود جایز نبود **مسئله** و اگر واقف ولایت برای خود شرط کرد و او خایان
است قاضی از دست او بستاند اگر چه در وقف شرط کرده است که هیچ سلطانی و قاضی وقف از دست
من نستاند **مسئله** اگر وصی خایان بود قاضی او را از وصیت دور کند **فصل** اگر مسجدی
بنا کرد ملک مالک از وزایل نشود تا از ملک خود افزای نکند برای علاحدۀ تامر و مانرا اذن نکند بنماز و چون
در آن مسجد یکی نماز گزار در ملک مالک از وزایل شود و بقول ابی یوسف رحم اگر گرفت این زمین را مسجد
گردانیدم از ملک او زایل شود پیش از آنکه نماز گذارد و بروایتی از محمد سرح برای زوال ملک نماز بجماعت
بشرط است **مسئله** اگر مسجدی را بنا کرد و زیر مسجد سردابه کرد و یا بالا مسجد خانه بر آورد در آن مسجد بطریقه
جدا گانه کرد و یا میان سرای خود مسجد کرد و مردمان را بدر آمدن اذن کرد در هر دو صورت منسوخ نیست این
مسجد جایز بود و بعدا و میراث شود **مسئله** اگر سقاییه و یا کاروان سرای یا با بیطی و یا مقبره
را بنا کرد ملک زایل نشود تا حکم حاکم نشود و بقول ابی یوسف رحمه الله علیه محبر قول
ملک زایل شود و بقول محمد سرح چون مردمان از سقاییه آب خورند و در کاروان سرای و رباط ساکن شوند

بن علیؑ و حضرت زین العابدینؑ و حضرت یونسؑ و حضرت یونسؑ و حضرت یونسؑ

و در مقبره دفن کنند انگاه ملک زایل شود مسئله اگر چیزی از راه داخل مسجد کنند و یا چیزی از مسجد
 خارج در آن جایز بود کتاب **المیوع** مسئله بیع عجات انساب دله مال مال تبرخی یکدیگر
 با بیع و مشتری است و با بیع و قبول که لفظ ماضی بودند و بتجاط لازم شود و هر کدام که از مجلس
 پیش از قبول برخاست ایجاب باطل شود مسئله بیع بدرایم غیر مشراه که قدر و وصف او یا
 کرده باشند لازم شوند مسئله اگر بدرایم معین مشراه بیع کرد جایز بود اگر چه قدر و وصف
 او بیان کنند مسئله بیع ثمن حالی و موبل با بطل معلوم جایز بود مسئله اگر بدرایم مطلق فروخت
 بدرایمی واقع شود که غالب در شهر نقد میکنند و اگر نقد در مالیت مختلف بود و در رواج مختلف بود
 و بیع کدام غالب نبود بیع فاسد بود و اگر یک جنس از درایم بیان کند مسئله جایز است بیع طعام و
 جوب بشرط غل و مجاز فته و بوزن سنگه معین که قدر آن معلوم نبود مسئله اگر راس گندم
 فروخت مثلاً هر پانه بدرایمی در یک فصل بیع جایز بود و قبول ابی یوسف و محمد رحم در کل جایز بود
 مسئله و اگر ربه گوسپندان فروخت هر گوسپندی بدرایمی و یا جامه فروخت هرگز بدرایمی بیع
 در بیع فاسد بود و اگر مقدار همه گوسپندان و مقدار تمام جامه در مجلس بیع ذکر کرد در تمام ربه و جامه
 درست بود و قبول ابی یوسف و محمد رحم اگر چهل ربه و کل جامه بیان نکرد جایز بود مسئله اگر توده
 گندم خرید بشرطیکه صد پانه است بصدد درم و کم از آن یافت بحد آن از ثمن بستاند و بیع فسخ کند و اگر
 زیاده یافت زیادت با بیع را بر بدو اگر جامه خرید و یا زینی خرید بدانکه صد گره است بصدد درم و کم
 از آن یافت تمام بستاند و یا بگذارد مسئله اگر دسرای ده گزنده درم فروخت بیع فاسد بود و اگر ده
 سهم بدو درم فروخت جایز بود و قبول ابی یوسف و محمد رحم ده گزنده درم نیز جایز بود مسئله اگر با بخار یک
 در و ده جامه است و نه جامه و یا یازده جامه یافت بیع فاسد بود و اگر بهای هر جامه معین کرد در دو نقصان
 یافت بقدر آن درست بود و مشتری بخیر بود هر جامه که به بهای معین کرده است بستاند و یا بیع فسخ کند
 و در بریدن زیاده بیع فاسد شود مسئله اگر جامه خرید بدانکه ده گز است هرگز بی بدرایمی و ده نیم گز
 یافت بدو درم بستاند بی خیار و اگر نیم گز یافت نه درم بستاند و یا فسخ کند و قبول ابی یوسف
 رحم در فصل اول اگر خواهد بیاده درم بستاند و در فصل دوم اگر خواهد بدو درم بستاند و قبول محمد رحم
 در فصل زیاده اگر خواهد بدو درم بستاند و در فصل نقصان اگر خواهد نه درم بستاند

[illegible]

فصل در بیع سه بنا و مفاتیح اخلاق در آید و در بیع زمین درخت بی ذکر در آید با در بیع
 زمین تراخت داخل نبود مگر که در بیع ذکر کنند **مسئله** اگر درخت میوه دار فروخت میوه با بیع را
 بود مگر آنکه در بیع ذکر کند و با بیع را گویند که میوه را ببرد درخت بیشتر بیع تسلیم کن و قبول شافعی ح
 بگذارد تا میوه برسد بعد ببرد **مسئله** اگر میوه بر سر درخت فروخت جایز بود اگر چه صلاح و ظاهر بود و باید
 و مشتری در حال میوه ببرد اگر شرط کرد که میوه بر درخت بگذارد بیع فاسد شود **مسئله** اگر درخت میوه فروخت
 و چند ظل معلوم استثناء کرد جایز نبود **مسئله** اگر کندم در خوشه و یا باقی در پوست نه درخت چای
 بود و قبول شافعی رح بیع باقی سبز جایز نبود **مسئله** اگر بیعت کینان بر با بیعت و اجرت سکه کردن
 وزن کرد بهای مشتری است **مسئله** اگر کالای بکالای فروخت هر دو برابر تسلیم کنند و اگر کالای
 ثمن فروخت اول تسلیم ثمن کنند بعد تسلیم بیع کنند **باب خیار الشتر** **مسئله**
 شتر طخیر جایز است با بیع و مشتری را **مسئله** اگر کسی از با بیع و مشتری و یا ببرد و خیار شتر طخیر کرد نه روز
 یا کمتر از آن درست بود و بیشتر از سه روز درست نبود و قبول ابی یوسف و محمد رح زیادت از سه روز نپذیر
 جایز بود اگر مملکت معلوم بود **مسئله** اگر زیاده از سه روز خیار شتر طخیر کرد و در سه روز بیع اجازت کرد جایز بود
 و قبول شافعی رح و زفر رح جایز نبود **مسئله** اگر کالای نه فروخت بشتر طیکه اگر در مدت سه روز ثمن نقد
 نماند میان ایشان بیع نباشد جایز بود و زیاده از سه روز جایز نبود و قبول محمد جایز بود و قبول زفر
 رح شرط سه روز نیز جایز نبود و اگر در سه روز ثمن نقد کرد با اتفاق بیع جایز بود **مسئله** اگر خیار
 با بیع را بود بیع از ملک که بیرون نیاید اگر مشتری قبض کرد و هلاک شد بدست وی قیمت واجب آید
مسئله اگر خیار مشتری را بود بیع از ملک با بیع بیرون آید و مشتری ملک نشود و اگر مشتری قبض
 کرد و بیع از دست وی هلاک شد در مدت خیار ثمن واجب آید و قبول شافعی رح قیمت نیز واجب است
 و قبول ابی یوسف و محمد رح بخیار مشتری بیع از ملک با بیع بیرون آید و ملک مشتری شود **مسئله** اگر
 خیار مشتری است و بیع در قبض وی میوه شد ثمن واجب آید **مسئله** اگر زن خود را بشتر طخیر
 خرید بکلیج باقی بود و بعد از وی تواند که رد کند و قبول ابی یوسف و محمد رح نکاح فاسد شود
 و بعد از وی تواند که رد کند **مسئله** اگر صاحب خیار در غیبت متعاقد دوم بیع اجازة کرد جایز بود
 و فسخ جایز نبود مگر بحضور او و قبول ابی یوسف و شافعی رح فسخ نیز در غیبت جایز بود **مسئله**

۱۱۷
 مخفی حقیر در است
 و بی عیب و پاکیزه و
 مراد انجمن را در کون
 اسرار
 و در کتب و در کتب
 بی شک و در کتب
 نامشروع و غیر نامدار
 زلفت و زلفت
 در دهن و در دهن
 و در دهن و در دهن

اصفاً غلبت "ابن الملک" و قوا رجوع کن از آن بزرگ
درد و ازین بر این
مگر دیشک خود دارد
را فی باشد و باری

[illegible]

[illegible]

بگویند که در آن قصه است
 از ده صدهای بیست و نه
 بکنند در قول عادی و خوش
 است چنانچه صورت است
 « ای شیخ »
 وضع است که در آن
 در برود صورت اگر
 در جود بعضی بود و اگر
 فعل از قبضه که کند
 مگر در آنرا می باشد
 « ای شیخ »
 ۱۲۰

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

بیع دربر مطلق روان باشد و اگر این اشیا بر دست مشتری بپاک شوند ضامن نشود و بقول ابی یوسف
و محمد رخ دربر و ام ولد بر مشتری ضامن واجب شود **مسئله** روان باشد من فروختن باهی پیش از رفتن
و پخته در هوا و من فروختن محل کنیزک و گوسفند و غیر آن و من فروختن آنچه بخوابد زدا پیش از آنکه
وضع محل شود و من فروختن شیر در پستان و مر و ارید در صدف و صوف بر پشت گوسفند و بروای از
ازا بے یوسف رخ اگر گفت این که به پشت این گوسفند است فروختم روا باشد **مسئله** روان باشد
فروختن تیر طبعی که بر سقف است و فروختن یک گز از جامه مکر باز کرده **مسئله** اگر صیاد گفت آنچه
این بار از دام صید حاصل شود فروختم و مشتری خرید روا نبود **مسئله** اگر حشر را نمک بود
است بمقابل حشر را نمک بریده اند فروخت بکمان آنکه هر دو برابر اند روان باشد و این بیع را فراتر
گوسید و بقول شافعی رخ روا باشد **مسئله** اگر دو کس در کالای رضی شدند بدانکه چون با یک دست
بدان کالای هند و یا سنگ نیزه بر آن هند میان ایشان بیع بود در هر دو صورت بیع درست نباشد
اول رابع ملائمه گویند و دوم رابع بالقا حجب گویند **مسئله** فروختن یک جامه از دو جامه و من فروختن
کاچر را گاو و یا اجازت دادن جایز نبود **مسئله** فروختن زنبوران گنبدین جایز نبود و بقول محمد
و شافعی رخ اگر بمجکده باشد جایز بود **مسئله** فروختن کرم تفرین و بیضا و جایز بود و فتوی برین است
و بقول بے حنیفه رخ جایز نبود و بقول بے یوسف رخ اگر تفرین در وظاهر شده است جایز بود **مسئله**
فروختن بنده گر خفته روان بود مگر که بنده بدست مشتری بود **مسئله** فروختن شیر زنی در تپان یا در قلع یا
نبود و بقول شافعی رخ جایز بود و بقول ابی یوسف رخ اگر شیر کنیزک بود روا باشد **مسئله** فروختن سگ
خوک جایز نبود فلان انتفاع گرفتن بموی خوک در دو ضمن موزه و غیر آن جایز بود **مسئله** من فروختن سگ
آدمی و منفعت گرفتن به دو فروختن پوست مرغان پیش از در باخت جایز نبود **مسئله** باک نیست من فروختن
استخوان مردار و پشم و سرون آن و انتفاع گرفتن باین اشیا **مسئله** اگر خانه زید بالا است و
عمر و آن مرد بالا خراب شد زید بعد از افتادن و حشراب کردن بالا را می فروشد جایز نبود **مسئله** اگر
کنیزک را فروخت و او غلام بود یا بر عکس بیع منعقد نباشد و بقول زمر رخ بیع منعقد شود **مسئله**
اگر جاریه بجز در دم حشرید و قبض کرد و پیش از تسلیم ثمن آن جاریه را بدست با یک کنیزک را
یا نصد در دم من فروخت جایز نبود و بقول شافعی رخ جایز بود **مسئله** اگر جاریه را یا نصد در دم

۱۲۱
 کشف کردن او هر
 دین و دکان جاوست
 جاسوس باغ فرستاد
 از خانه پیرا که تنگ
 قوید یک سز
 نیز ممکن نیست
 زیرا که سپردن او به
 قوید یک سز
 ممکن افتد
 شمر بر جاسوسان
 و سلطان

بایست چنانچه فیله را در کمر
برای لباس بپایست
و اگر نظرت بیازد
است مثل خزان
از دزد و زخم
خود در خون
محمد امین است
در شب که خانه او
بحران است موی

حضرت عبداللہ صوم
فرمود کہ میں تم کو یہاں پہنچاؤں گا
محدث کے قریب جاؤ
زیرا کہ دین مقابل است
درم درمان کہ برابری کنند
ہا یعنی اس کے نزدیک
کہ اول بعد انقلاب دہریج
علی رسد تو انور نور ہو
یوم فی طرف الریح والبرق
اول یوم فی طرف الکونین
ہم سلمہ

عقود
بدون عرض
مال ندارد اگر
تسلی زان مال
نباشد مثل
خرید و در دست
بیا بیا اهل بود
بیا بیا منید
چیزی نیست
قول می کند
و غرض از
این است که

[illegible]

در بیان اول واجب آید و شرط باطل شود و بقول ابی یوسف ح اقاله بیع است مگر که بیع درشتن
 ممکن نبود از نگاه فسخ بود و بقول محمد ح اقات فسخ است مگر که فسخ نتوان داشت از نگاه بیع بود و اگر
 بیع نیز نتوان داشت اقاله باطل شود **مسئله** اگر در بیع بعد حدوث عیب بکتر از ثمن اول میکند جایز بود
مسئله اگر اقات بغیر ثمن اول کرد فسخ بود و ثمن اول لازم شود و بقول ابی یوسف ح محمد ح بیع بود
مسئله بیع ثمن اول مانع اقات نبود و هلاک بیع مانع اقات است و اگر بعضی از بیع هلاک شد
 در بقیه اقات جایز بود **باب التولیت والمراجعت** **تولیت** عبارت از بیع
 است ثمن اول بغیر زیاده و مراحجه عبارت از بیع است بمقدار ثمن اول باز یا در بیع و شرط مراحجه
 تولیت آنست که ثمن اول مثلی بود **مسئله** جایز بود که با بیع مزدگار و در رنگیز و علم کشن موقوف ثمن
 ریسان و برداشتن طعام و مزرعه اندن کوسپندان براس مال ضم کند و بگوید که این کالا بیع مرا
 بدین مقدار شده است و بگوید که بدین مقدار خریده ام فاما مردش بان و تعلیم واجب است خانه که بیع
 در آن نگذاشته است براس مال ضم کند **مسئله** اگر با بیع در مراحجه خیانت کرد مشتری بخیر است
 تمام بهای ستانده و یا رد کند **مسئله** اگر با بیع در تولیت خیانت کرد مشتری مقدار خیانت کم کند و
 بقول ابی یوسف رحم در مراحجه و تولیت کم کند و بقول محمد ح هر دو صورت مخیر است **مسئله** اگر مشتری جا که
 بده درم خریده است بعد از قبض بپانزده فروخت و تقاضی شد باز آنرا بده درم خرید اگر مراحجه فروشد و
 بگوید که این کالا است مرا به بخیر درم افتاده است و بگوید که به بخیر درم خریده ام اگر جامه را بده درم
 خرید باز بهیست درم فروخت بعد از قبض باز بده درم خرید مراحجه نختن جایز نبود و بقول ابی یوسف
 و محمد ح هر دو صورت مراحجه بده درم جایز بود **مسئله** اگر بنده ماذون و دیون جامه را بده درم
 خرید و بعد از قبض بدست سولی بپانزده درم فروخت مواعی بده درم مراحجه فروشد و همچنین اگر
 مواعی جامه را بده درم خرید و بعد از قبض بدست بنده ماذون و دیون خود بپانزده درم فروخت
 بنده ماذون بده درم مراحجه فروشد **مسئله** اگر بدست مضارب ده درم است نصف
 ج و بدین ده درم جامه را خریده و بدست رب مال بپانزده درم فروخت رب مال اگر
 مراحجه فروشد بدوازده بخیر درم فروشد و بقول محمد ح بیع مضارب بدست رب مال بیع رب مال
 بدست مضارب جایز نبود **مسئله** اگر جاریه کامله را خرید و کور شد و یا سولے و طے کرد جایز بود

[illegible]

بی بیان بجز این فروشد و اگر نمونے جاریه کامله را کور کرد و یا بے گانه چشم جاریه را کشد و مولى تاوان کند
 و یا جاریه بکرا مشتری و طی کرد در نیت صورت بی بیان مراجه بفروشد و بقول ابی یوسف و شافعی صحیح
 در مسئله اول جایز نبود که بے بیان مراجه بفروشد **مسئله** اگر غلامی را به هزار درهم موهل خسرید و در حصد
 درم فروخت و بیان نکرد بعد مشتری را معلوم شد مشتری بخیر بود تمام ثمن قبول کند و یا رد کند
 و اگر مشتری غلام را هلاک کرد بعد ده دانت به هزار و صد درهم لازم شود و اگر تولیت ستر و خست
 و بیان نکرد که بهیلت خسریده است بعد مشتری را معلوم شد مشتری بخیر بود تمام ثمن قبول کند و یا رد کند
 اگر تکلف کرد بعد معلوم شد بر مشتری هزار درهم حال واجب شود و بقول ابی یوسف صحیح مشتری
 قیمت کالا رد کند و تمام ثمن از باطل بستاند **مسئله** اگر کالای بدست مردی تولیت ستر و خست
 بدیخه او را حاصل شده است و مشتری را معلوم نیست که تابع را بچند حاصل شده است بیع فاسد
 شود و اگر مشتری را در محل معلوم شد بخیر بود **فصل** بیع القاریع غیر منقول پیش از قبض جایز است
 و بقول محمد جایز نیست **مسئله** بیع منقول پیش از قبض جایز نیست **مسئله** اگر کیل را بشتر طویل و یا
 موزون را بشتر وزن و یا معدود را بشتر عدد خرید پیش از ممودن و سنجیده و شمردن ستر و خست
 خوردن جایز بود و اگر جامه ستر بشتر طراز جایز بود که پیش از گذر کردن بفروشد و بقول ابی یوسف
 و محمد صحیح فروختن معدود پیش از شمردن جایز بود **مسئله** تصرف در ثمن از قبض جایز بود
مسئله جایز است که مشتری در ثمن زیادت کند و یا باطل در بیع زیادت کند و یا در ثمن نقصان
 کند و استحقاق در جمیع متعلق است و بقول شافعی صحیح زیادت در بیع و ثمن جایز نیست **مسئله**
 دین حال که موهل کند موهل شود مگر قرض **باب** الرجو بوجوب عبارت است از انفسه و مال که
 بیعوض بود در میان مبادله مال بمال و علت ربا قدر جنس است یعنی مراد از قدر کیل در کیل
 و وزن در سوز و نوات است و بقول شافعی صحیح علت ربا طعم در مطعومات و شمیت در اثمان شرط است
 و بقول مالک علت ربا اقیات داد و ناست **مسئله** بیع کیل جنس خود و بیع موزون جنس خود بر
 دست بدست جایز بود و با فرونی و بهیلت جایز بود **مسئله** بیع کیل غیر جنس بیع موزون بموزون غیر
 جنس با فسخ و نه دست بدست جایز بود و بهیلت جایز بود **مسئله** بیع کیل چون گندم وجود
 خسه با و نمک موزون چون زرد نقشه و آنچه منسوب است بطل بیع او جنس خود برابر جایز بود

بی بیان بجز این فروشد و اگر نمونے جاریه کامله را کور کرد و یا بے گانه چشم جاریه را کشد و مولى تاوان کند
 و یا جاریه بکرا مشتری و طی کرد در نیت صورت بی بیان مراجه بفروشد و بقول ابی یوسف و شافعی صحیح
 در مسئله اول جایز نبود که بے بیان مراجه بفروشد **مسئله** اگر غلامی را به هزار درهم موهل خسرید و در حصد
 درم فروخت و بیان نکرد بعد مشتری را معلوم شد مشتری بخیر بود تمام ثمن قبول کند و یا رد کند
 و اگر مشتری غلام را هلاک کرد بعد ده دانت به هزار و صد درهم لازم شود و اگر تولیت ستر و خست
 و بیان نکرد که بهیلت خسریده است بعد مشتری را معلوم شد مشتری بخیر بود تمام ثمن قبول کند و یا رد کند
 اگر تکلف کرد بعد معلوم شد بر مشتری هزار درهم حال واجب شود و بقول ابی یوسف صحیح مشتری
 قیمت کالا رد کند و تمام ثمن از باطل بستاند **مسئله** اگر کالای بدست مردی تولیت ستر و خست
 بدیخه او را حاصل شده است و مشتری را معلوم نیست که تابع را بچند حاصل شده است بیع فاسد
 شود و اگر مشتری را در محل معلوم شد بخیر بود **فصل** بیع القاریع غیر منقول پیش از قبض جایز است
 و بقول محمد جایز نیست **مسئله** بیع منقول پیش از قبض جایز نیست **مسئله** اگر کیل را بشتر طویل و یا
 موزون را بشتر وزن و یا معدود را بشتر عدد خرید پیش از ممودن و سنجیده و شمردن ستر و خست
 خوردن جایز بود و اگر جامه ستر بشتر طراز جایز بود که پیش از گذر کردن بفروشد و بقول ابی یوسف
 و محمد صحیح فروختن معدود پیش از شمردن جایز بود **مسئله** تصرف در ثمن از قبض جایز بود
مسئله جایز است که مشتری در ثمن زیادت کند و یا باطل در بیع زیادت کند و یا در ثمن نقصان
 کند و استحقاق در جمیع متعلق است و بقول شافعی صحیح زیادت در بیع و ثمن جایز نیست **مسئله**
 دین حال که موهل کند موهل شود مگر قرض **باب** الرجو بوجوب عبارت است از انفسه و مال که
 بیعوض بود در میان مبادله مال بمال و علت ربا قدر جنس است یعنی مراد از قدر کیل در کیل
 و وزن در سوز و نوات است و بقول شافعی صحیح علت ربا طعم در مطعومات و شمیت در اثمان شرط است
 و بقول مالک علت ربا اقیات داد و ناست **مسئله** بیع کیل جنس خود و بیع موزون جنس خود بر
 دست بدست جایز بود و با فرونی و بهیلت جایز بود **مسئله** بیع کیل غیر جنس بیع موزون بموزون غیر
 جنس با فسخ و نه دست بدست جایز بود و بهیلت جایز بود **مسئله** بیع کیل چون گندم وجود
 خسه با و نمک موزون چون زرد نقشه و آنچه منسوب است بطل بیع او جنس خود برابر جایز بود

و با فرونی جایز نبود مسکله بیع جید باردی در جمیع صور برابر جایز بود و با فرونی جایز نبود حرام باشد
مسکله در غیر صورت تعیین شرط است نه تقاضی و بقول شافعی رحم در بیع طعام مثل او تقاضی شرط
است مسکله جایز است بیع یک خفنه بدو خفنه و یک سیب بدو سیب و یک بیضه بدو بیضه و یک جوز
بدو جوز و یک خرما بدو خرما و یک فلس بدو فلس بشرطیکه هر دو معین باشند و بقول شافعی رحم بیع
یک خفنه گندم بدو خفنه مثل آن جایز نبود و بقول محمد بیع یک فلس بدو فلس معین جایز نبود
مسکله اگر گوشت گو سپند بگو سپند و یا گوشت گاو بگو و یا گوشت گوسفند بگو و یا گوشت
ستور بگو سپند بیع کرد در جمیع صور جایز بود و بقول محمد رحم گوشت گوسفند بگو سپند و گوشت ستور
بستور جایز نبود مگر که گوشت مفروض زیادت بود از گوشتیکه در گو سپند و یا در ستور است تا گوشت
برابر گوشت بود و زیادت گوشت برابر سر و پا چه و پوست و غیر آن بود مسکله بیع کرپاس بنیت جاذبه
بود با جماع مسکله بیع خرما از ترنجبرمار تر جایز است و بقول شافعی رحم جایز نیست مسکله فروختن
خرما خشک خرما تر برابر پمانه و بیع انگور بوزیر برابر جایز است و بقول ابی یوسف و محمد رحم
بیع خرما از ترنجبرمار خشک جایز نبود مسکله فروختن گوشت گوسفند بگوشت ستور و یا گوشت
ستور بزیادت جایز بود و بیع گوشت ستور بگوشت گاو میش بزیادت جایز بود و همچنین
بیع گوشت بز بگوشت میش نیز بزیادت جایز نبود مسکله بیع شیر گوسفند بشیر ماده گاو بزیادت
جایز بود و بقول شافعی رحمه الله علیه جایز نبود مگر برابر مسکله فروختن سرکه خرما بگرگانه لکور
بزیادت جایز بود مسکله فروختن نان گندم بگندم و یا اگر گندم بزیادت جایز بود و فتوی برین
است و بروایتی از احنافه رحم جایز نبود مسکله فروختن پیشه کم بپیه سرین و یا گوشت بزیادت
جایز بود مسکله فروختن گندم بارد گندم و یا پست گندم جایز نبود با جماع مسکله فروختن
شمره چوب زیتون بروغن زیت و یا فروختن کنجد بروغن کنجد درست نباشد مگر که روغن زیادت
بود از آن روغن که در کنجد و زیتون است مسکله دام بستن نان بوزن جایز بود و بشما
جایز نبود و این قول ابی یوسف رحم است و فتوی برینست و بقول احنافه رحم بهر دو طریق جایز نبود
بقول محمد رحم جایز بود مسکله میان بنده و مولی و میان مسلمان و جری در دار حرب رلوا حرام نبود و بقول
ابی یوسف و شافعی رحم میان مسلمان و حر بله در دار حرب رلوا حرام بود با پای

و با فرونی جایز نبود مسکله بیع جید باردی در جمیع صور برابر جایز بود و با فرونی جایز نبود حرام باشد
مسکله در غیر صورت تعیین شرط است نه تقاضی و بقول شافعی رحم در بیع طعام مثل او تقاضی شرط
است مسکله جایز است بیع یک خفنه بدو خفنه و یک سیب بدو سیب و یک بیضه بدو بیضه و یک جوز
بدو جوز و یک خرما بدو خرما و یک فلس بدو فلس بشرطیکه هر دو معین باشند و بقول شافعی رحم بیع
یک خفنه گندم بدو خفنه مثل آن جایز نبود و بقول محمد بیع یک فلس بدو فلس معین جایز نبود
مسکله اگر گوشت گو سپند بگو سپند و یا گوشت گاو بگو و یا گوشت گوسفند بگو و یا گوشت
ستور بگو سپند بیع کرد در جمیع صور جایز بود و بقول محمد رحم گوشت گوسفند بگو سپند و گوشت ستور
بستور جایز نبود مگر که گوشت مفروض زیادت بود از گوشتیکه در گو سپند و یا در ستور است تا گوشت
برابر گوشت بود و زیادت گوشت برابر سر و پا چه و پوست و غیر آن بود مسکله بیع کرپاس بنیت جاذبه
بود با جماع مسکله بیع خرما از ترنجبرمار تر جایز است و بقول شافعی رحم جایز نیست مسکله فروختن
خرما خشک خرما تر برابر پمانه و بیع انگور بوزیر برابر جایز است و بقول ابی یوسف و محمد رحم
بیع خرما از ترنجبرمار خشک جایز نبود مسکله فروختن گوشت گوسفند بگوشت ستور و یا گوشت
ستور بزیادت جایز بود و بیع گوشت ستور بگوشت گاو میش بزیادت جایز بود و همچنین
بیع گوشت بز بگوشت میش نیز بزیادت جایز نبود مسکله بیع شیر گوسفند بشیر ماده گاو بزیادت
جایز بود و بقول شافعی رحمه الله علیه جایز نبود مگر برابر مسکله فروختن سرکه خرما بگرگانه لکور
بزیادت جایز بود مسکله فروختن نان گندم بگندم و یا اگر گندم بزیادت جایز بود و فتوی برین
است و بروایتی از احنافه رحم جایز نبود مسکله فروختن پیشه کم بپیه سرین و یا گوشت بزیادت
جایز بود مسکله فروختن گندم بارد گندم و یا پست گندم جایز نبود با جماع مسکله فروختن
شمره چوب زیتون بروغن زیت و یا فروختن کنجد بروغن کنجد درست نباشد مگر که روغن زیادت
بود از آن روغن که در کنجد و زیتون است مسکله دام بستن نان بوزن جایز بود و بشما
جایز نبود و این قول ابی یوسف رحم است و فتوی برینست و بقول احنافه رحم بهر دو طریق جایز نبود
بقول محمد رحم جایز بود مسکله میان بنده و مولی و میان مسلمان و جری در دار حرب رلوا حرام نبود و بقول
ابی یوسف و شافعی رحم میان مسلمان و حر بله در دار حرب رلوا حرام بود با پای

برای اسبابی که در این
داخل نشود از آنجا که
مادر و سکن در آن
غیر است ۱۲ مرد

شماره تو را قرار دادند
در این مورد منظور
بگیریم که منظور
و مقصد از این
تفاوت است

دیکر
۱۳

المحقق مسئله بخیرین منزل منزله بالا و راجع در نباید مگر که ذکر کند در هیچ بکل حق هوله او و مرا فقه او
 بکل حق قلیل و کثیر بنویسد **مسئله** اگر سبت خرید در هیچ بکل حق ذکر کرد بالا و آن در نیاید
 تا ذکر بالا در هیچ بصریح ذکر کند **مسئله** اگر سرای خرید در میان در هیچ در آید و بالا و آن سرای
 نیزه آید **مسئله** سابط در خریدن سرای در نیاید مگر که ذکر کند بکل حق هوله او و مرا فقه او
 بکل قلیل و کثیر بنویسد او منه و بقول ابی یوسف و محمد راجع اگر در سابط درون سرای است
 بے آنکه ذکر کل حق هوله کند سابط در آید در هیچ **مسئله** اگر سرای سبت و یا منزل و یا مسکن خرید
 طریق وسیل و شرب در هیچ در نیاید مگر که بکل حق هوله او و مرا فقه ذکر کند **مسئله** اگر سرای خانه
 و یا منزل و یا مسکن اجازت داد طریق وسیل در آید بے آنکه حقوق و مرا فقه ذکر کند
باب الاستحقاق **مسئله** اگر مردی بے کینز کے خرید و قبض او فرزند او رد و مردی
 استحقاق جاریه بنیث ثابت کرد جاریه را بنسب زنده برد و اگر مشتری استسار جاریه براسے او کرد
 فرزند او قرار در نیاید زیرا که بنیث تحتی معتدیه است نه مشتری **مسئله** تناقض در دعوی
 ملک مانع است تا اگر از شخصه طلب بیه کرد یا طلب شراک و بعد دعوی ملک کرد و پیش از بیث
 شرا دعوی نشوند و در دعوی حریت و طلاق و نسب تناقض مانع نیست تا اگر بنده مشتری را
 گفت مرا بخر که من بنده ام و بخیر و این بنده آزاد پیدا شد اگر مانع حاضر بود و یا غایب بود نصیت
 معلوم مشتری بر بایع رجوع کند و اگر بایع غایب بود و معلوم نبود که کجاست مشتری بزمین رجوع
 کند و بنده بر بایع کند و بقول ابی یوسف رحم در هر دو صورت مشتری بے بر بنده رجوع نکند
مسئله اگر بنده گفت مرا اگر بستان که من بنده ام و زیاده و مستداین بنده آزاد بود و زیاده بنده مال
 بوام رجوع نکند و بقول ابی یوسف رحم در هر دو صورت مشتری بے بر بنده رجوع نکند **مسئله** اگر مردی بے کینز کے
 مجهول دعوی کرد و صاحب سرای بعد درم صلح کرد و بعضی ازین سرای مردی دیگر با استحقاق
 برد مدعا علیه بر مدعی هیچ رجوع نماند و اگر دعوی تمام سرای کرده بود بعد صلح کرد مدعا علیه بخیر از
 مال صلح بر مدعی اول رجوع کند **مسئله** اگر مردی ملک غیر بے اذن او فروخت ملک بخیر بود و اجازت
 و نسخ و در اجازت بقا، بیع و بقا و متعاقبین شراست و بقا، شمن نیز در اجازت شراست
 اگر از جنس عروس باشد و بقول شافعی رحم بیع فسخ و بے منع نشود **مسئله** اگر مردی

و جای تسلیم مسلم فیه اگر در مسلم فیه محل و موت بود و اگر در مسلم فیه محل و موت نیست در مکان بی عقد
تسلیم کند و قبض سرمایه پیش از آنکه بر دو عاقد جدا شوند شرط است و بقول ابی یوسف و محمد
چون سرمایه معین بود بیان او و بیان مکان تسلیم شرط نیست در مسلم فیه را در موضع عقد مسلم تسلیم کند
مسئله اگر بدو است درم یک خوار گندم مسلم است صد درم و ام بوده است بر مسلم الیه و صد درم نقد
قاد مسلم در حصه صد درم دین باطل شود و در صد درم نقد درست بود مسئله تصرف در سرمایه و در مسلم فیه پیش از
قبض جایز نبود تا اگر دیگر را در مسلم فیه شریک میکند و یا مسلم فیه بتولیت می فروشد جایز بود مسئله اگر در مسلم
اقالت کرد و در رب مسلم نتواند که بدل سرمایه از مسلم الیه چیزی بستاند مسئله اگر مسلم الیه یک خوار گندم خرید و
رب مسلم را فرمود تا از بدل مسلم فیه قبض کند جایز نبود و اگر مسلم الیه رب مسلم را فرمود که اول بار بکمال او قبض کند
بعده بر خود قبض کند و او همچنان کند یعنی یکبار بر بار او بیاید و بار دوم برای خود بماند که جایز بود و اگر یک
خوار گندم خرید و زید را فرمود که بدل قرض خود قبض کند جایز بود مسئله اگر در خوار گندم مسلم است و رب مسلم
مسلم الیه را فرمود تا سطر رب مسلم بکند و مسلم الیه نفی رب مسلم بنظر او کمال کرد و قبض نمود و اگر طعام
معین بخرد و یا بلیع فرمود تا بنظر مشتری بکند و بلیع در غیبت مشتری با و نذاکیل کرد قبض بود مسئله
اگر بجاریه در خوار خطه مسلم است و مسلم الیه جاریه را قبض کرد بعد اقاله کرد پس جاریه مسلم الیه مرد و یا پس
از اقاله جاریه مرد اقاله باقی بود در مسئله اول درست باشد و در مسئله دوم قیمت جاریه واجب آید بر مسلم
و اگر مردی جای خسرید بصد درم بستر اقاله کرد و ندان جاریه بدست مشتری ببرد اقاله باطل شود و اگر بعد از آن
جاریه اقاله کرد و ندان اقاله باطل بود مسئله اگر مسلم الیه میگوید که ردی شرط کرده ام و رب مسلم میگوید
که هیچ شرط نکرده ام قول مسلم الیه معتبر نبود و اگر رب مسلم دعوی شرط ردی میکند و مسلم الیه
منکر است قول رب مسلم بود و بقول ابی یوسف و محمد رحم قول مسلم الیه معتبر بود مسئله اگر
رب مسلم دعوی اجل میکند و مسلم الیه منکر است قول رب مسلم معتبر بود با اتفاق و اگر مسلم الیه دعوی
اجل میکند و رب مسلم منکر است قول مسلم الیه معتبر بود و بقول ابی یوسف و محمد رحم قول رب مسلم
معتبر بود و همچنین قول مدعی در صفت معتبر است نه قول منکر مسئله جایز است مسلم دست مضام
در موزه و طشت و امتابه و چون فسر مانده بیند غیر بود و پیش از آنکه خسرانده بیند
صانع تواند که بدست دیگری فروشد و صورت است که مردی موزه و غیر را بگوید که موزه را بخرید

در جای تسلیم مسلم فیه اگر در مسلم فیه محل و موت بود و اگر در مسلم فیه محل و موت نیست در مکان بی عقد
تسلیم کند و قبض سرمایه پیش از آنکه بر دو عاقد جدا شوند شرط است و بقول ابی یوسف و محمد
چون سرمایه معین بود بیان او و بیان مکان تسلیم شرط نیست در مسلم فیه را در موضع عقد مسلم تسلیم کند
مسئله اگر بدو است درم یک خوار گندم مسلم است صد درم و ام بوده است بر مسلم الیه و صد درم نقد
قاد مسلم در حصه صد درم دین باطل شود و در صد درم نقد درست بود مسئله تصرف در سرمایه و در مسلم فیه پیش از
قبض جایز نبود تا اگر دیگر را در مسلم فیه شریک میکند و یا مسلم فیه بتولیت می فروشد جایز بود مسئله اگر در مسلم
اقالت کرد و در رب مسلم نتواند که بدل سرمایه از مسلم الیه چیزی بستاند مسئله اگر مسلم الیه یک خوار گندم خرید و
رب مسلم را فرمود تا از بدل مسلم فیه قبض کند جایز نبود و اگر مسلم الیه رب مسلم را فرمود که اول بار بکمال او قبض کند
بعده بر خود قبض کند و او همچنان کند یعنی یکبار بر بار او بیاید و بار دوم برای خود بماند که جایز بود و اگر یک
خوار گندم خرید و زید را فرمود که بدل قرض خود قبض کند جایز بود مسئله اگر در خوار گندم مسلم است و رب مسلم
مسلم الیه را فرمود تا سطر رب مسلم بکند و مسلم الیه نفی رب مسلم بنظر او کمال کرد و قبض نمود و اگر طعام
معین بخرد و یا بلیع فرمود تا بنظر مشتری بکند و بلیع در غیبت مشتری با و نذاکیل کرد قبض بود مسئله
اگر بجاریه در خوار خطه مسلم است و مسلم الیه جاریه را قبض کرد بعد اقاله کرد پس جاریه مسلم الیه مرد و یا پس
از اقاله جاریه مرد اقاله باقی بود در مسئله اول درست باشد و در مسئله دوم قیمت جاریه واجب آید بر مسلم
و اگر مردی جای خسرید بصد درم بستر اقاله کرد و ندان جاریه بدست مشتری ببرد اقاله باطل شود و اگر بعد از آن
جاریه اقاله کرد و ندان اقاله باطل بود مسئله اگر مسلم الیه میگوید که ردی شرط کرده ام و رب مسلم میگوید
که هیچ شرط نکرده ام قول مسلم الیه معتبر نبود و اگر رب مسلم دعوی شرط ردی میکند و مسلم الیه
منکر است قول رب مسلم بود و بقول ابی یوسف و محمد رحم قول مسلم الیه معتبر بود مسئله اگر
رب مسلم دعوی اجل میکند و مسلم الیه منکر است قول رب مسلم معتبر بود با اتفاق و اگر مسلم الیه دعوی
اجل میکند و رب مسلم منکر است قول مسلم الیه معتبر بود و بقول ابی یوسف و محمد رحم قول رب مسلم
معتبر بود و همچنین قول مدعی در صفت معتبر است نه قول منکر مسئله جایز است مسلم دست مضام
در موزه و طشت و امتابه و چون فسر مانده بیند غیر بود و پیش از آنکه خسرانده بیند
صانع تواند که بدست دیگری فروشد و صورت است که مردی موزه و غیر را بگوید که موزه را بخرید

جایز نباشد اینست بیع و قسمت و اجازت و مراجهت صلح و ازاله بلا و ادب و حمل
وکیل و احکامات و مزاحمت و معامله در اشجار و اقرار و وقت و حکیم مسئله آنچه بشرط فاسد
باطل نشود اینست قرض و به و صدقه و نکاح و طلاق و خلع و عقیق و درهن و ایصا و
وصیت شرکت و مضاربه و قضا و امارت و کفالت و حواله و وکالت و اقلات و کتابت
و اذن بنده تجارت و دعوی نسبت فرزند و صلح از دم عهد و صلح از جراحت و عقد ذمه و تعسلیق
و معیبه و یا بنحیث شرط و غل قاضی کتاب **الفصل** در عبارت اربع زر بر و نقره بقره
و یا نقره بر یا زر بقره است مسئله اگر زر بر و یا نقره بقره میسر و شد قبض هر دو عوض
در مجلس صرف شرط است اگر چه یکی جید و دوم ردی بود و یا یکی ساخته و دوم ناساخته بود
مسئله اگر زر بقره میسر و شد قبض هر دو عوض در مجلس شرط است و تفاضل جایز بود و اگر زر
بقره بکذا میسر و شد بے آنکه دزن کند جایز است بشرطیکه هر دو عوض در مجلس قبض کند مسئله
تصرف در شمن صرف پیش از قبض جایز نبود پس اگر فروخت دینار را بر درهم و قبض نکرد درهم و
خرید بدان درهم جامه را بیع فاسد باشد آن و بقول فسریرج جایز است مسئله اگر کنیزکی را باطوق نقره
فسر و خشت بدو هزار و قیمت جاریه هزار درم نقره است و قیمت طوق نیز هزار درم
نقره است و مشتری در مجلس هزار درم بیایع داد و از مجلس متفرق شد و هزار درم
مقبوض بیایع طوق بود و همچنین اگر جاریه را باطوق نقره بدو هزار درم خرید هزار حال
و هزار بملت بیع جایز بود و هزار درم حال بیایع طوق بود مسئله اگر تنیغ باطله فروخت
بصد درم و حلیه چنجاه درم نقره است و از بهای چنجاه درم بیایع داد بیع درست باشد و پنجاه
درم مقبوض حصه حلیه بود اگر بیایع نهند که این چنجاه درم حصه حلیه است و همچنین اگر گشت
این چنجاه درم از بهای هر دو چیز است چنجاه درم حصه حلیه بود و بیع جنایز بود اگر
هر دو عاقبت متفرق شدند و بیع قبض نشد بیع در سیف درست بود و در نقره فاسد بود
اگر نقره از تنیغ جدا شود بی ضرر اگر بے ضرر جدا نمیشود در هر دو باطل شود مسئله اگر او نقره فروخت
چیز بے اثر ثمن قبض کرد و از مجلس متفرق شد بمقدار ثمن قبض نشده است بیع باطل شود
و در مقدار ثمن قبض شده است بیع جایز بود و او ندمیان هر دو مشترک بود و اگر بعضی از او ندمست

حق قولم بهیست
 و از بعد از قدرت
 بجا نشستم و در
 پیرامون برافروخته
 بعد از آن بغیر
 رها باش و اگر چه
 وقایع فارسی
 حق قولم بهیست
 حق بود این در
 همه صورت و کوه و دری
 اینست که این صبح
 گردود و حق
 فارسی

[illegible]

قدیر جان ز کرم زان
 در عین فقر و غیبت
 ز کرم زان
 سزا شود و دیگر هم
 یکدیگر شود و کرم
 تو را منوشش هر دو
 ششیم بهو جهان کرده
 و آفرین کرده شد و هر
 چیز که غیر خاص باشد
 عیانت
 تو را جان ز کرم زان
 م ۱۳۱
 وزن مستقیم است و بحر
 و علت را اعتبار نیست
 شروع و قافیه
 بجزن با جزن را که اینها
 چون در اسم بود
 یونین و یونین
 اگر که در ج فارسی
 و غلبه
 یعنی غلبه
 کاسه باشد
 بهشت را که در
 بهشت را که در
 بهشت را که در
 بهشت را که در

تحت روزگار واجب است که اگر نصف درم فلوس خیری خرید درست بود بر مشتری واجب شود
نیم از فلوس نیم درم بیدهند **مسئله** اگر مردی درم بصراف داد و گفت که بدین درم را فلوس ده نیم درم
کم از جبه ده جایز بود کتاب الکفایه کفایات عبارت از ضم ذمه بزمه دیگر است
در مطالبه و کفایه بنفس جایز است بلفظ کفایت بنفس فلان یعنی میبایخ شد م بنفس فلان
اگر چه تعدد شود تا اگر دو مرد و یا سه مرد میبایخ شوند جایز بود بنفس او نیز کفایات بنفس فلان
بود بلفظ که منتهی است از بدن چون رقبه و روح و جسد و زان و وجه و نیز کفایه منعقد شود
کفایات نصف فلان و ثلث فلان و بلفظ ضمانت فلانا و بلفظ علی و الی و یا بلفظ انا رعیم به و
قبیل به یعنی من میبایخ ام بنفس فلان **مسئله** اگر گفت من ضمانتم بمعرفت او میبایخ نشود
مسئله اگر در کفایات شرط کرد که کفول عنه را در وقت معین تسلیم کند لازم شود احضار و بی
بدان وقت اگر مطالبه کند و اگر از احضار عاجز آید قاضی میبایخ را حبس کند و اگر کفول بنفسه نماید
تقاضی قبیل را مدت آمدن و رفتن مهلت دهد اگر این مهلت گزشت و حاضر نیامد و قبیل را حبس کند
و اگر کفول بنفسه غایب شد مکان معلوم نیست قبیل را مطالبه نمود و اگر قبیل کفول عنه را حاضر آورد
در مکانیکه کفول که تواند که مخاصمت کند چنانچه در شهر تسلیم کند قبیل نفس از کفایات بری شود و اگر
شبهه طر کرد که در مجلس قاضی تسلیم کند لازم شود که در مجلس قاضی تسلیم کند **مسئله** کفایات بنفس باطل
شود و بوجه مطلوب و بموت قبیل فاما بموت طالب باطل نشود **مسئله** اگر میبایخ بنفس مطلوب را
بطالب تسلیم کرد در ضمانت بری شود اگر چه در حالت کفایات برات تسلیم مطلوب شرط نبوده است
مسئله اگر کفول عنه نفس خود را تسلیم کرد و از جهت قبیل قبیل بری میشود و اگر قبیل نفس را رسول قبیل مطالبه
بطالب تسلیم کرد قبیل بری شود **مسئله** اگر قبیل نفس شد بشرطیکه اگر کفول برافرد تسلیم کنم ضامن باشم یا
بروایت جایز بود و اگر فردا کفول برات تسلیم نکرد و یا مطلوب بمردار همان شود و قبول شامی رحم این کفایات
جایز بود **مسئله** اگر بکسی دعوی صد دنیا کرد و در محضر میبایخ شد و گفت اگر فردا علیه التوسلیم کنم صد دنیا را بر تو و در
طلب که دو دنیا بخواه علیه التوسلیم کند صد دنیا لازم شود **مسئله** در حدود و قصاص بر میبایخ دادن بنفس جز بکند قاضی
مدعا علیه را و قبول الی یوسعت محرم در حد قوف و قصاص بر میبایخ دادن بنفس جز بکند **مسئله** در حدود
و قصاص حبس کننده مگر بگو اهی دوستوران و یا گواهی یکیدل که قاضی احدالت او عالم بود **مسئله**

[illegible]

این مسأله اگر از مردی میانجی خسراج شد و یا بدان رهن داد و یا میبایست نوابت قسمت شد تجا
 نبود مسأله اگر از مردی را گفت که برای تو میانجی شده ام از فلان بصد درم مبلت یکماه و طالب بر مقله
 گفت که صد درم حال است قول ضمانت بر تو بود مسأله اگر گزینی را خرید و مردی ضمانت در کرد شد و این گیر
 مردی با شتقاق بر تو تواند که مشتری کفیل را بگیرد تا حکم بر بالغ ثمن برای مشتری نشود باب کفالت
 ارجلین مسأله اگر دو مرد دین دادند و دارند و هر دو میبایست یکدیگر را ندو و می مقداری از دین
 ادا نتواند کرد که بر دیون دوم رجوع کند تا زیادت از نصف ادا نکند اگر زیادت از نصف ادا کرد زیادت
 بر شریک رجوع کند مسأله اگر دو مرد از شصه میانجی شدند و هر دو میبایست یکدیگر را بدین هر چه یکی از ایشان
 ادا کند نصف آن بر شریک رجوع کند و اگر خواهد تمام بر صییل رجوع کند مسأله اگر طالب یک میبایست
 بری گردانید تواند که دوم را تمام دین مطالبه کند مسأله اگر دو شریک مفادش از شرکت جدا شدند و او
 دادنی دارند عزم تو اند که از هر که خواهد تمام دین بستاند و هر یک از ایشان بر شریک رجوع کنند گزیند و
 از نصف ادا کند مسأله اگر دو بنده را یک عقد کتابت مکاتبه گردانید و هر دو مکاتبه یکدیگر میانجی شدند هر که از ایشان
 از مال کتابت چیزی ادا کند نصف آن بر شریک رجوع کند و اگر مولی پیش از ادا سیکه از ایشان از ادا کرد
 موله تواند که حصه مکاتب دوم از هر که خواهد بستاند و اگر موله حصه مکاتب دوم از ادا بستاند از او رجوع
 کند بر مکاتب اگر از مکاتب بستاند مکاتب نتواند که بر ازا در رجوع کند مسأله اگر مولی از بنده خود میانجی
 بیا یک بر وی لازم نیست که بعد از عتق حال و غیر حال نکفت حال لازم شود مسأله اگر زید بر بکر دعوی رقبه بنده
 که در قبض بکرت و مردی نفس بنده میانجی شد و بنده مرد و مدعی بر ملکیت بنده بنیه اقامت کرد میانجی قیمت بنده
 ضمانت شود مسأله اگر بنده دعوی مال کرد و مرد و نفس بنده میانجی شد و بنده بر مرد میانجی بری شود مسأله
 اگر بنده از موله باذن او میبایست بختاید موله از بنده میبایست شد و بعد از عتق او مال ادا
 گرد چاکس بر دیگر رجوع نکند کتاب الحوالت حوالت عبارت از نقل
 دین است از دمه بر دمه دیگر مسأله حواله در همین جایز است بر رضاء
 محتمل یعنی داین و بر رضاء محتمل علیه یعنی کسیکه قبول کرده
 چون حواله قبول کرد حواله تمام شد محیل یعنی حواله کننده از دین بر سته شود

این مسأله اگر از مردی میانجی خسراج شد و یا بدان رهن داد و یا میبایست نوابت قسمت شد تجا
 نبود مسأله اگر از مردی را گفت که برای تو میانجی شده ام از فلان بصد درم مبلت یکماه و طالب بر مقله
 گفت که صد درم حال است قول ضمانت بر تو بود مسأله اگر گزینی را خرید و مردی ضمانت در کرد شد و این گیر
 مردی با شتقاق بر تو تواند که مشتری کفیل را بگیرد تا حکم بر بالغ ثمن برای مشتری نشود باب کفالت
 ارجلین مسأله اگر دو مرد دین دادند و دارند و هر دو میبایست یکدیگر را ندو و می مقداری از دین
 ادا نتواند کرد که بر دیون دوم رجوع کند تا زیادت از نصف ادا نکند اگر زیادت از نصف ادا کرد زیادت
 بر شریک رجوع کند مسأله اگر دو مرد از شصه میانجی شدند و هر دو میبایست یکدیگر را بدین هر چه یکی از ایشان
 ادا کند نصف آن بر شریک رجوع کند و اگر خواهد تمام بر صییل رجوع کند مسأله اگر طالب یک میبایست
 بری گردانید تواند که دوم را تمام دین مطالبه کند مسأله اگر دو شریک مفادش از شرکت جدا شدند و او
 دادنی دارند عزم تو اند که از هر که خواهد تمام دین بستاند و هر یک از ایشان بر شریک رجوع کنند گزیند و
 از نصف ادا کند مسأله اگر دو بنده را یک عقد کتابت مکاتبه گردانید و هر دو مکاتبه یکدیگر میانجی شدند هر که از ایشان
 از مال کتابت چیزی ادا کند نصف آن بر شریک رجوع کند و اگر مولی پیش از ادا سیکه از ایشان از ادا کرد
 موله تواند که حصه مکاتب دوم از هر که خواهد بستاند و اگر موله حصه مکاتب دوم از ادا بستاند از او رجوع
 کند بر مکاتب اگر از مکاتب بستاند مکاتب نتواند که بر ازا در رجوع کند مسأله اگر مولی از بنده خود میانجی
 بیا یک بر وی لازم نیست که بعد از عتق حال و غیر حال نکفت حال لازم شود مسأله اگر زید بر بکر دعوی رقبه بنده
 که در قبض بکرت و مردی نفس بنده میانجی شد و بنده مرد و مدعی بر ملکیت بنده بنیه اقامت کرد میانجی قیمت بنده
 ضمانت شود مسأله اگر بنده دعوی مال کرد و مرد و نفس بنده میانجی شد و بنده بر مرد میانجی بری شود مسأله
 اگر بنده از موله باذن او میبایست بختاید موله از بنده میبایست شد و بعد از عتق او مال ادا
 گرد چاکس بر دیگر رجوع نکند کتاب الحوالت حوالت عبارت از نقل
 دین است از دمه بر دمه دیگر مسأله حواله در همین جایز است بر رضاء
 محتمل یعنی داین و بر رضاء محتمل علیه یعنی کسیکه قبول کرده
 چون حواله قبول کرد حواله تمام شد محیل یعنی حواله کننده از دین بر سته شود

و محال که بر محیل رجوع کند مگر توبی یعنی بپلاک حق داین و ان و ملتی بود که محال علیه حواله را منکر شود
 و گویند خورد و محال که را بنی نبود و یا محال علیه مغلط میسر و در هر دو صورت محال که بر محیل رجوع
 کند و قبول ابی یوسف و محمد سرح اگر قاضی با فلاس محال علیه حکم کرد نیز محال که بر محیل رجوع کند
 مسئله اگر محال علیه از محیل آنچه سبب حواله داده است طلب کند و محیل میگوید که بر تو حواله کرده ام دینی که مرا
 بر تو یافت بوده است و محال علیه منکر است بر محیل واجب آید مثل آنچه محال علیه ادا کرده است مسئله
 اگر محیل از محال طلب کرد بدینچه او را حواله کرده است و گفت ترا حواله کرده ام تا برای من قصص کنی و
 محال که میگوید مرا بر تو دینی یافت بوده است و بدان حواله کرده و محیل از دین منکر است قول محیل مقبر بود
 مسئله اگر هزار درم بر یکی امانت نهاد و بران حواله کرد جایز بود و اگر آن هزار درم هلاک شد محال علیه
 بری شود مسئله سفاح یعنی هند و سه مکرده است و ازین وامی است که کسی دهد تا مقرض از خوف
 این شود کتاب القضا مسئله هر که اهل شهادت است اهل قضا است و فاسق اهلیت
 قضا دارد و چنانچه اهلیت شهادت دارد و لیکن ناشاید که فاسق را قضا دهند مسئله اگر قاضی
 عادل بصدن رشوت فاسق شد از قضا معزول نشود اما مستحق عزا شود اگر قضا بر رشوت بصد
 قاضی نشود و قبول شافعی رح گویند فاسق و قضا فاسق جایز نبود مسئله فاسق صلاحیت نیکو
 دارد و قبول صلاحیت ندارد مسئله شاید که قاضی در شت خومی و جبار و تیر کار بود و باید که ناشی
 معتد به باشد در پارسای و صلاحیت و در عقل و فهم و علم با حدیث و آثار و وجوه فقه و ائین بود
 و اجتهاد و قاضی شرط اولیست یعنی اولی است که قاضی مجتهد بود و باید که منفی نیز بدین
 اوصاف موصوف بود اگر قاضی خالیست بر نفس خود از ظلم مکرده بود که قضا قبول کند و اگر امین بود
 قبول قضا مکرده بود و نشاید که درخواست قضا کند مسئله جایز است قبول قضا از سلطان عادل ظالم
 و اهل انجی مسئله بعد از قبول قضا تفحص حال دیوان قاضی نمی کنند و دیوان عبارت از خلیفه است که در آن
 نسبتها سجالات و صلوات محضر و غیر است و در حال مجوسان نظر کنند پس هر که اتوار کند سببی و یا بنیه
 بروی اقامت کند الزام کند و اگر اقرار نکرد و بنیه حاضر نشد بفرماید تا ندا کنند هر روز تا خصم
 حاضر شود و در اینها و اجرة و وقف عمل کند و بنیه و یا با اقرار و قبول قاضی معزول عمل کند
 مگر که ذوالبیدار است که قاضی این امانت و یا وقف و یا اجرت آن بدو تسلیم کرده است

و محال که بر محیل رجوع کند مگر توبی یعنی بپلاک حق داین و ان و ملتی بود که محال علیه حواله را منکر شود
 و گویند خورد و محال که را بنی نبود و یا محال علیه مغلط میسر و در هر دو صورت محال که بر محیل رجوع
 کند و قبول ابی یوسف و محمد سرح اگر قاضی با فلاس محال علیه حکم کرد نیز محال که بر محیل رجوع کند
 مسئله اگر محال علیه از محیل آنچه سبب حواله داده است طلب کند و محیل میگوید که بر تو حواله کرده ام دینی که مرا
 بر تو یافت بوده است و محال علیه منکر است بر محیل واجب آید مثل آنچه محال علیه ادا کرده است مسئله
 اگر محیل از محال طلب کرد بدینچه او را حواله کرده است و گفت ترا حواله کرده ام تا برای من قصص کنی و
 محال که میگوید مرا بر تو دینی یافت بوده است و بدان حواله کرده و محیل از دین منکر است قول محیل مقبر بود
 مسئله اگر هزار درم بر یکی امانت نهاد و بران حواله کرد جایز بود و اگر آن هزار درم هلاک شد محال علیه
 بری شود مسئله سفاح یعنی هند و سه مکرده است و ازین وامی است که کسی دهد تا مقرض از خوف
 این شود کتاب القضا مسئله هر که اهل شهادت است اهل قضا است و فاسق اهلیت
 قضا دارد و چنانچه اهلیت شهادت دارد و لیکن ناشاید که فاسق را قضا دهند مسئله اگر قاضی
 عادل بصدن رشوت فاسق شد از قضا معزول نشود اما مستحق عزا شود اگر قضا بر رشوت بصد
 قاضی نشود و قبول شافعی رح گویند فاسق و قضا فاسق جایز نبود مسئله فاسق صلاحیت نیکو
 دارد و قبول صلاحیت ندارد مسئله شاید که قاضی در شت خومی و جبار و تیر کار بود و باید که ناشی
 معتد به باشد در پارسای و صلاحیت و در عقل و فهم و علم با حدیث و آثار و وجوه فقه و ائین بود
 و اجتهاد و قاضی شرط اولیست یعنی اولی است که قاضی مجتهد بود و باید که منفی نیز بدین
 اوصاف موصوف بود اگر قاضی خالیست بر نفس خود از ظلم مکرده بود که قضا قبول کند و اگر امین بود
 قبول قضا مکرده بود و نشاید که درخواست قضا کند مسئله جایز است قبول قضا از سلطان عادل ظالم
 و اهل انجی مسئله بعد از قبول قضا تفحص حال دیوان قاضی نمی کنند و دیوان عبارت از خلیفه است که در آن
 نسبتها سجالات و صلوات محضر و غیر است و در حال مجوسان نظر کنند پس هر که اتوار کند سببی و یا بنیه
 بروی اقامت کند الزام کند و اگر اقرار نکرد و بنیه حاضر نشد بفرماید تا ندا کنند هر روز تا خصم
 حاضر شود و در اینها و اجرة و وقف عمل کند و بنیه و یا با اقرار و قبول قاضی معزول عمل کند
 مگر که ذوالبیدار است که قاضی این امانت و یا وقف و یا اجرت آن بدو تسلیم کرده است

[illegible][illegible]

149

از چنانچه بدو را در کمال
و عوی مال کرده
بود و او را معایده
حاکم مال در مضافات
از کمال بدو را کند
چنانچه در دیواری
بود و بدو را حکم
از قوم مال کردن
بایز است و
فقیر و محمد

مرد و عورت و بچه شخصی و ولایت گزاشت و موضوع میگوید که زیر پهلوان میت است بجز او وارث ندارد
 مال یا بدو و رفع کند و اگر موضوع دیگر را میگوید که این نیز پس میت است و اول پس او را تذبیب کرد مال
 برای او حل شد **مسئله** اگر میراث میان ورثه و یا میان خیرا قسمت کردند از عظیم و وارث
 میانه نمیستانند و قبول ابے یوسف و محمد رح قاضی میانه نمیستانند **مسئله** اگر بر ذوالیبه
 دعوی کرد بسبب ارث از پدر بر اسے خود و بر اسے برادر غایب و بنیه اقامت کرد و نصف سدرے
 بستاند و نصف دیگر بر ذوالیبه گذارند و قبول ابے یوسف و محمد رح اگر ذوالیبه منکر است نصف
 دیگر از و سے هم بستانند و نزد ائمن نهند و اگر منکر نبوده بدست او گذارند تا غایب یا بدو چون غایب
 حاضر شود محتاج نشود بسوی اعادت بنیه و تسلیم کرده شود و نصف بسوی او بدان قضا **مسئله** اگر
 نصف مال من درسا کین صدقه است و یا گفت آنچه من مالکم در درویشان صدقه بود ما سنے
 صدقه کند که در ائمن زکوة واجب بود **مسئله** اگر وصیت ثبت مال کرد بر مالیکه دار و ثبت
 ان وصیت بود **مسئله** اگر مرد و یا و عی گردانید و او را معلوم نبود تا چیزی س از ترک فروخت و سھے بود
 و بیع جایز بود اما اگر وکیل گرفت و وکیل پیش از علم کالار موکل فروخت جایز نبود و قبول ابی یوسف رح
 در وصیت نیز پیش از علم جایز نبود **مسئله** تصرف وکیل با علم بیکدل و یا استور جایز است و عزل وکیل ثابت
 نشود مگر با علم بیکدل یا دوستور و قبول ابی یوسف و محمد رح عزل وکیل بخجلی ثابت شود عدل و غیر عدل
 برابر است **مسئله** و بهرین صورت خلافت است اگر مولے را بجنایت بنده یکی غیر عدل خبر کرد و مولی بنده را در وقت
 یا آزاد کرد و بخار فدا نمود مگر بخبر بیکدل و یا دوستور و بهرین خلافت اگر شفیع را یک غیر عدل خبر کرد و شفیع
 ساکت ماند شفیع باطل نشود مگر بسکوت بعد از اخبار بیکدل و یا دوستور و بهرین خلافت اگر خبر ترویج ملی بیکریسد
 از غیر عدل سکوت او رضا نبود مگر بخبر بیکدل و یا دوستور و بهرین خلافت اگر مسلمان سنے را که
 در داحرب اسلام آورده است ملی غیر عدل نشر الحی خبر کرد لازم نشود مگر بخبر بیکدل و یا دوستور
مسئله اگر قاضی و یا ائمن او بنده را برای غرامت فروخت و مال بستد و بدست او پاک شد و بنده را
 باستحقاق بردند قاضی و ائمن او ضامن نشوند و مشتری ثمن رجوع بر غرامت کند و اگر قاضی و صد
 فروم و بفر و ختن بنده بر اسے غرامت پیش از قبض بنده راستی برو و یا ببرد و مال بدست و سھے
 پاک شد مشتری برو صی رجوع بکند و و سھے بر غرامت رجوع کند **مسئله** اگر قاضی عدل و عالم میگوید

[illegible]

که برین شخص سبک کردن حکم کرده ام و یا بقطع حکم کرده ام و یا گفت ضرب حکم کرده ام کردن انکار جایز بود
و دیگر براینکه یک که در ذات جانی با قاضی رسان کردن انکار جایز بود و بقول محمد رح کردن انکار جایز نبود تا گواه
معاینه نگرفت و قاضی بر اینست مسئله اگر قاضی مغضول گفت زیر اجهت درم بر تو حکم کرده ام
و از تو سده بجز داده ام و زید می گوید بطلم سده قول ماضی معتبر بود اگر زید مقهر است که در حال
قضا سده و همچنین اگر قاضی مغضول گفت زید را که بریدن دست تو در حق حکم کرده ام و زید
گفت که ظلم کرده و زید مقهر است که در حال قضا بوده است قول قاضی مغضول معتبر بود کتاب
الشهادت مسئله شهادت اخبار است از خبری که معاینه و مشا به کرده است نه ائمه بکمال
گوید مسئله ادای شهادت بر گواه ضرر است طلب مدعی و در حدود و سر
افضل است و در سده گواهی دهد که مال سده است و گوید که دزدی کرده است مسئله
در زنا گواهی چهار مرد شرط است و در حدود دیگر و در قصاص گواهی دو مرد شرط است و در ولادت
بکارت و عیب مادر زن که مرد را بدین اطلاع نبود گواهی یک زن مقبول است و بقول شافعی رحمه الله
علیه گواهی چهار زن شرط است مسئله در حقوق دیگر گواهی دو مرد و یا یک مرد و دو زن
مقبول است و بقول شافعی رحمه الله علیه گواهی زن بان مردان مقبول نیست مگر در اموال متعلقه
آن چون اجل و شرط خیار مسئله در جمیع سایل نطق شهادت و عدالت گواهیان شرط است تا اگر گواه
گفت می دانم و یا گفت یقین دارم که این کار چنین است گوئیم او نشنود تا گوید که گواهی می دهم
و بقول ابی یوسف رحمه الله علیه گواهی معروف با مروت اگر چه فاسق است بشنود مسئله
از حال شهود در سایر حقوق پنهان و اشکار انقضص کند و بقول ابی یوسف حاکم بر ظاهر
عدالت مسلمانی اختصار کند مسئله تعدیل خصم جایز نبود تا اگر مدعی علیه میگوید که گواهی
مدعی عدل اند نشنود بلکه قاضی از حال گواهیان انقضص کند مسئله در تزکیه شهود و ترجمه
شهادت و در رساله از جهت حاکم بر نرگه یک مرد و بنده است مسئله در بیع و فسخ و ارجاع
حاکم و غضب و قتل اگر خود شنیده و یا دیده باشد جایز است که گواهی دهد اگر چه شهادت نکند و اند
مسئله گواهی فرع بے اشتباه جایز نبود مسئله اگر گواه و قاضی و مدعی حادثه یاد
ندارند و شفاختن خط خود عمل نکند و بی معاینه کردن تبایع شهادت جایز نبود مگر در

[illegible]

نسبت و محنت و بخل و دخول و ولایت قاضی و فصل و تنفس پس درین مسایل اگر گواه از کسی
 شنید که بر او اعتماد دارد جایز بود که گواهی دهد **مسئله** اگر چیزی بدست کیل دید جایز بود که گواهی
 دهد که آن چیزی از آن اوست مگر در بنده و کینرک و قنوعه از ابی یوسف رحمتہ اللہ علیہ شرط
 است که غالب بود بر ظن گواه که این کالا از آن دو الیہ است اگر درین مسایل گواہان پیش
 قاضی بیان کردند که متابع و یا بسبب معانیه قبض گواہ میسر هم قبول نکند
مسئله اگر گواه میگوید که من در دفن فلان حاضر بوده ام و یا میگوید نماز جنازه
 فلان گذارده ام این گواه معانیه بود تا اگر پیش قاضی بیان کرد قبول بود یا ب
 من قبل شهادتیه ومن لا یقبل شهادتیه گواہی نابینا و مفلوک و جنة نشوند
 و اگر کودک در حال صغر تحمل شهادت و بنده در حال فیت تحمل شهادت کرد و بعد از بلوغ و حریت گواہی می دهند
 بشنوند و بقول زفر هم گواہی نابینا در آنچه متابع قبول است بشنوند و بقول ابی یوسف و شافعی رحم اگر نابینا در وقت
 تحمل شهادت نباشد و است بشنوند **مسئله** گواہی محذور و قذف نشوند اگر چه توبه کرده باشد و بقول شافعی رحم بعد از
 توبه بشنوند **مسئله** اگر کافر محذور و قذف اسلام آورد گواہی بشنوند **مسئله** گواہی فرزند برای مادر و پدر و گواہی نسبی
 گواہی اجداد برای بنیه و گواہی زن برای شوهر و گواہی شوهر برای زن و گواہی مالک بر بنده و برای مکاتب
 گواہی شریک بر شریک در متاع مشترک و گواہی خنثی و نوحه و دسر و دگر نشنوند و بقول شافعی رحم
 گواہی شوهر بر برائے زن و گواہی زن برای شوهر بشنوند **مسئله** گواہی دشمن اگر
 عداوت دنیا و دین دارد و گواہی مدمن شراب بر لهو و گواہی کبوتر باز و کشیک بر اسے مردمان
 سر و دگر و کسی که گناه موجب حد کند و کسی که در حمام بے ازار رود و گواہی رباخوار
 و مقام بر بند و شطرنج باز نشنوند **مسئله** گواہی کسی که در راه بول کند و یا در راه نان خورد
 و کسی که دشنام سلف اهل ارکان گواہی او نشنوند **مسئله** گواہی کسی که باشتغال
 شطرنج نماز فوت کند نشنوند **مسئله** گواہی برادر و عمه و پدر و مادر رضا سعه و خوشی
 و دقند رود و ماد و ون پسر باید روا اهل بیعی نشنوند و بقول شافعی رحم گواہی اهل بیعی نشنوند
مسئله گواہی خطابیه نشنوند و ایشان قومی اند که بسو کنند مدعی اعتماد کنند و برای او گواہی دهند
مسئله گواہی ذمی بر ذمی و گواہی حربی بر حربی نشنوند و گواہی حربی بر ذمی نشنوند

درین مسایل اگر گواه از کسی
 شنید که بر او اعتماد دارد
 جایز بود که گواهی دهد
 مسئله اگر چیزی بدست کیل
 دید جایز بود که گواهی
 دهد که آن چیزی از آن اوست
 مگر در بنده و کینرک و قنوعه
 از ابی یوسف رحمتہ اللہ علیہ
 شرط است که غالب بود بر ظن
 گواه که این کالا از آن دو الیہ
 است اگر درین مسایل گواہان
 پیش قاضی بیان کردند که
 متابع و یا بسبب معانیه قبض
 گواہ میسر هم قبول نکند
 مسئله اگر گواه میگوید که
 من در دفن فلان حاضر بوده
 ام و یا میگوید نماز جنازه
 فلان گذارده ام این گواه
 معانیه بود تا اگر پیش قاضی
 بیان کرد قبول بود یا ب
 من قبل شهادتیه ومن لا یقبل
 شهادتیه گواہی نابینا و
 مفلوک و جنة نشوند و اگر
 کودک در حال صغر تحمل
 شهادت و بنده در حال فیت
 تحمل شهادت کرد و بعد از
 بلوغ و حریت گواہی می
 دهند بشنوند و بقول زفر
 هم گواہی نابینا در آنچه
 متابع قبول است بشنوند و
 بقول ابی یوسف و شافعی رحم
 اگر نابینا در وقت تحمل
 شهادت نباشد و است
 بشنوند مسئله گواہی
 محذور و قذف نشوند اگر
 چه توبه کرده باشد و بقول
 شافعی رحم بعد از توبه
 بشنوند مسئله اگر کافر
 محذور و قذف اسلام
 آورد گواہی بشنوند
 مسئله گواہی فرزند برای
 مادر و پدر و گواہی نسبی
 گواہی اجداد برای بنیه و
 گواہی شوهر و گواہی شوهر
 برای زن و گواہی مالک بر
 بنده و برای مکاتب گواہی
 شریک بر شریک در متاع
 مشترک و گواہی خنثی و
 نوحه و دسر و دگر نشنوند
 و بقول شافعی رحم گواہی
 شوهر بر برائے زن و گواہی
 زن برای شوهر بشنوند
 مسئله گواہی دشمن اگر
 عداوت دنیا و دین دارد و
 گواہی مدمن شراب بر لهو و
 گواہی کبوتر باز و کشیک
 بر اسے مردمان سر و دگر
 و کسی که گناه موجب حد
 کند و کسی که در حمام
 بے ازار رود و گواہی
 رباخوار و مقام بر بند و
 شطرنج باز نشنوند
 مسئله گواہی کسی که در
 راه بول کند و یا در راه
 نان خورد و کسی که
 دشنام سلف اهل ارکان
 گواہی او نشنوند
 مسئله گواہی کسی که
 باشتغال شطرنج نماز
 فوت کند نشنوند
 مسئله گواہی برادر و
 عمه و پدر و مادر رضا
 سعه و خوشی و دقند
 رود و ماد و ون پسر
 باید روا اهل بیعی
 نشنوند و بقول شافعی
 رحم گواہی اهل بیعی
 نشنوند مسئله گواہی
 خطابیه نشنوند و
 ایشان قومی اند که
 بسو کنند مدعی
 اعتماد کنند و برای
 او گواہی دهند
 مسئله گواہی ذمی
 بر ذمی و گواہی
 حربی بر حربی
 نشنوند و گواہی
 حربی بر ذمی
 نشنوند

تمام شصت و نه
 گواهی یک نفر است
 شصت و نه
 نشود زیرا که
 از دو طریق می باشد
 است و نیست
 از هر دو طریق
 برای قبول از دیگر
 است
 دوم باطل می شود
 زیرا که خلاف است
 بحدی که
 بقضای او
 باشد
 در هر حال
 آن کار در حق
 باشد

و بقول ملاک شصت گواهی کافی است
 محترمت و حسنات او بیشتر از سیات است گواهی او نشود مسئله اگر شخصی گناه صغیره میکند و از کبایر
 نشود و بقول ملاک شصت گواهی حرام زاده نشود مسئله گواهی خفته و عاملان سلطان و گواهی انا کرد
 برای انا و گفته نشود مسئله اگر مرد و گواهی میدهد که پدر ایشان زید را وصی کرده است و زید دعوی
 میکند نشود اگر زید از وصایت منکر است نشود مسئله اگر دو مرد و گواهی میدهد که پدر غایب ایشان زید را
 بقض کردن و ام وکیل کرده است وکیل دعوی وکالت میکند و یا منکر است نشود مسئله
 گواهی بر جرح نشود مسئله اگر گواه بعد از ادا شهادت در حال گفت و بعضی گواهی غلط
 کرده ام نشود اگر عدل بود باب الاختلاف فی الشهادة مسئله اگر گواهی موافق دعوی
 نشود و اگر مخالف بود نشود مسئله اگر دعوی برای رد سبب میراث و یا خرید کی و گواهیان مطلق ملک گواهی
 دادند نشود و اگر دعوی ملک مطلق کرد و گواهیان ملک سبب ارث و یا خرید کی گواهی دادند نشود مسئله اتفاق
 گواهیان در لفظ و معنی شرط است تا اگر یکی هزار درم گواهی داد و دوم بدو هزار نشود و بقول ابی یوسف و محمد
 اگر یکی دو هزار دعوی میکند گواهی هزار نشود مسئله اگر یکی هزار گواهی داد و دوم هزار و پانصد و مد هزار و پانصد
 دعوی کرد گواهی هزار نشود مسئله اگر هزار گواهی دادند و یک گواه گفت که مدیون پانصد
 ادا کرده است گواهی هزار نشود و گواهی یک گواه با او نشوند مگر که دیگر نیز با او گواهی دهد و بر وایتی
 از ابی یوسف رجحان نص حکم کند و درین مسئله گواه را باید که گواهی ندهد تا سه سبب بقض قسم را نکند
 مسئله اگر هزار درم قرض گواهی دادند و یکی از ایشان گفت که نداد ده است گواهی هزار نشود
 و بقول زفر جرح نشود مسئله اگر گواهی دادند که عمر و زید را روز بخور که کشته است و دو گواه دیگر گواهی
 دادند که زید را همان روز در مصر کشته است گواهی مینه نشود اگر یک مینه حکم شد بعد مینه دیگر
 حاضر شد مینه دوم باطل شود مسئله اگر بر مردی گواهی دادند که گاو من دزدیده است و در
 لون او اختلاف کردند قطع کنند و بقول ابی یوسف و محمد رجحان قطع نکنند و از یک گواه گفت که آن
 زبده است و گواه دیگر گفت که زده بوده است قطع نکنند و اگر غضب گاو گواهی دادند و در لون او
 اختلاف کردند با اتفاقی گواهی نشود مسئله اگر یکی گواهی داد که زید بنده و عمر و راست هزار درم خریده
 گواه دوم هزار و پانصد گواهی دادند نشود اگر بنده را تسلیم کرده است و اگر تسلیم کرده است نشود نه هزار

مسئله اگر گواهان در بدل کتاب و در بدل خلع اختلاف کردند نشنوند و اگر در مقدار مهر اختلاف کردند چنانچه یک گواه گفت هزار نخاج کرده است و گواهی دیگر هزار و پانصد گفت گویا در هزار شنوند و نخاج هزار درم ثابت شود و قبول ابی یوسف و محمد بن عثمان مسئله سراسر است در فیض زید و عمرو دعوی کرد که این سرای ملک بکر پدر عمرو بوده است دیگر عاریت و با اجاره بزرگ داده بود دیگر وفات یافت عمرو سرای از زید بگیرد و تکلیف نکند تا نسیه آرد بدانکه بکر مرد سرای را میراث گذاشت فاما اگر دعوی کرد که سرای ملک پدر او بوده و نسیه آرد و دعوی عاریت و اجاره نکرد و گواهان میگویند که سرای ملک پدر مدعی بوده است و پدر او مرد و این سرای را برای مدعی میراث گذاشت برای مدعی حکم کنند و قبول ابی یوسف رج شرط نیست که گواهان گویند که پدر او مرد و این سرای میراث گذاشت مسئله اگر گواهان گواهی دهند درین مسئله که سرای ملک پدر عمرو بوده است تا روز وفات و یا گواهی دهند این سرای در دست مستعیر او بوده است تا روز وفات درین صورت براساس وراثت حکم کنند مسئله اگر گواهان گواهی دادند که این سرای بدست زید یک ماه بوده است و زید زن او گواهی نشنوند و بروایتی از ابی یوسف رج نشنوند مسئله اگر مدعی علیه قرار کرد که این سرای بدست مدعی بوده است و یا گواهان گواهی دادند که مدعی علیه قرار کرده است که سرای بدست مدعی بوده است در هر دو صورت سراسر مدعی دهند **باب الشهادت علی الشهادت** مسئله گواهی گواهان فرع در آنچه بشبه ساقط نشود و مقبول بود و در چیزیکه بشبه ساقط نشود و چنانچه دو قصاص گواهی گواهان فرع در گواهان دو گواه اصل گواهی دهند مقبول بود قبول شمس اگر چهار گواه فرع از دو گواه اصل گواهی دهند سراسر اصلی و فرع مقبول مسئله اگر یک گواه فرع از یک گواه اصل گواهی دهند نشنوند و قبول مالک نشنوند مسئله صفت اشتباه است که گواه اصل گواه فرع را گوید که گواهی ده بر گواهی من که من گواهی میدهم که فلان بنزدیک من بخیدن درم برای فلان اقرار کرده است مسئله صفت ادا گواهی فرع است که گواه فرع گوید گواهی میدهم که فلان مرا گواه کرده است بر گواهی خود که زید بنزدیک بخیدن درم برای عمرو اقرار کرده است و فلان گفته است مرا که گواهی ده بر گواهی من با قرار زید مسئله گواهی گواهان فرع نشنوند مگر که گواهان اصل مرده و یا بیمار باشند به بیمار یک در مجلس قاضی نتواند آمد و یا در سفر باشد مسافت سه روزه یا بیشتر و قبولی از ابی یوسف رج اگر شهود اصل غایب اند از شهر مسافتی که اگر با مدد برای ادا شهادت در مجلس قاضی آیند شب در خانه

مسئله بی حد است
نیز که در شهادت مدعی
و شاهد تا تمام باشد
است پس حاجت
شدن نیست
در شهادت قاضی
مسئله قاضی نشنوند
نیز که در دست گواهی
جگای باشد و گواهی
بماند و گواهی شهادت
پس حکم کردن شهادت
نشدند مسئله قاضی
گواه اصل گوید و من
و اخضر قول تمام بخوان
که من گوید فرع را گواهی
بده بر گواهی من با قرار
فلان بن فلان
مسئله ذکر زید است
و علیه است
الامام الحسن
پیشتر است و قاضی
قد است

۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵۰۲
 ۵۰۳
 ۵۰۴
 ۵۰۵
 ۵۰۶
 ۵۰۷
 ۵۰۸

۱۳۷
 قلم
 گویان سوز
 تیرا که بسبب
 عفت مین است
 دقت مضامین
 است بسوسا
 اگر اینهاست
 سبب کتبه
 یعنی
 قلم مخدود بود
 ای ز سز
 باشد
 هر دو اینگونه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شما فی رحم بر موکل متعلق شود مسئله ملک میباید با ابتدا موکل را ثابت شود تا اگر وکیل متبرک شود
را خرید برای موکل بپردازد و مسئله عقد دیکه بسوی موکل اضافت کند چون کحل صلح از دم عمد و خلع
و صلح از انکار حقوق این عقود بر موکل متعلق شود پس مطالبه مهر و تسلیم زوج بر وکیل نمود مسئله اگر موکل از شرع
بها طلب کرد تواند که ندهد و اگر داد جایز بود و وکیل باز دوم مطالبه شن کند باب الوکالت بالبيع
و اشرار مسئله اگر وکیل گرفت برای خریدن بنده و یا سرای اگر تعین شن کرد جایز بود و اگر تعین شن
نکرد جایز نبود مسئله اگر وکیل گرفت برای خریدن طعام برگندم و آرد کندم و اقشود مسئله اگر مسع بد
وکیل بود تواند که رد کند بسبب عیب و اگر موکل تسلیم کرد تواند که رد کند مگر نفع بان موکل مسئله اگر
وکیل بپا ز مال خود داد تواند که در شایع میباید پس کند یا میباید اگر درین مسئله بیع پیش از حبس است
وکیل هلاک شد از مال موکل هلاک شود و شن از ذمه موکل ساقط نشود و اگر بیع بعد از حبس وکیل
هلاک شد حکم او حکم بیع که بدست پایع بود پس شن از ذمه موکل ساقط شود و بقول ابی یوسف صحیح
حکم او حکم هلاک مرهون بدست مرتهن بود تا اگر شن بیشتر از قیمت بیع بود ضمان قیمت بر وکیل لازم آید وکیل
بزیادت بر موکل رجوع کند و بقول زفر رحم وکیل تواند که بر اے استیفاء شن بیع
یا حبس کند و اگر حبس کرد غاصب شود بعد از هلاک ضمان غضب بر وکیل لازم شود یعنی تمام
قیمت بر وکیل لازم شود مسئله اگر بر اے عقد صرف و یا بر اے عقد سلم وکیل گرفت و وکیل
دو کما عقد صرف کرد و موکل پیش از قبض عوضین از مجلس رفت و وکیل در مجلس صرف
قبض و تسلیم کرد صرف باطل نشود و اگر وکیل پیش از قبض عوضین از مجلس رفت و موکل
حاضر است صرف باطل نشود و همچنین در عقد سلم مفارقت وکیل مفید عقد است نه مفارقه
موکل مسئله اگر وکیل کرد بر اے خریدن ده رطل گوشت بیک درهم و وکیل بیک درهم
بست رطل خرید از گوشت بیکه ده رطل از ان بیکه م فروخته میشود ده رطل از ان به چندم موکل یا
لازم آید و بقول ابی یوسف و محمد صحیح هر بست رطل بر موکل بیکه لازم شود مسئله اگر وکیل
گرفت بخردن کالای معین وکیل تواند که کالای معین را بخرد و بخیر و اگر بهر معین بود وکیل
بخلاف جنس آن بخسید و یا بهر معین نبود و وکیل بمقابله متاعی خیر این شراب را وکیل
واقشود مسئله اگر وکیل گرفت بخردن بنده غیر معین و وکیل بنده خرید شراب را وکیل

مردم این گروه نصف نافذین و مظلومی را در حالت کردار و عمل خود را پس از عصر بر کل نافذین خود را از این

مردمانی

[illegible]

زیرِ پرده علم
 بگردنِ سنج
 بوسنِ نامِ سنج
 قورباغه شود در
 وکیلِ عالمِ بکار
 یعنی انصاف
 موشِ تنفس
 قورباغه
 زیرِ پرده افتاده
 نیست از افتاده
 او را نیک

نه بنده و او دست بايع را بود و شتر سه هزار درم و ديگر لازم شود مسئله اگر بنده را گفت نفس خود برآيد
 من بخوبن بنده مولی را گفت که نفس مرا برای فلان بنزد درم بفروش و مولی فروخت سیح برای امر واقع
 شود و آن بنده مرا و را باشد و اگر بنده مولی را گفت که مرا بفروش و نه گفت برای فلان در نیصورت
 بنده آزاد شود فصل و کیل بر سیح و شتر اتواند که با سیح سیح و شتر است که گواهی او برای کیل
 روشود و چنانچه پدر و جد و غیران و قبول ابی یوسف و محمد سرح جایز که بدست ایشان
 بفروشند مگر بدست بنده خود و مکاتب خود مسئله و کیل سیح تواند که باندک بسیار و غیر نقد و بهیلت بفروشد
 و قبول ابی یوسف و محمد رحمہ اللہ علیہا بغیر نقد و تحجین فاحش جایز بود مسئله و کیل بشر اگر
 مثل قیمت و یا بغن سیر بخرد جایز بود و اگر بغن فاحش خرید جایز نبود و غن سیر است که
 در قیمت مقومان در آید و غن فاحش آنکه در قیمت مقومان در نیاید مسئله اگر وکیل کرد و فروختن
 بنده و کیل نمیدانند فروخت جایز بود و قبول ابی یوسف و محمد رحمہ اللہ علیہا جایز بود مسئله
 اگر وکیل گرفتہ بخرد بنده و کیل نصف بنده خرید موقوف بود تا خریدن نصف دیگر مسئله
 اگر مشتری سیح را بر وکیل بايع بسبب عیبت بنیہ و یا بکول سوگند رد کند و کیل نیز بر موکل
 رد کند و همچنین اگر وکیل ات را رد کرد بسبب قدیم چون انگشت و دندان زاید و کیل بر موکل
 رد کند مسئله اگر وکیل نیہ ضرر وخت و موکل میگوید که بنقد ضرر نموده ام و وکیل بگوید
 که مطلق ثمن ضرر وخت ضرر نموده قول موکل معتبر بود و اگر رب مال میگوید که
 بنقد ضرر نموده ام و مضارب میگوید که مال بمضاربته دادی و
 سیح نگفته قول مضارب معتبر بود مسئله اگر وکیل ثمن رهن بستاند و بدست او هلاک شد ضمان
 نشود و همچنین اگر میانجی تند مال بر قبیل هلاک شد یعنی اگر پیش قاضی دعوی کرد و قاضی بر ابراست
 اصل حکم کرد و بعد کفالت چنانچه بدست ملک است قبیل مغفل و کیل ضمان نشود مسئله اگر وکیل گرفت یک وکیل ویر
 دوم تصرف نکند مگر در خصوص و طلاق حیوض و عتاق بغیر بدل و رد و ودیعت و رد و فرض بقول زفر
 یک در غیبت وکیل و در خصوص نکند مسئله وکیل تواند که دیگر را وکیل گیرد و مگر باندن موکل و یا بگفت کیل
 موکل اصل را ملک و اگر وکیل اول دیگر را بی اذن موکل وکیل گرفت و وکیل دوم بحضور وکیل اول تصرف
 کرد جایز بود و قبول زفر رحمہ اللہ علیہ جایز نبود مسئله اگر اسبغی و یا وکیل دوم در

[illegible]

۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰

در غیاب اول تصرف کرد وکیل اجازت کرد جایز بود **مسئله** اگر بنده یا مکتوب یا ذمی دفتر خود سفیر
 حقه منکما را از ترویج کرد و یا برای این دفتر مال او خریدند و یا فروختند جایز نبود **باب الوکاله بالخصوص**
والقبض **مسئله** اگر وکیل گرفت بخصوص یا بتقاضا کردن وکیل تواند که قبض کند و این قول
 ز فرج است و بمرین است فتوی و بقول علامه ثلثه تواند که قبض کند **مسئله** وکیل قبض دین وکیل است بخصوص
 تا اگر مدعا علیه بحضور وکیل نیامد اقامت کرد باستیفاء مومل و یا برای وی بشنوند و بقول ابی یوسف و محمد
 وکیل قبض دین وکیل نیست بخصوص و اقامت و بنیه مدعا علیه وکیل نشنوند **مسئله** وکیل قبض
 عین وکیل نیست بخصوص تا اگر ذوالیاب بنیه اقامت کرد بر روی وکیل که مومل تو بدست من خیر
 من رفته است بنیه ترا مسموع بود و بر دفع خصوص مسموع بود پس توقف کند تا مومل حاضر شود و همچنین
 اگر زن و یا بنده بر وکیل که ایشان را از شهر بشهر دیگر بر بنیه بطلان و یا باعناق اقامت کردند بنیه اثبات
 طلاق و عتق مقبول بود و اما برای آنکه تا دست وکیل از ایشان کوتاه شود مسموع بود **مسئله** اگر وکیل مدعی و
 یا وکیل مدعا علیه پیش قاضی اقرار کرد بر مومل جایز بود و اگر در غیر مجلس قاضی اقرار کرد جایز نبود و بقول
 شافعی راجع و قول زفرح و قول اول از ابی یوسف راجع در هر دو وجه جایز نبود و بقول اکثر از ابی یوسف راجع
 در هر دو وجه جایز بود **مسئله** اگر میبختی ربانی را وکیل کرد برای قبض دین از مدیون جایز بود **مسئله**
 اگر مردی دعوی کرد بر زید که من وکیل از فلان غایب برای قبض دین که در ذمه تست و زید تصدیق کرد و بقیه
 تا زید دین بکلیل تسلیم کند پس اگر غایب حاضر شد و لو کالت تصدیق کرد زید از دین بری شود و اگر غایب از
 وکالت منکر شد زید بار دوم دین را بطلب دهد و بر وکیل رجوع کند باینکه اول بار داده است اگر دین بدست
 وکیل موجود و اگر دین هلاک شده است زید نتواند که بر وکیل رجوع کند مگر وکیل میبختی شده باشد و قیاس
 زید دین بدو ادا کرده است و اگر مدیون وکالت تصدیق نکرد سبب دعوی دین بدو ادا و مومل
 از وکالت منکر شد و دین از مدیون بسد درین صورت مدیون بر وکیل رجوع کند
مسئله اگر شخصی دعوی وکالت قبض و ولایت کرد و مودع تصدیق
 وکالت و ولایت کرد و وکیل بکلیل نپذیرد و همچنان اگر وکیل مودع دعوی خسردین و ولایت کرد
 از مالک مودع تصدیق کرد نیز و ولایت مدعی دهد و اگر دعوی کرد که مودع مرد و ولایت بر
 مدعی میراث گذاشت مودع تصدیق کرد و ولایت بر مدعی **مسئله** اگر وکیل قبض از غریم مطالبه مال کرد

درین است
 فتوی از ابی یوسف
 النبی و منصرف
 ۱۵۱
 چون وکیل
 شریک در وکیل
 دخیل بود بر
 آنکه مومل را
 در آن اختیار
 بود از اقرار
 و اظهار بیعت
 و قیاس
 درین است
 فتوی از ابی یوسف

۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰

فردی که بگوید من مال را
برای خودم نگه می‌دارم
و مشتری را می‌فروزم
در جایی که مال را می‌فروزم
مشتری مردی را بگو
کردن این و فایده
مشتری را بگو
این را بگو
شده است خبر
پس قاضی می‌گوید
برای مشتری حاضر
شده است خبر

۱۵۲

عقار و املاک
این نزدیک امام
مسجد است
مسجد و دروازه
اصحاب و فرزند
مسجد است
یک خانه که تمام دروازه
در یک خانه است
است و هیچ فایده
عقار و املاک
و حدود و دروازه
است و در صورت اول
صورت دوم

کردیم گفت که رب مال استیفا کرده است خیم مال بویکل دهد و خیم تخته کند و رب مال را سنگ کند و رب
مسئله اگر بویکل مشتری بر بایع دعوی صیبه جاری کرد و بایع گفت مشتری بعیب رضا داده است جای
برایم رد کند تا مشتری سوگند بخورد مسئله اگر درم بردی داد تا بر اهل من او را اتفاق کند و ما مورد درم
از مال خود بر اهل موکل اتفاق کرد این ده درم بمقابل آن ده درم شود باب فی غل البویکل مسئله اگر
بویکل را غل موکل معلوم شد و کالت باطل شود و بقبول شافعی رج و بویکل بقبول شود اگر چه خبر غل بدو رسید
مسئله اگر بویکل یا موکل بر دو یا دیوانه شد بدو یا بویکل مطابق لغی تا بسال ماند و یا مرد شد و بدار حرب طعن
شد و کالت باطل شود و بقبول محمد رج اگر بویکل و یا موکل بعد از ارتداد و لحوق بدار حرب سلمان شده
باز آمد و کالت باز آید مسئله بعد از شدن شرک یا ان از شرک و کالت باطل شود مسئله اگر مکتب بعد از
توکیل عاجز شد و یا بنده ماذون بعد از توکیل مجبور شد و کالت باطل شود کتاب الدعوی مسئله
دعوی عبارت از اضافت چیزیست بنفس خود در حال خصوصیت و مدعی کسی است که اگر ترک خصوصیت گیرد
بر وجهی نکند و مدعا علیه کسی است که اگر ترک خصوصیت گیرد برای جواب دعوی جبر کنند مسئله دعوی جای
نبود تا چیزی ذکر کند که جنس و مقدار معلوم بود مسئله اگر دعوی کلای کرد که در دست مدعا علیه است
مدعا علیه را جبر کنند تا کالارا حاضر آورد تا در حالت دعوی و گواهی و ادون گواهان و سوگند دادن
مدعا علیه بکالا انمارت کنند و اگر دعوی در خیریت که احضار آن متعذر است قیمت آن ذکر کند و در دعوی
عقار خود و ذکر کند و اگر مدعی بگوید و بقبول زفر حرم دعوی جایز نبود تا ذکر چهار صد کند و در دیگر
حد نام صاحب و نام پدر و جد او گوید اگر صاحب مشهور است نام او بسند کند و در دعوی ذکر کند که عقار و غیر
بدست مدعا علیه است و اگر مدعا علیه اقرار کرد که عقار در قبض اوست مدعی
تصدیق کرد ثابت نشود تا مدعی بنیه اقامت نکند که عقار بدست مدعا علیه است و یا قاضی
را قبض مدعا علیه معلوم بود و قبض منقول تصادق ثابت میشود و نیز در دعوی ذکر کند
که مدعی از مدعا علیه کالای طلب میکند و اگر دعوی دین بود باید که صفت دین بگوید و
نیز ذکر کند که مدعی دین طلب میکند و چون دعوی در دست قاضی حاضر از مدعا علیه
پرسد از حال دعوی اگر مدعا علیه اقرار کرد و یا منکر شد و مدعی بنیه اقامت کرد حکم کند
بر مدعا علیه و اگر مدعی از اقامت بنیه عاجز آمد و سوگند مدعا علیه طلب کرد مدعا علیه سوگند دهد و اگر بر مدعا

عقار و املاک
این نزدیک امام
مسجد است
مسجد و دروازه
اصحاب و فرزند
مسجد است
یک خانه که تمام دروازه
در یک خانه است
است و هیچ فایده
عقار و املاک
و حدود و دروازه
است و در صورت اول
صورت دوم

سوگند عرضہ کر دے مدعا علیہ کیا نکول اور دے گفت سوگند نیوزم و یا خاموش شد قاضی بر مدعا علیہ حکم
 کند و عرض کردن سوگند سے بار مندوبت مسئلہ سوگند بر مدعی رد نکند و بقول شافعی رح اگر مدعی
 بنیہ ندارد و یا ایک گواہ آورد قاضی مدعا علیہ سوگند دہد اگر نکول آورد مدعی را سوگند دہد اگر مدعی
 سوگند خورد حکم کند بر مدعا علیہ یا پنچہ مدعی دعوی کردہ است مسئلہ در دعوی ملک مطلق بنیہ قاضی
 قبول نکند و اگر قاضی و خارج ہر دو بنیہ اقامت کرد نہ بنیہ خارج اولی بود و بقول شافعی رح بنیہ ذیہ
 اولی بود مسئلہ اگر مرد سے بر زنی دعوی نکاح کرد وزن سہن کر شد و یا زنی بر مردی دعوی
 کرد کہ مرا نکاح کردہ است و مرد منکر شد در ہر دو صورت منکر سوگند نہ ہند و چہنیں اگر شوہر بر زن و یا زن
 بر شوہر بعد از عقدہ دعوی سے مراجعہ کر دے مدعا علیہ سن کر شد سوگند نہ ہند و چہنیں اگر شوہر بر زن و یا زن
 بر شوہر دعوی کر دے کہ در مدت چہار ماہ شوہر حرج از ایلہ کردہ است و مدعا علیہ منکر شد سوگند نہ ہند و چہنیں
 اگر کنیزک بر مولی دعوی میکند کہ از مولی فرزند آوردہ ام و مولی منکر است سوگند نہ ہند و چہنیں اگر
 مجہول نسبی شخصی دعوی کر دے کہ بندہ او است و او منکر شد و یا مجہول نسب شخصی دعوی کر دے کہ من بندہ تو ام
 منکر سوگند نہ ہند و چہنیں اگر مجہول نسب دعوی سے کر دے کہ پسر من است و یا مجہول نسب شخصی دعوی کر دے
 کہ من پسر تو ام منکر سوگند نہ ہند و چہنیں اگر معروف نے بر مجہول دعوی اعتاق و ولاہ میکند و یا مجہول
 بر معروف نے دعوی کر دے کہ مرا زاد کردہ و یا من بر عقدہ و لا بہتہ منکر سوگند نہ ہند و بقول ابی یوسف
 و محمد رح در ہر شش مسئلہ منکر سوگند دہند مسئلہ در دعوی حدود و لعان منکر با اتفاق سوگند
 نہ ہند و دعوی سے سان چنان ست کہ زن بر شوہر دعوی سے میکند کہ مرا زنا قذف
 کردہ است بروے لعان واجب است و شوہر منکر شود سوگند نہ ہند و قاضی امام فخر الدین
 در جامع صغیر گفتہ است کہ درین شش چیز قوی سے بقول ابی یوسف و محمد است
 مسئلہ در دعوی ذری منکر سوگند دہند اگر نکول آورد و ملل راضا من شود و دست نہ زند مسئلہ
 اگر زن بر شوہر پیش از دخول دعوی سے طلاق کرد شوہر منکر شد سوگند دہند اگر نکول آورد و نصف
 مہر ضامن شود مسئلہ در دعوی سے قصاص منکر سوگند دہند اگر نکول آورد پس اگر دعوی قصاص
 در نفس است جس کند تا اقرار کند و یا سوگند خورد و اگر دعوی در اطراف است بکول قصاص کند و
 بقول ابی یوسف و محمد رح نکول در دعوی سے اطراف مال شوہر مسئلہ اگر مدعی گفت کہ بنیہ غیبت و سوگند از خصم طلب

سوگند عرضہ کر دے مدعا علیہ کیا نکول اور دے گفت سوگند نیوزم و یا خاموش شد قاضی بر مدعا علیہ حکم
 کند و عرض کردن سوگند سے بار مندوبت مسئلہ سوگند بر مدعی رد نکند و بقول شافعی رح اگر مدعی
 بنیہ ندارد و یا ایک گواہ آورد قاضی مدعا علیہ سوگند دہد اگر نکول آورد مدعی را سوگند دہد اگر مدعی
 سوگند خورد حکم کند بر مدعا علیہ یا پنچہ مدعی دعوی کردہ است مسئلہ در دعوی ملک مطلق بنیہ قاضی
 قبول نکند و اگر قاضی و خارج ہر دو بنیہ اقامت کرد نہ بنیہ خارج اولی بود و بقول شافعی رح بنیہ ذیہ
 اولی بود مسئلہ اگر مرد سے بر زنی دعوی نکاح کرد وزن سہن کر شد و یا زنی بر مردی دعوی
 کرد کہ مرا نکاح کردہ است و مرد منکر شد در ہر دو صورت منکر سوگند نہ ہند و چہنیں اگر شوہر بر زن و یا زن
 بر شوہر بعد از عقدہ دعوی سے مراجعہ کر دے مدعا علیہ سن کر شد سوگند نہ ہند و چہنیں اگر شوہر بر زن و یا زن
 بر شوہر دعوی کر دے کہ در مدت چہار ماہ شوہر حرج از ایلہ کردہ است و مدعا علیہ منکر شد سوگند نہ ہند و چہنیں
 اگر کنیزک بر مولی دعوی میکند کہ از مولی فرزند آوردہ ام و مولی منکر است سوگند نہ ہند و چہنیں اگر
 مجہول نسبی شخصی دعوی کر دے کہ بندہ او است و او منکر شد و یا مجہول نسب شخصی دعوی کر دے کہ من بندہ تو ام
 منکر سوگند نہ ہند و چہنیں اگر مجہول نسب دعوی سے کر دے کہ پسر من است و یا مجہول نسب شخصی دعوی کر دے
 کہ من پسر تو ام منکر سوگند نہ ہند و چہنیں اگر معروف نے بر مجہول دعوی اعتاق و ولاہ میکند و یا مجہول
 بر معروف نے دعوی کر دے کہ مرا زاد کردہ و یا من بر عقدہ و لا بہتہ منکر سوگند نہ ہند و بقول ابی یوسف
 و محمد رح در ہر شش مسئلہ منکر سوگند دہند مسئلہ در دعوی حدود و لعان منکر با اتفاق سوگند
 نہ ہند و دعوی سے سان چنان ست کہ زن بر شوہر دعوی سے میکند کہ مرا زنا قذف
 کردہ است بروے لعان واجب است و شوہر منکر شود سوگند نہ ہند و قاضی امام فخر الدین
 در جامع صغیر گفتہ است کہ درین شش چیز قوی سے بقول ابی یوسف و محمد است
 مسئلہ در دعوی ذری منکر سوگند دہند اگر نکول آورد و ملل راضا من شود و دست نہ زند مسئلہ
 اگر زن بر شوہر پیش از دخول دعوی سے طلاق کرد شوہر منکر شد سوگند دہند اگر نکول آورد و نصف
 مہر ضامن شود مسئلہ در دعوی سے قصاص منکر سوگند دہند اگر نکول آورد پس اگر دعوی قصاص
 در نفس است جس کند تا اقرار کند و یا سوگند خورد و اگر دعوی در اطراف است بکول قصاص کند و
 بقول ابی یوسف و محمد رح نکول در دعوی سے اطراف مال شوہر مسئلہ اگر مدعی گفت کہ بنیہ غیبت و سوگند از خصم طلب

[illegible]

۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

اختلاف شد در مقدار ثمن و یا در مقدار بیع هر که منتهی اقامت کند بر او حکم کنند و اگر هر دو
 بینه اقامت کردند بینه هر که زیادت اثبات کند مقبول بود و اگر هر دو از حضار بینه عاجز ماندند شریرا
 گویند بهای یک بایع دعوای میکند رضائے بی پسند و الا بیع فسخ کنسم و بایع را گویند اگر
 آنچه مشتری از بیع دعوای میکند تسلیم میکنی پس بهتر و الا بیع فسخ کنسم اگر رضائے بیع
 هر دو منکرین را سوگند دهد و استدار سوگند مشتری کند و چون هر دو سوگند خوردند
 مسکله طلب فسخ کرد و فسخ کند و هر که از ایشان از سوگند نکولی آورد لازم شود او را دعوی دیگر مسکله
 اگر در مهلت و یا شرط غیر او یا در قبض بعضی از ثمن و یا بعد از هلاک بعضی از بیع اختلاف کردند
 و یا در بدل کتابت و یا بعد از اقاله عقد مسلم در اس مال اختلاف کردند مخالف گفتند و قول منکر
 با سوگند معتبر بود و قبول زن شرح اگر اختلاف کردند در نفی اجل و اثبات او یا در سلم در قبض حاجت
 گفتند و قبول محمد و شافعی ح با اختلاف در مقدار ثمن بعد از هلاک بیع مخالف گفتند و بیع فسخ شود بر قیمت هلاک
 و در هلاک بعضی از بیع یعنی در هلاک یک بنده از دو بنده بیع بقول ابی یوسف ح مخالف
 گفتند بیع د بنده زن فسخ نمیشود و قیمت بنده هلاک مشتری معتبر بود و قبول محمد ح در هر دو بنده مخالف
 گفتند بیع د بنده زن فسخ نمیشود یا قیمت بنده هلاک بقول ابی یوسف و محمد و شافعی ح در بدل کتابت
 گفتند بیع د بنده زن فسخ نمیشود مسکله اگر اختلاف شد در مقدار ثمن بعد از قبض بیع بعد از اقاله
 در بیع د بنده زن فسخ نمیشود مسکله اگر میان زن و شوی در مقدار مهر اختلاف شد هر که بینه اقامت
 کرد بیع د بنده زن فسخ نمیشود و اگر هر دو اقامت بینه عاجز شدند هر دو را سوگند دهند و کس فسخ
 کند بیع د بنده زن فسخ نمیشود اگر مهر مثل مثل است که شوهر اعتراف کرد و یا کمتر از آنست بقول شوهر حکم کند و اگر مهر مثل
 از زن دعوی کرده است و یا بیشتر از آن بقول زن حکم کند و اگر مهر مثل مثل است که شوهر اعتراف
 کرده است و یا بیشتر از آن بقول زن حکم کند و اگر مهر مثل بیشتر از آنست که شوهر اعتراف
 کرده و کمتر از آنست که زن دعوای کرده به مهر مثل حکم کنند مسکله اگر در اجازت پیش از
 استیفاء منفعت اختلاف کردند هر دو سوگند خوردند و اگر بعد از استیفاء منفعت اختلاف شد
 مخالف گفتند و قول قول مستاجر بود و اگر بعد از استیفاء منفعت اختلاف شد هر دو سوگند خوردند و در
 باقی اجازت فسخ شود و در گذشته قول مستاجر بود مسکله اگر زن و شوی اختلاف کردند

۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible][illegible]

اقامت کردن تاریخ بنیة شرا او بطلان بود مسئله اگر مردی دعوی شرا از ذوالید کرد و زنی دعوای
 کرد که ذوالید را بدین کالا بر نه خواسته است میان هر دو بنا صفت حکم شود و قبول محمد رح صاحب شرا
 اولی بود و بر شوهر قیمت کالا واجب شود برای زن مسئله اگر یکی دعوای رهن قبض کرد و دوم
 دعوای هبه قبض کرد و بنیة اقامت کردن بنیة رهن اولی بود مسئله اگر دو خارج بر ملک دعوای کردند
 و بر تاریخ بنیة اقامت کردن سابق اولی بود مسئله اگر دو کسی دعوای شرا از زیر کرد و هر دو بر ذوالید
 و بر تاریخ بنیة اقامت کردن سابق اولی بود و اگر یکی دعوای شرا از زیر کرد و دوم از عمر و هر دو تاریخ بیان
 کردند هر دو برابر باشند و اگر خارج بنیة بر ملک با تاریخ اقامت کردن ذوالید بنیة اقامت کردن بر ملک تاریخ
 ذوالید سابق است ذوالید اولی بود و بروایتی از محمد رح بنیة ذوالید قبول نمود مسئله اگر خارج و
 ذوالید هر یک بنیة اقامت کردند که خان زادنست ذوالید اولی بود و همچنین اگر خارج و ذوالید
 هر یک دعوای سبی کردند و آن سبب در ملک مکر نشود چنانکه بافتن جامه و رسیدن بنیة و دو شیدان
 و هر یک بنیة اقامت کردند ذوالید اولی بود مسئله اگر خارج بنیة ملک اقامت کرد و ذوالید بنیة
 شرا ازین خارج اقامت کرد و ذوالید اولی بود مسئله اگر خارج دعوای شرا برای از ذوالید کرد و بنیة
 آورد ب تاریخ اقامت کرد و ذوالید دعوای شرا کرد ازین خارج و بنیة اقامت کرد ب تاریخ هر دو بنیة
 شود و برای بدست ذوالید بگذارند ب حکم و قبول محمد رح اگر هر دو اثبات قبض کردند ذوالید ملک
 بود و اگر هر دو از قبض ملک اند خارج مالک بود مسئله اگر یکی دعوای گواه آورد و دعوای دوم چهار گواه
 آورد و هر دو برابر باشند دعوای دوم چهار گواه راجح نشود مسئله اگر برای بدست شخصی است یکی دعوای
 تمام کرد و دیگری نصف برای دعوای کرد و هر یک بر وفق دعوای خود بنیة اقامت کردند برابر
 بر چهار سهم قیمت کنند بر آن بدست نصف دهند و سه ربع بدعی کل دهند و قبول ابی یوسف
 و محمد رح سه سهم قیمت کنند و دو حصه بدست کل دهند و یک حصه بدعی نصف بمسئله
 اگر برای هم بدست ایشان است نصف بدست یکی و نصف بدست دیگری نام برای بدعی کل دهند
 نصف حکم قاضی و نصف بغير حکم قاضی مسئله اگر دو کس در دایه دعوای کردند هر یک بنیة
 اقامت کردند که دخانه او زاده است و هر یک تاریخ بیان کردند سیکه سن دایه موافق تاریخ است
 بر اے او حکم کنند و اگر سن دایه شکل شد برای هر دو بنا صفت حکم شود مسئله اگر

۱۵۷
 ذوالید را بدست
 در بدست هر دو
 نصف آن دار
 در قبض هر دو
 مالک است
 اگر بدست
 یکی است
 یکی دعوای
 دیگری را دارد
 و نصف آن
 در دایه

[illegible]

بنده بدست مرد است یکی دعوی عصب کرد و بنده آورد دوم دعوی ودیعت کرد و بنده
آورد و برادر بر حکم شود مسئله اگر دو کس در اسپه دعوی کردند یکی سوار است و دیگری
لگام گرفته است سوار اولی بود و اگر دو کس در دیوار این دعوی کردند یکی پوشیده و دوم آهین گرفته
پوشنده اولی بود و اگر دو کس در دیوار خصومت کردند یکی بر دایره است و دوم کوزه
او نیخته است صاحب بار اولی بود مسئله اگر دو کس در دیواری خصومت کردند و تیر یکی بر آن
دیوار است و دیواری متصل بنا او است و دیگری را دست نه بر آن دیوار است صاحب اتصال
و صاحب تیر اولی بود مسئله اگر دو کس در جامه خصومت کردند و جامه بدست یکیت و دیگری
گوشه جامه گرفته است میان هر دو منصف بود مسئله اگر کوک بدست مرد است و کوک
عاقل است چنان که تعبیر نفس خود یکین گفت من آزادم قول او معتبر بود مگر آنکه ذوالسببیه
اقامت کند که این کوک بنده من است بر اے ذوالسبب حکم کنند و اگر گفت من بنده فلانم بنده اولی
بود و اگر کوک محرد است نفس خود تعبیر نمی تواند کرد بنده ذوالسبب بود مسئله اگر سببیت که ده خانه
از آن سکر بدست زیر است و یک خانه بدست عمرو است در ضمن سکر احمد و در ضمن است
می کنند ضمن میان ایشان مناصفه بود مسئله اگر دو کس زمین در قبض او بود و زمین
زمین خشت بدست ویانکه ده است و یا جای کافه زمین در قبض او بود و زمین کافه
ک زمین در قبض او است نسبش ثابت شود باب دعوی نسب سببیت که ده خانه
و جاریه بدست مشتری منزند آورد و بایع دعوی نسب کرد اگر از روز سببیت که ده خانه
منزند آورد است از بایع ثابت شود و کنیزک اسم ولد بایع بود و بیع فسخ شود و زمین
بر کن و نفی قول زنفرو شافعی رح دعوی باطل بود و اگر مشتری نیز بعد از دعوی
بایع و یا با دعوی نسب کرد دعوی بایع اولی بود و اگر بعد از مردن کنیزک بایع دعوی
نسب کرد و کم از شش ماه ولادت نبود نسب ثابت نشود و جاریه ولد نشود مسئله اگر جاریه
حامله را فروخت و در خانه مشتری جاریه فرزند آورد کم از شش ماه از کاه شر او مشتری جاریه را
ازاد کرد بعد ده بایع دعوی نسب کرد و نسب از بایع ثابت شود و منزند از زن مشتری را
و اگر مشتری فرزند ازاد کرد بعد ده بایع دعوی نسب کرد و ولادت کم از شش ماه بود نسب از بایع ثابت

دقیقاً در
تقریباً
زیرا که تقریباً
ادفای هرست
ببینن تقریباً
صاحب بودن
و صاحب نبودن
است
قدردانه و دلدار
زیرا که او را هنوز
بخشند از اسباب
است، است

۱۵۴

۱۵۸
و قاجار و قاجاریه
محمد قاجار و محمد علی قاجار
زیر یک کلاه و تخت
تاج و تاجیک
شهر و قاجاریه
و قاجار و قاجاریه
دعوی الیه
این امر از زمان
گزارشی مجلس
بجای دعوی
کرد پس
مجلسی است
نوعی بر آن

اگر متصل گفت تصدیق کنند مسئله اگر گفت از فلان هزار درم غصب کرده ام وان زو نیست
 یا گفت فلان برین هزار درم امانت نهاده است وان زو نیست تصدیق کنند اگر چه متصل یا
 منفصل گوید مسئله اگر غصب فلان را برین هزار درم است از بیاد کالای و یا گفت از وجه وام
 و یا و بجهت و یا گفت غصب کرده ام و در هر چهار مسئله متصل میگوید که چندین کم است تصدیق کنند
 اگر متصل گوید و اگر منفصل گفت تصدیق کنند مسئله اگر غصب جامه اقرار کرد و جامه معیب آورد تصدیق
 کنند مسئله اگر گفت هزار درم و دلچیت از تو گرفته ام و من فروتن هلاک شده است و مقره گفت
 از من غصب کرده خاص شود مسئله اگر گفت هزار درم و دلچیت بن داده بودی و مقره میگوید که غصب
 کرده بودی از من خاص نشود مسئله اگر گفت این هزار درم امانت من بر فلان بوده است و مقره گفته
 ام و مقره میگوید که هزار ازان منت مقره هزار درم از مقره بنامد مسئله اگر گفت این دایه و یا گفت
 این جامه و یا فلان با تجارت و بجا ریت داده بودم و او سوار شده است و یا جامه پوشیده است
 و بن رد کرده است و مقره میگوید که جامه و دایه ازان منت قول مقره مقبر بود و قبول ابی یوسف و محمود
 قول مقره مقبر بشود مسئله اگر گفت این هزار درم و دلچیت زید است نه بلکه و دلچیت عمرو است این هزار درم یا
 بود و یا عمرو هزار درم دیگر بر مقره واجب شود باب اقرار المريض اگر مریض در مرض موت بود اقرار کرد
 بر دوا می است که در حاله صحت لازم شده است و دایمیکه در مرض او با سبب معلوم لازم شده است
 بعد از موت دین صحت و دین صحت و دین صحت که با سبب معلوم لازم شده است این هر دو
 دین را مقدم دارند بر دین صحت که در مرض اقرار کرده است و آنچه از دو دین فاضل ماند دین
 که در مرض موت اقرار کرده است ادا کنند عده آنچه باقی ماند و شر را بود و قبول شافعی رح دین
 مرض و دین صحت برابر است مسئله اگر مریض برای وارث اقرار کرد باطل است مگر که بقیه و شر
 تصدیق کنند و قبول شافعی رح درست بود مسئله اگر مریض برای بیکانه اقرار کرد درست بود
 اگر چه تمام مال اقرار کرد مسئله اگر برای سبب بای اقرار کرد عده گفت این پسر منت
 نسب ثابت شود و اقرار باطل بود و اگر براسه زنی بیکانه اقرار کرد عده نکاح کرد نکاح جایز بود و اقرار
 باطل نشود و قبول زفر هم باطل شود مسئله اگر زن بیکانه را چیرے بخشید و یا براسه او وصیت
 کرد عده ان زن را نکاح کند وصیت و به باطل شود و اگر در مرض موت سه طلاق گفت

من این سخن در دست
قول منکر است
عظمت بخلاف صورت
پیشینه که در آن است
ضمان را نیست بلکه قدر
با عصا است و آن غرض
مهر است و آن غرض
شاید که در آن است
خلاف در حق است که اگر
نباشد در آن و ثوب هر
ای می تواند در آن
با اتفاق و معون
قول منکر است
۱۴۲

[illegible]

۱۲۴۳
 ۱۲۴۴
 ۱۲۴۵
 ۱۲۴۶
 ۱۲۴۷
 ۱۲۴۸
 ۱۲۴۹
 ۱۲۵۰
 ۱۲۵۱
 ۱۲۵۲
 ۱۲۵۳
 ۱۲۵۴
 ۱۲۵۵
 ۱۲۵۶
 ۱۲۵۷
 ۱۲۵۸
 ۱۲۵۹
 ۱۲۶۰
 ۱۲۶۱
 ۱۲۶۲
 ۱۲۶۳
 ۱۲۶۴
 ۱۲۶۵
 ۱۲۶۶
 ۱۲۶۷
 ۱۲۶۸
 ۱۲۶۹
 ۱۲۷۰
 ۱۲۷۱
 ۱۲۷۲
 ۱۲۷۳
 ۱۲۷۴
 ۱۲۷۵
 ۱۲۷۶
 ۱۲۷۷
 ۱۲۷۸
 ۱۲۷۹
 ۱۲۸۰
 ۱۲۸۱
 ۱۲۸۲
 ۱۲۸۳
 ۱۲۸۴
 ۱۲۸۵
 ۱۲۸۶
 ۱۲۸۷
 ۱۲۸۸
 ۱۲۸۹
 ۱۲۹۰
 ۱۲۹۱
 ۱۲۹۲
 ۱۲۹۳
 ۱۲۹۴
 ۱۲۹۵
 ۱۲۹۶
 ۱۲۹۷
 ۱۲۹۸
 ۱۲۹۹
 ۱۳۰۰
 ۱۳۰۱
 ۱۳۰۲
 ۱۳۰۳
 ۱۳۰۴
 ۱۳۰۵
 ۱۳۰۶
 ۱۳۰۷
 ۱۳۰۸
 ۱۳۰۹
 ۱۳۱۰
 ۱۳۱۱
 ۱۳۱۲
 ۱۳۱۳
 ۱۳۱۴
 ۱۳۱۵
 ۱۳۱۶
 ۱۳۱۷
 ۱۳۱۸
 ۱۳۱۹
 ۱۳۲۰
 ۱۳۲۱
 ۱۳۲۲
 ۱۳۲۳
 ۱۳۲۴
 ۱۳۲۵
 ۱۳۲۶
 ۱۳۲۷
 ۱۳۲۸
 ۱۳۲۹
 ۱۳۳۰
 ۱۳۳۱
 ۱۳۳۲
 ۱۳۳۳
 ۱۳۳۴
 ۱۳۳۵
 ۱۳۳۶
 ۱۳۳۷
 ۱۳۳۸
 ۱۳۳۹
 ۱۳۴۰
 ۱۳۴۱
 ۱۳۴۲
 ۱۳۴۳
 ۱۳۴۴
 ۱۳۴۵
 ۱۳۴۶
 ۱۳۴۷
 ۱۳۴۸
 ۱۳۴۹
 ۱۳۵۰
 ۱۳۵۱
 ۱۳۵۲
 ۱۳۵۳
 ۱۳۵۴
 ۱۳۵۵
 ۱۳۵۶
 ۱۳۵۷
 ۱۳۵۸
 ۱۳۵۹
 ۱۳۶۰
 ۱۳۶۱
 ۱۳۶۲
 ۱۳۶۳
 ۱۳۶۴
 ۱۳۶۵
 ۱۳۶۶
 ۱۳۶۷
 ۱۳۶۸
 ۱۳۶۹
 ۱۳۷۰
 ۱۳۷۱
 ۱۳۷۲
 ۱۳۷۳
 ۱۳۷۴
 ۱۳۷۵
 ۱۳۷۶
 ۱۳۷۷
 ۱۳۷۸
 ۱۳۷۹
 ۱۳۸۰
 ۱۳۸۱
 ۱۳۸۲
 ۱۳۸۳
 ۱۳۸۴
 ۱۳۸۵
 ۱۳۸۶
 ۱۳۸۷
 ۱۳۸۸
 ۱۳۸۹
 ۱۳۹۰
 ۱۳۹۱
 ۱۳۹۲
 ۱۳۹۳
 ۱۳۹۴
 ۱۳۹۵
 ۱۳۹۶
 ۱۳۹۷
 ۱۳۹۸
 ۱۳۹۹
 ۱۴۰۰
 ۱۴۰۱
 ۱۴۰۲
 ۱۴۰۳
 ۱۴۰۴
 ۱۴۰۵
 ۱۴۰۶
 ۱۴۰۷
 ۱۴۰۸
 ۱۴۰۹
 ۱۴۱۰
 ۱۴۱۱
 ۱۴۱۲
 ۱۴۱۳
 ۱۴۱۴
 ۱۴۱۵
 ۱۴۱۶
 ۱۴۱۷
 ۱۴۱۸
 ۱۴۱۹
 ۱۴۲۰
 ۱۴۲۱
 ۱۴۲۲
 ۱۴۲۳
 ۱۴۲۴
 ۱۴۲۵
 ۱۴۲۶
 ۱۴۲۷
 ۱۴۲۸
 ۱۴۲۹
 ۱۴۳۰
 ۱۴۳۱
 ۱۴۳۲
 ۱۴۳۳
 ۱۴۳۴
 ۱۴۳۵
 ۱۴۳۶
 ۱۴۳۷
 ۱۴۳۸
 ۱۴۳۹
 ۱۴۴۰
 ۱۴۴۱
 ۱۴۴۲
 ۱۴۴۳
 ۱۴۴۴
 ۱۴۴۵
 ۱۴۴۶
 ۱۴۴۷
 ۱۴۴۸
 ۱۴۴۹
 ۱۴۵۰
 ۱۴۵۱
 ۱۴۵۲
 ۱۴۵۳
 ۱۴۵۴
 ۱۴۵۵
 ۱۴۵۶
 ۱۴۵۷
 ۱۴۵۸
 ۱۴۵۹
 ۱۴۶۰
 ۱۴۶۱
 ۱۴۶۲
 ۱۴۶۳
 ۱۴۶۴
 ۱۴۶۵
 ۱۴۶۶
 ۱۴۶۷
 ۱۴۶۸
 ۱۴۶۹
 ۱۴۷۰
 ۱۴۷۱
 ۱۴۷۲
 ۱۴۷۳
 ۱۴۷۴
 ۱۴۷۵
 ۱۴۷۶
 ۱۴۷۷
 ۱۴۷۸
 ۱۴۷۹
 ۱۴۸۰
 ۱۴۸۱
 ۱۴۸۲
 ۱۴۸۳
 ۱۴۸۴
 ۱۴۸۵
 ۱۴۸۶
 ۱۴۸۷
 ۱۴۸۸
 ۱۴۸۹
 ۱۴۹۰
 ۱۴۹۱
 ۱۴۹۲
 ۱۴۹۳
 ۱۴۹۴
 ۱۴۹۵
 ۱۴۹۶
 ۱۴۹۷
 ۱۴۹۸
 ۱۴۹۹
 ۱۵۰۰
 ۱۵۰۱
 ۱۵۰۲
 ۱۵۰۳
 ۱۵۰۴
 ۱۵۰۵
 ۱۵۰۶
 ۱۵۰۷
 ۱۵۰۸
 ۱۵۰۹
 ۱۵۱۰
 ۱۵۱۱
 ۱۵۱۲
 ۱۵۱۳
 ۱۵۱۴
 ۱۵۱۵
 ۱۵۱۶
 ۱۵۱۷
 ۱۵۱۸
 ۱۵۱۹
 ۱۵۲۰
 ۱۵۲۱
 ۱۵۲۲
 ۱۵۲۳
 ۱۵۲۴
 ۱۵۲۵
 ۱۵۲۶
 ۱۵۲۷
 ۱۵۲۸
 ۱۵۲۹
 ۱۵۳۰
 ۱۵۳۱
 ۱۵۳۲
 ۱۵۳۳
 ۱۵۳۴
 ۱۵۳۵
 ۱۵۳۶
 ۱۵۳۷
 ۱۵۳۸
 ۱۵۳۹
 ۱۵۴۰
 ۱۵۴۱
 ۱۵۴۲
 ۱۵۴۳
 ۱۵۴۴
 ۱۵۴۵
 ۱۵۴۶
 ۱۵۴۷
 ۱۵۴۸
 ۱۵۴۹
 ۱۵۵۰
 ۱۵۵۱
 ۱۵۵۲
 ۱۵۵۳
 ۱۵۵۴
 ۱۵۵۵
 ۱۵۵۶
 ۱۵۵۷

صلح کرد و تسلیم نکرد و متوفی بود اگر مدعا علیه جائز است که رد بود والا باطل شود باب صلح
فصل در صلح اگر صلح بر چیزی واقع شود که آن عقد مدائمه واجب بود حله بر معاوضه
 نکنند بلك بران حمله کنند که بعضی حق خود استیفاء کرد و بعضی را اسقاط کرد تا اگر صلح کرد از هزار درم
 بیافصد درم و یا از هزار درم حال بر هزار درم موجب صلح کرد جایز بود و مگر صلح کرد از هزار درم حال جدید
 موجب جایز بود همچنین اگر صلح کرد از هزار درم موجب بیافصد درم حال و یا صلح کرد از هزار درم موجب سیاه
 بر بیافصد درم سپید جایز نبود **مسئله** اگر شخصی بر یک هزار درم حال دارد گفت فردا بیافصد درم من ادا کن
 بدان شرط که از من نیز ارباشی ز باقی داد بیافصد درم من ادا کن از بیافصد درم دیگر نیز بر ابر شود و اگر
 بیافصد درم من ادا نکرد بر من نشود و همچنین آن هزار درم در ذمه او بود و بقول ابی یوسف
 و محمد صالح همان بیافصد درم در ذمه او بود اگر چه بیافصد ادا نکرد **مسئله** اگر مردی میگوید تو از من
 جانم تا از من ما خبر نکنی و او تا خبر و یا کم کرد جایز بود و این جای بود که پنهان گفته باشد فاما اگر آشکارا
 میگوید بر ابر این اقرار بگیر **فصل** اگر دینی است مشترک میان دو کس یکی از ایشان از نصیب خود
 صلح کرد بر جامه شریک می مجیر بود یا نصف دین از میون بستاند و یا نصف جامه از شریک بستاند
 اگر شریک ربع دین بدو نهد **مسئله** اگر یک شریک نصیب خود از میون بستاند شریک دوم هم تواند
 که در قبضه شریک شود و بپاچه هر دو بر میون رجوع کنند و اگر یک شریک نصیب خود چرخ
 از میون خرید شریک دوم تواند که بر جمیع دین شریک را تضمین کند **مسئله** اگر دو مرد عقد سلم
 بستند و یکی از نصیب خود بر اس مال صلح کرد جایز نبود و بقول ابی یوسف رج جایز نبود **مسئله**
 اگر یک وارث با ورثه دیگر صلح میکند بمال و تره عروض و عقار است جایز بود باندک و بسیار و اگر
 ترک ز رست و بنقره صلح کرد و دیات ترک بنقره است بزر صلح شد نیز جایز بود و اگر در ترک زرو
 بنقره و عروض و عقار است و بنقره و یا بزر صلح شد باید که بدل صلح پیشتر از نصیب بود از زود و نقد و یا
 نصیب اوست از زود و نقد و بنقره عین نصیب خود قبض کرده باشد و زیادت بخلاف نصیب بود از عروض و عقار و اگر در دو وجه است
 از میون یافت و از زود و یک وارث با ورثه دیگر از میون صلح میکند از حصه خود تا حصه او ورثه را بود جایز
 و اگر شرط کرد که غنا از نصیب این وارث بجا باشد جایز بود **مسئله** اگر زکریا صد درم است و میت بر آن صد درم و آن میت صلح
 در ترک جایز نبود **كتاب المضار** تبه **مسئله** تصاریفات از عقد شرکت است مال از یک

بود و اگر رب مال خواهد که کودک را ساحت فرماید در هزار دولیت پنجاه درم و یا آزاد کند و چون رب مال
 هزار درم بجای کودک قبض کرد رب مال مضارب را در نصف قیمت کنیز که تضمین کند **باب المضارب**
الدی مضارب **مسئله** اگر مضارب دیگر را مضارب گرفت بی اذن رب مال و مال بر تسلیم کرد
 مضارب اول ضامن نشود تا مضارب دوم عمل نکند و قبول زقرح و ابی یوسف ریح مضارب اول مجرد
 دفع مال مضارب دوم ضامن شود بی آنکه مضارب دوم عمل کند **مسئله** اگر بچن رب مضارب
 دیگر گرفت و مال بد تسلیم کرد یا مضارب اول رب مال نصف ریح شرط کرده بود و مضارب اول با مضارب
 دوم ثلث ریح شرط کرد و مضارب دوم تصرف کرد و ریح حاصل شد اگر رب مال مضارب گفته است آنچه خدا بخواهد
 ریح روزی کند میان ما مناصف باشد نصفی از ریح رب مال را بود و مضارب اول با سدس ریح بود و مضارب
 دوم را ثلث ریح بود و اگر رب مال مضارب اول را گفته باشد آنچه خدا بخواهد یا ترا روزی کند میان ما مناصف باشد
 و بصورت مضارب دوم را سدس حصه از سود دهد و باقی میان رب مال و مضارب اول مناصف شود و اگر رب مال
 یا مضارب بشرط کرده که آنچه تو سود کنی میان ما مناصف باشد و مضارب اول یا مضارب دوم نصف ریح بشرط کرده
 و ربح حاصل شد نصف ریح مضارب هم برد و نصفی دیگر میان رب مال و میان مضارب اول مناصف بود
 و اگر رب مال مضارب اول را گفت بچرخ خدا بخواهد روزی کند نصفی را بود یا گفت آنچه زیادت بود میان
 ما مناصف باشد و مضارب اول با مضارب دوم نصف ریح شرط کرد و ریح حاصل شد نصف ریح مالک بود و نصف
 مضارب دوم برود و مضارب اول را بیع بود و اگر درین مسله مضارب اول با مضارب دوم دو ثلث ریح
 شرط کرد و نصف ریح مالک بود و باقی مضارب دوم را بود و مضارب اول سدس ریح بر مضارب دوم مناسم شود
 و اگر مضارب رب مال را ثلث ریح شرط کرد برای بنده رب مال نیز ثلث ریح شرط کرد و اگر این بنده با مضارب عمل کند
 و ثلث ریح برای خود شرط کرد و درست باشد **مسئله** موت رب مال یا مضارب و باز نداد مالک سیدن او در اجاره
 مضارب باطل شود **مسئله** اگر مالک مضارب مغرول کرد و مضارب خبر نکرد و یا بخرید و یا بفروخت جایز بود
 و اگر مضارب را غزل معلوم شد و مال عروض است تواند که عروض را برای ادا کردن وام بفروشد بعهده دشمن
 تصرف نکند **مسئله** اگر مضارب و رب مال جدا شدند و از مال مضارب وام یافت و بچرخ نیز حاصل شده است
 بچرخ کند مضارب برای تقاضا کردن وام و اگر ریح بود بچرخ نکند بچرخ تقاضای وام و مضارب گویند که رب مال را
 وکیل کن در تقاضا و قبض کردن **مسئله** آنچه از مضارب بپاک شود از ریح پاک شود نه از راس

مال و اگر زیادت از بیع هلاک شد مضارب ضامن نشود **مسئله** اگر برنج را قیمت کرد مضارب همچنان باقی
 و تمام مال هلاک شد و یا بعضی از مال آنچه از بیع قسمت کرده اند باز گرد تا مالک راس مال خود بتامید
 آنچه فاضل ماند میان رب مل و مضارب بود و اگر نقصان بود مضارب ضامن نبود و اگر برنج قیمت کردند
 و مضارب را بیع کردند عده عقد مضارب دیگر بستند و مال هلاک شد رجعی که مضارب اول قیمت
 کردند نکند **فصل** اگر مضارب مال مضارب را با مالک داد بمضاعت و مالک خرید
 و فروخت کرد مضارب فاسد نشود و بقول منسرح مضارب فاسد شود **مسئله** اگر مضارب
 مسافرت طعام و شراب جامه و مرکب او در مال مضارب بود **مسئله** اگر مضارب در شهر خود محل کرد
 نفقه او در مال مضارب نباشد و اگر مضارب دارد خورد در مال مضاربه نباشد بلکه نفقه او در حال
 خصم دارد و در خاصه مال مضارب بود **مسئله** چون بچ حاصل شد و از راس مال مقداری نفقه کرده بود
 از آنچه راس مال نفقه گرفته است مالک بستاند **مسئله** اگر مضارب کالا را مرا فروخت آنچه بر متاع
 خرج کرده است چون کرایه بار کردن مثل آن جایز بود که بر راس مال ختم کند و تمام مرا فروشد و
 آنچه بنفس خود خرج کرد بر راس مال ختم نکند **مسئله** اگر هزار درم مال مضارب بود و بدان جامه خرید
 برای تصارت کردن و بار کردن صد درم از مال خود خرج کند و رب مال گفته است اصل برای یک یعنی برای
 خود کار کن مضارب بشکوه بود و اگر بدان صد درم رنگ سرخ کرد مضارب شریک شود و جامه بد آنچه در
 رنگ کردن زیاد شده است مضارب بسبب رنگ کردن جامه ضامن نشود **مسئله** اگر بر مضارب هزار
 درم است مباحفه بدان هزار درم جامه خرید و بدو هزار فروخت بدان دو هزار بنده خرید و ثمن پیش
 از تقسیم هلاک شد رب مال هزار درم و پانصد ضامن شود و مضارب پانصد درم ضامن شود و مضارب
 پانصد درم ضامن و پنج بنده مضارب بود و بیع دیگر بمضارب بود و راس مال دو هزار و پانصد درم بود و چون مراد
 بدو هزار را نوشتند **مسئله** اگر مضارب هزار درم است بشرط نصف ریج و مالک بنده پانصد درم خرید و بدست
 مضارب هزار درم فروخت مضارب را چه پانصد نوشته شد **مسئله** اگر بر مضارب هزار درم بود بشرط نصف ریج و مضارب
 بدان هزار درم بنده خرید که قیمت آن دو هزار درم است و آن بنده مردی را بخاطر گشت پس سه ربع
 از قدر بر مال واجب آید و یکی مضارب باید و بنده سه دور بر مال را خدمت کند و یکو مضارب خدمت کند **مسئله** اگر مضارب
 درم است و این هزار درم مضارب را به دست مضارب هلاک شد مال هزار درم و یکو بدو و اگر آن هزار درم نیز پیش از تقسیم مالک نه هزار

درم دیگر و همچنین هر بار که هلاک میشود پیش از تسلیم هر بار بر رب مال واجب اید و جمیع آنچه بر رب مال داد است
 را سال بود مسئله اگر بضاعت هزار درم است میگوید که رب مال هزار درم داده بود هزار درم دیگر هیچ حاصل شده
 و رب مال میگوید که این هر دو هزار من نبوده ام قول مضارب مقبر بود و بقول زفریج قول بریج قول بر مال بود
 مسئله اگر بضارب هزار درم است و میگوید که این هزار درم مضارب است از فغان شرب و نصیفت ریج و ازین
 هزار درم دیگر ریج حاصل شده است و رب مال میگوید که بضاعت نیست بر تو پس قول بر رب مال را بسوگند مقبر
 کتاب الو دلیقه مسئله ابداع عبارت از گماشتن غیر بر حفظ مال خود مسئله دلیت است که نزدیک
 امین گذاردن مسئله دلیت امانت است اگر مالک شود امین ضامن نشود خواه مالی دیگر از آن مودع بان ودلیت
 هلاک شود خواه نشود و نزد یک ایام مالک سح اگر در دیده ودلیت و در دیده بشود مالی دیگر از آن مودع بصورت
 تمام و آن نکند مسئله امین تواند که امانت را خود نگذارد و یا کسی که در عیال اوست نگاه داشتن بدو اگر بکار
 را داد ضامن شود مگر که از خوف سوختن خانه و یا غرق شدن کشتی در آب اگر در خصوص امانت همسایه
 دهد و یا در کشتی دید و بدهد ضامن نشود مسئله اگر مالک امانت از امین طلب گردد و نداد و قدرت تسلیم
 داشت بعد هلاک شد امین ضامن شود مسئله اگر امین امانت را در مال خود مخفی و تمیز نکند ضامن و بیست
 ابی یوسف و محمد و مالک سح تواند که در آن آنچه شرکت شود مسئله اگر مالک امانت در مال من میخست
 بی فعل او هر دو شریک شود باتفاق مسئله اگر امین بعضی از امانت خراج کرد و مثل آن آورد و در
 باقی امانت میخست اگر هلاک شود تمام امانت را ضامن شود و اگر باقی ودلیت پیش از غلط هلاک شد
 ضامن نشود باقی را مسئله اگر امین در امانت تعدی کرد یعنی بردارد یا امانت سوار شد و یا جامه امانت
 پوشیده یا بنده امانت را خدمت فرمود بعد تعدی از زایل کرد و یا بجا از آن تعدی کرد و بعد تعدی زایل کرد
 ضامن زایل نشود و یا مستعیر یا مستاجر کالاکه بجا ریت و یا با اجازت شده اند تعدی کرد و بعد تعدی زایل کرد
 ضامن زایل نشود و بقول زفریج و همچنین اگر بعد از آنکه او دین او را کرد و نیز ضامن زایل نشود مسئله
 امین تواند که امانت امانت را در سفر برده اگر مالک امانت منع کرده باشد و نیز خوف ماله نبود و بقول شافعی
 ریج تواند مسئله اگر دو کس کالاکه بر شخصه امانت نهادند و یکی از ایشان حبیب خود
 طلب میکند چاکس راه ندهد تا دوم نیز حاضر نشود و بقول ابی یوسف و محمد ریج نصیب
 بر مسئله اگر یکی بر دو کس کالاکه که قابل قسمت است امانت نهاد جایز

درم دیگر و همچنین هر بار که هلاک میشود پیش از تسلیم هر بار بر رب مال واجب اید و جمیع آنچه بر رب مال داد است
 را سال بود مسئله اگر بضاعت هزار درم است میگوید که رب مال هزار درم داده بود هزار درم دیگر هیچ حاصل شده
 و رب مال میگوید که این هر دو هزار من نبوده ام قول مضارب مقبر بود و بقول زفریج قول بریج قول بر مال بود
 مسئله اگر بضارب هزار درم است و میگوید که این هزار درم مضارب است از فغان شرب و نصیفت ریج و ازین
 هزار درم دیگر ریج حاصل شده است و رب مال میگوید که بضاعت نیست بر تو پس قول بر رب مال را بسوگند مقبر
 کتاب الو دلیقه مسئله ابداع عبارت از گماشتن غیر بر حفظ مال خود مسئله دلیت است که نزدیک
 امین گذاردن مسئله دلیت امانت است اگر مالک شود امین ضامن نشود خواه مالی دیگر از آن مودع بان ودلیت
 هلاک شود خواه نشود و نزد یک ایام مالک سح اگر در دیده ودلیت و در دیده بشود مالی دیگر از آن مودع بصورت
 تمام و آن نکند مسئله امین تواند که امانت را خود نگذارد و یا کسی که در عیال اوست نگاه داشتن بدو اگر بکار
 را داد ضامن شود مگر که از خوف سوختن خانه و یا غرق شدن کشتی در آب اگر در خصوص امانت همسایه
 دهد و یا در کشتی دید و بدهد ضامن نشود مسئله اگر مالک امانت از امین طلب گردد و نداد و قدرت تسلیم
 داشت بعد هلاک شد امین ضامن شود مسئله اگر امین امانت را در مال خود مخفی و تمیز نکند ضامن و بیست
 ابی یوسف و محمد و مالک سح تواند که در آن آنچه شرکت شود مسئله اگر مالک امانت در مال من میخست
 بی فعل او هر دو شریک شود باتفاق مسئله اگر امین بعضی از امانت خراج کرد و مثل آن آورد و در
 باقی امانت میخست اگر هلاک شود تمام امانت را ضامن شود و اگر باقی ودلیت پیش از غلط هلاک شد
 ضامن نشود باقی را مسئله اگر امین در امانت تعدی کرد یعنی بردارد یا امانت سوار شد و یا جامه امانت
 پوشیده یا بنده امانت را خدمت فرمود بعد تعدی از زایل کرد و یا بجا از آن تعدی کرد و بعد تعدی زایل کرد
 ضامن زایل نشود و یا مستعیر یا مستاجر کالاکه بجا ریت و یا با اجازت شده اند تعدی کرد و بعد تعدی زایل کرد
 ضامن زایل نشود و بقول زفریج و همچنین اگر بعد از آنکه او دین او را کرد و نیز ضامن زایل نشود مسئله
 امین تواند که امانت امانت را در سفر برده اگر مالک امانت منع کرده باشد و نیز خوف ماله نبود و بقول شافعی
 ریج تواند مسئله اگر دو کس کالاکه بر شخصه امانت نهادند و یکی از ایشان حبیب خود
 طلب میکند چاکس راه ندهد تا دوم نیز حاضر نشود و بقول ابی یوسف و محمد ریج نصیب
 بر مسئله اگر یکی بر دو کس کالاکه که قابل قسمت است امانت نهاد جایز

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

بنود که یک امین تمام کالا باین دوم بدید ملک قسمت کنند و هر یک نصیب خود کنند و اگر یکی تمام بیک داد ضامن شود و قبول ابی یوسف و محمد رحمته الله علیهما هر یک از ایشان تواند که باذن دوم تمام آن را بیک دهد و اگر امانت قابل قسمت نیست هر یک از ایشان تواند که باین دوم بدید بالاجماع **مسئله** اگر مالک امین را گفت که این امانت بعیال خود دهه یا گفت این امانت در خانه نگا بدارد و امین امانت را بعیال خود که از چهاره ندارد داد و یا در خانه دیگران سراسر بنگهداشت ضامن نشود و اگر از عیال خود بکسی داد که از چهاره داشت و یا در سراسی دیگر نگاهداشت کرد ضامن شود **مسئله** اگر مردی کالا را شخصی غصب کرد و بدست کسی امانت نهاد و هلاک شد امین غاصب ضامن شود و اگر امین امانت بدست دیگر کسی امانت نهاد و هلاک شد امین دوم ضامن نشود و امین اول ضامن شود و قبول ابی یوسف و محمد رحم مالک بخیر بود از هر که خواهد تا وان بستاند **مسئله** اگر بدست شخصی هزار درم است دو کس دعوی میکنند هر یک میگوید که ازان منب او را امانت داده ام و او منکر است و از سوگند هر دو نکول آورد پس این هزار درم میان هر دو بود و بروی هزار درم دیگر لازم شود برای هر دو درم **کتاب العاریت مسئله** عاریت عبارت از تملیک منفعت است بی عوض **مسئله** الفاظی که بدان عاریت جایز بود اینست اعونک یعنی عاریت دادم ترا طعنک ارضی بخنک ثوبی مکنک علی و اتبی اخذتک عیسی داری لک سکنی داری لک عمری **مسئله** مالک عاریت هر وقت که خواهد باریت خود رجوع کند **مسئله** اگر بی تعدی عاریت هلاک شد ضامن نشود و قبول شافعی رج ضامن شود **مسئله** اجازت دادن عاریت و رهن کردن آن جایز نبود چنانچه ودیعت را اجازت دادن و رهن کردن جایز نیست **مسئله** اگر مستعیر عاریت را اجازت داد و هلاک شد ضامن شود **مسئله** اگر کالا مستعار را از آنهاست که باختلاف متعل مختلف نشود مستعیر تواند که بدیگر عاریت دهد و قبول شافعی رهن تواند **مسئله** اگر مالک عاریت بوقت و یا منفعت یا هر دو چیز معید گردانید مستعیر تواند که از آنچه معی کرده است تجاوز کند و اگر معید نکرد مستعیر تواند که هر نوع و هر وقت که خواهد منفعت گیرد **مسئله** عاریت دادن در اسب و ذانی و غیره و معدود حکم قرض دارد **مسئله** اگر زینی را برای بنا کردن و یا برای نهال کردن عاریت داد جایز بود و مالک تواند که باریت رجوع کند مستعیر را تخلف کند تا بنا و نهال خود را قلع کند اگر مالک عاریت را بوقت معید نکرد تا وان بنا و نهال بروی واجب نیاید و اگر وقت معید کرده باشد نتواند که پیش از وقت

فوقه عاصب
ضامن بیکر خواه
امانت دارا
دین بفق
امام دهاجر
امانت از شایع
و قایم
فوقه هزار درم
بیغیران از
درم که در دست
نیت با ناز
نیم یا هزار درم
و ک
رکب با جی است
و بی بر
از شش شش
حق بر دو بوقت
مکول واجب
و در نیت
شش نیت
مسئله
فوقه مالک
تعدی عاریت
باین مسوئله
نیت
نیت
نیت

نیت

رجوع کند اگر پیش از وقت رجوع کرد و آنچه بسبب طبع در دنیا و نهال نقصان شود مالک زمین ضامن شود
مسئله اگر زمین را عاریت داد و تا زراعت کند مستعیر زراعت کرد مالک نتواند که در عاریت
از زمان که درویده شود و اگر چه مقید نکرده باشد بوقت مسئله موقوفه رد کردن مستعیر مستعیر واجب است و موت
و در کردن و دینیت بر مالک بود و موت رد کردن کالای که بجا است سنده است بر مالک است و موت رد
کردن مضمون بر فاعل است و موت رد کردن موقوفه بر زمین است مسئله اگر دایه مستعار را در پایگاه
مالک رسانید و هلاک شد و یا بنده مستعار را در سر مالک زد و هلاک شد در هر دو صورت ضامن نشود مسئله
اگر مضمون و یا ودیعت را در سر مالک زد و در مالک تسلیم نکرد و هلاک شد ضامن نشود مسئله
دایه را بنده خود و یا بامر و در یک ماه و یا با بنده مالک یا مزدور مالک زد و هلاک شد در صورت
ضامن نشود و اگر با بیکان زد و در هلاک شد ضامن نشود مسئله اگر زمین را برای زراعت عاریت سند
در ملک عاریت نویسد یعنی ارضک و بقول ابی یوسف و محمد رحم لفظ اعترفی نویسنده است
مسئله به عبارت از تملیک عین است بی عوض مسئله الفاعل بیکه بران بخشیده شود انیت و بی
نخلت و طعمک هذا الطعام جلت هذا الشئ لک و عمر تک هذا الشئ و ملک علی هذا الدایه و درین لفظ
نیت به شرط است و اگر گفت کسوتک هذا الثوب و در اسے لک است نیت کنهانه منعقد شود و اگر گفت دار
بیت لک کنی و اگر گفت دار لک کنی نیت برین الفاظ به منعقد نشود مسئله به منعقد شود با بیع قبول و قبض
در مجلس اگر چه بی اذن و واجب بود و بعد از انقراق مجلس قبض جایز نبود مگر باذن و واجب مسئله خریدن
بیزی که قابل قیمت است جایز نبود مگر که مخور و مقوم بود و مراد از مخور است که از ملک واجب فایز
و به مشاع در قابل قیمت جایز نبود و اگر قیمت کم بود و کسوم بود جایز بود مسئله چیزی که قابل قیمت نیست چنانکه
یک سینه و یک دایه به مشاع در جایز بود مسئله اگر اردیکه در گندم است بخشید جایز بود اگر چه اس که دو
تسلیم میکرد و همین اگر روغنی که در کنجد است بخشید جایز نبود اگر چه روغن از کنجد کشید و تسلیم کرد و همچنین اگر
روغن که در شیر است بخشید جایز نبود اگر چه روغن کشیده تسلیم کرد مسئله اگر کالای موهوب بدست موهوب نه است
بمانت یا بجا بخریدن قبولی کردن مالک شود بی قبض جدید مسئله اگر پدر از فرزند خود اجیزی بخشید بخریدن عقد نیامد
مسئله اگر بیکانه صغیره اجیزی بخشید قبض ولی او به تمام شود قبض مادر و بی نیز به تمام شود و اگر صغیره
در کناره ایشان بود مسئله اگر کسی به برافتنه خود قبض کرد و اگر قابل است جایز بود مسئله اگر دو کس

[illegible]

مفتی محمد رفیع الرحمن صاحب دہلی دارالافتاء دارالعلوم دیوبند

سر از برای یک بخشند دست باشد و اگر یکی از این دو سرای بدو گنج شید دست نباشد مسئله اگر
 ده درم بدو فقیر صدقه کرد و یا بخشید جایز بود اگر ده درم بدو توانگ صدقه کرد و یا بخشید جایز نبود و قبول است
 و محمد ریح در توانگ نیز جایز بود باب الرجوع فی الهبة مسئله رجوع در هبه جایز است و قبول شافعی
 رج جایز نیست مسئله اگر موهوب که در زمین موهوب نهال و یا بنا کرد و هبه نکند رجوع کند مسئله اگر موهوب
 ورثه او تواند که در هبه رجوع کند و اگر موهوب مرد و یا هبه غیر نتواند که در هبه بدو ورثه موهوب رجوع کند مسئله اگر
 موهوب عوض بطلب یا چیزی داد و گفت این را عوض هبه خود بستان و یا گفت بدل آن هبه خود بستان و یا گفت
 بمقابل هبه خود بستان و یا هبه از قبول کرد و قبض کرد نتواند که در هبه رجوع کند و اگر چیزی عوض هبه داد دست
 باشد و حق رجوع ساقط شود مسئله اگر در نصف هبه سخنی استحقاق آورد در نصف عوض رجوع کند و اگر در نصف
 مستحق استحقاق آورد در هبه رجوع نکند مگر که باقی را رد کند و بقول زفر ریح در نصف هبه رجوع کند و اگر بمقابل ه
 نصف هبه عوض داد و عوض معنی شد در نصفی که عوض نداده است و این که رجوع کند مسئله اگر موهوب
 از ملک موهوب له بیرون آمد رجوع ساقط شود مسئله اگر موهوب نیمه موهوب بیع کرد و یا هبه تواند که در
 باقی رجوع کند و پیش از فروختن نیز نتواند که در نصف رجوع کند چنانکه میتواند که در کل رجوع کند مسئله
 اگر شوهر زن را چیزی بخشید و یا زن چیزی شوهر را بخشید هر یکی از ایشان نتواند که بر دیگری رجوع کند مسئله اگر زن
 شخصه را چیزی بخشید بعد از آن شخص این را نکاح کرد نتواند که این زن در هبه رجوع کند و اگر شوهر زن را چیزی بخشید و
 یا زن شوهر را چیزی بخشید بعد از نکاح بر افتاد هر یکی نتواند که از هبه رجوع کند مسئله اگر زن است محرم را چیزی بخشید نتواند
 که در هبه رجوع کند مسئله بعد از ملک موهوب رجوع جایز نبود تا اگر موهوب له دعوی هلاک هبه کرد و تصدیق کند
 مسئله رجوع در هبه جایز نبود مگر تراضی یکدیگر و یا حکم قاضی مسئله بعد از هلاک موهوب مستحق استحقاق رجوع
 قیمت کرد موهوب ضمان داد و موهوب له بدو آنچه ضمان داد نتواند که بر و یا هبه رجوع کند مسئله اگر کلاسه را
 بشرط عین بخشید و یا بعد از حکم بیدارد تا قبض بر دو عوض بشرط بود و هبه متاع بشرط عوض باطل بود
 و در اینها حکم صحیح دارد تا اگر موهوب عینی ظاهر شد نتواند که بحکم عیب رد کند و حکم خیار رویت نیز نتواند که
 رد کند و شیخ را شفعه رسد و بقول زفر ریح و شافعی رجع بشرط عوض در اهدا و انهما بمنزله بیع است
 فصل اگر کینزک را بخشید مگر جل او سبه جایز بود و متناحل باطل بود پس کینزک با محل موهوب له
 شود مسئله اگر کینزک را بخشید بشرطی که موهوب له آن کینزک را با لوا هبه رد کند

[illegible]

حاشیه در بالا: این کتاب در بیان مسائل و اجابت آنهاست و در هر باب مسائل را در صورتی که در کتاب آمده است و در صورتی که در کتاب نمانده است و در هر باب مسائل را در صورتی که در کتاب آمده است و در صورتی که در کتاب نمانده است

و یا بشرطیکه موهوب در این کتبه را ازاد کند و یا بشرطیکه کتبه را ام ولد کند یا سرکشید بشرطیکه موهوب بخری ازان
 سرکش بواهب رود کند و یا موهوب بخری ازان سرای بواهب عرض ان سرای دهد در جمیع صورت همه جایز بود و
 شرط باطل شود مسئله اگر دیون خود را گفت چون فردا شود این وام ترا بود و یا گفت تو ازان وام بیزار باشی
 و یا گفت اگر نمی ازان وام من ادا کنی نصف دیگر ترا بود و یا گفت ازان نمی باقی بیزار باشی این همه و ابرا
 باطل بود مسئله اگر گفت داری ملک عمره دست است معنی وی نیست که زید را گوید این سر ملک تو گردانیده ام
 تا تو زنده یا گوید تا مدت عمر تو چون میری این سر مرا باشد پس این تملیک است باشد و شرط باطل بود پس بعد
 موت زید ورثه او بود مسئله اگر گفت داری ملک قبی باطل شود معنی وی نیست که زید را گفت اگر من بمیرم
 پیش از تو این سرای ترا بود و اگر تو پیش از من میری این سرای مرا بود این تملیک باطل بود و بقول ابیوسف صحیح
 برقی نیز جایز بود مسئله صدقه حمل به دارد چنانچه به فی قصص درست نیست صدقه نیز فی قصص درست نبود و صدقه
 شاعی که تحمل قسمت است جایز نبود مسئله در صدقه رجوع جایز نیست کتاب جاریت مسئله اجابت عبارت
 است از جمیع منفعت معلوم باجری معلوم مسئله آنچه جایز است که ثمن سازند جایز است که اجرت سازند مسئله منفعت
 معلوم شود بر بیان مدت چنانکه سرانجام اجرت کردی بر ساکن شدن بدت شاهه پانزین را انتخاب کردی بکذا دعوت درست
 معلوم این هرگز تعیین کند جایز بود مسئله اجرت دادن وقت زیاد است از سال درست نبود مسئله منفعت بنام گرفتن
 محل نیز معلوم شود چنانچه انتخاب کردی برای خدین خانه مسئله منفعت با شارت نیز معلوم شود چنانچه اجیر گرفت برای
 نقل کردن طعام تا خلاصه مرض مسئله اجرت بجز عقد اجاره یا اجاره و اگر است تا بچهل کند و اجرت دهد و یا بشرط تعجیل اجرت
 اجاره است باشد و یا اجیر منفعت بخیف کند و بقول شافعی بجز عقد اجاره یا اجاره مسئله اگر سرکار اجاره
 گرفت بر ساکن شدن فوض کرد و گشت ساکن نشد اجرت واجب مسئله اگر عاصی سرار از دست اجرت
 ساقط شود مسئله اگر سرای را انتخاب کرد صاحب سر تواند که اجرت هر روز طلب مسئله اگر شیر را گرفت تا که ستروان تو
 که اجرت هر منزل طلب کند تا که کادر و خیاط نتواند که اجرت طلب کند تا که کار عمل نفع نشود مسئله نان بپزند و اجرت طلب
 کند تا نماز از تند و بیرون نیاورد مسئله اگر سرگردان بپزید اجیر گرفت بر بختن نان یک پیمان بدست سخت و نیم قوی کرد
 که نماز از تند و بیرون آورد اگر نماز از تند و بیرون آورد و بختن نان سخت بی فعل و توان بپزند اجرت شد و تا توان
 و اجرت و بقول ابیوسف و محمد شمل کن آرد ضامن شود و اجرت نرسد و اگر پیش بیرون آورد و سخت و یا پیش بیرون
 آوردن از دست افتاد بجز اجرت مسئله اگر طبل از خود گرفت تا بر آید گشت بپزند و اجرت نرسد و اگر پیش بیرون آورد و سخت و یا پیش بیرون

حاشیه در چپ: این کتاب در بیان مسائل و اجابت آنهاست و در هر باب مسائل را در صورتی که در کتاب آمده است و در صورتی که در کتاب نمانده است و در هر باب مسائل را در صورتی که در کتاب آمده است و در صورتی که در کتاب نمانده است

کتاب در بیان مسائل و اجابت آنهاست

[illegible]

نشود و این مسئله در محیط و ایضاً مسطور است **مسئله** اگر شت بند را مزدور گرفت برای حش بشن
نمیستایدن خشت اجرت واجب آید و بقول ابی یوسف و محمد رحم چون خشت را خرگه کند نگاه اجرت
واجب شود **مسئله** هر که اثر عمل او در کالای موجود بود و چون رنگیز و گاز تو اند که برای استیفاء اجرت
کالا را جس کند و بقول زعفری و فریح تواند پس اگر کالا را برای اجرت جس کرد و آن کالا هلاک شد ضمان واجب نیاید
و اجرت نیز واجب نشود و بقول ابی یوسف و محمد رحم صاحب کالا مخیر بود یا قیمت کالا را با ان صنعت تضمین
کند و اجرت بدید و یا قیمت کالا بے صنعت تضمین کند و اجرت بند **مسئله** هر چه بیکه اثر عمل او در کالا
موجود نیست چه حال و طلاع نتواند که کالا را برای اجرت جس کند **مسئله** اگر برای اجیر شرط کرد که بنفس خود
عمل کند نتواند که دیگرے را عمل فرماید و اگر مطلق فرموده است نتواند که از دیگر کسی کند **مسئله** اگر اجیر گرفت
با حیل او را بیارد و برقت و بعضی را مرده یافت و زندگازا آورد پس مر او را بحیث آن مرد واجب
آید و اجرت کسائیکه مرده اند ساقط شود **مسئله** اگر اجیر گرفت تا نامه بر فلان موضع برد و جواب نام بیارد
و برقت و فلان مرده بود و آن نامه باز آورد مزد واجب نیاید و بقول محمد رحم مندر و رفق واجب
اما اگر مکتوب پانچار یا کرد بازگشت اجرت بالا جماع واجب شود **مسئله** و اگر اجیر گرفت تا طعام او را بفلان
موضع بریزد برساند برقت و زید مرده بود و طعام باز آورد با تفاق مزد واجب نیاید **باب**
ما يجوز من الاجارة وما يكون خلافا فيها **مسئله** اجرت گرفتن برای دو یا یک
برای سکنی جایز بود اگر چه بیان نکرد که چه عمل خواهد و مستاجر نتواند که هر عملی که خواهد بکند و اگر
نتواند که آهنگ را و یا کوفتگر را و یا خراسیا ساز ساکن کند **مسئله** جایز است اجارت گرفتن چندین
برای زراعت اگر نهان کند آنچه زراعت خواهد کرد و یا گوید که هر چه خواهد زراعت کند **مسئله**
جایز است اجارت گرفتن بر نهال کردن و یا بنا کردن سر و خانه بخت علوم و چون مدت گزشت بر مستاجر لازم
که بنا و نهال قلع کند و زمین را فارغ بماند **مسئله** اگر صاحب زمین بگوید که صاحب این نهال و بنا که واجب القلع بود
ضامن شود و نهال و بنا مالک شود و این برضا صاحب نهال و بنا بود و اگر زمین بسبب قلع بنا و نهال
تقصان میشود و بصورت مالک زمین تواند که بی رضا صاحب نهال و بنا مالک شود و یا مالک زمین ضامن
نهال و بنا و زمین پس بنا و نهال صاحب بنا و نهال را بود و زمین صاحب زمین را بود **مسئله** اگر
اجارت گرفتن و در زمین تره کاشته است تره را قلع کند و زمین را فارغ بماند **مسئله**

[illegible]

مرت اجارت گزشت و در زمین زراعت است زراعت را ترک گیرند باجر مثل تا وقت ادراک
فصل اگر دابه را استیجار کرد برای سوار شدن و یا برای بار کردن و یا جامه را استیجار کرد بر پوشیدن
اگر سوار شدن و بار کردن و پوشیدن مطلق گفته است روا بود که دیگری سوار کند و یا دیگری را پوشاند و اگر باران
حشره استیجار گرفت که فلان سوار شود و یا فلان پوشد اگر دیگری سوار کرد و یا پوشانید و دابه و جامه لاک
شد ضامن شود مسئله هر چه باخلاف استعمال مختلف شود همین حکم دارد تا اگر مطلق گفته است تواند که دیگر
استعمال کند و اگر مقید گفته باشد دیگری نتواند که استعمال کند و اگر استعمال استعمال مختلف نشود شرط تنقید باطل بود
چنانکه اگر شرط کرد که فلان ساکن شود تواند که دیگر را ساکن کند مسئله اگر دابه را استیجار کرد تا مقدار سه معین
از گندم بار کند تواند که چنبره دیگر مثل گندم در ضرر و یا سبکت از آن بار کند چون جو و کجند فاما این اگر گندم ضرر
بیشتر است چون نمک آن نتواند که بار کند مسئله اگر استور یا اجاره گرفت برای آنکه تا سوار شود و خود
سوار شد و دیگری را نیز پس خود بشاند و ستور هلاک شد نصف قیمت ستور ضامن شود اگر چه آن دیگری گران
بود و یا سبکت مسئله اگر استور را کرای کرد تا مقدار معین از گندم بایکند و زیادت از آن بار کرد و ستور هلاک
مقدار زیادت ضامن شود مسئله اگر گام ستور کشید و یا ستور را زد و دابه هلاک شد ضامن شود بقول ابی
یوسف و محمد رحم اگر چنانچه محارفت لگام کشید و یا بزد ضامن نشود مسئله اگر را ز گوش را کرای گرفت باین
بهم و آن زمین دور کرد و زمین دیگر نهاد و اگر این زمین مثل آن زمین است ضامن نشود و اگر این زمین چنانست
که این در از گوش را بدین چنین زمین نهند ضامن شود و پالان همین حکم دارد تا اگر استور را پالان کرای کرد و آن
پالان فرود آورد و پالان دیگر نهاد و اگر این پالان مثل آن پالان است ضامن نشود و اگر برین ستور مثل این پالان
نهست ضامن نشود مسئله اگر محالی را اجیر گرفت تا طعام او بگیرد و در فلان راه رود و محل در راه دیگر رفت
که مردمان در آن راه میروند و طعام می برند هلاک ضمان واجب نیاید و اگر میان این دو راه تفاوت است ضامن
نشود و اگر طعام را در کشتی دریا بار کرد ضامن نشود و اگر طعام رسانید اجز واجب آید مسئله اگر زنی باجارت
گرفت تا گندم زراعت کند و تره کاشت آنچه در زمین نقصان شود ضامن بود و اجز واجب نیاید مسئله اگر در زیر باجارت
داد و پاییزین دوز داو قبا، دوخت مالک طایفه بخیر بود قیمت جائه تضمین کند و یا قبا قبول کند و اجز مثل آید باب الاجارة
الفاسد مسئله شرط مفید اجارت است و چون اجاره فاسد شود اجز مثل واجب است برای اجیر برسی زیادت کند و قبول نبرد
و شافعی رحم اگر اجز مثل زیادت از نمی است زیادت کند تا اجز مثل تمام شود مسئله اگر برای اجارت داد و هرگاه بدرستی

۱۷۵
 ششادین نهاد در پیش
 انوار و تمام کار شد
 مدام شود در راه
 و زنی لغات در پیش
 شیخ و قیامت خود در
 و بیست و یک روز کار شد
 تیره غایت در پیش
 غنیمت است که کار شد
 در مصوب نشان شود
 ضامن لازم بود در پیش
 مع نمودار در پیش
 و در اول کار شد
 و در اول کار شد

[illegible]

بجانب "بلکہ کہانہ" نوڈس میں نوڈ
یاد رکھیں۔
۱۶ اگست ۲۰۲۳ء

۱۰۰

باین هر چه
بال حاصل شود
فارسه ۱۲
مقدور
زین فواید
یزید که این
از باب کتاب
مانندیت
مقدور
در این کتاب
و در این کتاب
و در این کتاب

جی

بسم الله الرحمن الرحيم

انکه این مرد است بعد از آن زن را باستحقاق بر دوزندان این زن بنده باشد و بقول محمد رح
 از او قیمت است مسئله اگر مکاتب کینز کی را بشیر از فاسد خرید و بعد از و طی رد کرد بر بایع و یا کینز
 خرید بعد از و طی مردی باستحقاق بر دوزندان در صورت عقد این کینز بر مکاتب در حال واجب
 مسئله اگر مکاتب اذن مولی کینز را نکاح کرد و و طی کرد و عقد واجب شد و بعد از تحقیق فصل اگر مکاتب
 از مولی خود فرزند آورد و این مکاتب را بخیار بود و یا بر کتاب ثابت باشد و یا نفی نعم و را عاجز کند از
 بدل کتاب و ام ولد شود مسئله اگر مولی ام ولد و یا مدبر خود را مکاتب کرد و جایز است بیعت مولی ام
 ولد بی عوض بی سعایت از او شود و فلان در صورت حکم مدبران بود اگر مولی را بخراج این بر مال دیگریت مدبر
 تنخیر بود یا در ثلثان قیمت سعایت کند و یا در جمیع مال کتاب سعایت کند و بقول بیوسف رح در نقل ج
 کند و بقول محمد رح در اقل از ثلثان قیمت و از ثلثان بدل کتاب سعایت کند مسئله اگر مولی مکاتب خود
 مدبر گردانید جایز بود و این مکاتب را بخیار بود و یا بر کتاب ثابت باشد و یا نفی نعم و را عاجز کند از
 و اگر کتاب ثابت باشد مولی بر دوزندان مال دیگر ندارد این مدبر غیر بود یا در ثلثان قیمت سعایت کند و یا در ثلثان
 مال کتاب و بقول بیوسف و محمد رح آنچه کسرت در آن سعایت کند مسئله اگر مولی مکاتب خود را بر هزار درم
 از دوزندان کتاب از وی تا قطعه مسئله اگر مکاتب گردانید بر هزار درم تا یک سال بر بایع درم حال صلح کرد
 جایز بود مسئله اگر بایع نه خود را مکاتب گردانید بر دوزندان درم تا یک سال قیمت این بنده هزار درم است و او
 بر دوزندان کتاب مال دیگر نگذاشت و در ثلثان اجازت نکرد و این مکاتب ثلثان دوزندان در حال ادا کند و باقی بماند
 دوزندان نفی خود را عاجز کند و باز بنده شود و بقول محمد رح ثلثان یک هزار درم ادا کند و باقی بماند و نفی
 را عاجز کند و باز بنده شود مسئله اگر بایع بنده را مکاتب گردانید بر هزار درم بماند یک سال و قیمت او دوزندان درم
 در ورثه اجازت نکرد و بخیر او مال دیگر نیست ثلثان قیمت در حال ادا کند و یا بنده شود و اتفاق مسئله
 اگر آزادی بخواهد گفت که بنده خود را مکاتب کن بر هزار درم بدانکه اگر این هزار درم نتواند ادا کند او آزادی بخواهد
 شرط مکاتب کرد و او هزار درم ادا کند بنده از او شود و اگر پیش از ادا کرد دل این جزیه بنده رسید بنده قبول
 کرد مکاتب شد مسئله اگر مولی بنده حاضر و غایب را مکاتب گردانید و حاضر قبول کرد جایز بود و هر کس که ادا
 سر دوزندان شود و هر که از ایشان ادا کرد بر دوزندان درم و هر که غایب بود و مولی نتواند که غایب را بر کتاب بدل کتاب بکشد
 بنده غایب کتاب را قبول کرد و بنده مسئله کینز کی را مکاتب گردانید بر هزار درم از نفی خود و از دوزندان خود را جایز بود

در صورت عقد این کینز بر مکاتب در حال واجب
 مسئله اگر مکاتب اذن مولی کینز را نکاح کرد و و طی کرد و عقد واجب شد و بعد از تحقیق فصل اگر مکاتب
 از مولی خود فرزند آورد و این مکاتب را بخیار بود و یا بر کتاب ثابت باشد و یا نفی نعم و را عاجز کند از
 بدل کتاب و ام ولد شود مسئله اگر مولی ام ولد و یا مدبر خود را مکاتب کرد و جایز است بیعت مولی ام
 ولد بی عوض بی سعایت از او شود و فلان در صورت حکم مدبران بود اگر مولی را بخراج این بر مال دیگریت مدبر
 تنخیر بود یا در ثلثان قیمت سعایت کند و یا در جمیع مال کتاب سعایت کند و بقول بیوسف رح در نقل ج
 کند و بقول محمد رح در اقل از ثلثان قیمت و از ثلثان بدل کتاب سعایت کند مسئله اگر مولی مکاتب خود
 مدبر گردانید جایز بود و این مکاتب را بخیار بود و یا بر کتاب ثابت باشد و یا نفی نعم و را عاجز کند از
 و اگر کتاب ثابت باشد مولی بر دوزندان مال دیگر ندارد این مدبر غیر بود یا در ثلثان قیمت سعایت کند و یا در ثلثان
 مال کتاب و بقول بیوسف و محمد رح آنچه کسرت در آن سعایت کند مسئله اگر مولی مکاتب خود را بر هزار درم
 از دوزندان کتاب از وی تا قطعه مسئله اگر مکاتب گردانید بر هزار درم تا یک سال بر بایع درم حال صلح کرد
 جایز بود مسئله اگر بایع نه خود را مکاتب گردانید بر دوزندان درم تا یک سال قیمت این بنده هزار درم است و او
 بر دوزندان کتاب مال دیگر نگذاشت و در ثلثان اجازت نکرد و این مکاتب ثلثان دوزندان در حال ادا کند و باقی بماند
 دوزندان نفی خود را عاجز کند و باز بنده شود و بقول محمد رح ثلثان یک هزار درم ادا کند و باقی بماند و نفی
 را عاجز کند و باز بنده شود مسئله اگر بایع بنده را مکاتب گردانید بر هزار درم بماند یک سال و قیمت او دوزندان درم
 در ورثه اجازت نکرد و بخیر او مال دیگر نیست ثلثان قیمت در حال ادا کند و یا بنده شود و اتفاق مسئله
 اگر آزادی بخواهد گفت که بنده خود را مکاتب کن بر هزار درم بدانکه اگر این هزار درم نتواند ادا کند او آزادی بخواهد
 شرط مکاتب کرد و او هزار درم ادا کند بنده از او شود و اگر پیش از ادا کرد دل این جزیه بنده رسید بنده قبول
 کرد مکاتب شد مسئله اگر مولی بنده حاضر و غایب را مکاتب گردانید و حاضر قبول کرد جایز بود و هر کس که ادا
 سر دوزندان شود و هر که از ایشان ادا کرد بر دوزندان درم و هر که غایب بود و مولی نتواند که غایب را بر کتاب بدل کتاب بکشد
 بنده غایب کتاب را قبول کرد و بنده مسئله کینز کی را مکاتب گردانید بر هزار درم از نفی خود و از دوزندان خود را جایز بود

فاسد را بشیر از فاسد خرید و بعد از و طی رد کرد بر بایع و یا کینز

پاکستان کی فوجی قیادت
ایم ڈی ایف
شہر دہلی
لاہور
کوئٹہ
پشاور
فیصل آباد
راولپنڈی
نئی دہلی
کراچی
پنجاب
سرگودھا
پٹنہ
کولکٹا
ممبئی
بنگلور
حیدرآباد
چنئی
کولکٹا
ممبئی
بنگلور
حیدرآباد
چنئی

در این کتاب که در باب کتاب است العبد المشرک مسئله است مشترک میان
دو کس یک شریک در شرک دوم را از آن که در تاضیب خود را به از درم مکاتب کند و بدل کتابت قصص
کند بعد بنده از او را بدل کتابت عاجز شد مال مقبوض قاضی بود و بقول امیوسف و محمد هر دو
شریک را بود مسئله کنیز است مشترک میان دو کس هر دو شریک این کنیز را اسکا تبه کردند یکی از این
شریکان وطنی کرد و این کنیز فرزند آورد و وطنی دومی نسب کرد بعد شریک دوم نیز این کنیز را
کرد و کنیز فرزند آورد و دومی دوم دومی نسب کرد بعد کنیز از او را بدل کتابت عاجز شد کنیز را و ولد او
اول بود و دومی اول برای شریک دوم غنیمت کنیز و غنیمت هر کنیز خاص شود و شریک دوم برای شریک
اول تمام هر کنیز و قیمت فرزند خاص شود و نسب فرزند از شریک دوم ثابت شود هر کدام که هر کنیز در
جایز بود و بقول امیوسف هر شریک اول برای شریک دوم نصف قیمت مکاتبه خاص شود و بقول
رحم الله علیه بود از نصف قیمت کنیز و از نصف باقی از بدل کتابت شریک اول برای شریک دوم خاص
شود و اگر شریک دوم کنیز را وطنی نکرد و لیکن برادر یا بنده کنیز از او را مال کتابت عاجز شد برادر
شود و کنیز کام و ولد شریک اول بود و برای شریک دوم نصف قیمت کنیز و نصف عرق و خاص شود و
شریک اول بود مسئله اگر دو شریک کنیز مشترک را اسکا تبه کردند بعد یک از او را و توانا که است بعد
کنیز از او را مال کتابت عاجز شد از او کند برای شریک دوم غنیمت کنیز خاص شود و بدان مجموع کند
بر کنیز و بقول امیوسف و محمد هر دو نفر کنند مسئله است مشترک میان دو کس یک شریک این بنده را در
کرد بعد شریک دوم از او توانا که است شریک اول مخیر بود یا شریک دوم غنیمت مدر تصفین کند و یا
را در نصیب سعادت فرماید و یا از او کند و اگر شریک اول از او کرد بعد شریک دوم مدبر کرد شریک دوم تواند
که شریک اول تصفین کند و بقول امیوسف و محمد در مسئله اول احتیاق شریک دوم باطل بود و شریک برای
دوم نصف قیمت بنده خاص شود اگر چه در ویش بود و در مسئله دوم تدبیر شریک دوم باطل بود و شریک اول برای
شریک دوم نصف قیمت بنده خاص شود اگر توانا که بود و در ویش است بنده در نصف قیمت خود بر شریک دوم
سعادت کند یا به کتابت عجز و موت المولی مسئله اگر کتابت عاجز شد از او را یک نیم و او را
مالیت در سفر که بخواند بر میداد و می یافت دار و بر دیگر حاکم تعجیل کند در تعجیر او تا سه روز منتظر باشد اگر
سه روز گذشت و مال حاصل نشد و مولی طلب تعجیر بنده میکند حکم تعجیر کند و کتابت فسخ شود و

五、

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خلائفنا بعدنا في دار الدنيا والآخرة
أجمعين

والمقبول بميوست نه تا از دو نیم عاجز نه فخر کتابت جایز بود مسئله اگر کتابت از نیم عاجز شد و چون
برصدار کتابت کتابت فخر کند جایز بود مسئله چون کتابت فخر کند احکام رقیب باز آید و هر چه از دست
حاصل کرده است مولی را بود مسئله اگر کتابت بر دو مولی گذاشت کتابت را فخر کند و بدل کتابت
او دهند و در آخر جز از اجزای حیوت او حکم معتق او کنند و آنچه از او بدل کتابت باقی ماند و بر
مسکات دهند و بقول شافعی رح کتابت باطل گشت و او دهنده مرده باشد و آنچه گذاشته است مولا بود
مسئله اگر کتابت بر دهنده باشد گذاشت و فرزند می گذاشته که در حالت کتابت زاده است فرزند در بدل
کتابت سعایت کند بر نیم پدر و چون ادا کرد حکم کند که او پدر او پیش از موت از ادا شده است مسئله
اگر کتابت بر دو فرزند می گذاشت که در حالت کتابت بخوریده است اگر فرزند بدل کتابت پدر در حال
ادا کند آزاد شود و اگر در حال ادا نکند دهنده شود و بقول بمیوست و محمد رح بدل کتابت پدر بر نیم پدر
کند مسئله اگر کتابت بر سر خود را خرید و بر دو بدل کتابت گذاشت پس از او میراث بر دو همچنین اگر کتابت
و پس از او میراث بر دو یک عقد کتابت مسکات شده اند در خصوصات نیز پس میراث بر دو مسئله اگر کتابت بر دو
فرزند می از زنی حرة گذاشت و دایمی یافت دارد در دیگری که بدل کتابت بدان ادا شود و فرزند
کرد و بارش جنابت بر عاقله یاد حکم شد این حکم پنجاب بر عاقله یاد حکم پنجاب کتابت نبود و اگر فرزند مرد و
مادر فرزند مولی پدر او در ولا او خصوصت کرد و در برای موالی مادر حکم کند این حکم بود بر نکات مسئله
اگر کتابت از زکوة یافت و مولی ادا کرد بعد عاجز شد ادا مال کتابت کنونی را حلال بود مسئله اگر کتابت
جنابت کرد و پیش از آنکه مولی را جنابت او معلوم شود این بنده را مسکات گردانید بعد عاجز شد از ادا مال
کتابت بر مولا لازم شود که بنده مولی جنابت دفع کند و یا ارش جنابت دهد و بنده را باز فرود و همچنین اگر کتابت
جنابت کرد و هنوز بر جنابت حکم نشده بود که بنده عاجز شد از ادا مال کتابت نیز بر مولی واجب است که بنده
دفع کند و یا فدا دهد و بقول نه فرح ارش جنابت و ام بود بر نکات و قوائد که بنده را برای ارش جنابت
بفرستد و اگر بر جنابت حکم شد بر نکات بعد عاجز شد از ادا بدل کتابت ارش جنابت دین بود بر نکات
این ام بفرستد مسئله اگر مولی کتابت بر دو کتابت فخر نشود و مسکات بدل کتابت را بفرستد و بر نیم پدر ادا کند
مسئله اگر بعد از آنکه کتابت از ادا کرد از ادا شود و مال کتابت او ساقط شود و اگر بعضی از ورغله از ادا کرد
نافذ نبود و فرزند یک شافعی رح معتق بود کتابت لولا مسئله اگر مولی ملوک خود را آزاد کرد و در

در صورتیکه کتابت از نیم عاجز شد و چون برصدار کتابت کتابت فخر کند جایز بود مسئله چون کتابت فخر کند احکام رقیب باز آید و هر چه از دست حاصل کرده است مولی را بود مسئله اگر کتابت بر دو مولی گذاشت کتابت را فخر کند و بدل کتابت او دهند و در آخر جز از اجزای حیوت او حکم معتق او کنند و آنچه از او بدل کتابت باقی ماند و بر مسکات دهند و بقول شافعی رح کتابت باطل گشت و او دهنده مرده باشد و آنچه گذاشته است مولا بود مسئله اگر کتابت بر دهنده باشد گذاشت و فرزند می گذاشته که در حالت کتابت زاده است فرزند در بدل کتابت سعایت کند بر نیم پدر و چون ادا کرد حکم کند که او پدر او پیش از موت از ادا شده است مسئله اگر کتابت بر دو فرزند می گذاشت که در حالت کتابت بخوریده است اگر فرزند بدل کتابت پدر در حال ادا کند آزاد شود و اگر در حال ادا نکند دهنده شود و بقول بمیوست و محمد رح بدل کتابت پدر بر نیم پدر کند مسئله اگر کتابت بر سر خود را خرید و بر دو بدل کتابت گذاشت پس از او میراث بر دو همچنین اگر کتابت و پس از او میراث بر دو یک عقد کتابت مسکات شده اند در خصوصات نیز پس میراث بر دو مسئله اگر کتابت بر دو فرزند می از زنی حرة گذاشت و دایمی یافت دارد در دیگری که بدل کتابت بدان ادا شود و فرزند کرد و بارش جنابت بر عاقله یاد حکم شد این حکم پنجاب بر عاقله یاد حکم پنجاب کتابت نبود و اگر فرزند مرد و مادر فرزند مولی پدر او در ولا او خصوصت کرد و در برای موالی مادر حکم کند این حکم بود بر نکات مسئله اگر کتابت از زکوة یافت و مولی ادا کرد بعد عاجز شد ادا مال کتابت کنونی را حلال بود مسئله اگر کتابت جنابت کرد و پیش از آنکه مولی را جنابت او معلوم شود این بنده را مسکات گردانید بعد عاجز شد از ادا مال کتابت بر مولا لازم شود که بنده مولی جنابت دفع کند و یا ارش جنابت دهد و بنده را باز فرود و همچنین اگر کتابت جنابت کرد و هنوز بر جنابت حکم نشده بود که بنده عاجز شد از ادا مال کتابت نیز بر مولی واجب است که بنده دفع کند و یا فدا دهد و بقول نه فرح ارش جنابت و ام بود بر نکات و قوائد که بنده را برای ارش جنابت بفرستد و اگر بر جنابت حکم شد بر نکات بعد عاجز شد از ادا بدل کتابت ارش جنابت دین بود بر نکات این ام بفرستد مسئله اگر مولی کتابت بر دو کتابت فخر نشود و مسکات بدل کتابت را بفرستد و بر نیم پدر ادا کند مسئله اگر بعد از آنکه کتابت از ادا کرد از ادا شود و مال کتابت او ساقط شود و اگر بعضی از ورغله از ادا کرد نافذ نبود و فرزند یک شافعی رح معتق بود کتابت لولا مسئله اگر مولی ملوک خود را آزاد کرد و در

و فرزند یک شافعی رح معتق بود کتابت لولا مسئله اگر مولی ملوک خود را آزاد کرد و در

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم منتهى الحكمة والهدى والبرهان على كل شيء.

بوجه مسئله اگر شرط کرد که ولا باشد شرط باطل شود و ولا بر او بد مسئله اگر بنده زیردین کنیز عمر و را نکاح کرد
کنیز را آزاد کرد و او حامل بود کنیز و حمل او آزاد شوند و ولا بر او حمل شود مادر را بود و از موکد انتقال نشود اگر کنیز
بعد از عتق فرزند آورد بیشتر از شش ماه و لا فرزند مولی مادر را بود و چون بنده آزاد شود و لا بر او راجع است
مولی خود بکند و لا بر او پس از موکد انتقال شود و موکد بر او بد مسئله اگر عجمی غیر متفق بمقتضی غیری نکاح کرد و این متفق
فرزند آورد و لا فرزند مولی مادر را بود و همچنین اگر بر بادگیری عقد و لا بر بنده است نیز و لا فرزند مادر را بود و قبول
امیوسف مدح در هر دو فصل و لا فرزند موکد را بنود و موکد فرزند مولی پدر او باشد مسئله از او کفنه مقیم است
در میراث از او کرده شده از و اتیان و لا را حرام و آزاد کنند موقوف است از محصبه بنده مسئله اگر عتق بکند
مولی بر میراث او پس از آن موکد را بد و دختر آن او را مسئله زن از او دلازیت که ملک خود را آزاد کرده با او آزاد
کرده باشد و یا این نشان نکات کرده باشد و یا نکات ایشان دیگر یا نکات کرده با یا این نشان بدبر کرده باشد
یا بدبر کرده ایشان دیگر یا نکات کند یا جبر و لا کنند زن از متفق خود یا متفق متفق خود فصل مسئله اگر مرد
بدست زید اسلام آورد و یا عقد و لا است بد آنکه زید از این سلمان شده میراث بر او و خون بهار او دهم و یا بر
زید اسلام آورد و یا عمر و عقد و لا است در هر دو صورت و لا جاز بود و میراث او موکد و لا بر او و دیت او
نیز مولی موکد و دهم و اگر او را دیگر باشد اگر چه دلازیت را حرام بود چون عمه و خاله و غیر آن میراث از او موکد و لا
و نقول شافعی رحمه عقد و لا است هیچ نیست مسئله تواند که و لا موکدات را محصور مولی موکدات انتقال کند
مادامیکه از و دیت نداده است و یا دیگری عقد و لا است بند اما متفق نتواند که با دیگری عقد و لا است بند مسئله
اگر زنی بامر دی عقد و لا است بعد فرزند آورد که پدر او معلوم نیست فرزند نیز در و لا مادر در آید و نکاح
الا که مسئله اگر عیارت از فعلیت که مردم بردگیری کند پس ضمانت آن را بیل شود و شرط
اگر آه است که اگر آه کند راقدیت بود بر تحقیق آنچه بدان تهدید میکند و می ترساند سلطان بود
و یا از دو نیز ترسیدن که شرط است از آنچه تهدید میکند و می ترساند مسئله اگر آه کرد بر بیم و شر او
اقرار و اجازت بخوت کشتن یا برون سخت و یا بجهت مدت دراز کرده مخیر بود که بعد از و لا
اگر عیارت و فسخ بیع مسئله در بیع با آه بعد از قبض بیع ملک ثابت شود و بقول زعفرانی
نشود مسئله اگر بایع من بطوع قبض کرد اجازت بود و همچنین اگر بطوع تسلیم بیع کرد نیز اجازت
بود مسئله اگر بایع بدست مشتری هلاک شد و مشتری کرده نیست و اگر آه بر بایع است مشتری

[illegible]

مجلس ۱۲۷۱

تیز و کھلم کھلا

۱۔ کفر و فسق
 ۲۔ کفر و فسق
 ۳۔ کفر و فسق
 ۴۔ کفر و فسق
 ۵۔ کفر و فسق
 ۶۔ کفر و فسق
 ۷۔ کفر و فسق
 ۸۔ کفر و فسق
 ۹۔ کفر و فسق
 ۱۰۔ کفر و فسق

[illegible][illegible]

در این کتاب از قول مجبور شود و بقول شافعی رحم در بر نمیخیزد مجبور نشود مسئله اگر نیکر که از قول از مولی فرزند
 او رد اذن اهل شود و بقول مخفر رحم باطل شود مسئله اگر مولی از نیکر که از قول مدیون فرزند او رد باید کرد
 مولی قیمت او را برای وام داران ضمانت شود و در صورت تدبیر اذن باقی بود مسئله اگر بنده از قول بعد از آن
 اقرار بماند و با غضب ایام کرد بر شخص آنچه در دست است از اموال جایز بود و بقول ابو یوسف
 محمد رحم جایز بود مسئله اگر از قول یونس بود که محط رفته و مال او است که مالک نبود بد آنچه
 اوست از قول است تا اگر مولی بنده از قول که اگر کسی است از او رد از او شود و بقول ابو یوسف و محمد
 آنچه در دست است که مالک بود بنده از او رد شود قیمت بنده بود واجب مسئله اگر دین از نیک
 است از قیمت از قول از مال او اگر مولی بنده را که اگر کسی از قول است از او رد کند با اتفاق جایز بود مسئله
 اگر از قول مدیون بدست که کالای بفروشد مثل قیمت جایز بود و اگر قیمت جایز نبود و اگر مولی بدست از قول
 کالای فروخت مثل قیمت و یا نقصان قیمت جایز بود پس اگر مولی پیش از استیفا رهن میسر را با از قول تسلیم
 کرد مثل باطل شود و اگر مولی میسر را پس برای استیفا رهن جایز بود مسئله اگر مولی از قول مدیون از او رد کرد
 باشد قیمت از قول کسبی غرض ضمانت شود و آنچه وام زیاده از قیمت بود از او رد کند بعد از عین طلب مسئله
 اگر مولی بنده از قول مدیون خود را فروخت و مشتری دوزخ غایب گردانید و وام داران بخیر اند از او خواهند بازم را
 مقدار قیمت تضمین کنند و یا قیمت از مشتری بستانند و یا بیع را اجازت کنند و من شانند پس اگر کس را تضمین کردند
 بقیمت او بعد از او بسبب عیب بر این روشد مولی بقیمت بروام داران رجوع کند و حق وام داران در بنده
 باشد مسئله اگر مولی بنده مشتری را اعلام کرد که این بنده مدیون است با وجود این اعلام مشتری این بنده را خرید پس
 وام داران تواند که بیع را باطل کنند و اگر کس غایب شد مشتری خصم وام داران خود و بقول ابو یوسف رحم مشتری
 خصم بود مسئله اگر مردی در شهر درآمد و گفت من بنده از قول مدیون خود فروخت که هر چه از تجارت ابرو را
 شود که او را بر اوام فروختند تا مولی او حاضر نشود و اگر مولی او حاضر شد و گفت این بنده از قول من است
 جایز بود که برای وام بفروشد و اگر گفت او مجبور است نتواند که بفروشد مسئله اگر کسی بود که
 و یا معقوبی را که قفل است در خرید و فروخت اذن کرد در بیع و شرا این کودک و معقوبه منزه بنده
 از قول بود کتاب الغصب مسئله غصب تجارت از اذن است میقتضی اثبات بد
 سلطه مسئله اگر بنده غیر را خدمت فرمود و یا برد یا بر غیر می ارشد و یا بار گرد غصب دیگر بر بار

۱۰۰
 در این دو
 عقدتیم
 بهر دو
 بهر قضا
 توپرس
 و
 توپرس
 و قضا
 شود و
 قضا

بنا بر این که اگر کسی را غصب شود و او را بخواهند باز پس بیاورند و او را بخواهند بکشند و او را بخواهند...

عمری نشست غاصب بود مسئله واجب اگر غاصب که عین مضمون در جا که غصب کرده باشد اگر
 رو کند و اگر هلاک شده است اگر مثلی است چنانکه گیل موزون و حد و متقارب چون جوز و صند و فلان و غیر
 آن رو کند و اگر مثل منقطع شد و موجودیت قیمت مضمون روز خصوصیت واجب آید و بقول ابی یوسف
 هر قیمت روز غصب واجب آید و بقول محمد هر قیمت روز انقطاع واجب آید و اگر مضمون مثلی نیست چنانکه
 جامه و ستور و غیر آن قیمت روز غصب واجب آید مسئله اگر غاصب دعوای غاصب میکند قاضی حکم کند
 تا معلوم شود که اگر این مضمون باقی بودی از غاصب ببرد و اگر حکم کند بیدل آن مسئله
 غصب منقول تحقق شود مسئله اگر غاصب را غصب کرد و دست غاصب هلاک شد ضمان نشود و بقول محمد
 غصب عقار نیز ثابت شود و بهلاک آن ضمان شود مسئله اگر دعوای غصب غصبان شد چنانکه ساکن
 شد و سبب آن غیر از این باشد و یا سبب اجرت دزدین نقصان شد تاوان نقصان واجب آید با اتفاق
 چنانکه در فروع مسئله اگر بنده مضمون را با اجرت داد و بدین سبب ربنده نقصان شد نقصان بر غاصب
 واجب شود و آنچه اجرت قبض کرده باشد صدقه کند و بقول ابی یوسف هر نکند و همچنین اگر غاصب در
 و یا در بیعت تصرف کرد و در بیعت حاصل شد بر غاصب حلال نمود و صدقه کند و بقول ابی یوسف
 مسئله اگر کالای مضمون بعل غاصب متغیر شد و اسم او را از آن شد ملک مالک از او را ایل شود و غاصب ملک
 شود و تاوان بر او واجب و در منفعت گرفتن بدان کار حلال نبود مگر بعد از ادات او ان بقول غیر از
 ادات او ان انتفاع حلال بود و بقول شافعی هر حق مالک منقطع نشود چنانکه گویند می بعد از غصب هر که
 و بریان کرد و یا در یک بخت یا گندم مضمون بر آس کرد و یا زراعت کرد و یا آهین غصب کرد و متغیر ساخت
 و یا مس روغن را غصب کرد و او را در می ساخت و یا چوبی را غصب کرد و در آهیم و یا نیر ساخت و یا او را
 ساخت مالک ملک را نکل نشود و پس مالک آن در آهیم و یا نیر را بستاند و یا آهیم او ان کند و بقول ابی یوسف
 و محمد هر غاصب ملک دشمنی آن تاوان واجب آید مسئله اگر گویند می یکی را غصب کرد و در یک ملک
 مخیر بود و یا گویند می ندبوم بیا غصب بد قیمت آن تاوان بستاند و یا گویند ندبوم را نکند دارد و نقصان
 تاوان بستاند و همچنین اگر جامه کسی بسیار پاره کرد که بیشتر نافع او مایل شد مالک مخیر بود تمام قیمت از غاصب بستاند
 و جامه غاصب بود و یا جامه نگه دارد و نقصان تاوان بستاند و اگر اندک پاره کرد و نقصان از غاصب بستاند و
 مالک بود مسئله اگر زمینی را غصب کرد و در و نهال کرد دنیا کرد و غاصب بستاند و یا اگر در زمین مالک کند

بنا بر این که اگر کسی را غصب شود و او را بخواهند باز پس بیاورند و او را بخواهند بکشند و او را بخواهند...

بنا بر این که اگر کسی را غصب شود و او را بخواهند باز پس بیاورند و او را بخواهند بکشند و او را بخواهند...

بنا بر این که اگر کسی را غصب شود و او را بخواهند باز پس بیاورند و او را بخواهند بکشند و او را بخواهند...

و اگر در زمین سبب برکندن بنا و نهال نقصان شود مالک ضامن شود و اگر فاضل قیمت بنا و نهال برکندن

آن واجب است و آن بنا و نهال مالک زمین بود مسئله اگر جابه را بعد از نصب نگه سر کرد و یا در سوتی
 روغن آغخت فاضل قیمت جابه سفید و دل آن سوتی ضامن شود و جابه سوتی فاضل را بود و اگر مالک
 خواهد که جابه و سوتی است از قیمت رنگ و دل روغن بجا نصب آن دهد و بقول شافعی مالک
 تواند که جابه بکشد و فاضل گویند رنگ خود بقدر امکان از جابه بگیرد فصل اگر مضموب یا
 غایب گردانید و ضمان داد فاضل مالک شود و بقول شافعی رحم مالک نشود مسئله در قیمت مضموب
 قول فاضل معتبر بود با سوگند و اگر مالک گواه آورد که قیمت مضموب تیر از آنست که فاضل میگوید
 بنیة مالک مسوم بود و اگر مضموب پیدا شد و قیمت او بیشتر از آنست که فاضل ضامن است و است و تاوان
 بقول مالک است و یا گواه و یا بگوید فاضل سوگند مالک بخیر بود و کالای فاضل بود و اگر مالک
 بقول فاضل است و مالک مخیر بود یا مضار ضمان کند و یا مضموب بازستاند و عوض رد کند مسئله
 بنده مضموب فروخت بعد مالک از او قیمت بنده استبدیم فاضل از دست و اگر فاضل نه از آن
 کرد بعد و تاوان او جایز نبود مسئله زواید مضموب امانت است بدست فاضل چنانچه جاریه در دست
 در زواید تعدی کرد تاوان او و ایدر فاضل جیب و همچنین اگر مالک ایدر اطلب کرد و فاضل ایدر
 صورت تیر تاوان بر فاضل جیب و بقول شافعی رحم زواید مضموب مضمون است و بهیلاک او بر فاضل
 تاوان واجب مسئله آنچه در جاریه مضموب است نقصان شود فاضل ضامن شود و اگر در قیمت و
 چندان است که فاضل تاوان کرد تاوان از فاضل قط شود مسئله اگر جاریه مضموب از فاضل حاصل شد
 بر مالک کرد و استبدت مالک و فاضل قیمت آن جاریه زور علق ضامن شود و اگر حره
 مضموب از فاضل حاصل گرفت و استبدت بر ضامن نشود و بقول ابو یوسف و محمد رحم در کنیز
 نیز ضامن نشود مسئله فاضل ضامن مضموب را ضامن نشود و اگر در مضموب نقصان شود با استمال
 پس نقصان را ضامن شود و بقول شافعی رحم ضامن مضموب ضامن است او اجبر بشود هر مسئله اگر مسلمانی
 خمر و یا خنزیر زدی را بهیلاک کرد ضامن شد و اگر کسی خمر و خنزیر را بهیلاک کرد ضامن نشود و بیچند و بقول
 رحم برای نمی نیز ضامن نشود مسئله اگر غیر مسلمانی را مضموب کرد و سرکه ساخت و یا پوست مردار را مضموب کرد
 و دباغت کرد مالک خمر تواند که سرکه بکشد و بیچند و مالک پوست نیز پوست را بستاند و آنچه بدو باز نمانده است

و اگر در زمین سبب برکندن بنا و نهال نقصان شود مالک ضامن شود و اگر فاضل قیمت بنا و نهال برکندن

و اگر در زمین سبب برکندن بنا و نهال نقصان شود مالک ضامن شود و اگر فاضل قیمت بنا و نهال برکندن

فما طلب بیک که وقت موقوف را مالک کرد مگر که رضامن شود پوست رضامن شود و قبول ابیوسف و محمد
پوست موقوف رضامن شود و آنچه بداخت زیادت شده است مالک بفاصل باز در مسئله اگر مالک
بر طبق باطل و یا مینار و یا دفن از آن سلطانی بکس و یا شراب سکر و یا نصف سلطانی بخت ضامن
شود و چون چنین شیار جائز بود و قبول ابیوسف و محمد هر جائز بود مسئله اگر مرد و یا ام ولد کسی را خصم
و بست او مرد در وقت مد راتفاق ضامن شود و وقت ام ولد رضامن نشود و قبول ابیوسف و
ام ولد را نیز ضامن شود کتاب الشفعة مسئله شفعه عبارت از مالک شدن بقعه است بهائیکه پیش
خریده است بطریق جبر بیشتر یا مسئله شفعه واجب است بر اشتریک و نفس مبع بعد بر اشتریک
مبیع چون شرط بطریق خاص باشد بعد برای مبیای متصل بقول شافعی هر شفعه زید و کسی را که در بقعه
اشتریک بود مسئله اگر یکی را بر دیوار تیر است و یا در چوبی که بر دیوار است ثلث دارد و اشتریک نباشد
سرای ملک مبیای باشد درین شفعه مسئله شفعه منفعیانرا بعد درون نمودن بر اندازد نصبت اگر اشتریک ثلث
دارد و دوم نصف دارد شفعه بر دو برابر اند و همچنین اگر یک مبیای مدو جانب اتصال در مبیع و مبیای
دوم یک جانب شفعه بر دو برابر اند و ناضفه بر مسئله شفعه بقیع واجب شود و گواه گرفتن استقرار کرد
گرفتن برای تسلیم شتری و یا حکم قاضی مالک شود باب طلب الشفعة مسئله اگر شفع را مبیع
مبیع بعد از آن مجلس گواه گیر در طلب شفعه بعد اگر مبیع بدست بایم است بر بایم گواه گیر و اگر مبیع بدست
نزد یک شتری گواه گیر و یا نزد یک فقار گواه گیر در طلب شفعه و بعد از آنها و اگر تاخیر کرد و برای طلب
خصومت نکرد شفعه باطل نشود و قبول ابیوسف و محمد اگر بعد از آنها مجلس حکم گذشت و مخاصمت نکرد
باختیار شفعه باطل نشود و قبول محمد و زفرح اگر بعد از آنها دیکه بی غدر تاخیر کرد شفعه باطل نشود و قبول
نیز برین قولست مسئله چون شفعه نزد یک قاضی طلب شفعه کرد از مدع علیه برسد از ملکیت خانه که بدان
می طلبد که آن خانه ملک شفعه است یا نه اگر اقرار کرد ملک شفعه و یا منکر شد و از سوگند نکول آورد و یا شفعه
اقامت نکرد شفعه ثابت شود باز قاضی از مدع علیه پرسد که آن خانه که در آن شفعه می طلبد مدع علیه خریدار
اگر مدع علیه اقرار کرد در آن خانه و یا منکر شد و از سوگند نکول آورد و یا شفعه مبیع اقامت کرد و حکم
شفعه مسئله لازم نیست بر شفعه حاضر آوردن شفعه در وقت دعوی بلکه بعد از حکم
لازم شود مسئله اگر مبیع بدست بایم است شفعه بر بایم خصومت کند مسئله شفعه

[illegible][illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

میں نے یہاں تک کہ "بل کی پستی سے اٹھ کر پہلے ان کے لئے ایک نیا مکان بنوا دیا۔"

...

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين

دکتر دینار

بسم الله الرحمن الرحيم

یہاں سے

۱۹۳

بسم الله الرحمن الرحيم

سید

منہ

مجلس نیا کرنا

مجلس

این کتاب

۵۵

١٠٠

بنا بر این که از روش مذکور است که از دیدگاه اسلام تصویر را خبر از اندر این خانه از این دیدگاه است

فادع فی ارد
سکندر که این
عوض یکم
در صورت
واجبیت
نمی

قول امام محمد بن حسن و موسی بن برین است و به قول امام ابی حنیفه و ابی یوسف صحیح است که گفتند ما با قول امام حنفیه یک
 گرا فرمودند و بنابر دیگر بالا بود و به قول ابی یوسف صحیح یک گز بالا است مسئله اگر برای دیارین را میان
 شکر و قنطاریه که در بعضی از ایشان منکر است یا ضعیف است و دو قاسم گوای و او نداند که او ضعیف خود است
 کرده است گوای ایشان مقبول بود و بقول محمد و شافعی صحیح مقبول بود مسئله اگر یکی از شرکا و دو عویس
 کرد که از ضعیف و عجزی در دست شریک دیگر است و بین ازان قرار است یا ضعیف خود کرده است تصدیق
 کنند مگر بدو گوای و اگر مدعی می گوید که من ضعیف خود است یا ضعیف کرده بودم و تو بعضی از ازان گرفته قول خصم و
 شنوید یا سوگند مسئله و اگر یکدیگر می گوید که ضعیف من با فلان موضع است و من تسلیم کرده اند و باقی
 او گوای نمی دهند و شریک می کند هر دو را سوگند و منه و قنطاریه از ابدال از مسئله اگر در قنطاریه
 ظاهر شد قنطاریه را باندازند مسئله اگر بعضی شافع از ضعیف یکدیگر است یا شافع عبد آن در ضعیف یکدیگر است
 و قنطاریه باندازند و بقول ابی یوسف و محمد صحیح است بر ابدال از و صحیح است که امام محمد با امام اعظم از مسئله
 اگر دو شریک نوبت کردند و یکی برای یکدیگر و دیگری برای یکدیگر یا در خدمت یک بنده یا در خدمت دو بنده
 و یا در اجرت یک برای و یا در اجرت دو برای جایز بود و اگر نوبت کردند در اجرت یک بنده یا دو بنده یا در
 اجرت یک یا در اجرت دو یا در اجرت یک یا در اجرت دو یا در اجرت یک یا در اجرت دو یا در اجرت یک یا در اجرت دو
 و بقول ابی یوسف و محمد صحیح نوبت در اجرت دو بنده یا در اجرت دو بنده یا در اجرت دو بنده یا در اجرت دو بنده
 از امر از مسئله مزارعه عقد است برکت کردن بعضی از خارج مسئله مزارعه جاز است بقول کسیکه
 مزارعه درست داد و شریک است شرط است که زمین حاصل زراعت بود و شرط دوم آنکه مالک زمین مزارع را
 است عقد بود و شرط سوم آنکه مدت زراعت بیان کنند شرط چهارم آنکه بیان کنند که تخم از جهت که باشد شرط
 پنجم آنکه نصیب یکدیگر تخم از جهت اوست بیان کنند شرط ششم آنکه بارض تخلیه کند میان زمین و میان عامل تا اگر
 شرط کردند که صاحب زمین با مزارع کار کند عقد مزارعه فاسد شود و تخم آنکه شرکت در خارج کرد و باشد تخم آنکه
 حسن تخم بیان کند و به قول ابی یوسف و محمد صحیح مزارعه حتی در شتر بود که زمین و تخم از یکی بود و عمل و شتر
 از دیگری بود و یا زمین از یکی بود و تخم و عمل و شتر از دیگری بود و یا عمل از یکی بود و زمین و تخم و شتر از دیگری بود
 مسئله اگر زمین و شتر از یکی بود و تخم و عمل از دیگری بود و یا تخم از یکی بود و عمل و شتر از دیگری بود و یا عمل و شتر از یکی بود و تخم
 و باقی از دیگری فاسد بود بفساد و است از ابی یوسف صحیح است که یکدیگر را و او بود برای فاسد و یا یکی را بضر

[illegible]

[illegible]

196

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

و شکر کردن در خاص فصل آن مسئله حلال است مسلم کردن بیخ زدن سوراخ مکتبه سخت کردن ندان به لقمه فاما
سخت کردن ندان بر حلال بود و بقول محمد باک نیت و این روایت از امام اعظم حج است مسئله که در کتب ثنائیه
در حریر که در مسئله بلک نیت دست کردن باره جامه برای خود و پاک کردن نمی و پاک نیت ریشمان نیت
استن بای یا آمدن فصل فی النظر و المسئله جائز نیت که مرد بزرگی بیکانه از او نظر کند مگر نمی دو
گفتند و این جای است که این بود و از شهوت و از شهوت امین نه بود و نظر در روی او نیز جائز نبود مگر گو او را
در حال ادا بر شهوات و قاضی را در حال حکم جائز بود که بر روی بیکانه نظر کند اگر چه از شهوت تبرسد مسئله
جائز است که طبیب نظر کند در موضع مرض آن اگر زن طبیب بر شهوت مسئله نظر مرد در زن مرد جائز بود مگر از
ناف تا زانو مسئله نظر زن در زن دیگر جائز است مقدار نظر مرد در زن بر و باقی از امام ابو حنیفه ح نظر
بر زن چون نظر مرد است بزنیک از محرم بود مسئله جائز است نظر مرد در فرج مکتوبه و کثیر که خود مسئله جائز است
نظر روس مرد در روی پسر و سینه و دوساق و دوازدهمی فی کمالح او حرام است مسئله جاریه بیکانه در نظر حکم ندان
محرم دارد و در او بود که شکر در حالت خدین سر و روی و سینه و ساق با نومی جاریس کند اگر این از شهوت
نمود و جائز نبود که جاریه لقمه را در کینه از عرض کند مسئله حسی و محبوب محبت در نظر حکم مردان از نیمی نظر زن
در زن بیکانه جائز بود مسئله نظر بنده در مالک خود جائز نبود مگر در روی و دو کف دست و بقول لک کمالح
ح مالک حج محرم است مسئله جائز بود که در حمام کثیر که بر خضار او میرون فنج انزال کند اما از زن جائز بود
مگر به توری فی فصل فی الاستبراء و غیره مسئله اگر مردی کثیر که را مالک شد و طی لیس و نظریه فنج او
از استبراء حرام بود مسئله اگر مردی و کثیر که را مالک است و این مرد و میان خود خواهر اند و سولی بر و را قتل
شهوت بیچ کی از نین را و طی لیس قبله روا باشد تا یکی را بر خود حرام کنند ترویج و یا به تملک یا به حق مسئله
مکروه است که مردی در دیانت یا اندام او اقبیل کند و یا کنار گیرد در یک یا از و بقول بابی یوسف باکی نبود
و اگر با بزرگ بود با جماع در دست باشد خباخته مصافحه درست است فصل فی البیوع و الاحکام و الاحادیث و غیره
مسئله بیع عده مکروه است و فروختن سرگین مکروه نیت مسئله و به قول ناضحی ح فروختن سرگین نیز جائز بود
مسئله اگر مردی میداند که این کثیر که زید است و بگوید که این کثیر که را می فروخته و بگوید که زید پدر زید است
این کثیر که فروخته است جائز است که این کثیر که را بخرد و و طی کند مسئله مکروه بود که دام دار از مدیون بپا
خمر که مدیون سلمان فروخته است دام خود بگیرد و اگر فروخته کافر است جائز بود که دام خود بگیرد مسئله

194

جوز

فمنها

22

14

۱۰۰

لَا

۱۰۰

نہیں

کتابخانه

الحیاتی

2

مالک خود و به قول بی یوسف و محمد رح شفقت که مسئله حرم چشمه با قصد گرفت مسئله اگر کسی حرم چاه چاکا
 دیگر خورند منع کنند مسئله حرم کاریز بغداد است که طایف اهل او بود مسئله اگر آب فوات و دجله و غیر آن
 از زمین جدا کرد و در کان زمین گرفت اگر ممکن نیست که باز گرد اجاد آن زمین جائز بود و اگر ممکن است که باز گرد
 اجاد آن زمین جائز نبود مسئله اگر در زمین ملک غیر جوی حفر کرد تا بآن امام متحن حرم نشود مگر بجهت تعلیل
 ای یوسف و محمد رح متحن حرم شود و آن کار جوی است از هر دو طرف که بدان بروند و گل اندازند کتاب
 اکثر مسئله شرب عبارت از تصبیاب است مسئله جویهای بزرگ چنانچه دجله و فرات غیر ملوک اند
 هر یک تواند که زمین خود را از آن جویهای آب دهد و ازین آب وضو سازد و بخورد و برین آب بپاشد و جوی حفر
 و ازین آب بر زمین سیرپ کند اگر که دیدن بیشتر خلق را ازین آب بپاشد هر چه می خورند مسئله از جوی ملوک
 و از جاده از حوض هر یک اخوردن آب و دایره را خوراندن جائز بود و اما تواند که زمین را آب بد اگر خوف
 آن بود که بیب آب آن ستوران جوی خراب شود صاحب جوی تواند که منع کند تا آنکه در کوزه و جب که و اند
 ملوک آن گس است که در کوزه و جب کرده است و او را بوزن که منع کند تا آنکه در کوزه و جب مسئله جوی
 غیر ملوک است اگر کافتن آن سلطان موجب است از بیت المال اگر در بیت المال هیچ خود خلق را بپاشد برای حفر
 کردن مسئله جوی که ملوک است کافتن آن بر ملک بود و اگر از حفر امتناع آورد و حفر کنند و اگر جوی
 مشترک است موت کافتن از بالا بر همه بود و اما اگر از زمین یکی گذشت او بری شود از موت کافتن
 پس متوجی به باقی ماندگان بود و به قول بی یوسف و محمد رح موت حفر کردن بر همه بود
 از اول جوی تا آخر و اهل شفعه حفر جوی و حجب نیست مسئله اگر دعوی شرب بیه
 زمین می کند جائز بود مسئله اگر جوبت مشترک میان قومی و در شرب آن اهل بی نیاز حجب نیست
 هر یک را اندازه زمین شرب بود و همچنین بیکس تواند که از آن جوی بکافند یا آسیا بر آن نصب و یاد و
 مند و یا می کند و با دین آن جوی فراج کند و نیز هر یکی تواند که قیمت شرب بر وزن کند بعد از آنکه تست
 بنا که کردند و هر یک از آن جوی ناله کرده است که بدان ناله زمین خود را آب میدهد و اگر یکیش زمین دیگری
 داد که آن زمین را ازین جوی شرب نیست و بخیر آنکه شرب خود را ازین جوی مشترک بدان زمین و نتواند
 مگر برضاد و مشترک است مسئله ملوک میراث شود و اگر وصیت کرد که بعین شرب منفعت گیرد جائز بود مسئله
 فروختن و خریدن شرب جائز نبود مسئله اگر زمینی خود را آب تر کرد و در زمین سبایه فروخت

و اگر کسی حرم چاه چاکا
 دیگر خورند منع کنند
 مسئله حرم کاریز بغداد
 است که طایف اهل او بود
 مسئله اگر آب فوات و دجله
 و غیر آن از زمین جدا کرد
 و در کان زمین گرفت اگر
 ممکن نیست که باز گرد
 اجاد آن زمین جائز بود
 و اگر ممکن است که باز گرد
 اجاد آن زمین جائز نبود
 مسئله اگر در زمین ملک
 غیر جوی حفر کرد تا بآن
 امام متحن حرم نشود مگر
 بجهت تعلیل ای یوسف و
 محمد رح متحن حرم شود و
 آن کار جوی است از هر دو
 طرف که بدان بروند و گل
 اندازند کتاب اکثر مسئله
 شرب عبارت از تصبیاب است
 مسئله جویهای بزرگ چنانچه
 دجله و فرات غیر ملوک اند
 هر یک تواند که زمین خود
 را از آن جویهای آب دهد و
 ازین آب وضو سازد و بخورد
 و برین آب بپاشد و جوی حفر
 و ازین آب بر زمین سیرپ
 کند اگر که دیدن بیشتر
 خلق را ازین آب بپاشد هر
 چه می خورند مسئله از جوی
 ملوک و از جاده از حوض هر
 یک اخوردن آب و دایره را
 خوراندن جائز بود و اما
 تواند که زمین را آب بد اگر
 خوف آن بود که بیب آب آن
 ستوران جوی خراب شود
 صاحب جوی تواند که منع
 کند تا آنکه در کوزه و جب
 که و اند ملوک آن گس است
 که در کوزه و جب کرده است
 و او را بوزن که منع کند
 تا آنکه در کوزه و جب مسئله
 جوی غیر ملوک است اگر
 کافتن آن سلطان موجب است
 از بیت المال اگر در بیت
 المال هیچ خود خلق را
 بپاشد برای حفر کردن
 مسئله جوی که ملوک است
 کافتن آن بر ملک بود و
 اگر از حفر امتناع آورد و
 حفر کنند و اگر جوی
 مشترک است موت کافتن
 از بالا بر همه بود و اما
 اگر از زمین یکی گذشت
 او بری شود از موت کافتن
 پس متوجی به باقی ماندگان
 بود و به قول بی یوسف و
 محمد رح موت حفر کردن
 بر همه بود از اول جوی
 تا آخر و اهل شفعه حفر
 جوی و حجب نیست مسئله
 اگر دعوی شرب بیه زمین
 می کند جائز بود مسئله
 اگر جوبت مشترک میان
 قومی و در شرب آن اهل بی
 نیاز حجب نیست هر یک
 را اندازه زمین شرب بود
 و همچنین بیکس تواند
 که از آن جوی بکافند یا
 آسیا بر آن نصب و یاد و
 مند و یا می کند و با دین
 آن جوی فراج کند و نیز
 هر یکی تواند که قیمت
 شرب بر وزن کند بعد از
 آنکه تست بنا که کردند
 و هر یک از آن جوی ناله
 کرده است که بدان ناله
 زمین خود را آب میدهد
 و اگر یکیش زمین دیگری
 داد که آن زمین را ازین
 جوی شرب نیست و بخیر
 آنکه شرب خود را ازین
 جوی مشترک بدان زمین
 و نتواند مگر برضاد و
 مشترک است مسئله ملوک
 میراث شود و اگر وصیت
 کرد که بعین شرب منفعت
 گیرد جائز بود مسئله
 فروختن و خریدن شرب
 جائز نبود مسئله اگر
 زمینی خود را آب تر کرد
 و در زمین سبایه فروخت

و اگر کسی حرم چاه چاکا
 دیگر خورند منع کنند
 مسئله حرم کاریز بغداد
 است که طایف اهل او بود
 مسئله اگر آب فوات و دجله
 و غیر آن از زمین جدا کرد
 و در کان زمین گرفت اگر
 ممکن نیست که باز گرد
 اجاد آن زمین جائز بود
 و اگر ممکن است که باز گرد
 اجاد آن زمین جائز نبود
 مسئله اگر در زمین ملک
 غیر جوی حفر کرد تا بآن
 امام متحن حرم نشود مگر
 بجهت تعلیل ای یوسف و
 محمد رح متحن حرم شود و
 آن کار جوی است از هر دو
 طرف که بدان بروند و گل
 اندازند کتاب اکثر مسئله
 شرب عبارت از تصبیاب است
 مسئله جویهای بزرگ چنانچه
 دجله و فرات غیر ملوک اند
 هر یک تواند که زمین خود
 را از آن جویهای آب دهد و
 ازین آب وضو سازد و بخورد
 و برین آب بپاشد و جوی حفر
 و ازین آب بر زمین سیرپ
 کند اگر که دیدن بیشتر
 خلق را ازین آب بپاشد هر
 چه می خورند مسئله از جوی
 ملوک و از جاده از حوض هر
 یک اخوردن آب و دایره را
 خوراندن جائز بود و اما
 تواند که زمین را آب بد اگر
 خوف آن بود که بیب آب آن
 ستوران جوی خراب شود
 صاحب جوی تواند که منع
 کند تا آنکه در کوزه و جب
 که و اند ملوک آن گس است
 که در کوزه و جب کرده است
 و او را بوزن که منع کند
 تا آنکه در کوزه و جب مسئله
 جوی غیر ملوک است اگر
 کافتن آن سلطان موجب است
 از بیت المال اگر در بیت
 المال هیچ خود خلق را
 بپاشد برای حفر کردن
 مسئله جوی که ملوک است
 کافتن آن بر ملک بود و
 اگر از حفر امتناع آورد و
 حفر کنند و اگر جوی
 مشترک است موت کافتن
 از بالا بر همه بود و اما
 اگر از زمین یکی گذشت
 او بری شود از موت کافتن
 پس متوجی به باقی ماندگان
 بود و به قول بی یوسف و
 محمد رح موت حفر کردن
 بر همه بود از اول جوی
 تا آخر و اهل شفعه حفر
 جوی و حجب نیست مسئله
 اگر دعوی شرب بیه زمین
 می کند جائز بود مسئله
 اگر جوبت مشترک میان
 قومی و در شرب آن اهل بی
 نیاز حجب نیست هر یک
 را اندازه زمین شرب بود
 و همچنین بیکس تواند
 که از آن جوی بکافند یا
 آسیا بر آن نصب و یاد و
 مند و یا می کند و با دین
 آن جوی فراج کند و نیز
 هر یکی تواند که قیمت
 شرب بر وزن کند بعد از
 آنکه تست بنا که کردند
 و هر یک از آن جوی ناله
 کرده است که بدان ناله
 زمین خود را آب میدهد
 و اگر یکیش زمین دیگری
 داد که آن زمین را ازین
 جوی شرب نیست و بخیر
 آنکه شرب خود را ازین
 جوی مشترک بدان زمین
 و نتواند مگر برضاد و
 مشترک است مسئله ملوک
 میراث شود و اگر وصیت
 کرد که بعین شرب منفعت
 گیرد جائز بود مسئله
 فروختن و خریدن شرب
 جائز نبود مسئله اگر
 زمینی خود را آب تر کرد
 و در زمین سبایه فروخت

شد و یا زمین مسایع عقیق شد غاشق نشود کتاب الاشریبه مسئله شراب عبارت از مست کنند
 است مسئله شراب احرام چهار است یکی حرمت و آن شیره انگور است که خام نهند تا بپوشد و سخت نشود و
 اندازد و بگوید ای یوسف و محمد ص کف شرط نیست و ازین شراب اندک و بسیار حرام است و دوم شراب طلال
 است و آن شیره انگور است که طبع کنند تا دو حصه کمتر بود و سیوم شراب سکر است و آن آب خوانی غیر مطهر
 است چهارم فقیع است و آن شراب است غیر مطهر که از موی گزیده باشد و این شراب نیز حرام است اگر بخورند
 و سخت شود و بگوید ای امام عظیم رح کف زدن درین شهر نیز شرط است چنانچه در غیر خلافا لهما حرمت این شراب
 شراب کثر است از حرمت حشر تا اگر جزا حلال گوید یا فرزند و اگر این شراب را حلال گوید یا فرزند
 مسئله شراب او حلال چهار است یکی بنید خرمایند مویز اگر اندکی طبع کنند اگر چه سخت شود بشرطی که
 مست نگند و بی لهو و طرب بود و دوم شرابی که از خرما و مویز مخلوط سازند سیوم شرابی که از انبیین یا
 از انجیر یا از گندم و یا از جو و یا از جوی بود و مطهر یا غیر مطهر چهارم شیره انگور که طبع کنند تا دو حصه
 بود و سیوم حصه ماند و بگوید ای محمد شافعی و مالک رح حرام است مسئله حلال است بنید ساختن در دیوار حتم
 و مزه و فقیره و این آوند شراب است مسئله سکر که خمر حلال است اگر چه بغین خود سکر شده است و یا قهیری
 در و انداخته باشند و بسیار سکر که شد است چون نمک مسئله خوردن دردی خمر و منفعت گرفتن و
 امتطاء بد کردن کرده است مسئله نخوردن در دوزخ می سستی حد نزنند و بگوید شافعی رح حد نزنند کتاب
 الصید مسئله نکار کردن سگ و باز و بوجار دیگر اگر معلم باشد درست بود و نکار کردن ایشان نباشد و
 جزع و یوزاگر معلم درست بود و تعلیم سگ است که سبب از صید نخورد و تعلیم بازی است که چون بخوانی
 باز آید مسئله نام خدا ایتعالی گفتن در وقت فرستادن سگ و بازی و شامین و در وقت تیر حجاب شکای
 انداختن شرط است و نیز جرات کردن سگ و غیر آن در هر موضعی که باشد از صید شرط است و بگوید ای یوسف
 رح جرات شرط نیست مسئله اگر بازی از صید خورد حلال بود باجماع و اگر سگ و یوز از صید خوردند حرام
 بود مسئله صید رانده یافت زنج کند و اگر زنج کرد و بعد حرام بود مسئله اگر سگ و یوز و یا فخر او نکار
 خد کرد و جرات کرد و یا سگی غیر معلم شریک شد و یا سگ بیحاشیه شریک شد و یا سگی که بر و نام
 خدا ایتعالی بعد از گفته اند با سگی که بر و نام خدا ایتعالی گفته اند شریک شد درین سائل صید ایشان حرام بود
 مسئله اگر مسلمانی سگ را از سال کرد و جوی با سگ و یوز و تیر لیس کرد و سگ تیر شد و میگو

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و بقول ابی یوسف حج زیادت در دین نیز جایز بود و بقول زعفرانی حج زیادت در دین جایز بود
 مسلم اگر بنده هزار دوم زمین کرد بعد بنده دیگر را بر زمین داد و با بجای بنده اول زمین بود و قیمت هر یک یک
 است بنده اول زمین بود و تمام بنده اول را بر زمین زد کند و زمین در بنده دوم این بود و با بجای
 بنده اول کند کتاب الجنایات مسلم در قتل عمدا قصاص واجب شود و کشته بر بهنگار بود و عداقت است که مسلم
 و یا آنچه مانند سلاح است در قتل غیر از اجزای آن که بجز بزر و یا سنگ تیر بقصد زدن و یا بیعتی نکند و یا با شمشیر
 و ازین ضعیف حج و قول شکی نیست که بعد از قصاص واجب شود و اما ولی تواند که فی رضا قاتل و تبه خیار کند و
 قول وی آنست که حکم در قتل عمدا قصاص بابت است هر کدم وقتی اختیار کند همان معین شود و عداقت است
 و بقول شافعی حج و عداقت واجب است مسلم بغیر از این قصاص ساقط شود مسلم در شبهه عداقت و بزه
 بر قاتل و دین منقطع او واجب است و قصاص واجب نشود و شبهه عداقت که بقصد زدن بجوی که نه سلاح بود و نه
 قاتل تمام سلاح بود چنانچه بچوب سنگ کبر و بچوب بزرگ نیز شبهه عمد است و بقول ابی یوسف عداقت
 شبهه عمد است که بجز بزر زنه بقصد که گمان غالب آنست که بر آن کشته نشود و بقول شافعی حج شبهه معلوم نیست
 و بقول ابی یوسف و محمد شافعی حج اگر سنگ و یا بچوبی بزرگ بچست عمد بود و قصاص واجب آید مسلم در قتل خطا
 عداقت بر قاتل و دین بر عاقله واجب نشود و قتل خطا آنست که شخصی نیر فرستد بگمان آنکه صید است و یا حرمی
 و او مسلمان و یا ذمی بود و یا بر هفت تیر فرستاد و بر آدمی رسید و آنچه فایده عام خطا است آنست که خفته بر روی بچست
 و بچست او را پس بر و قتل سیئه قتل خطا و آنچه فایده عام است عداقت بر قاتل و دین بر عاقله واجب مسلم
 قتل سببیت بر عاقله واجب نشود و قتل سببیت که با حرمی و غیر ملک خود و غیر کند و یا سنگ و غیر ملک بزند و قتل
 سببیت واجب نشود و قتل عمد شبهه عمد و قتل خطا کشته از میراث مقتول محرم شود و قتل سببیت از میراث
 محرم نشود و عداقت و بقول شافعی حج محرم نشود مسلم آنچه در نفس شبهه عمد است آن را داد و نفع معنی و عداقت
 باب مایه واجب القود و مالا یوجب مسلم اگر مقتول گدست که خون او همیشه محفوظ است بر کشته قصاص است
 مسلم اگر آزادی از او را و یا بنده را بقصد کشت با مسلمان یا دمی را کشت بر کشته قصاص و بقیه و بقول شافعی
 حج اگر مسلمان دمی را کشت و یا آزاد بنده را کشت در هر دو مسند کشته را نکند مسلم اگر مسلمان دمی را کشت
 مسلمان و ذمی را نکند و بقول شافعی حج ذمی را با مسلمان بکشد مسلم اگر مردن را و یا بچوب کشت با مسلمان یا دمی را
 با دمی را بکشد و اگر کشته بچوب کشت که در عداقت است و یا قتل محرم کشت که اگر کشته بچوب کشت در عداقت است

و بقول ابی یوسف حج زیادت در دین نیز جایز بود و بقول زعفرانی حج زیادت در دین جایز بود
 مسلم اگر بنده هزار دوم زمین کرد بعد بنده دیگر را بر زمین داد و با بجای بنده اول زمین بود و قیمت هر یک یک
 است بنده اول زمین بود و تمام بنده اول را بر زمین زد کند و زمین در بنده دوم این بود و با بجای
 بنده اول کند کتاب الجنایات مسلم در قتل عمدا قصاص واجب شود و کشته بر بهنگار بود و عداقت است که مسلم
 و یا آنچه مانند سلاح است در قتل غیر از اجزای آن که بجز بزر و یا سنگ تیر بقصد زدن و یا بیعتی نکند و یا با شمشیر
 و ازین ضعیف حج و قول شکی نیست که بعد از قصاص واجب شود و اما ولی تواند که فی رضا قاتل و تبه خیار کند و
 قول وی آنست که حکم در قتل عمدا قصاص بابت است هر کدم وقتی اختیار کند همان معین شود و عداقت است
 و بقول شافعی حج و عداقت واجب است مسلم بغیر از این قصاص ساقط شود مسلم در شبهه عداقت و بزه
 بر قاتل و دین منقطع او واجب است و قصاص واجب نشود و شبهه عداقت که بقصد زدن بجوی که نه سلاح بود و نه
 قاتل تمام سلاح بود چنانچه بچوب سنگ کبر و بچوب بزرگ نیز شبهه عمد است و بقول ابی یوسف عداقت
 شبهه عمد است که بجز بزر زنه بقصد که گمان غالب آنست که بر آن کشته نشود و بقول شافعی حج شبهه معلوم نیست
 و بقول ابی یوسف و محمد شافعی حج اگر سنگ و یا بچوبی بزرگ بچست عمد بود و قصاص واجب آید مسلم در قتل خطا
 عداقت بر قاتل و دین بر عاقله واجب نشود و قتل خطا آنست که شخصی نیر فرستد بگمان آنکه صید است و یا حرمی
 و او مسلمان و یا ذمی بود و یا بر هفت تیر فرستاد و بر آدمی رسید و آنچه فایده عام خطا است آنست که خفته بر روی بچست
 و بچست او را پس بر و قتل سیئه قتل خطا و آنچه فایده عام است عداقت بر قاتل و دین بر عاقله واجب مسلم
 قتل سببیت بر عاقله واجب نشود و قتل سببیت که با حرمی و غیر ملک خود و غیر کند و یا سنگ و غیر ملک بزند و قتل
 سببیت واجب نشود و قتل عمد شبهه عمد و قتل خطا کشته از میراث مقتول محرم شود و قتل سببیت از میراث
 محرم نشود و عداقت و بقول شافعی حج محرم نشود مسلم آنچه در نفس شبهه عمد است آن را داد و نفع معنی و عداقت
 باب مایه واجب القود و مالا یوجب مسلم اگر مقتول گدست که خون او همیشه محفوظ است بر کشته قصاص است
 مسلم اگر آزادی از او را و یا بنده را بقصد کشت با مسلمان یا دمی را کشت بر کشته قصاص و بقیه و بقول شافعی
 حج اگر مسلمان دمی را کشت و یا آزاد بنده را کشت در هر دو مسند کشته را نکند مسلم اگر مسلمان دمی را کشت
 مسلمان و ذمی را نکند و بقول شافعی حج ذمی را با مسلمان بکشد مسلم اگر مردن را و یا بچوب کشت با مسلمان یا دمی را
 با دمی را بکشد و اگر کشته بچوب کشت که در عداقت است و یا قتل محرم کشت که اگر کشته بچوب کشت در عداقت است

و

[illegible]

سومین بود و مستحق است برای دیگران دست و چپ شود و فصل اگر دو مرد دست بیکر در بیدند بر هیچ کس نقصان و چپ و بضع
دست بر هر دو لازم شود و بقول شافعی حج اگر هر دو کار در گرفته باشند دست هر دو بریزند و اگر یکی از آنها
کار بر دست نهاده و دیگری از اجابت دیگر نهاده دست هر دو بریزد مسئله اگر یک دست است و دوم بریزد
و هر دو حاضرند و تواند که دست است او بریزد و بضع دیت است آنست که میان خود و بنا صفت قنعت کند اگر یکی بنا
و یا بتعاقب بریده باشند و اگر یکی حاضرند و دست او بریزد بجه دوم بضع دیت واجب شود و بقول شافعی حج اگر یکی بنا
و دوم بریزد برای دوم این وجهی بود و مسئله اگر بنده بقتل عداوت او را کرد و قصاص کند و بقول زفر حج قرائت بخواند
مسئله اگر کسی مردی بقتل فرستاد و بد و رسید و از او بگشت بدیگری نرسید و هر دو بریزند برای اول
و قصاص کنند و برای دوم بر عاقبتی که دست و چپ شود و فصل اگر کسی یکی بریده و دیگری دست هر دو بریزد و بخند
اگر چه هر دو فعل بقصد باشند و یا هر دو بخلاف باشند و یا یکی بقصد باشند و دیگری بخلاف باشند و یا یکی بقتل و دیگری بحد
باشد و باشد باشد که در صورتیکه هر دو بخلاف باشند و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد باشند و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد
بر شده باشد و فعلی صحیح معتبر بود پس اگر هر دو فعل بقصد باشند و یکی بقتل و دیگری بحد باشند و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد
و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد باشند و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد باشند و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد
و اگر قطع بخلاف بود و قتل بقصد و قطع نیم دیت و چپ و دو قتل قصاص و چپ اگر میا هر دو فعل آن شده بود بقصد بود
و دو بخلاف هر فعلی را عداوت متباکنند و خطایست چپ آید و دو قصاص و چپ و اگر هر دو بخلاف بود و یک دست چپ آید
بالاتفاق و اگر هر دو فعلی بقصد باشند و میان هر دو نیکوئی باشد و یکی بقتل و دیگری بحد باشد و یا یکی بقتل باشد و دیگری بحد
باشد و بقول ابی یوسف و محمد حج بخند دست نبرد مسئله اگر یکی را عداوت از آنکه از او نیکوئی بود و دیگری بحد
و عداوت از آنکه از او نیکوئی بود و دیگری بحد باشد و یا یکی بقتل باشد و دیگری بحد باشد و یا یکی بقتل باشد و دیگری بحد
بر آن سبب بقاص دیت و چپ آید و مال او و بقول ابی یوسف و محمد حج و چپ آید و اگر از سبب دیگر از عداوت باشد
مفکور و دیار جنایت مفکور و دو هم بدان سبب هیچ چپ نیاید و بقول ابی یوسف و محمد حج و چپ آید و اگر از سبب دیگر از عداوت باشد
قطع خطا باشد از ثلث مال معتبر بود و اگر از عداوت بود از کل مال معتبر بود مسئله اگر کسی دست مردی بقصد برید و آن مرد
را کتاکرد و هر دو همین دست گردانند و بدید و این زن از مهرش کند و دیت مال این زن چپ اگر قطع خطا بود و دیت بر عاقبتی که از عداوت
و اگر از این زن جناح کرد و برین خطا باشد و یا از سبب دیگر از عداوت باشد و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد باشند و یا یکی بقتل باشند و دیگری بحد

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

قطع بخطا بود از قاعده زن مهر مثل بر دارند و مرعافه زن را برون ملت آنچه گذشته است بکلمه صیت مسئله اگر زید است
مهر و برید و بکلمه قصاص است زید بریدند و بکلمه بیعت دین است بر زید را بکشند و بقول ابی یوسف ج کلمه مسئله اگر
دلی مقتول نیست قاتل برید بکلمه عوکر و بر برنده است و دین است و بقول ابی یوسف و محمد و هیچ و دنیا یا یا یا
فی القتل مسئله اگر کسی کشته شد و او را دو پسر است یکی حاضر و دوم غایب حاضر مینه قامت که در کشته شدن کسی
و قصاص نکند و لیکن قاتل را حبس کنند چون پسر غایب حاضر شود اعات مینه بر پسر حاضر و بقول ابی یوسف و
ااعات مینه و حبس نشود مسئله اگر دین مسئله قتل خطا بود و یا پدر یا زنا را می یافت بوده است شخصی حاضر مینه قامت
با بدن غایب اعات مینه با اتفاق و حبس و اگر قاتل مینه قامت که در بر حاضر که غایب کرده است مینه مسیح با قصاص
نکند و همچنین اگر بنده میان دو مرد مشترک است این بند را کسی بکشت و یکی ازین دو مولی تمام است قاتل مینه قامت
که که مولی غایب کرده است این صورت نیز قصاص نکند مسئله اگر او یا مقتول سه نفر اندوم علی بر لے سوم گوهری پیش
که عوکر ده است گوهری اینان باطل بود پس اگر فقط قاتل اینان را تصدیق کرد و سومی نکند دین است بر قاتل و حبس و
میان هر سه دلی بسته حصه قیمت شود و اگر قاتل و سومی اینان را تصدیق کرد و دین است و دین برای هر دو بر قاتل تمام شود پس
پس هیچ بر سبب حبس کردن او اگر قاتل سومی اینان را نکند دین این دلی است هیچ زید برانی بی سوم ملت قیمت بر قاتل
مسئله اگر دو گوهری گوهری دادند که زید و اسلاح بقتل ده است و هر دو بسته حبس و دین بوده است تا بر دو بر زید و قصاص
و حبس شود مسئله اگر یک گواه گوهری داد که روز پنجشنبه کشته است و دوم گواهی داد که روز جمعه کشته
و یا یک گواهی داد که در فلان شهر کشته است و دوم گواهی داد که در شهر دیگر کشته است یا گواهی داد که
قتل خلاف کردند و یا یکی گواهی داد که بعضا کشته است و یا دوم گواهی داد که گواهی میدهد و میگوید
انید انیم که بچه چیز کشته است در جمیع صورت گواهی باطل بود و اگر هر دو گواهی میدهد
که او کشته است فاما نید انیم که بچه چیز کشته است دین است و حبس شود مسئله اگر دو مرد قرار
کردند بر سیکه میگویند که زید را من کشته ام و دلی مقتول میگوید که شما هر دو کشته آید و قاتل
هر دو را بکشند و اگر دو گواهی دادند که زید را هر دو کشته است و دو گواهی داد که زید را بکشته است
که زید را بکشته است و دلی میگوید که هر دو کشته اند هر دو مینه باطل بود باب فی اعتبار حاله قاتل
معتبر در حق ضمان حاله تیر فرستاد و دین است تا اگر سومی مسلمانی نیز فرستاد و پیش از رسیدن تیر مردند و قاتل
منها بعد تیر بدو رسید و بدان سبب بر دین برای ور نه واجب نشود و قصاص و حبس نیز

۴۴

[illegible][illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
الذي كنا لنهتدي لہ

[illegible]

۱۰. قتل ۱۱. غلبہاں بسیمہ ۱۲. سابق و القاید ۱۳. بھارت ۱۴. ایشیا بھارت ۱۵. ایشیا بھارت ۱۶. ایشیا بھارت ۱۷. ایشیا بھارت ۱۸. ایشیا بھارت ۱۹. ایشیا بھارت ۲۰. ایشیا بھارت

بفلسفه باز و در هر دو

عاقله هر یکی را تمام دیت خدا من شود و بقول زفر و شافعی هر عاقله هر یک نصف دیت و هیچ مسئله اگر دایره
 باشد و این دایره بر مردی افتاد و هلاک کرد و سابق خالص شود و اگر مرده را کشید و این یک بیش آدمی زیر پای آدمی
 بر عاقله ناید دیت واجب آید و اگر با قایدین مسئله باقی نیر باشد بر هر دو دیت و هیچ مسئله اگر مردی عاقله تر بر دیت
 معلوم نبود و این شتر مردی زیر پای آورد و بکشت بر قاید دیت واجب نبود و عاقله ناید این دیت عاقله را بطور حاکم
 مسئله مردی دایره را بکامی روان کرد و همچون میراند و این با بر دعالی چیزی را هلاک کرد این مسئله خالص و اگر بر دایره
 کرد و بر لاند و بر قیصر را هلاک کرد این مسئله خالص نشود و عاقله بچنین اگر گراشت و سابق او نیز بود و چیزی را هلاک
 خالص نشود و بر دایره ای ابو صفیر و جمیع مایل خالص نشود مسئله اگر دایره بر دایره یا آدمی را بکشت یا بر دایره را
 نشود مسئله اگر مردی گویند قصاب این کشته نقصان را خالص نشود مسئله در شیم گاه و خوار ربع قیمت و هیچ مسئله اگر دایره
 بکشتن مهر و دین و دیت واجب آید و بقول شافعی هر دین مائل نیز خالص نقصان و هیچ مسئله اگر دایره
 اینجا نیست مسئله اگر طوایف یا بختی که دیت نشود که یکبار دفع کردن اگر عمل دفع بود و اگر عمل نبود و هیچ مسئله اگر بکشت
 شخصی جنایت کرد و بخطامولی غیر خود یا بزند را دفع کند و دلی جنایت مالک نشود و دایره این دهد و بند را با بختی شافعی
 جنایت دین بود و اگر دین بشکند و آن فروخته شود و اگر مولی خدا داده و بند را باز خرید یا بزند یا بکشد که حکم جنایت دین معلوم
 اولی بود یعنی مولی غیر بود در دفع و خدا مسئله اگر بکشد و جنایت کرد و مولی غیر بود یا بزند یا بکشد و جنایت دفع کند یا بکشد
 دهد و بند را باز خرید مسئله اگر مولی بزند یا آزاد کرد و بعد از جنایت مولی را جنایت بزند معلوم بنود مولی خالص و هیچ مسئله اگر بکشد
 بنده و از این جنایت و اگر مولی را جنایت بزند معلوم بود و بعد از آزاد کردن جنایت مولی و هیچ مسئله اگر مولی بزند یا آزاد کرد
 بجنایت فروخته از این جنایت مولی و هیچ مسئله اگر مولی بزند یا بکشد اگر خلاصه بکشتی تو آزاد و بنده او بکشتی بندان مولی
 بر مولی لازم آید و بقول زفر قیمت بزند بر مولی و هیچ مسئله اگر بکشد اگر خلاصه بکشتی تو آزاد و بندان مولی
 همچنان کرد و این بر مولی واجب مسئله اگر بکشد است آزاد و بعد برید و مولى بنده را بدو دفع
 کرد و آن دست بریده این بنده را آزاد کرد و بعد هم بدین سبب بر دیت
 صلح بجنایت باشد بدین جنایت و اگر دست بریده این بنده را آزاد کرد و بنده را
 مولی بکشد و او را بقتولی بکشد و یا عفو کنند مسئله اگر بکشد یا مازون بدین جنایت
 کرد و بخطامولی او را آزاد کرد و جنایت او معلوم نه شد بر مولى دو مجتهد واجب نشود و کیفیت
 برای رب دین و کیفیت برای مولى جنایت مسئله اگر مولى بکشد را اذن کرد و بجنایت

مسئله اگر دایره بر مردی افتاد و هلاک کرد و سابق خالص شود و اگر مرده را کشید و این یک بیش آدمی زیر پای آدمی
 بر عاقله ناید دیت واجب آید و اگر با قایدین مسئله باقی نیر باشد بر هر دو دیت و هیچ مسئله اگر مردی عاقله تر بر دیت
 معلوم نبود و این شتر مردی زیر پای آورد و بکشت بر قاید دیت واجب نبود و عاقله ناید این دیت عاقله را بطور حاکم
 مسئله مردی دایره را بکامی روان کرد و همچون میراند و این با بر دعالی چیزی را هلاک کرد این مسئله خالص و اگر بر دایره
 کرد و بر لاند و بر قیصر را هلاک کرد این مسئله خالص نشود و عاقله بچنین اگر گراشت و سابق او نیز بود و چیزی را هلاک
 خالص نشود و بر دایره ای ابو صفیر و جمیع مایل خالص نشود مسئله اگر دایره بر دایره یا آدمی را بکشت یا بر دایره را
 نشود مسئله اگر مردی گویند قصاب این کشته نقصان را خالص نشود مسئله در شیم گاه و خوار ربع قیمت و هیچ مسئله اگر دایره
 بکشتن مهر و دین و دیت واجب آید و بقول شافعی هر دین مائل نیز خالص نقصان و هیچ مسئله اگر دایره
 اینجا نیست مسئله اگر طوایف یا بختی که دیت نشود که یکبار دفع کردن اگر عمل دفع بود و اگر عمل نبود و هیچ مسئله اگر بکشد
 شخصی جنایت کرد و بخطامولی غیر خود یا بزند را دفع کند و دلی جنایت مالک نشود و دایره این دهد و بند را با بختی شافعی
 جنایت دین بود و اگر دین بشکند و آن فروخته شود و اگر مولی خدا داده و بند را باز خرید یا بزند یا بکشد که حکم جنایت دین معلوم
 اولی بود یعنی مولی غیر بود در دفع و خدا مسئله اگر بکشد و جنایت کرد و مولی غیر بود یا بزند یا بکشد و جنایت دفع کند یا بکشد
 دهد و بند را باز خرید مسئله اگر مولی بزند یا آزاد کرد و بعد از جنایت مولی را جنایت بزند معلوم بنود مولی خالص و هیچ مسئله اگر بکشد
 بنده و از این جنایت و اگر مولی را جنایت بزند معلوم بود و بعد از آزاد کردن جنایت مولی و هیچ مسئله اگر مولى بزند یا آزاد کرد
 بجنایت فروخته از این جنایت مولى و هیچ مسئله اگر مولى بزند یا بکشد اگر خلاصه بکشتی تو آزاد و بنده او بکشتی بندان مولى
 بر مولى لازم آید و بقول زفر قیمت بزند بر مولى و هیچ مسئله اگر بکشد اگر خلاصه بکشتی تو آزاد و بندان مولى
 همچنان کرد و این بر مولى واجب مسئله اگر بکشد است آزاد و بعد برید و مولى بنده را بدو دفع
 کرد و آن دست بریده این بنده را آزاد کرد و بعد هم بدین سبب بر دیت
 صلح بجنایت باشد بدین جنایت و اگر دست بریده این بنده را آزاد کرد و بنده را
 مولى بکشد و او را بقتولی بکشد و یا عفو کنند مسئله اگر بکشد یا مازون بدین جنایت
 کرد و بخطامولى او را آزاد کرد و جنایت او معلوم نه شد بر مولى دو مجتهد واجب نشود و کیفیت
 برای رب دین و کیفیت برای مولى جنایت مسئله اگر مولى بکشد را اذن کرد و بجنایت

پسند و دوست داشتنی
میتواند زینت هر کس
کند از هر که دست
داد و الا فصلی

[illegible]

در میان این دو عالم
در اعتبار حاله و جهات
حق در عین است
استغفار مستور است
«این ملک است»
حقیقت بنده من و حق
که برود از خاک نشسته
و اگر آفتاب باشد
از این عالم معلوم بود
مقیم هر دو عالم

٢١٨

[illegible][illegible]

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۲۲۱
 بیان این بیان
 ما صفت آن الوصف
 یک شهر من بخت
 از عالم بجز قطع باید
 فیمیل که از دست
 کلک انشت نصف
 در وقت

[illegible][illegible]

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

و صی مال و غیره غایت بالغ بفرزند باشد باز بود و اگر در حق مسلم که اگر صی در مال تنیم تجارت کند باز بود و مسلم
 صی پدر و مال تنیم اولی است از بعد و بقول شافعی رجحان اولی است مسلم اگر پدر کسی صی نکند چه صی پدر بود و
فصل فی الشهادۃ اگر دو صی گوئی میدهند که میت پدر صی گوئی داند است میت این گوئی اصل بود و همچنین اگر پدر
 میت گوئی میدهند که پدر را زید را صی گوئی داند است این گوئی نیز اصل بود و گوئی زید و عوی کند و هر دو صورت
 را اگر داند است مسلم اگر دو صی گوئی میدهند برای وارث صغیر مال و یا برای وارث بالغ مال میت این گوئی هم
 باطل بود و بقول ابی یوسف و محمد ج مقبول بود مسلم اگر دو مرد گوئی میدهند که زید و عمر را بر میت هزار دینار
 یافت است و زید عمر و غیر گوئی میدهند که آن گویان را نیز هزار دینار بر میت یافت است گوئی هر دو ذوقی مقبول
 بود و اگر هر یک از این دو طائفه در وصیت میت برای هر ذوقی گوئی میدهند مقبول است و بقول ابی یوسف ج
 در ام نیز مقبول نباشد کتاب شخصی خفی کسی است که او از فرج ذکر باشد اگر از ذکر بول که کوکل بود و اگر
 از فرج بول که دزن بود و اگر از هر دو راه بول که حکم میماند را بود و اگر برابر که در هیچ کدام سابق نبود خفی مشکل
 بود و کثرت بول را اعتبار نیست و بقول ابی یوسف ج و محمد زهر را همیکه بول بیشتر بود دوم بر آن حکم دوم مسلم
 خفی بالغ شد و پیش او مرد آمد و یا بر زمان وصول میت و اندر مرد بود و اگر خفی را برستان ظاهر شد چنانچه
 زمان ظاهر شد و یا بر پشته شیر فرو آمد و یا حیض پیدا و یا حمل گرفت و یا او را طی میتوان که چنین خفی حکم زن و اگر هیچ
 علامتی ظاهر نشد و یا هر دو علامت پیدا آمد این خفی مشکل بود و حکم خفی مشکل نیست که در نماز بعد از صف مردان پیش از
 زنان بابت چون اقتدا با امام کند و کینه که زن مال و برستاند او را خفته کند و اگر او مال نیست از بیت المال بستاند
 و چون کینه او را خفته کرد بفرزند و یا بر آن در بیت المال ساند و میراث هر چه که مست از نصیب زن او باشد
 بود اگر شخصی بر دو یکا سپرد و یا یک خفی که میان این ابر سهیم شته شود و هم سپرد و یک خفی بر دو بول
 ابی یوسف و محمد ج خفی از انیمه از نصیب زنیمه از نصیب و نهاد این قول صحیح است فاما بقول ابی یوسف ج معتبر
 سهیم شته کنند سپرد را چهار سهیم خفی را سهیم دهند و بقول محمد ج بر دو زاده سهیم شته کنند سپرد نیست
 بدهند و خفی را چهار سهیم و بند مسائل شتمی اگر پیش گنگ عیت نامه و یا غیر آن خواند که بقصد اینچه دین نامست
 بر تو گوئی چنانکه این گنگ است بر کسی آری و یا لفظ آری نیست درست بود این اقوال را باشد فاما یک که سخن گفتند
 زبان او گرفته شود و او حکیم گنگ را که اگر نامه وصیت یا غیر آن پیش او خواندند و او بر این است که یعنی نعم و یا لفظ نعم نیست اقوال
 بنا و بقول شافعی رجحان اولی مسلم است و اگر پیش گنگ وصیت و نکاح طلاق هیچ شته قصاص نیست که اقوال

منه اگر در ده قرار بپزین دوست فرد بود گفت ه واجب بود اگر آب درین دوست بود گفت نباید در سطله
 باقی ماندن و اما در حاله ای که در دست است باید که در دست باشد و اما در حاله ای که در دست است باید که در دست باشد

[illegible]

والتاريخ المذكور في سنة ١٢٠٠ هـ

[illegible]

ابن النابغ
محمود

۲۵۸۲
بیت بنیامین

سند ۱
بیت بیت بنیادین بنیان الین ابن ابن الین
بنیان بنیان
محمد

صوت محبوب
بنت ۲
بنت ۲
بنت الامیر
اب ۲

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۲
 ۱۱
 ۱۰
 ۹
 ۸
 ۷
 ۶
 ۵
 ۴
 ۳
 ۲
 ۱

و آن دو سهم است پدر میت دوم را دو سهم و اگر دختر مرد و پدر و یک دختر جده گذشت و آن
 مادر میت اول است و تقسیم مسئله میت سوم از شش است جده را سدس است یک سهم از شش
 و هر پدر را دو سهم و دختر یک سهم و در میت سوم نه سهم است بر شش مستقیم نمی آید و میان
 ایشان موافقت نمی است پس شش شش که دو سهم است در شانزده ضرب کن سی و دو سهم است
 هر سه مسئله از دمی رسد آید هر که سهام وی از شانزده است سهام او و جزو موافقت مسئله دختر
 ضرب کن آن دو سهم است و آن شش و هر که سهام او از شش است سهام او ضرب کن جزو
 موافقت آنچه درست و دختر است و آن سه سهم است پس مادر میت اول را سه سهم بود از شانزده
 و در دختر کن شش شوهر شش او را بود و زوج میت اول را چهار سهم بود از شانزده و
 و در ضرب کن هشت شود هشت او را بود و زن میت دوم را یک سهم از شانزده بود آنرا در دو
 ضرب کن دو سهم شود هر دو سهم زن میت دوم را بود و پدر میت دوم را بود و پدر میت دوم
 از شانزده بود و در ضرب کن چهار سهم پدر میت دوم را بود و مادر میت دوم را یک سهم بود
 و در ضرب کن دو سهم شود هر دو سهم مادر میت دوم را بود و هر یک را از سپهران میت سوم
 و دو سهم بود از شش سهم و سه ضرب کن شش شوهر یک را شش بود و دختر میت سوم را
 یک سهم بود از شش و سه ضرب کن سه سهم شوهر سه دختر آن را بود و جده میت سوم را
 که آن مادر میت اول است یک سهم بود از شش و سه ضرب کن همان سه سهم شوهر سه سهم مادر
 جده را بود و این جده را شش سهم از میت اول آید و سه سهم از میت سوم بر مجموع سه سهم شود و زن
 میت دوم را دو سهم رسد و پدر میت دوم را چهار سهم رسد و مادر میت دوم را دو سهم رسد و پدر آن سهم
 بنی حاکم آن سهم رسد و دختر میت سوم را سه سهم رسد و جده میت سوم را نه سهم مجموع سی و دو سهم شود
 و اگر جده مرد شوهر و پدر گذشت و در دست نه سهم است و تقسیم مسئله او از چهار است و نه چهار تقسیم
 نیاید میان این موافقت نیست چنانچه را در سی و دو ضرب کن صد و هشت سهم شود و تقسیم چهار
 مسئله شود پس هر که از سی و دو چیزی بود و چهار ضرب کنند و هر که را از چهار چیزی بود و در
 ضرب کنند پس زن میت دوم را سی و دو سهم بود و در چهار ضرب کن هشت شود و در
 آن زن از است و هر زن میت دوم را از آن سه و دو سهم چهار سهم بود و در چهار ضرب کن

۱۲
 ۱۱
 ۱۰
 ۹
 ۸
 ۷
 ۶
 ۵
 ۴
 ۳
 ۲
 ۱

صورتہ - مروج
بکثرت
لکھنؤ

سهم هر وارثی از نصیب هر وارثی بود چنانکه اگر
مرد شوهر را دارد و پدر و یک پسر و دو دختر گذشت و ترک هفتده و نیار است اول نصیب سکه کن پس اصل سکه دوازده سهم بود
شوهر را ربع است سهم بر مستقیم کید و پدر را دو سکه کن چهار سهم بر ایشان مستقیم آمد و فرزندان باقیست
پنج مستقیم نیاید بعد از و من ایشان که چهارند در تقدیر میان ایشان موافقت نیست پس چهار اصل سکه ضرب کن
چهل و هشت شود شوهر را دوازده و پدر یکی از نو و پدر را هشت سهم و پسر را ده سهم و هر دختر را پنج سهم بعد موافقت
میان چهل و هشت میان آنکه که هفده و نیار است طلب کن میان ایشان موافقت نیست پس سهم شوهر که دوازده
در ترک ضرب کن که هفده و نیار است و لیست چهار سهم و بر تصحیح قسمت کن آن چهل و هشت است چهار و نیار
و چهارم حصه و نیار بیرون آید هشت سهم که پدر را بود که در هفده ضرب کن ده سهم که پسر را بود و در هفده ضرب کن
و حاصل آن عدد و هفتاد است بر چهل و هشت قسمت کن سه و نیم و نیار و یکجز و از لیست و چهار جز و نیار می شود
و آن سه را دهند و سهم هر دختر که پنج است ضرب کن هفده و حاصل آنکه هشتاد و پنج است بر چهل و هشت قسمت کن
یک و نیار و سه ربع و نیار و نیم جز و از لیست و چهار جز و نیار بود و این مقدار هر دختر را باشد از ترک سکه
و اگر میان تصحیح و میان ترک موافقت است سهم هر وارثی از تصحیح در جز و موافقت از ترک ضرب کن بعد سکه
بر جز و موافقت قسمت کن آنچه بیرون آید نصیب هر وارثی بود چنانچه اگر ترک کرده و نیار است در این سکه
سه باشد یا نه نه و میان چهل و هشت موافقت است پس سهم شوهر را که دوازده است ضرب کن در جز و
بسیار که آن سهم است حاصل آن بی شش است بوقت تصحیح که هشت است قسمت کن چهار و نیم و نیار
شود و این شوهر را بود از ترک و سهم پدر که هشت است در سکه ضرب کن و حاصل آنکه لیست و چهار است
بر هشت سهم قسمت کن سه و نیار شود و آن پدر را بود و مادر را نیز همچنین سه و سهم پسر را که هشت
در سکه ضرب کن و حاصل آنکه سی است بر هشت قسمت کن سه و نیار و سه ربع و نیار شود و این پسر را بود از
ترک و سهم هر دختر یک و پنج است در سکه ضرب کن حاصل آن پانزده است بر هشت قسمت کن یک و نیار و سه
ربع و یک فن و نیار و این مقدار هر دختر را بده سکه و اگر ترک کند که است و وام بسیار این مجموع
آن ترک موافقت طلب کن اگر میان ایشان بیانست و وام هر غریبی را ضرب کن در کل ترک و حاصل
چهار و ده و هشت کن چنانکه اگر ترک هفت و نیار است و وام چهل و هشت و نیار است زید
است و عمر را شانزده و نیار و یکجز و از لیست و نیار و میان هفده و چهل

دوم زید که دینار
عقبتیم بنکر که دینار نصف

دوم محمد که دینار
۹۱ دینار

دوم محمد که دینار
۹۱ دینار

در چهل و هشت بساتین است و ام زید که دوازده دینار است در کل ترک که نه دینار است ضرب کن حاصل
ان دولت و چهار دینار است بر مجموع و ام قسمت کن که آن چهل و هشت دینار است چهار دینار
دینار شود و زید دهند و بر میت از و ام زید هفت دینار و سه ربع دینار ماند و ام عمر دیگر هم برین
کن اگر میان ایشان موافقت است و ام بر نوعی در جزو موافقت ترک ضرب کن و حاصل آن
بر جزو موافقت مجموع و ام قسمت کن پنجه بیرون آید نصیب آن غنیم بود جهان که اگر ترک نه دینار
است و میان این موافقت سده است پس و ام زید که دوازده دینار است در جزو موافقت ترک
ضرب کن و آن سده است و حاصل آن که سی شش است بر وفق مجموع و ام که هشت است قسمته کن
و نیم دینار شود و این زید دهند و زید را بر میت هفت و نیم دینار از و ام ماند و ام عمر دیگر هم برین
کن مسئله اگر بعضی از ورثه بر چیزی از ترک صلحه کردند سهام او از اصل مسئله و یا از نصیحه طرح
چنانکه گوی در تقدیر این وارث در میان نبوده است بعده باقی ترک قسمت کن بر سهام بقیه
یعنی اول نصیحه مسئله کن با وجود مصالح بعده سهام او از نصیحه طرح کن و باقی بر ورثه باقیه
کن چنانکه زنی مرد شوهر و با در و عم گذشت و شوهر صلحه کرد و بر آنچه در و عم است از مهر و از دنیا
در نه بیرون آمد پس سهام او از نصیحه بیگن و ترک میان مادر و عم میت قسمت کن بسه سهم و
مادر را بده و یک سهم عم را بده زیرا که اصل مسئله از شش است شوهر نصف آن سه سهم رسد و مادر
ثلث آن دو سهم و عم را باقی یک سهم پس چون سهام شوهر طرح کردی بخارج سه سهم ماند
و دو سهم مادر را که سهم عم را بود و همدیگر با الصواب فقط امت الکتاب بعون الملک الوهاب

فصل

اشتهار

بمنزل باب اصناف و اشیاء که کتاب کفر فارسی مرتب بخوانی جدید و حسنی است و بهت خباب
کوزیر خزان نهاد و رسد و نه کی سه مجانبان بتم اشیاء که ای کی کوی صابلی جاز و قصص

نصف و نصف است در
نصف و نصف است در
نصف و نصف است در

